

Tartási követelések

Amennyiben tartási követeléssel szándékozik élni, például havi gyermektartást kér a gyermekkel nem egy háztartásban élő szülőtől, az uniós jog lehetővé teszi, hogy országának bíróságához forduljon az adós tartásdíj fizetési kötelezettségének megállapítására és a tartásdíj összegének meghatározására. Egy ilyen ítéletet akadálytalanul elismernek az Európai Unió más tagállamában.

Ha szeretne részletesebben tájékozódni valamelyik tagállamról, válassza ki a kívánt ország zászlaját.

Új szabályok 2011. júniustól

2011. június 18-tól [új szabályok](#) vonatkoznak a tartásdíj ügyekre. Ezek az új szabályok továbbra is biztosítják a tartásra jogosult jogi védelmét azzal, hogy lehetővé teszik számára, hogy pert indítson országának bírósága előtt a tartásra kötelezett ellen. Ezenfelül a legtöbb esetben a 2007. évi [hági jegyzőkönyv](#) határozza meg a tartásdíj kötelezettségekre alkalmazandó jogot, továbbá a tagállamok bíróságai által tartásdíj ügyben hozott ítéletek szabadon mozognak az Európai Unióban és valamennyi tagállamban további formások nélkül kikényszeríthetőek. Végül, de nem utolsósorban a tartásdíjra jogosultak és a tartásdíjra kötelezettek a tagállam által biztosított igazgatási segítségnyújtásban részesülnek.

Az új szabályok a 27 uniós tagállam egészében hatályosak, ezen belül Dániában is, az Európai Közösség és a Dán Királyság között a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2005. október 19-i megállapodás értelmében. Dánia azonban néhány szabályt nem alkalmaz: konkrétan az alkalmazandó jogra és a központi hatóságok közötti együttműködésre vonatkozó szabályokat.

A rendelet továbbá úgy rendelkezik, hogy a tartási követelésekkel kapcsolatos eljárások során adott esetben a tartási ügyekben illetékes közigazgatási hatóság is bíróságnak tekinthető. Ezeknek a hatóságoknak a listája [itt](#) található.

Amikor a tartásra kötelezett vagy a tartásra jogosult nem uniós tagállamban él, a gyermektartás és a családi tartások egyéb formáinak nemzetközi behajtásáról szóló [egyezmény](#), valamint a tartási kötelezettségekre alkalmazandó jogra vonatkozó [jegyzőkönyv](#) segíthet a tartásdíjának olyan EU-n kívüli államokban történő behajtásában, amelyek ezen nemzetközi okmányok szerződő felei. Az egyezmény az EU és az egyezmény harmadik részes államai között 2014. augusztus 1-jén lépett hatályba.

Nem kötelező űrlapminta a tartási hátralék bejelentésére

A tartási rendelet gyakorlati végrehajtását és a polgárok jogainak Unió-szerte történő hatékony gyakorlását megkönnyítendő, a polgári és kereskedelmi ügyekben illetékes [Európai Igazságügyi Hálózat](#) kidolgozott egy nem kötelező űrlapmintát a tartási hátralék bejelentésére.

Ez a 23 nyelven rendelkezésre álló, nem kötelező űrlap arra szolgál, hogy megkönnyítse a tartási hátralékok behajtását. Az űrlap kitöltését e gyakorlati útmutató segíti. Az űrlap az alábbi formátumokban áll rendelkezésre: [PDF\(896 Kb\)](#), [szerkeszthető PDF\(1100 KB\)](#) és [XLS\(173 Kb\)](#).

A honlapot az Európai Bizottság tartja fenn. Az ezen az oldalon található információ nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság hivatalos álláspontját. A Bizottság semmilyen felelősséget vagy kötelezettséget nem vállal az e dokumentumban foglalt vagy említett információk és adatok tekintetében. Kérjük, az európai oldalak szerzői jogi szabályai vonatkozásában vegye figyelembe a

jogi nyilatkozatot.

A Bizottság megkezdte a portál tartalmának frissítését, amire az Egyesült Királyság EU-ból való kilépése miatt van szükség. Előfordulhat, hogy néhány részlet elkerülte a figyelmünket, és egy adott weboldal még nem tükrözi a megváltozott helyzetet. Igyekszünk mihamarabb naprakésszé tenni a teljes tartalmat.

Utolsó frissítés: 08/07/2020

Tartási követelések - Belgium

TARTALOMJEGYZÉK

- 1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?
- 2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?
- 3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?
- 4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?
- 5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?
- 6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?
- 7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?
- 8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?
- 9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?
- 10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?
- 11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre
- 12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?
- 13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?
- 14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:
 - 14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?
 - 14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?
- 15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:
 - 15.1 Intézhetek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?
 - 15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?
- 16 Köti-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?
- 17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?
- 18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?
- 19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?

A tartási kötelezettség valamely személy arra vonatkozó törvényi kötelezettsége, hogy a vele meghatározott családi kapcsolatban álló, arra rászoruló személy számára biztosítsa a létfenntartáshoz szükséges támogatást. A tartás az élmezés mellett minden szükségletre kiterjed, ideértve a gondozást, a ruházatot, a lakhatást és az orvosi ellátást is.

A tartási kötelezettség családi köteléken vagy házastársi kapcsolaton alapul, vagy, ha ez a kapcsolat megszakadt, egy pótlólagos kötelezettségen. Bizonyos vérrokonok, a házasság révén rokon kapcsolatba kerülők, házastársak és élettársak között áll fenn. Alapját egyfajta szolidaritási kötelezettség képezi, amely egyes esetekben erősebb lehet.

- **A szülők gyermekeik felé**

Az ilyen kötelezettségnek két típusa van:

- egy tágabb értelemben vett tartási kötelezettség, amelynek értelmében az apa és az anya kötelesek lehetőségeik szerint gondoskodni a gyermek lakhatásáról, ellátásáról, egészségéről, felügyeletéről, oktatásáról és képzéséről, továbbá fejlődéséről. Amennyiben a gyermek oktatása és képzése még nem zárult le, a kötelezettség fennáll az után is, hogy a gyermek nagykorúvá válik. E kötelezettség a szülő forrásaitól és a gyermek szükségleteitől független. Tágabban értelmezendő abban a tekintetben, hogy a gyermek létfenntartásán túl kiterjed az oktatására és képzésére stb. is (a polgári törvénykönyv 203. cikke);
- az anyaságon vagy apaságon alapuló tartási kötelezettség, amely a gyermek szükségletein alapul, és független a gyermek életkorától vagy a szülő forrásaitól (a polgári törvénykönyv 205., 207., 208. és 353-14. cikke).

- **A gyermekek szülei felé**

A szülőknek a gyermekek felé fennálló tartási kötelezettsége fordítva is fennáll (a polgári törvénykönyv 205., 207. és 353-14. cikke). A gyermekek tehát kötelesek szülei tartására, ha azoknak erre szükségük van.

- **A házastársak egymás között**

A házastársak közötti tartási kötelezettség a polgári törvénykönyvben előírt segítségnyújtási, támogatási illetve a háztartás költségeihez való hozzájárulási kötelezettségen alapul (a polgári törvénykönyv 213. és 221. cikke). E kötelezettségek a házastársakat szintén terhelő együttélési kötelezettségből fakadnak, és kölcsönösek. Teljesítésük elmaradása esetén kikényszerítésük érdekében tartási kereset vagy a tartásdíj behajtása iránti kereset formájában lehet eljárást indítani (a polgári törvénykönyv 213., 221., és 223. cikke) – lásd a 10. kérdést.

- **Az elvált házastárs a korábbi házastársa felé**

Meg kell különböztetni a házasság felbontásának két típusát: a házasság felbontását annak helyrehozhatatlan megromlása miatt, és a házasság közös megegyezéssel történő felbontását:

- A házasság helyrehozhatatlan megromlása miatti felbontása esetén: amennyiben a felek nem állapodtak meg tartás nyújtásáról (a polgári törvénykönyv 301. cikkének (1) bekezdése), a bíróság a házasságot felbontó határozatban, vagy a szükséglet szenvedő házastárs kérelmére egy későbbi határozatban elrendelheti, hogy a másik házastárs fizessen tartásdíjat (a polgári törvénykönyv 301. cikke (2) bekezdésének első albekezdése).

A bíróság elutasíthatja a házasság felbontása után benyújtott tartás iránti keresetet, ha az alperes bizonyítja, hogy a felperes súlyosan felróható magatartása vezetett az együttélés ellehetetlenüléséhez (a polgári törvénykönyv 301. cikke (2) bekezdésének második albekezdése).

A tartásdíj összege semmi esetre sem haladhatja meg a fizetésre kötelezett házastárs jövedelmének egyharmadát (a polgári törvénykönyv 301. cikke (3) bekezdésének harmadik albekezdése).

- Közös megegyezésen alapuló válás esetén: a házastársak nem kötelesek kikötni, hogy az egyik házastársnak tartásdíj jár a házasság felbontására irányuló eljárás alatt és/vagy azt követően. Amennyiben mégis így döntenek, a tartásdíj összegét, valamint megfizetésének és végrehajtásának feltételeit szabadon határozzák meg, csakúgy, mint annak kiigazítását vagy módosításának okait (az eljárásjogi törvénykönyv 1288. cikke első bekezdésének 4. pontja). A felek eltérő megállapodásának hiányában a bíróság valamelyik fél kérelmére a bontóhatározatot követően növelheti, csökkentheti vagy megszüntetheti a kölcsönösen elfogadott tartásdíjat (az eljárásjogi törvénykönyv 1288. cikkének harmadik bekezdése), ha az összeg a felek szándékához nem kapcsolódó új körülmények fényében már nem megfelelő. A tartásdíj nem indexálható, hacsak erről nem rendelkeztek kifejezetten.

- **Egyéb esetek, milyen körülmények között?**

A tartási kötelezettség fennáll az elsőfokú (lelenő és felmenő) rokonok között (szülők/gyermek, gyermekek/szülők, illetve unokák/nagyszülők között és fordítva is – a polgári törvénykönyv 205. és 207. cikke).

A házasság révén rokonságba kerülők esetében két eset lehetséges:

- a túlélő házastársnak bizonyos korlátok között tartási kötelezettsége van az elhunyt házastárs olyan gyermekei felé, akiknek nem ő az édesapja vagy édesanyja (a polgári törvénykönyv 203. cikkének (3) bekezdése),
- a vőnek és a menynek tartási kötelezettsége van az após és az anyós felé, és fordítva. A kötelezettség megszűnik, ha az anyós/após újra házasságot köt, vagy ha a házastárs (akinek a révén a rokoni kapcsolat a házasság által létrejött) és a házasságból származó gyermekek elhunytak (a polgári törvénykönyv 206. és 207. cikke).

Bizonyos körülmények között az elhunyt házastárs hagyatékából tartásdíjat kell fizetni az elhunyt túlélő házastársa vagy felmenői számára (a polgári törvénykönyv 205a. cikke).

Azok a gyermekek, akik esetében az apai ágon való leszármazást nem állapították meg, tartásdíjat követelhetnek felnevelésükre, oktatásukra és képzésükre attól a férfitől, aki a törvény szerinti fogantatási idő alatt kapcsolatban élt az édesanyjával (a polgári törvénykönyv 336. cikke).

Amennyiben az élettársak kapcsolata súlyosan megromlik, bármelyik fél kérheti a bíróságtól tartásdíj megállapítását az ilyenkor meghozandó ideiglenes intézkedések keretében. Ugyanez vonatkozik arra az esetre, amikor az élettársi közösség megszűnik, ekkor is elrendelhető a tartás ideiglenes intézkedések keretében (a polgári törvénykönyv 1479. cikke).

2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?

A tartási kötelezettség főszabály szerint a gyermek nagykorúvá válásával és teljes cselekvőképességének megszerzésével megszűnik. A tartási kötelezettség fennmaradhat ugyanakkor, ha a gyermek oktatása és képzése még nem zárult le (a polgári törvénykönyv 203. és 336. cikke).

3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?

A kötelezett teljesítheti önként a jogosult követeléseit. Ennek hiányában, illetve vita, nézeteltérés vagy a tartásdíjfizetés elmaradása esetén eljárást kell indítani.

A házasság helyrehozhatatlan megromlás miatti felbontása esetén a házasságot felbontó bíróságon járulékos jelleggel, magában a keresetlevélben vagy külön beadványban tartásdíj követelhető a házasság felbontását követő időszakra (az eljárásjogi törvénykönyv 1254. cikke (1) bekezdésének ötödik albekezdése és (5) bekezdése).

A házasság felbontására irányuló eljáráson kívül a békebíró vizsgálja meg a tartás iránti kérelmeket és határoz azok tárgyában (az eljárásjogi törvénykönyv 591. cikkének (7) bekezdése), kivéve az apaság megállapítására nem irányuló tartásdíj iránti követelést. Lásd az 5. kérdést.

2014. szeptember 1-jei hatállyal a társadalmi integrációs juttatáshoz kapcsolódó tartási kötelezettségen kívül valamennyi tartási kötelezettséggel kapcsolatos kereset a családjogi bíróság hatáskörébe került át (az eljárásjogi törvénykönyv 572a. cikkének (7) bekezdése), ideértve az apaság megállapítására nem irányuló tartási eljárásokat is.

4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?

A keresetet személyesen a tartás jogosultjának kell benyújtania (lásd különösen a polgári törvénykönyv 337. cikkét). A keresetet a jogosult személyesen vagy ügyvéden keresztül terjeszti a bíróság elé (lásd különösen az eljárásjogi törvénykönyv 1253ter., 1254. és 1320. cikkét).

Amennyiben e személy nem cselekvőképes, képviselője (apa, anya, gyám, törvényes képviselő) jár el a nevében.

5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?

A tartással kapcsolatos jogvitákban – bizonyos kivételekkel – a békebíró rendelkezik általános hatáskörrel (az eljárásjogi törvénykönyv 591. cikkének (7) bekezdése). Ilyen körülmények között a keresetet a felperes lakóhelye szerint illetékes bírósághoz kell benyújtani, kivéve a tartásdíj csökkentésére vagy megszüntetésére irányuló kereseteket (az eljárásjogi törvénykönyv 626. cikke).

Az elsőfokú bíróság elnöke (a polgári törvénykönyv 338. cikke) rendelkezik hatáskörrel a gyermek által olyan személy ellen indított eljárásban, aki a fogantatás törvény szerinti időszakában kapcsolatban élt a gyermek anyjával (a polgári törvénykönyv 336. cikke).

A sürgős vagy ideiglenes intézkedéseket kivéve a szülői felügyeleti joggal kapcsolatos jogviták a fiatalkorúak bíróságának hatáskörébe tartoznak (a polgári törvénykönyv 387a. cikke); az illetékességet a szülők, a gyám vagy a gyermek feletti felügyeleti jogot gyakorló személy lakóhelye határozza meg (a fiatalkorúak védelméről, a jogsértést elkövető kiskorúak gondozásáról és a jogsértéssel okozott kárról szóló 1965. április 8-i törvény 44. cikke).

A házastársak közötti, a házasság felbontására irányuló eljárást megelőző vita esetén a keresetet a békebíróhoz kell benyújtani (az eljárásjogi törvénykönyv 594. cikkének (19) bekezdése), akinek illetékességét az utolsó közös házastársi lakóhely határozza meg (az eljárásjogi törvénykönyv 628. cikkének (2) bekezdése).

A házasság helyrehozhatatlan megromlása miatt indított bontóper a házasság felbontásáig a családjogi bíróság elnökének hatáskörébe tartozik (az eljárásjogi törvénykönyv 1280. cikke). A felek közötti tartási megállapodást azonban az ügy érdemében eljáró bíróság tárgyalja (az eljárásjogi törvénykönyv 1256. cikkének első bekezdése).

A jogerős bontóhatározatot követően az ügyben a békebíró és a családjogi bíróság rendelkezik hatáskörrel. A családjogi bíróság elnöke a sürgős esetekben hozandó ideiglenes rendelkezések tekintetében megtartja hatáskörét (az eljárásjogi törvénykönyv 584. cikke).

2014. szeptember 1-jétől a társadalmi integrációs juttatáshoz kapcsolódó tartási kötelezettségen kívül valamennyi tartási kötelezettséggel kapcsolatos kereset a családjogi bíróság hatáskörébe került át (az eljárásjogi törvénykönyv 572a. cikkének (7) bekezdése).

2014. szeptember 1-jétől főszabály szerint az adott követeléssel már foglalkozó bírósághoz kell benyújtani a (volt) házastársak vagy élettársak közötti követeléseket, valamint a közös gyermekekre, illetve azon gyermekekre vonatkozó tartási kötelezettségekkel kapcsolatos követeléseket, akiknek a leszármazását csak az egyik szülő tekintetében állapították meg (lásd az eljárásjogi törvénykönyv 629a. cikkének (1) bekezdését). Ebből következően a kiskorú felé fennálló tartási kötelezettséggel kapcsolatos követelések esetében a kiskorú lakóhelye (ennek hiányában a szokásos tartózkodási helye) szerinti bíróság az illetékes. Ha a feleknek több gyermekük van, valamennyi követelés tekintetében az első megkeresett bíróság illetékes (az eljárásjogi törvénykönyv 629a. cikkének (2) bekezdése). Ha a tartási kötelezettség jogosultja más személy, az ügyet az alperes lakóhelye vagy a házastársak utolsó közös (házastársi) lakásának helye szerint illetékes bíróság elé kell terjeszteni (az eljárásjogi törvénykönyv 629a. cikkének (4) bekezdése).

6 Kérelmezőként közvetlőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?

Lásd a 4. kérdést. A megindított eljárástól függően a kérelmet végrehajtói idézés vagy keresetlevél útján kell előadni. Ügyvéd közreműködése nem kötelező.

7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?

Az eljárásért fizetni kell. A teljes költséget nem lehet meghatározni; az függ az eljárástól, a bírósági költségektől és az esetleges ügyvédi költségektől. A rendes jogszabályok irányadók az eljárási költségek alóli mentességre (lásd Költségmentesség – Belgium).

8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?

- **A segítségnyújtás formája:**

A segítségnyújtás formája a tartásdíj. Egyes esetekben a tartásdíj tőkésíthető (a polgári törvénykönyv 301. cikkének (8) bekezdése). Rendkívüli esetben természetben is teljesíthető (a polgári törvénykönyv 210. cikke).

- **Az összeg megállapítása és az indexálás:**

Az összeget nem sávosan számítják ki. A tartásdíjat a jogosult szükségleteivel és a fizetésre kötelezett személy anyagi körülményeivel arányosan állapítják meg (a polgári törvénykönyv 208. és 209. cikke).

Az anya és az apa kötelezettségét (a polgári törvénykönyv 203. cikke) anyagi lehetőségeikhez mérten határozzák meg, és annak fedeznie kell a gyermek lakhatását, ellátását, valamint egészségének, felügyeletének, oktatásának és képzésének, továbbá fejlődésének biztosítását (amíg oktatása és képzése véget nem ér). A tartásdíj a felügyeletet ellátó szülő részére fizetett havi átalányösszeg.

Az apa és az anya saját nevükben eljárva kérhetik a másiktól, hogy járuljon hozzá a lakhatási, ellátási stb. költségekhez (a polgári törvénykönyv 203a. cikkének (2) bekezdése).

A fogantatás idején az anyával élt személy által fizetendő tartásdíj összegét a gyermek szükségletei, valamint a kötelezett anyagi eszközei, lehetőségei és szociális körülményei alapján kell kiszámítani (a polgári törvénykönyv 336., 339. és 203a. cikke).

A törvény kifejezett felhatalmazása értelmében a házasság felbontására irányuló eljárásban részt vevő házastársak bármikor megállapodhatnak arról, hogy jár-e tartásdíj, továbbá annak összegéről, illetve a megállapodás szerinti összeg felülvizsgálatának módjáról (a polgári törvénykönyv 301. cikkének (1) bekezdése valamint az eljárásjogi törvény 1256. cikkének első bekezdése és 1288. cikkének (4) bekezdése). Az ügyben eljáró bíróság ugyanakkor megtagadhatja e megállapodás jóváhagyását, ha az nyilvánvalóan ellentétes a gyermekek érdekeivel (az eljárásjogi törvény 1256. cikkének második bekezdése és 1290. cikkének második és ötödik bekezdése).

Perbeli egyezség esetén a tartás konkrét összegéről határozó bíróságnak számítási kritériumokat és korlátokat kell figyelembe vennie. A tartásnak főszabály szerint legalább a jogosult „szükségeit” fedeznie kell (a polgári törvénykönyv 301. cikke (3) bekezdésének első albekezdése).

A tartásdíj összege semmi esetre sem haladhatja meg a kötelezett házastárs jövedelmének harmadát (a polgári törvénykönyv 301. cikke (3) bekezdése második mondatának vége). A tartásdíj-fizetési kötelezettség időtartama a házasság fennállásának időtartamával megegyező időszakra korlátozódik. A bíróság kivételes körülmények között meghosszabbíthatja a tartásdíj-fizetés időtartamát (a polgári törvénykönyv 301. cikkének (4) bekezdése).

Az indexálás automatikus, ha a házasság felbontására annak helyrehozhatatlan megromlása miatt kerül sor, illetve a szülő által a gyermek ellátásához való hozzájárulás esetén. Főszabályként a referenciaindex a fogyasztói árindex, de a törvény lehetővé teszi a bíróság számára, hogy a megélhetési költségek függvényében eltérő kiigazítási rendszert alkalmazzon (a polgári törvénykönyv 301. cikke (6) bekezdésének első albekezdése és 203c. cikkének (1) bekezdése), és a felek ettől megegyezés alapján eltérhetnek (a polgári törvénykönyv 203c. cikkének (1) bekezdése).

A törvény lehetővé teszi a tartásdíj növelését, csökkentését vagy megszüntetését a felek valamelyikének kérelmére, a polgári törvénykönyv 301. cikke (7) bekezdésének első albekezdésében és az eljárásjogi törvénykönyv 1293. cikkének első bekezdésében kifejtett általános okokból.

9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?

A tartásdíjat havonta, a jogosult vagy képviselője számára kell megfizetni. Egyes esetekben tőkésítésre is sor kerülhet (lásd a 8. kérdést).

10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?

A végrehajtható okirattal rendelkező jogosult kérheti követelése végrehajtását. Bizonyos feltételek mellett a tartásra kötelezett ingó vagy ingatlan vagyona végrehajtás alá vonható, ha e személy nem tartja be a tartást megállapító határozat rendelkezéseit (az eljárásjogi törvénykönyv 1494. cikke). Akár letiltás is elrendelhető harmadik személy, például a kötelezett munkáltatója felé (az eljárásjogi törvénykönyv 1539. cikke). Emellett bizonyos körülmények között az a tartásra jogosult, aki még nem rendelkezik végrehajtható okirattal, hatósági zár alá vétel elrendelését kérheti annak érdekében, hogy biztosítsa a jövőben neki járó tartásdíj fedezetét (az eljárásjogi törvénykönyv 1413. cikke).

Egyszerűsített végrehajtási mechanizmus bevezetésére is sor került, ez a tartásdíj kiutalása, amelynek keretében a jogosult felhatalmazást kap, hogy bizonyos korlátokon belül közvetlenül átvegye a kötelezett jövedelmét vagy a kötelezett számára harmadik személy által fizetendő összeget. A kiutalás a házastársak vagy volt házastársak közötti törvényi tartási kötelezettségre (a polgári törvénykönyv 220. cikkének (3) bekezdése, 221. és 223. cikke, továbbá 301. cikkének (11) bekezdése, valamint az eljárásjogi törvénykönyv 1280. cikke), a gyermekek ellátásával, oktatásával és képzésével kapcsolatos kötelezettségre – ideértve az anya és az apa közötti, a polgári törvénykönyv 203a. cikkében előírt eljárást –, valamint a felmenők és leszármazottak közötti törvényi tartási kötelezettségre (a polgári törvénykönyv 203b. cikke) alkalmazandó.

Végül a büntető törvénykönyv is tartalmaz rendelkezést a család elhagyásáról (a büntető törvénykönyv 391a. cikke), amelynek értelmében eljárás indítható azon személy ellen, akivel szemben a bíróság tartásdíj megfizetését rendelte el, és aki ezt több mint két hónapig szándékosan nem teljesíti.

11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre

A polgári törvénykönyv 2277. cikke értelmében a tartásdíjhátralék öt év után elévül.

A bíróság által megítélt tartásdíjra tízéves elévülési idő vonatkozik (a polgári törvénykönyv 2262a. cikke).

Az elévülés a házastársak között a házasság fennállása idején nyugszik (2253. cikk), és félbeszakad a bírósági idézés kézbesítésével, fizetési meghagyás kibocsátásával vagy zárolás elrendelésével (2244. és 2248. cikk), a beadványok jogosult általi benyújtásával és a kötelezett általi fizetéssel.

A jelzégről szóló, 1851. december 16-i törvény 7. és 8. cikke szerint a kötelezett főszabály szerint teljes vagyonával felel kötelezettségének teljesítéséért.

Az eljárásjogi törvénykönyv 1408. cikke értelmében ugyanakkor egyes személyes ingóságok, amelyekre a kötelezettnek és családjának a mindennapi életvitelhez, munkavégzéséhez, illetve a kötelezett vagy a vele egy háztartásban élő eltartott gyermekei képzésének, tanulmányainak folytatásához szükség van, kivonhatók a jogosultak követelése alól.

Az eljárásjogi törvénykönyv 1409. cikkének (1) bekezdése szerint a foglalkoztatásból és egyéb tevékenységekből származó jövedelem részben mentes a tartásdíj-kiutalás és a letiltás alól.

Az eljárásjogi törvénykönyv 1412. cikke mindazonáltal úgy rendelkezik, hogy 1) a letiltás alóli mentesség szabályait nem lehet a tartásra jogosulttal szemben érvényesíteni, és 2) e jogosult abszolút elsőbbséget élvez a kötelezett más hitelezőivel szemben. Ha ugyanakkor olyan személlyel szemben kérnek tartásdíj-kiutalást, akinek a tartozásaira már elrendelték kiutalást vagy letiltást, a bíróság áttekintheti a kötelezett általános helyzetét és hitelezőinek szükségleteit (különös tekintettel a tartásra), és a kiutalandó vagy letiltandó összegeket egyenlő mértékben megoszthatja e hitelezők között (az eljárásjogi törvénykönyv 1390a. cikkének ötödik bekezdése).

A fizetéképtelen kötelezett kollektív adósságrendezésre jogosult (az eljárásjogi törvénykönyv 1675/2. és azt követő cikkei). Ennek keretében a bíróság adott esetben elengedheti a tartozást (ideértve a tartásdíj hátralékait), a tartási kötelezettséget azonban nem.

Letiltást el lehet rendelni a jövőben esedékessé váló tartásdíj megfizetésének előzetes biztosítására is (az eljárásjogi törvénykönyv 1494. cikkének második bekezdése).

12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?

Ha a tartásra jogosultak a fenti jogorvoslatok ellenére sem tudják behajtani a tartozást, a (Szövetségi Pénzügyminisztériumon belül működő) tartásdíj-fizetési szolgálathoz (*Service des créances alimentaires*) fordulhatnak, amelynek feladata, hogy egy vagy több konkrét tartásdíj-részletre előleget adjon, és ezt az előleget, illetve a tartási követelések egyenlegét vagy hátralékait behajtsa vagy beszedje a kötelezettől.

13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?

A tartásdíj-fizetési szolgálat eljárhat a kötelezettek helyett, és a nevükben megfizetheti a tartásdíjat vagy annak egy részét. A tartásdíj-fizetési szolgálat egyidejűleg előírja a kötelezett számára a tartásdíj és a hátralékok megfizetését. Ha a kötelezett nem fizeti meg önként a tartásdíjat a szolgálat számára, az behajtsa az összeget. Ez utóbbi esetben ennek eredményessége természetesen nem garantálható; az a kötelezett pénzügyi helyzetétől függ.

14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:

14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?

A tartásdíj külföldön való behajtásáról szóló, 1956. június 20-i New York-i egyezmény, a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló, 2008. december 18-i 4/2009/EK tanácsi rendelet, valamint a gyermektartás és a családi tartások egyéb formáinak nemzetközi behajtásáról szóló, 2007. november 23-i hágai egyezmény értelmében kijelölt központi hatóság:

a Szövetségi Igazságügyi Szolgálat (*Service public fédéral Justice*)

Polgári Ügyekben Folytatott Nemzetközi Igazságügyi Együttműködésért Felelős Osztály

(*Service de coopération judiciaire internationale en matière civile*)

Boulevard de Waterloo, 115

1000 Brussels

14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?

A jogosult vagy jogi tanácsadója postai úton, telefonon (+32 (0)2 542 65 11), faxon (+32 (0)2 542 70 06) vagy e-mailben [✉ aliment_s@just.fgov.be](mailto:aliment_s@just.fgov.be) vagy [✉ alimentatie@just.fgov.be](mailto:alimentatie@just.fgov.be)) fordulhat a hivatalhoz.

15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:

15.1 Intézkedek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?

A Belgiumtól eltérő országban lakóhellyel rendelkező jogosultaknak azzal a központi hatósággal kell kapcsolatba lépniük, amely országukban a fenti egyezmények vagy a rendelet végrehajtásáért felelős. Nem vehetik fel közvetlenül a kapcsolatot a belga szervekkel vagy hatóságokkal.

15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?

Nem (lásd fent).

16 Köti-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?

Igen.

17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?

18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?

Ha követelést nyújtanak be a központi hatósághoz, az – miután meggyőződött a kötelezett és/vagy vagyona belgiumi hollétéről – adott esetben átteszi az ügyet az illetékességgel rendelkező jogi segítségnyújtási hivatalhoz. Ha gyermektartás ügyében a központi hatóságon keresztül nyújtanak be kérelmet, a költségmentességet a kedvezményezett vagyoni helyzetének vizsgálata nélkül megállapítják. A költségmentesség kiterjed az ügyvédi díjakra és az eljárási költségekre.

Egyéb esetekben a költségmentességet igénylő felperesnek a 2002/8/EK irányelvvel összhangban a központi hatóságot kell megkeresnie.

19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

A központi hatóság elsődleges feladata, hogy tájékoztatást nyújtson a rendelet érvényesüléséről mind saját országának rendszere, mind a megkeresett állam tekintetében. A központi hatóság rendelkezik az ahhoz szükséges erőforrásokkal, amelyek lehetővé teszik számára a kötelezett vagy a jogosult tartózkodási helyének közvetett vagy közvetlen megállapítását, továbbá a kötelezett vagy az adós jövedelmével és/vagy vagyonával kapcsolatos információk összegyűjtését.

A hatóság a bírósági eljáráson kívül törekszik a békés vitarendezésre a felek észrevételeinek cseréje során, és különösen a megkeresett fél tekintetében az igazságügyi hatóságok általi meghallgatás folyamán. Szükség esetén a központi hatóság nyomon követi a helyzet későbbi alakulását, hogy biztosítsa a tartási határozatok folyamatos végrehajtását.

A központi hatóság segítséget nyújthat az okirati bizonyítékok beszerzésében, illetve a dokumentumok továbbításában és kézbesítésében azáltal, hogy információt szolgáltat az alkalmazandó hazai jog rendelkezéseiről és a hatályos nemzetközi jogi eszközök végrehajtásának szabályairól.

A függőben lévő tartási követelés kikényszerítésének biztosítására ideiglenes intézkedéseket lehet hozni a felperes belga bíróságok előtti képviselőire a központi hatóság által ruházott hatáskörben.

A központi hatóság szükség esetén tájékoztatást nyújthat a megkereső félnek arról, hogy milyen eljárást kell követni valamely gyermek feltételezett apjával szemben az apaság megállapítása érdekében.

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Az egyes tagállamok által gondozott, e honlapon helyet kapott nemzeti tartalmak frissítése jelenleg zajlik, tekintettel az Egyesült Királyság kilépésére az Európai Unióból. Előfordulhat, hogy néhány részlet elkerülte a figyelmünket, és egy adott weboldal még nem tükrözi a megváltozott helyzetet. Igyekszünk mihamarabb naprakésszé tenni a teljes tartalmat.

Utolsó frissítés: 30/06/2020

Tartási követelések - Bulgária

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [bg](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [en](#) [fr](#).

TARTALOMJEGYZÉK

- [1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?](#)
 - [2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?](#)
 - [3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?](#)
 - [4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon \(ha igen, hányadik fokú rokon\) nevében?](#)
 - [5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?](#)
 - [6 Kérelmezőként közvetítőn \(például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.\) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?](#)
 - [7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?](#)
 - [8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan \(pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül\)?](#)
 - [9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?](#)
 - [10 Ha az érintett személy \(kötelezett\) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?](#)
 - [11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre](#)
 - [12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?](#)
 - [13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos \(kormányzati vagy magán-\) szervezetek?](#)
 - [14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:](#)
 - [14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?](#)
 - [14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?](#)
 - [15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:](#)
 - [15.1 Intézhetek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?](#)
 - [15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?](#)
 - [16 Köti-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?](#)
 - [17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?](#)
 - [18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?](#)
 - [19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?](#)
-

1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?

A tartási kötelezettség az egyik családtag arra vonatkozó kötelezettsége, hogy a másik családtag részére biztosítsa a létfenntartását. Ez törvényi kötelezettség, azaz nem a felek közötti megállapodás alapján, hanem a jog erejénél fogva, bizonyos feltételekkel, általánosan alkalmazandó. Ez személyes kötelezettség, és a jogosult személy halálával megszűnik.

Egy személy csak akkor jogosult tartásra, ha nem munkaképes, és nem rendelkezik eszközökkel a saját fenntartására.

A tartásra jogosult személy a következő személyektől és a következő sorrendben kérheti a tartást: házastárs vagy korábbi házastárs; gyermekek; szülők; unokák és dédunokák; testvérek; nagyszülők és felmenő rokonok. Ha a sorban első személy nem képes a tartás nyújtására, a sorban következő személynek kell fizetnie a tartást.

Ha egy személynek több jogosultat kell eltartania, a tartás a következő sorrendben fizetendő (a sorrendben később következők kizárásával): gyermekek, házastárs vagy volt házastárs, szülők, unokák és dédunokák, testvérek, nagyszülők és felmenő rokonok.

A házasság felbontása esetén csak a válásban nem hibás házastárs jogosult tartásra.

2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?

A szülők attól függetlenül kötelesek tartást fizetni a 18. életévét be nem töltött kiskorú gyermekek részére, hogy azok képesek-e dolgozni, vagy rendelkeznek-e az önfenntartásukhoz szükséges forrásokkal. A fenti életkornál idősebb gyermekek esetében a szülők akkor kötelesek tartást fizetni, ha a gyermek nem képes eltartani magát a saját jövedelméből vagy a saját vagyonából, és amennyiben rendszeres középiskolai (20 éves koráig), illetve főiskolai vagy egyetemi tanulmányokat (25 éves koráig) folytat, de csak akkor, ha a tartás fizetése nem okoz a szülőknek különösebb nehézséget.

A volt házastárs részére tartás csak a házasság felbontásától számított legfeljebb három évig jár, hacsak a felek nem egyeztek meg ennél hosszabb időszakban, és megszűnik, ha a tartásban részesülő volt házastárs új házasságot köt.

3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?

A tartási követeléseket bíróság előtt kell érvényesíteni, függetlenül azok természetétől, a tartás összegétől, a tartást kérő személyétől és annak a félnek a személyétől, akitől a tartást kérik. A kerületi bíróság (*rayonen sad*) az illetékes. A területi illetékességgel rendelkező bíróságot a felperes vagy az alperes lakóhelye határozza meg; a kérelmező döntheti el, melyiket választja.

4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?

A kiskorú gyermek tartási követelését a szülői felügyeleti joggal rendelkező szülő vagy a gyám nyújtja be.

A 14 és 18 év közötti kiskorú gyermek tartási követelését maga a gyermek nyújtja be, a szülői felügyeleti joggal rendelkező szülő vagy a gyám tudtával és egyetértésével.

5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?

Ha házassági ügyben tartási követelést nyújtanak be, a bolgár bíróságok akkor rendelkeznek joghatósággal a tartási követelés és a házassági keresetek tekintetében, ha a házastársak egyike bolgár állampolgár, vagy ha szokásos tartózkodási helye Bulgáriában van. A volt házastárs tartásával kapcsolatos ügyekben a házasság felbontására irányuló kérelem tekintetében illetékes bíróság jár el.

A bolgár bíróságok rendelkeznek joghatósággal a szülők és gyermekek közötti személyi és vagyoni kapcsolatokra vonatkozó ügyekben, ha az alperes szokásos tartózkodási helye Bulgáriában van, ha a felperes vagy a kérelmező bolgár állampolgár, illetve ha a gyermek vagy a félként szereplő szülő bolgár állampolgár, vagy szokásos tartózkodási helye Bulgáriában van.

A fenti esetben az alábbi 18., 19. és 20. kérdésekben meghatározottak szerint a bolgár jogot kell alkalmazni.

6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?

A tartási követeléseket bíróság előtt kell érvényesíteni, függetlenül azok természetétől, a tartás összegétől, a tartást kérő személyétől és annak a félnek a személyétől, akitől a tartást kérik. A körzeti bíróság rendelkezik természetes illetékességgel, és e bíróság előtt nem szükséges a jogi képviselő. A területi illetékességgel rendelkező bíróságot a felperes vagy az alperes lakóhelye határozza meg; a kérelmező döntheti el, melyiket választja.

7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?

Tartási ügyekben a kérelmezők mentesek az állami illetékfizetési kötelezettség alól. A tartási követelés megítélése esetén a bíróság elrendeli, hogy az alperes fizesse meg az állami illetékeket és az eljárás során a kérelmező részéről felmerült költségeket.

Tartási ügyekben nem kötelező a jogi képviselő.

Az ügyben érintett felek a rendes szabályok szerint folyamodhatnak költségmentességért. Ezeket a szabályokat a költségmentességről szóló törvény (*Zakon za Pravnata Pomosht*) tartalmazza.

8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?

A tartás összegét a tartásra jogosult személy szükségleteire és a fizetésre kötelezett személy lehetőségeire való tekintettel állapítják meg. Az egy szülő által a kiskorú gyermek részére fizetendő tartás legkisebb összege a minisztertanács által meghatározott minimálbér negyedével egyezik meg. A tartás összegét a gyermek szükségletei és a szülő lehetőségei alapján a bíróság határozza meg.

A bíróság a rögzített legkisebb összegnél alacsonyabb összegben is meghatározhatja a tartás szintjét, ha a gyermek állami gondozott, vagy ha ezt más lényeges körülmény indokolja. A bíróság meghatározhatja a tartás összegét a rögzített legmagasabb érték feletti szinten is, ha ez a gyermek kivételes szükségleteinek biztosítása érdekében szükséges, és a szülő különösebb nehézség nélkül tudja ezt biztosítani. A fél kérésére a tartásról szóló végzés a körülmények változása esetén módosítható vagy visszavonható.

A tartás havonta fizetendő. A késedelmes fizetés után a jogszabályban meghatározott mértékű kamat fizetendő. A bíróság a természetben történő tartást is engedélyezheti.

9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?

A tartást személyesen az arra jogosult személynek kell fizetni. 14 és 18 éves kor közötti kiskorú gyermekek esetében a tartás személyesen nekik fizetendő, de a szülői felügyeleti joggal rendelkező szülő tudtával és beleegyezésével.

A 14 évesnél fiatalabb kiskorú gyermek részére a szülői felügyeleti joggal rendelkező szülő vagy a gyám útján kell megfizetni a tartást.

10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?

A tartás havonta fizetendő. A késedelmes fizetés után a jogszabályban meghatározott mértékű kamat fizetendő.

A hatályba lépett bírósági határozatok végrehajtása a polgári eljárásról szóló törvénykönyvben (*Grazhdanski Protsesualen Kodeks*) meghatározott feltételek és eljárások szerint történik.

11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre

A végrehajtást a tartásra jogosult választása szerinti állami vagy magánvégrehajtó végzi.

Az állami végrehajtók a körzeti bíróság (*rayonen sad*) végrehajtási szolgálatán belül dolgoznak, és működési területük megegyezik a bíróság földrajzi illetékességi területével.

A magánvégrehajtók az adott járásbíróság földrajzi illetékességi területén működnek.

Lásd az ítéletek végrehajtásáról szóló részt.

12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?

A gyermekvédelmi törvény (*Zakon za Zakrila na Deteto*) számos védelmi intézkedést tartalmaz, többek között azt, hogy a gyermekeket és szüleiket folyamatosan tájékoztatni kell a jogaikról és kötelezettségeikről, és biztosítani kell részükre az állam által nyújtott költségmentességet. A gyermekvédelmi törvény 15. cikke értelmében a gyermekek a jogaikat és érdekeiket érintő minden eljárásban költségmentességre és fellebbezésre jogosultak. A költségmentességet a Nemzeti Költségmentességi Hivatal biztosítja.

A kamarai törvény (*Zakon za Advokaturata*) kifejezetten úgy rendelkezik, hogy egy bolgár vagy uniós ügyvéd ingyenes jogi segítséget és támogatást nyújthat a tartásra jogosult személyek részére. Ilyen esetben, ha az ellenérdekű felet az eljárási költségek viselésére kötelezik, az ügyvéd kérheti a bíróság által megállapított ügyvédi díj megfizetését.

13 A kötelezett helyett megelégedezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?

Ha egy tartásra kötelezett nem teljesíti az előírt tartási kötelezettségét, az állam a minisztertanács által kibocsátott rendeletben foglalt feltételekkel és eljárás szerint megfizeti azt a kötelezett helyett. A szociális segítségnyújtási eljárásban az állam gondoskodik azokról a nélkülöző emberekről, akik részére a törvény szerint senki sem kötelezett tartást nyújtani, vagy erre senki sem képes.

14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:

14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?

Igen, a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló 4/2009/EK tanácsi rendeletben meghatározott eljárás szerint. A Bolgár Köztársaság számos kölcsönös jogi segítségnyújtási szerződésnek részese különböző országokkal, amelyek között vannak nem uniós tagállamok is. E szerződések végrehajtásában az Igazságügyi Minisztérium jár el központi hatóságként, és ebben a minőségében segítséget nyújt a lakosság részéről érkező kérelmek alapján.

14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?

Az Igazságügyi Minisztérium a központi hatóság; elérhetősége a következő:

Ministry of Justice

Ul. Slavyanska 1

1040 Sofia

Bulgária

Telefon: (+359 2) 92 37 555

Fax: (+359 2) 987 0098

Kapcsolattartó:

[✉ E_Gyurova@justice.government.bg](mailto:E_Gyurova@justice.government.bg)

[✉ M_Parvanova@justice.government.bg](mailto:M_Parvanova@justice.government.bg)

15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:

15.1 Intézhettek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?

Igen, a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló 4/2009/EK tanácsi rendeletben meghatározott eljárás szerint. Ha a kérelmező olyan országban él, amellyel a Bolgár Köztársaság kölcsönös jogi segítségnyújtási szerződést kötött, a kérelmező kérheti az adott szerződés alapján központi hatóságként eljáró Igazságügyi Minisztérium segítségét.

15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?

A tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló 4/2009/EK tanácsi rendeletben, vagy a vonatkozó kölcsönös jogi segítségnyújtási szerződésben meghatározott eljárás szerint.

Lásd fent a központi hatóságként eljáró Igazságügyi Minisztérium elérhetőségét.

16 Köti-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?

Igen, a Bolgár Köztársaságot kötelezi a 2007. évi hágai jegyzőkönyv.

17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?

Lásd a fenti kérdésre adott választ.

18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?

Az alkalmazandó szabályokat a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló 4/2009/EK tanácsi rendelet és a (2011. június 18. óta hatályos) polgári eljárásról szóló törvénykönyv 627a.–627c. cikkei tartalmazzák.

Amikor a 2007. évi hágai jegyzőkönyv hatálya alá tartozó tagállamban hoznak határozatot, a határozatnak a 4/2009/EK tanácsi rendelet 20. cikkében említett okiratok alapján történő végrehajtására vonatkozó kérelmet a kötelezett állandó lakóhelye vagy a kötelezettség teljesítésének helye szerinti járásbíróshoz kell benyújtani. A járásbíróshoz kell benyújtani a végrehajtás elutasításáról vagy felfüggesztéséről a 4/2009/EK tanácsi rendelet 41. cikke értelmében.

A 2007. évi hágai jegyzőkönyv hatálya alá nem tartozó uniós tagállamban hozott határozat vagy más aktus végrehajtására vonatkozó kérelmet a kötelezett állandó lakóhelye vagy a kötelezettség teljesítésének helye szerinti járásbíróshoz kell benyújtani. Nem nyújtják be a kérelemnek a kötelezett részére kézbesítendő példányát. A bíróság a kérelmet zárt ülésen vizsgálja. A kérelemnek helyt adó végzésben a bíróság meghatározza a 4/2009/EK tanácsi rendelet 32. cikkének (5) bekezdése szerinti fellebbezés megtételére rendelkezésre álló határidőt. Nem rendelhető el a kérelemnek helyt adó végzés ideiglenes végrehajtása. A kérelemnek helyt adó végzésben a bíróság a kért ideiglenes és biztosítási intézkedésekről is dönt. A végzés perben hozott döntésnek minősül. A végzés ellen ténykérdésekben és jogkérdésekben a Szófia Fellebbviteli Bírósághoz (*Sofiyiski apelativen sad*) lehet fellebbezni, a 4/2009/EK tanácsi rendelet 32. cikkében meghatározott feltételekkel és eljárás szerint. A Szófia Fellebbviteli Bíróság döntése ellen csak jogkérdésekben lehet fellebbezéssel élni a Legfelsőbb Semmitőszékhez.

19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

Változtatások történtek a nemzetközi jogi gyermekvédelmi és országok közötti örökbefogadási ügyek igazgatósága személyzetének mérete és összetétele tekintetében, amelynek feladatai közé tartozik az Igazságügyi Minisztériumra mint a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló 4/2009/EK tanácsi rendelet szerinti központi hatóságra ruházott feladatok ellátása. Az igazgatóságra ruházták a polgári nyilvántartások és igazgatási szolgáltatások főigazgatóságával (GRAO), a Területfejlesztési és Közmunkaügyi Minisztériummal, a Nemzeti Adóhivatallal és a Nemzeti Költségmentességi Hivatallal történő kapcsolattartás hatáskörét az uniós tagállamokból érkező, a 4/2009/EK tanácsi rendelet szerinti tartási kötelezettségekre vonatkozó kérelmek feldolgozása keretében.

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Az egyes tagállamok által gondozott, e honlapon helyet kapott nemzeti tartalmak frissítése jelenleg zajlik, tekintettel az Egyesült Királyság kilépésére az Európai Unióból. Előfordulhat, hogy néhány részlet elkerülte a figyelmünket, és egy adott weboldal még nem tükrözi a megváltozott helyzetet. Igyekszünk mihamarabb naprakésszé tenni a teljes tartalmat.

Utolsó frissítés: 23/12/2015

Tartási követelések - Csehország

TARTALOMJEGYZÉK

- 1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?
- 2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?
- 3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?
- 4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?

- 5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?
- 6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?
- 7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?
- 8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?
- 9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?
- 10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?
- 11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre
- 12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?
- 13 A kötelezett helyett megeléjezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?
- 14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:
 - 14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?
 - 14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?
- 15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:
 - 15.1 Intézhetek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?
 - 15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?
- 16 Köti-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?
- 17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?
- 18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?
- 19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?

A „tartás” fogalma azt az összeget jelenti, amelyet egy személy egy másik személy részére, a másik személy valamennyi jogos igényének kielégítése érdekében biztosít. A tartási kötelezettségek keletkezésének és időtartamának a Polgári Törvénykönyv szerinti fontos előfeltétele a családi vagy hasonló kapcsolat, házastársi kapcsolat, korábbi házastársi kapcsolat vagy egyenes ági rokonság, illetve bejegyzett élettársi kapcsolat vagy azonos nemű, korábbi bejegyzett élettársak közötti kapcsolat fennállása.

A Polgári Törvénykönyv a következőképpen határozza meg azokat a személyeket, akik számára tartás fizetendő, és akik tartásra jogosultak:

- **házastársi tartási kötelezettség** a házasságkötéskor keletkezik és a házasság megszűnésekor ér véget. A házastársakat olyan mértékben terheli tartási kötelezettség, amely a férfi és a nő házasságon belüli egyenjogúságából fakadó anyagi és kulturális színvonalat egyaránt biztosítja. A házastársak közötti tartási kötelezettség elsőbbséget élvez a szülők és a gyermekek közötti

tartási kötelezettséggel szemben.

- **elvált házastársak közötti tartásdíj-fizetési kötelezettség:** akkor keletkezik, ha az elvált házastársak egyike nem képes önmaga eltartására, és ennek eredete a házassággal függ össze, és a tartásdíj – különösen az elvált házastársnak a váláskori vagy az elvált házastársak közös gyermekéről való gondoskodás megszűnésekor életkorára vagy egészségi állapotára tekintettel – jogosan kérhető a volt házastársától. A tartásdíj-fizetési kötelezettség a támogatott házastárs házasságkötésekor, illetve az elvált házastársak számára megállapított tartásdíj-fizetési időszak (legfeljebb három év) lejártakor szűnik meg.
- **szülők és gyermekek közötti tartási kötelezettség:** a gyermek születésekor keletkezik, és akkor ér véget, amikor a gyermek képes eltartani magát, vagy amikor a tartási kötelezettség másra száll át (például házasságkötés vagy apaság tagadása révén). A tartás összegének meghatározása annak biztosítását célozza, hogy a gyermek életszínvonala lényegében megegyezzen a szülei életszínvonalával. A gyermek emellett – az anyagi eszközeitől függően – köteles méltányos tartást biztosítani a szülei számára, és a szülők életszínvonalának nem kell megegyeznie a gyermek életszínvonalával.
- **felmenő és lemenő ági rokonok közötti tartási kötelezettség:** a felmenők és a leszármazók között keletkezik. A szülőknek a gyermekeikkel szembeni tartási kötelezettsége eleve kizárja a nagyszülőket, valamint a gyermekek más felmenő ági rokonainak a tartási kötelezettségét. A távolabbi rokonokat akkor terheli tartási kötelezettség, ha ezt közelebbi hozzátartozók nem tudják teljesíteni.
- **a tartás és más költségek fedezése érdekében egyedülálló anya részére fizetett támogatás:** akkor merül fel, ha a gyermek édesanyja nem kötött házasságot a gyermek édesapjával. Ebben az esetben az apa a gyermek születését követő két évig köteles tartást fizetni, továbbá a terhességgel és a gyermekszüléssel összefüggő költségekhez ésszerű mértékben köteles hozzájárulni.

A tartási kötelezettséget a bejegyzett élettársi kapcsolatról szóló törvény is szabályozza. A törvény a következőkről rendelkezik:

- **élettársak közötti kölcsönös tartási kötelezettség.** A tartási kötelezettség hatályának megállapítása annak biztosítását célozza, hogy a két élettárs anyagi és kulturális színvonala alapvetően megegyezzen.
- **élettársi kapcsolat felbomlása utáni tartási kötelezettség:** az önmaga eltartására nem képes volt élettárs kérheti a volt élettársától, hogy képességeitől és anyagi helyzetétől függően ésszerű összegű támogatást fizessen. Ha az élettársi kapcsolat megszűnése súlyos kárt okoz annak a volt élettársnak, aki nem járult hozzá az élettársi kapcsolat tartós felbomlásához, úgy ez a volt élettárs három évig ugyanakkora összegű tartásban részesülhet, mint amekkora összegű tartási kötelezettség abban az esetben merült volna fel, ha az élettársi kapcsolat nem szűnt volna meg.

Az egyik személy másik személlyel szembeni tartási kötelezettségéről jogszabályok rendelkeznek; az előzetesen nem ruházható át, nem helyettesíthető, és arról lemondani sem lehet előzetesen.

A tartási kötelezettség megítélésének egyik előfeltétele a közérkölcnek való megfelelés, ami a tartási kötelezettség teljesítésének minden esetében alkalmazandó.

2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?

Tartás akkor ítélt meg, ha a kedvezményezett reálisan nem képes önmaga eltartására. A hagyományos értelmezés szerint az a személy képes önmaga eltartására, aki valamennyi (anyagi, kulturális stb.) igényét ki tudja elégíteni. Ha egy gyermek nem képes önmagát eltartani és a tartást fizető személy támogatására hagyatkozik, a tartási kötelezettség akkor sem szűnik meg, ha a gyermek eléri a nagykorúságot (például ha továbbtanul), és kivételes esetekben a tartási kötelezettség a gyermek és a szülők egész életében fennállhat (például ha a gyermek teljesen fogyatékos, és soha nem lesz képes eltartani önmagát). Ezzel szemben a tartási kötelezettség még a gyermek nagykorúsága előtt is elévülhet, ha korábban képessé válik önmaga eltartására. Ezért nincs meghatározott felső korhatár.

A nagykorúság elérése eljárási szempontból fontos (például a bíróságok még kereset nélkül is határozhatnak kiskorú gyermek után fizetendő tartásról, nagykorú gyermek esetében azonban csak kereset alapján ítélt meg tartást).

3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?

Tartásról a bíróság csak kereset alapján határozhat, kiskorú gyermek után fizetendő tartásról ugyanakkor kereset nélkül is.

Az általános adatokon túlmenően a keresetnek tartalmaznia kell a felek keresztnévét, vezetéknévét és lakcímét, a kritikus fontosságú tényállás leírását, valamint a felperes által benyújtott bizonyítékok megjelölését, amelyekből egyértelműen ki kell derülnie, hogy a felperes milyen igénnyel lép fel.

A keresetet a helyileg illetékes bírósághoz kell benyújtani. Lásd még az 5. kérdést.

4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?

A gyermek feletti felügyeleti joggal rendelkező szülő jogosult arra, hogy a gyermek nevében tartást igényeljen a másik szülőtől. Emellett a gyermek nevében gyámként vagy gondviselőként is eljárhat. A teljes cselekvőképességet elért gyermeknek a saját nevében kell tartást igényelnie.

Hozzá tartozó nevében kizárólag olyan esetekben nyújtható be kérelem, ha az érintett személy nem rendelkezik teljes cselekvőképességgel, és a bíróság a személy hozzátartozói közül jelöl ki gyámot.

5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?

A tartási kötelezettségekkel kapcsolatos ügyekben indított eljárásokban a nemzetközi joghatóság értékelése a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló, 2008. december 18-i 4/2009/EK tanácsi rendelet (a továbbiakban: tartási kötelezettségekről szóló rendelet) alapján történik: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1409302593149&uri=CELEX:02009R0004-20130701>. Ez a rendelet nem érinti azoknak a nemzetközi szerződéseknek az alkalmazását, amelyeknek a Cseh Köztársaság részes fele, és amelyekre a tartási kötelezettségekről szóló rendelet irányadó. Ezek a szerződések azonban csak a harmadik országokkal fennálló kapcsolatokra alkalmazandók (ez különösen a jogi segítségnyújtásról szóló, harmadik országokkal kötött szerződéseket, illetve Norvégia, Svájc és Izland vonatkozásában a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2007. október 30-i luganói nemzetközi egyezményt érinti); az uniós tagállamok egymás közötti kapcsolatai során a tartási kötelezettségekről szóló rendelet elsőbbséget élvez a nemzetközi szerződésekkel szemben.

A Cseh Köztársaságban a tartási ügyekkel kapcsolatos eljárásokban első fokon a kerületi bíróságok határoznak.

A joghatóságot elsősorban a tartási kötelezettségekről szóló rendelet határozza meg, amely elsőbbséget élvez a cseh jogszabályokkal szemben. A tartási kötelezettségekről szóló rendelet 3. cikke szerint a felperes (sértett) a választása szerint a következő bíróságokhoz nyújthat be keresetet:

a) ahhoz a bírósághoz, amelynek illetékességi területén az alperes szokásos tartózkodási hellyel rendelkezik, vagy

b) ahhoz a bírósághoz, amelynek illetékességi területén a jogosult szokásos tartózkodási hellyel rendelkezik.

Egyéb esetben a tartási kötelezettségekről szóló rendelet 3. cikkének c) és d) pontja alapján a Cseh Köztársaságban annál a bíróságnál indítható eljárás, amely az apaság megállapítása tekintetében joghatósággal rendelkezik, vagy amely a szülői felelősséggel kapcsolatos ügyekben joghatósággal rendelkezik, kivéve, ha ez a joghatóság kizárólag valamelyik fél állampolgárságán alapul.

A tartási kötelezettségekről szóló rendelet 5. cikke szerint a joghatóság az alperes bíróság előtti megjelenése alapján is megállapítható, amennyiben az alperes a következő első jogcselekményként később nem kifogásolja a bíróság joghatóságát.

Azok a cseh jogszabályi előírások, amelyek kizárólag olyan esetekben alkalmazandók, amelyekben a joghatóság megállapítása nem a tartási kötelezettségekről szóló rendelet alapján történik (például olyan esetben, ha a cseh bíróság nemzetközi joghatósága a tartási kötelezettségekről szóló rendelet 6. és 7. cikkén [szubszidiárius joghatóság, forum necessitatis] vagy harmadik országgal

kötött nemzetközi szerződésen alapul), a következők: a kiskorú gyermek tartásával kapcsolatos eljárások esetében – a szülők közötti megállapodás, a bíróság határozata vagy más döntő tényállás alapján – a kiskorú gyermek illetékes törvényszéke rendelkezik joghatósággal, azaz az a bíróság, amelynek illetékességi területén a kiskorú gyermek tartózkodási hellyel rendelkezik. Egyéb esetekben az illetékes bíróság az alperes illetékes törvényszéke. Természetes személy illetékes törvényszéke az a kerületi bíróság, amelynek illetékességi területén az illető személy tartózkodási hellyel rendelkezik, tartózkodási hely hiányában pedig az a bíróság, amelynek illetékességi területén tartózkodik. Tartózkodási hely alatt az a hely értendő, ahol a személy állandó tartózkodás céljával tartózkodik (több ilyen hely létezése is lehetséges, mely esetben a törvényszék mindezen helyek szerint illetékes bíróság). Ha az alperes a Cseh Köztársaság állampolgára, és nincs illetékes törvényszéke, vagy az nem a Cseh Köztársaságban található, az illetékes bíróság az a bíróság, amelynek illetékességi területén az utolsó ismert tartózkodási hellyel rendelkezett a Cseh Köztársaságban. Olyan személlyel szemben, akinek nincs másik illetékes bírósága a Cseh Köztársaságban, annál a bíróságnál érvényesíthető tulajdonjog, amelynek illetékességi területén az illető vagyontárgyakkal rendelkezik.

6 Kérelmezőként közvetlőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?

A jogszabályok nem írják elő a keresetet benyújtó személy képviselétét. A keresetet benyújtó személy azonban dönthet úgy, hogy az általa választott képviselő, például ügyvéd részére adott meghatalmazás alapján képviselteti magát a bíróság előtt.

Azt a természetes személyt, aki egyedül nem jelenhet meg bíróság előtt, jogi képviselőnek vagy gyámnak kell képviselnie. Kiskorú gyermek esetében a jogi képviselők a gyermek szülei.

7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?

A szülők és a gyermekek közötti kölcsönös tartási kötelezettségekkel kapcsolatos ügyekben indított eljárások teljes mértékben mentesek a bírósági illetékek alól. A tartás megállapítására, többek között az összegének emelésére irányuló egyéb eljárások során a keresetet benyújtó személy mentesül a bírósági illetékek alól. Ez a mentesség a bírósági eljárásokra, illetve a végrehajtási eljárásokra is vonatkozik.

Egyéb megállapodás hiányában, amennyiben a keresetet benyújtó személyt ügyvéd képviseli, e személy az ügyvédi díjszabásnak megfelelő díjazást köteles fizetni (a díjszabás angolul letölthető a Cseh Ügyvédi Kamara honlapjáról: <http://www.cak.cz/scripts/detail.php?id=2239>). A keresetet benyújtó személy szociális és pénzügyi helyzete által indokolt esetben – és amennyiben az ügy nem minősül önkényes, illetve nyilvánvalóan sikertelen kérelemnek vagy jogok akadályozásának – a bíróság díjmentesen vagy alacsony díj ellenében képviselőt jelölhet ki, amennyiben az a keresetet benyújtó személy érdekeinek védelme érdekében feltétlenül szükséges; bizonyos feltételek mellett a bíróság ügyvédet jelöl ki képviselőként.

8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?

A tartás többnyire készpénzben, rendszeresen ismétlődő havi részletekben, mindig egy hónappal előre fizetendő (kivéve, ha a bíróság másként határoz, vagy ha a jogosult eltérő feltételekről állapodik meg a kötelezett szülővel), bár az más formában is biztosítható, például lakhatás biztosításával, természetbeni fizetéssel stb.

A gyermekkel szembeni tartási kötelezettség – amellet, hogy feltételeket hárít a kötelezett szülőre – vagyoni viszonyokat is meghatároz, továbbá meghatározza a gyermek azon ésszerű szükségleteit, amelyek elsősorban az életkorától és egészségi állapotától függenek. A tartási kötelezettség ezenkívül figyelembe veszi a gyermek jövőbeli szakmai pályafutásra való felkészülésének módját, iskolán kívüli elfoglaltságait, hobbijait stb. A mögöttes elv azonban az, hogy a gyermek életszínvonalának meg kell egyeznie a szülők életszínvonalával. Ha a kötelezett személy pénzügyi helyzete lehetővé teszi, a megtakarítás elhelyezése is a gyermek ésszerű szükségletének tekinthető. A tartási kötelezettségek hatályának meghatározásakor azt is figyelembe veszik, hogy melyik szülő és milyen mértékben gondoskodik a gyermekről.

A házastársak közötti tartás megítélt összege akkora, hogy a férfi és a nő házasságon belüli egyenjogúságából fakadóan mindkét fél számára azonos anyagi és kulturális színvonalat biztosít.

Az elvált házastársak közötti tartást akkor ítél meg a bíróság, ha az elvált házastárs nem képes önmaga eltartására, és ez a házasságból fakad vagy a házassággal függ össze, és – különösen az elvált házastársnak a váláskori vagy az elvált házastársak közös gyermekéről való gondoskodás megszűnésekor életkorára vagy egészségi állapotára tekintettel – jogosan kérhető a volt házastárstól. A tartás megítélt összege ésszerű összeg. Az összeg meghatározása során figyelembe veszik a házasság válás előtti időtartamát, valamint a jogszabályokban előírt egyéb követelményeket.

A bíróság várandós anya számára a terhességgel és a szüléssel kapcsolatos költségek térítésének fedezése érdekében ítél meg ésszerű összegű tartást.

A bíróság bejegyzett élettársi közösség esetében kereset alapján, a közös háztartásról való gondoskodásra vonatkozó követelmények figyelembevételével ítél meg tartást. A tartás összegét annak biztosítása érdekében határozza meg, hogy a két élettárs anyagi és kulturális színvonala alapvetően megegyezzen.

Azonos neműek élettársi kapcsolatának felbomlásakor keletkező tartási kötelezettség az önmaga eltartására nem képes korábbi élettárs által benyújtott kereset alapján határozható meg. Ez a személy kérheti a volt élettársától, hogy a képességeitől, lehetőségeitől és vagyonától függően ésszerű tartást biztosítson. Amennyiben nem tudnak megállapodni, a bíróság az egyikük által benyújtott kereset alapján állapítja meg a tartást. Ha az élettársi kapcsolat megszűnése súlyos kárt okoz annak a volt élettársnak, aki nem járult hozzá az élettársi kapcsolat tartós felbomlásához, a bíróság a másik volt élettárs által az élettársi kapcsolat felbomlásától számított legfeljebb három évig fizetendő tartást ítélhet meg, amelynek összege megegyezik annak a tartási kötelezettségnek az összegével, amely abban az esetben merült volna fel, ha az élettársi kapcsolat nem bomlik fel.

A cseh jogszabályok nem ismerik el a táblázatok, százalékos arányok stb. segítségével megállapított, úgynevezett objektivizált tartást, és kötelezően fizetendő minimális vagy maximális tartásról sem rendelkeznek. A bíróság a határozathozatalkor minden egyes ügy egyediségét figyelembe veszi, például az egynél több tartási kötelezettség lehetőségét, a fogyatékos gyermek után fizetendő magasabb költségeket stb. Az Igazságügyi Minisztérium csak az ajánlott összegeket tartalmazó táblázatot teszi közzé: <http://portal.justice.cz/Justice2/MS/ms.aspx?o=23&j=33&k=6223&d=315516>.

A tartási tárgyú bírósági határozatok kiadása figyelembe veszi a helyzet változását. Ezért ezek a határozatok a jogosult vagy a kötelezett helyzetének jelentős változása esetén módosíthatók.

9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?

A tartás rendszeresen ismétlődő havi részletekben, mindig egy hónappal előre fizetendő, kivéve, ha a bíróság másként határoz, vagy ha a tartásra kötelezett személy másként állapodik meg a jogosulttal. Igen kivételes esetekben (például ha a kötelezett szülő csak időszakosan kap jövedelmet, nagy kockázattal járó üzleti tevékenységet folytat stb.) a bíróság elrendelheti a jövőbeli tartást fedező összeg (letét) elhelyezését. A bíróság ezt követően további intézkedéseket hoz annak biztosítására, hogy a gyermek részére a havonta fizetendő tartással egyenértékű, különálló összegeket fizessenek ebből az összegből. A tartás a jogosultnak vagy a jogosultról gondoskodó személynek fizetendő.

10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?

A cseh jogszabályok szerint bírósági végrehajtás iránti kereset nyújtható be az illetékes bírósághoz, vagy végrehajtási eljárásra vonatkozó indítvány terjeszthető a bírósági végrehajtó elé. A bírósági vagy a végrehajtási eljárást (többek között a keresetlevélben feltüntetendő adatokat) általában „A bírósági határozatok végrehajtására szolgáló eljárások” című tájékoztató dokumentum határozza meg. A tartás behajtására vonatkozó néhány konkrét részlet az alábbiakban található.

Bírósági érvényesítés

A kiskorú gyermek illetékes törvényszéke (a fogalom meghatározást lásd az 5. kérdésre adott válaszban) illetékességgel rendelkezik a kiskorú gyermek tartásával kapcsolatos határozat elfogadása és végrehajtása terén. A kötelezett illetékes törvényszéke (a fogalom meghatározást lásd az 5. kérdésre adott válaszban) az egyéb típusú tartási kötelezettségekkel, többek között a nagykorú gyermekek tartásával kapcsolatos határozathozatal terén rendelkezik illetékességgel.

A kiskorú gyermeket megillető tartás érvényesítése esetén a felek egyike által benyújtott kereset alapján a bíróság segítséget nyújt a kötelezett tartózkodási helyének meghatározásában. A bíróság a határozat végrehajtásának elrendelése előtt további segítséget nyújthat a jogosultnak is, például oly módon, hogy felkéri a kötelezettet arra, hogy tájékoztatást nyújtson arról, hogy kap-e, illetve honnan kap bért vagy bármilyen rendszeres jövedelmet, vagy arról, hogy melyik banknál vagy pénzforgalmi intézménynél rendelkezik számlával, valamint a számlaszámáról, vagy pedig oly módon, hogy vagyonynyilatkozat-tételre kéri a kötelezettet. A bíróság a kiskorú gyermek tartásától eltérő típusú tartási kötelezettség esetén is nyújthat ilyen segítséget.

Végrehajtási eljárás

A végrehajtási eljárás indítása iránti kérelem bármely cseh bírósági végrehajtóhoz benyújtható. A bírósági végrehajtók jegyzéke elérhető a Cseh Köztársaság Végrehajtói Kamarájának honlapján: <http://www.ekcr.cz/seznam-exekutoru>. A kiskorú gyermek után fizetendő tartásdíj végrehajtásakor a bírósági végrehajtónak nincs joga azt kérni, hogy a jogosult ésszerű előleget fizessen a végrehajtás költségeiért. A kiskorú gyermek után fizetendő tartásdíj végrehajtásával kapcsolatos esetekben az egyik lehetséges végrehajtási módszer a kötelezett vezetői engedélyének felfüggesztése.

A tartási kötelezettség teljesítésének elmulasztása esetén a tartás végrehajtásának fent említett módszerein túl a kötelező tartás fizetésének elmulasztásával elkövetett bűncselekmény gyanúja esetén bűnvádi eljárás is indítható. A kötelező tartás fizetésének elmulasztásával elkövetett bűncselekmény esetén a Büntető Törvénykönyv kimondja, hogy bűncselekményt az a személy követ el, aki – akár szándékosan, akár gondatlanságból – négy hónapnál hosszabb ideig elmulasztja egy másik személy tartásával vagy a róla való gondoskodással kapcsolatos jogszabályi kötelezettségének teljesítését. Ilyen esetben bármely rendőrségen indítható bűnvádi eljárás.

11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre

A bírósági érvényesítésre vagy a végrehajtásra vonatkozó általános információk (beleértve a bírósági eljárás vagy végrehajtás alá vonható vagyontárgyakra, valamint a rendelkezésre álló korrekciós intézkedésekre vonatkozó információkat is) megtalálhatók „A bírósági határozatok érvényesítésére szolgáló eljárások” című tájékoztató dokumentumban.

A polgári perrendtartás kimondja, hogy amennyiben a jogokat az elévülési időn belül nem érvényesítik, azok elévülnek, és a kötelezett nem lesz köteles kifizetést teljesíteni. Ha azonban a kötelezett az elévülési idő lejáta után teljesített kifizetést, nem kérheti a kifizetett pénzeszközök visszatérítését. A tartáshoz való jog nem évül el, de az ismétlődő teljesítéshez való jog elévülhet. Az elévülési idő általában három év. Ha azonban a jogokat valamely hatóság (például bíróság) határozata ismerte el, az elévülés a teljesítést elrendelő határozat időpontjától számított tíz év elteltével érvényesül. A tartáshoz való jog adott időtartam elteltével nem évül el.

Tartás csak a bírósági eljárás kezdő időpontjától ítélhető meg. Gyermektartás azonban ezen időpont előtt is megítélhető, legfeljebb három év időtartamra. Egyedülálló anya tartása, valamint a terhességgel és a szüléssel kapcsolatos költségek megtérítése visszamenőlegesen is megítélhető, de a szülés időpontjától számított legfeljebb két éven belül.

12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?

A kiterjesztett hatáskörrel rendelkező önkormányzatok polgármesteri hivatalának a gyermekek szociális és jogi védelméért felelős egységei kötelesek segítséget nyújtani a tartás és annak végrehajtása iránti, kiskorú gyermek nevében intézett kérelmek benyújtásában, többek között a keresetek bíróságoknak történő benyújtásában.

13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?

A jogszabályok nem ismernek el ilyen lehetőséget.

14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:

14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?

A jogosult a brnói székhelyű Gyermek Nemzetközi Jogvédő Hivatalához (☞ <http://www.umpod.cz/>) nyújthat be tartásdíj-behajtásban való segítségnyújtás iránti kérelmet.

14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?

A kérelmező az alábbi elérhetőségeken veheti fel a kapcsolatot a szervezettel:

Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí (Gyermek Nemzetközi Jogvédő Hivatala)
Šilingrovo náměstí 3/4
602 00 Brno
Cseh Köztársaság

Tel.: +420 542 215 522

Fax: +420 542 212 836

E-mail: ☞ podatelna@umpod.cz

A hivattal való első kapcsolatfelvételkor a kérelmezőnek meg kell adnia a teljes nevét és az elérhetőségét (a telefonszámát vagy az e-mail címét), valamint annak a gyermeknek a nevét és születési idejét, akire a kérdés vagy a kérelem vonatkozik.

Ha a kérelmező a tartás külföldről történő behajtásában kéri a hivatal segítségét, először egy nem hivatalos, írásbeli kérelmet, valamint a hivatal honlapjáról cseh nyelven letölthető, kitöltött kérdőívet kell benyújtania a hivatalhoz: ☞ <http://www.umpod.cz/vyzivne/postup-pri-vymahani-vyzivneho/>. A kérelemnek tartalmaznia kell a gyermekre és a kötelezett személyre vonatkozó alapvető információkat, valamint azokat az alapvető tényeket, amelyek indokolják, hogy a kérelmező miért kérelmezi a tartás behajtását. A kérelemhez csatolni kell minden dokumentum, különösen a bírósági határozatok másolatát. A hivatal ezt követően értékeli, hogy az adott ügyben behajtható-e a tartás, és szükség esetén részletes utasításokat küld az ügyben való további eljárás módjára vonatkozóan.

Előfordulhat, hogy a hivatal további dokumentumokat kér. Általában a tartási kötelezettséget elrendelő ítéletet kell benyújtani, valamint az ítéletnek a tartás behajtásának helye szerinti állam nyelvén készült, közjegyző által hitelesített fordítását, beleértve az ítélet jogerősségére vonatkozó végzést és a végrehajtási végzést is. Olyan esetekben, ha a tartást európai uniós tagállamból kell behajtani, a bíróság a tartási kötelezettségekről szóló rendelet 56. cikkének megfelelően kivonatot készít a határozatról. Általában a külföldi kormányzati hatóság meghatalmazása, 15 év feletti jogosult esetén a jogosult iskolalátogatási igazolása, vagy a megélhetési igazolás is szükséges. A kérelmező tartózkodási helye szerint illetékes helyi bíróságnak (szakoskos körülmények között az ügyben első fokú határozatot hozó bíróságnak) is segítséget kell nyújtania a kérelmezőnek a dokumentumok lefordításában. A bíróság vagy átadja a kitöltött dokumentumokat a kérelmezőnek, vagy azokat közvetlenül a hivatalnak küldi el. A hivatal megvizsgálja a beérkezett dokumentumokat, és minden követelmény teljesülése esetén javaslatot terjeszt a külföldi bíróság elé, vagy az ügyet további eljárás céljából az illetékes külföldi hatósághoz vagy szervezethez utalja. A hivatal rendszeres időközönként tájékoztatja a kérelmezőt az általa hozott intézkedésekről, valamint az eljárás előrehaladásáról és kimeneteléről.

A tartás – akár jogi úton, akár a kötelezett személy által a külföldi élettárs számlájára teljesített önkéntes kifizetések útján történő – behajtása esetén ezek a kifizetések (adminisztratív, számviteli elszámolási és mennyiségi okokból) általában havonta egyszer, csoportos átutalási megbízással érkeznek be a hivatal számlájára. A hivatal gazdasági osztálya – a jogosult kérésére – egy hónapon belül továbbítja a kifizetéseket a jogosultnak. Abban az esetben, ha a külföldön élő jogosult a kötelezett személytől közvetlen kifizetéseket kap, haladéktalanul tájékoztatnia kell a hivatalt ezekről a kifizetésekről. Ezenkívül haladéktalanul tájékoztatnia kell a hivatalt az eljárást esetlegesen befolyásoló bármely változásról (lakcímváltozás, a gyermekről való gondoskodás változása, a gyermek tanulmányainak befejezése stb.).

15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:

15.1 Intézkedek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?

A tartást igénylő, külföldön élő kérelmezőnek fel kell vennie a kapcsolatot az adott ország illetékes hatóságával, amely felveszi a kapcsolatot a Gyermek Nemzetközi Jogvédő Hivatalával (a hivatal elérhetőségeit lásd fent).

15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?

A Gyermek Nemzetközi Jogvédő Hivatala másik országból érkezett kérelem átvételekor a következőképpen intézkedik:

1. megvizsgálja, hogy a kérelem megfelel-e az uniós rendeletek és a nemzetközi megállapodások követelményeinek, vagy további dokumentumokat kér be.
2. írásbeli kérelmet küld a Cseh Köztársaságban élő kötelezett személynek, és felhívja a tartásdíjtarozás és a rendszeres tartásdíjösszegek önkéntes kifizetésére.
3. Ha a kötelezett személy nem válaszol, a hivatal felméri a pénzügyi helyzetét, és a végzés elismerésére és végrehajtására irányuló indítványt terjeszt a Cseh Köztársaság illetékes bírósága elé. Az eljárás során a hivatal képviseli a kérelmezőt (a külföldön élő jogosultat), és minden szükséges intézkedést megtesz a tartásdíjak megszerzése és a behajtott összegek külföldre történő biztonságos átutalása érdekében. A hivatal és az átutalást teljesítő külföldi hatóság tájékoztatja egymást a meghozott intézkedésekről, valamint a tartási határozat végrehajtásának előrehaladásáról és kimeneteléről.

16 Köti-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?

Igen.

17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?

18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?

A szülők és a gyermekek közötti kölcsönös tartási kötelezettségekkel kapcsolatos ügyekben indított eljárások teljes mértékben mentesek a bírósági illetékek alól. A tartás megállapítására, többek között az összegének emelésére irányuló egyéb eljárások során a keresetet benyújtó személy mentesül a bírósági illetékek alól. Ez a mentesség a bírósági végrehajtási eljárásokra, illetve a végrehajtási eljárásokra is vonatkozik. Nem követelmény, hogy a keresetet benyújtó személyt ügyvéd képviselje a tartási kötelezettséggel kapcsolatos eljárások során. A Gyermek Nemzetközi Jogvédő Hivatala díjmentesen nyújtja szolgáltatásait. A hivatal ellátja a keresetet benyújtó személy (a külföldön élő jogosult) képviselőségét a bírósági eljárások során, minden szükséges intézkedést megtesz a tartásdíjnak az illető nevében történő biztonságos kifizetése érdekében, és gondoskodik a külföldön behajtott összegek átutalásáról.

A keresetet benyújtó személy szociális és pénzügyi helyzete által indokolt esetben, és amennyiben az ügy nem minősül önkényes, illetve nyilvánvalóan sikertelen kérelemnek vagy jogok akadályozásának, a bíróság mentesítheti az érintett felet a bírósági illetékek egy részének vagy egészének megfizetése alól. Ha a képviselőt olyan félhez jelölték ki, aki mentesült a bírósági illetékek megfizetése alól, ez a mentesség – az eredeti hatálya keretében – a képviselő készpénzkiadásaira és a képviselet költségére is alkalmazandó. A bírósági illetékek megfizetése alól mentesített fél nem kötelezhető arra, hogy letétet helyezzen el a bizonyítási költségekre, illetve arra sem, hogy megtérítse az államnak a felmerült költségeket (például a tanúk, a szakértő tanúk, a tolmácsolás stb. költségeit). Az államnak kell viselnie az azzal kapcsolatban felmerült költségeket, ha a bíróság előtt megjelenő fél az anyanyelvén beszél, vagy siketeknek, illetve siketvakoknak szánt kommunikációs rendszereket használ. Ilyen költségekért nem kérhető kompenzáció.

19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

A gyermekek szociális és jogi védelméről szóló, módosított 359/1999 sz. törvény szerint a más országokat érintő szociális védelem és jogvédelem biztosításakor Cseh Köztársaság központi szerve, a Gyermek Nemzetközi Jogvédő Hivatala a az alábbi feladatokat látja el:

- § a tartási kötelezettségekről szóló rendeletnek megfelelően ellátja a központi kormányzati szerv feladatait;
- § ellátja a gyermek gyámjának szerepét;
- § a Cseh Köztársaságban élő szülők vagy a szociális és jogi védelmi hatóságok kérésére a megfelelő szervektől és más jogi személyektől és magánszemélyektől jelentést kér azoknak a gyermekeknek a helyzetéről, akik a Cseh Köztársaság állampolgárai, de nem annak területén rendelkeznek állandó tartózkodási hellyel;
- § közvetítőként jár el a személyes iratok és más okiratok külföldre történő kézbesítésekor és külföldi okiratok kézbesítésekor;
- § együttműködik a külföldi kormányzati hatóságokkal és a hatósághoz hasonló külföldi szervezetekkel, ha azok megfelelő felhatalmazással rendelkeznek arra, hogy országukban szociális és jogi védelmet lássanak el, továbbá szükség esetén együttműködik más hatóságokkal, létesítményekkel és jogi személyekkel;
- § segítséget nyújt a gyermek szüleinek felkutatásában, ha a szülő(k), a családtagok és a tartási kötelezettséggel rendelkező személyek külföldön élnek, a tartás megállapítása érdekében megvizsgálja az anyagi és a pénzügyi helyzetüket, közvetít a tartási kötelezettségek végrehajtását és a gyermeknevelést célzó indítványok benyújtásában, valamint az apaság megállapításában;
- § gondoskodik a szociális védelem és a jogvédelem nemzetközi szerződések szerinti, valamint a közvetlenül alkalmazandó uniós rendeletek szerinti gyakorlásához szükséges okiratok fordításáról.

A hivatal hatásköreinek gyakorlása céljából a megfelelő szervek, valamint más magánszemélyek és jogi személyek kötelesek a szükséges mértékben segítséget nyújtani a hivatalnak; a végrehajtási rendeleteknek a harmadik felek általi kötelező segítségnyújtásra vonatkozó rendelkezései megfelelően alkalmazandók. Szükséges mértékű, kötelező segítségnyújtást például a bíróságok, a Cseh Köztársaság rendőrsége, a bankok, a társadalombiztosítási intézmények, a munkaügyi hivatalok, a postai szolgáltatók, a biztosítótársaságok, a belügyminisztérium látják el a belföldi illetőségű és a külföldi illetőségű személyekre vonatkozó nyilvántartásokból történő adatszolgáltatás stb. tekintetében.

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg. Az egyes tagállamok által gondozott, e honlapon helyet kapott nemzeti tartalmak frissítése jelenleg zajlik, tekintettel az Egyesült Királyság kilépésére az Európai Unióból. Előfordulhat, hogy néhány részlet elkerülte a figyelmünket, és egy adott weboldal még nem tükrözi a megváltozott helyzetet. Igyekszünk mihamarabb naprakésszé tenni a teljes tartalmat.

Utolsó frissítés: 27/08/2019

Tartási követelések - Németország

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [de](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítónk.

TARTALOMJEGYZÉK

- 1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?
- 2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?
- 3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?
- 4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?
- 5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?
- 6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?
- 7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?

- 8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?
- 9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?
- 10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?
- 11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre
- 12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?
- 13 A kötelezett helyett megelőlegezhető-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?
- 14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:
 - 14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?
 - 14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?
- 15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:
 - 15.1 Intézkedhet-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?
 - 15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?
- 16 Kötí-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?
- 17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?
- 18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?
- 19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?

Tartásdíj fizetésére a következő személyek kötelesek:

- Gyermek kötelezhető tartás fizetésére szülei részére
- Szülők kötelezhető tartás fizetésére gyermekeik részére
- Az egyik házastárs kötelezhető tartás fizetésére a másik házastárs részére
- Unokák vagy dédunokák kötelezhető tartás fizetésére a nagyszülei vagy dédszülei részére
- Nagyszülők vagy dédszülők kötelezhető tartás fizetésére unokáik vagy dédunokáik részére
- Egyedülálló szülő kötelezhető tartás fizetésére a másik szülő részére, akinek a gondozásában van a gyermek
- Bejegyzett élettárs kötelezhető tartás fizetésére a másik bejegyzett élettárs részére

2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?

A gyermek tartásának nincs felső korhatára: mindaddig fizetni kell, amíg a gyermek arra rászorul, kivéve, ha ez valamilyen, a gyermeknek felróható mulasztás következménye. Azonban általában a tanulmányaik és képzésük befejeztével a gyermekektől elvárható, hogy gondoskodjanak magukról. A tartásra vonatkozó német jogszabályok általában előnyben részesítik a kiskorú

gyermeket azon nagykorú gyermekkel szemben, aki már befejezte az általános tanulmányait. A tartásra kötelezettel szemben támasztott kötelezettségek általában szigorúbbak, és a kiskorúak általában előnyt élveznek a nagykorúságukat elért gyermekekkel szemben.

3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?

A tartási kötelezettség elismertetéséhez a jogosult félnek általában bírósághoz, az Ifjúságvédelmi Hivatalhoz (*Jugendamt*) vagy közjegyzőhöz kell fordulnia, hogy olyan végrehajtható jogcímet (*vollstreckungsfähiger Titel*) szerezzen, amelynek alapján egy pénzüsszeget behajthatnak.

Amennyiben a követelést vitatják, az ügyet bíróság előtt kell megtárgyalni. Ugyanakkor a tartási igény kielégítésének kötelezettsége közjegyző vagy az Ifjúságvédelmi Hivatal előtt is elismerhető. Az Ifjúságvédelmi Hivatal hatásköre a jegyzőéhez képest szűkebb, az Ifjúságvédelmi Hivatal ugyanis a tartási kötelezettséget csak a gyermek 21 éves koráig veszi nyilvántartásba, vagy a gyermek születésekor az anya vagy apa által benyújtott követelés esetében jár el.

A tartási követelésekkel kapcsolatos jogviták családjogi ügynek minősülnek, és ezekben a családjogi bíróság (*Familiengericht*) dönt. Az eljárást a családjogi és nem peres igazságszolgáltatási eljárásokról szóló törvény (*Gesetz über das Verfahren in Familiensachen und in den Angelegenheiten der freiwilligen Gerichtsbarkeit*, FamFG) és a polgári eljárásról szóló törvény (*Zivilprozessordnung*, ZPO) szabályozza.

4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?

A polgári törvénykönyv (*Bürgerliches Gesetzbuch*, BGB) 1629. cikkének (1) bekezdése értelmében a szülők közösen képviselik a gyermeket; egy szülő akkor képviselheti a gyermeket önállóan, ha a szülői felügyeleti jogot önállóan gyakorolja, vagy ha a polgári törvénykönyv 1628. cikke értelmében felhatalmazással rendelkezik arra, hogy önállóan hozzon döntést. Ezért az a főszabály, hogy a szülők a gyermek törvényes képviselőjeként érvényesíthetnek követelést a gyermek nevében. A polgári törvénykönyv 1629. cikke (2) bekezdésének első mondata értelmében azonban az apa és az anya nem jogosultak a gyermek képviseletére abban az esetben, ha a törvénykönyv 1795. cikke összeférhetlenségre hivatkozva nem tenné lehetővé a gyám részére a gyermek képviseletét. Ez többek között kiterjed a gyermek és a szülő házastársa közötti jogvitákra is. Ebben az esetben úgynevezett „kiegészítő gondviselőt” (*Ergänzungspfleger*) kell kinevezni, aki eljár a gyermek képviselőjeként, és érvényesíti nevében a követelést. A tartási követelések a főszabállyal szemben kivételt képeznek. A polgári törvénykönyv 1629. cikke (2) bekezdésének második mondata értelmében, ha a szülők egy gyermek felett közösen gyakorolják a szülői felügyeleti jogot, akkor az a szülő, aki a gyermek gondját viseli, a gyermek tartására vonatkozó követelést támaszthat a másik szülővel szemben. A polgári törvénykönyv 1629. cikkének (3) bekezdése módosítja ezt a rendelkezést azokban az esetekben, ha a gyermek szülei összeházasodtak, de külön élnek, vagy ha közöttük házassági ügyben eljárás van folyamatban. Ebben az esetben a szülő csak a saját nevében érvényesítheti a másik szülővel szemben a gyermek tartására vonatkozó követelést. Ez azt a célt szolgálja, hogy a gyermek ne váljon féllé a szülők házasságának felbontására irányuló eljárásában.

5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?

A tartási ügyek a helyi bíróságok (*Amtsgerichte*) szervezetén belül működő családjogi bíróságok (*Familiengerichte*) hatáskörébe tartoznak. A családjogi és nem peres igazságszolgáltatási eljárásokról szóló törvény 232. cikke határozza meg, hogy az adott helyen melyik bíróság az illetékes.

Mindaddig, amíg házassági eljárások vannak folyamatban, főszabály szerint az a bíróság rendelkezik területi illetékességgel, amelyik a házasság felbontására irányuló eljárásban első fokon eljár vagy eljárt. Egyébként a területi illetékességet gyakran az alperes szokásos tartózkodási helye alapján határozzák meg. Más a helyzet a kiskorú vagy kiskorúként kezelt gyermekkel szembeni tartási kötelezettségre vonatkozó eljárások esetében. Ilyenkor a gyermek vagy a gyermek nevében történő eljárásra felhatalmazott szülő szokásos tartózkodási helye határozza meg az illetékes bíróságot. Ez a szabály azonban nem alkalmazandó, ha a gyermek vagy a szülő szokásos tartózkodási helye nem Németországban van.

Az a **gyermek**, aki tartási kérelemmel kíván élni mindkét szülőjével szemben, megteheti ezt annál a bíróságnál, amely csak valamelyik szülőjével szembeni kérelem tekintetében lenne illetékes.

6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?

Főszabályként tartási ügyekben ügyvédnek kell képviselnie a feleket a bíróságon. Ideiglenes intézkedés (*einstweilige Anordnung*) iránti kérelem esetén azonban nem szükséges az ügyvédi képviselet. A gyermeknek sem kell ügyvéddel rendelkeznie, ha részére az Ifjúságvédelmi Hivatal nyújt segítséget és képviseli őt a tartási követelés érvényesítése során.

7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?

A bírósági tartási eljárásokban az eljárási költségek díjakat vagy kiadásokat jelentenek. E költségek összege a követelés összegétől, az eljárás menetétől és az ügy egyedi körülményeitől függ.

A költségeket elsősorban annak a félnek kell viselnie, akit a bíróság határozatában azok megfizetésére kötelez. Főszabályként ez a peresztes fél.

Azok a kérelmezők, akik személyes vagy anyagi körülményeik folytán nem képesek a bírósági költségek teljes egészében történő megfizetésére, vagy csak részletekben tudnak fizetni, költségmentesség (*Verfahrenskostenhilfe*) igénylésére jogosultak, amelynek segítségével fedezhetik a bírósági tartási eljárások költségeit. A célzott jogcselekmény vagy védekezés sikerére azonban észszerű esélynek kell mutatkoznia, és nem tűnhet komolytalannak. A kérelmező jövedelmétől és vagyonától függően a költségmentesség kiterjed a bírósági költségek és a fél saját ügyvédi költségeinek teljes egészében vagy részben történő fedezésére, de nem terjed ki pereszteség esetén az ellenérdekű fél ügyvédi költségeire.

8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?

A tartást rendszeresen kell fizetni. A tartásdíj mértékét a tartásra jogosult fél igényeinek és szükségleteinek függvényében határozzák meg, miközben a tartásra kötelezett fél fizetési képességét is figyelembe veszik. A felsőbb járásbíróságok (*Oberlandesgerichte*) e célból táblázatokat és iránymutatásokat dolgoztak ki, amelyek segítséget nyújtanak a vonatkozó tartásdíjak átalányösszegének meghatározásában. A düsseldorfi táblázatot rendszeresen alkalmazzák a gyermektartásdíj összegének kiszámításához.

Ha megváltoznak azok a tényleges körülmények, amelyekben a bíróság végzése alapulnak, e végzések a tartásra jogosult vagy a tartásra kötelezett fél kérelmére módosíthatók. Kiskorú esetében a gyermektartás a Polgári Törvénykönyv 1612a. cikke (1) bekezdésének első mondatával összhangban meghatározható indexált formában is, amikor is a tartást a mindenkor hatályos minimális szintű tartás százalékában határozzák meg. A minimális szintű tartást a Polgári Törvénykönyv 1612a. cikke (1) bekezdésének 2. és 3. mondata szabályozza, és ez a gyermek életkorával összhangban, három meghatározott korszak szerint emelkedik. Ha a bírósági végzés indexált tartásdíj-fizetést ír elő, nem kell módosítani a végzést, ahogy a gyermek idősebb lesz és egy újabb korszakba kerül.

9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?

Főszabályként a tartást havonta előre kell megfizetni a tartásra jogosult félnek, illetve kiskorú esetében a róla gondoskodó szülőnek vagy annak a félnek, aki egyébként jogosult az összeg átvételére.

10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?

A megállapított tartási követelések végrehajtás (*Zwangsvollstreckung*) útján kikényszeríthetők. A kényszervégrehajtás az általános szabályoknak megfelelően történik.

A tartásra kötelezett féllel szemben támasztott kötelezettségnek azonban további súlyt ad, hogy e kötelezettség megsértése büntetőjogi felelősséget von maga után.

A tartási kötelezettségét megszegő személy három évig terjedő szabadságvesztéssel vagy pénzbírsággal büntethető. Ha elkerülhetetlen a szabadságelvonást kimondó ítélet, a bíróság felfüggesztheti az ítéletet és elrendelheti, hogy az elítélt fél teljesítse a tartási kötelezettségét. A bíróság visszavonja a büntetés felfüggesztését, ha az elítélt fél súlyosan vagy tartósan ellenszegül a fenti végzésnek, és így megalapozottan lehet tartani attól, hogy a jövőben további jogsértést követ el, különös tekintettel a tartási kötelezettségének megsértésére. Ha azonban valaki első alkalommal követ el jogsértést, az ügyészség ideiglenesen eltekinthet a vádemeléstől, a bíróság pedig ideiglenesen megszüntetheti a büntetőeljárást, amennyiben a jogsértő felet ezzel egy időben utasítja, hogy egy adott összeg megfizetésével tegyen eleget tartási kötelezettségének.

11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre

A végrehajtó (*Gerichtsvollzieher*) lefoglalhatja az ingó javakat biztosítékként (*Pfändung*) (a polgári eljárásról szóló törvénykönyv 808. cikkének (1) bekezdése). A polgári eljárásról szóló törvénykönyv 811–812. cikkei határozzák meg azokat a korlátozásokat, amelyek mellett ez a fajta biztosíték megengedett. Kivételt képeznek a törvénykönyv 811. cikkében felsorolt esetek. Ez a törvénykönyv 811. cikkének (2) bekezdése szerint nem vonatkozik azokra az árukra, amelyeket a vételár későbbi megfizetése

miatt tulajdonjog fenntartása (*Eigentumsvorbehalt*) mellett vásároltak. A törvénykönyv 811a. és 811b. cikkei lehetővé teszik, hogy a 811. cikk alapján kivételnek minősülő értéktárgyak helyébe olyan, alacsonyabb értékű vagyontárgyakat vonjanak be, amelyek ugyanazt a rendeltetést töltik be.

A kötelezett lakása csak bíró által kibocsátott házkutatási végzés alapján kutatható át a kötelezett hozzájárulása nélkül (a polgári eljárásról szóló törvénykönyv 758a. cikke).

A vagyontárgy biztosítékként való lefoglalásáról a végrehajtási eljárásért felelős bíróság gondoskodik. A jövedelem lefoglalásával kapcsolatos kivételeket a polgári eljárásról szóló törvénykönyv 850. és azt követő cikkei szabályozzák. Azt, hogy a kötelezett jövedelmének mekkora része mentes a végrehajtás alól, nemcsak a kötelezett jövedelmének szintje határozza meg, hanem az is, hány személlyel szemben kötelezhető az érintett személy tartás fizetésére. A számítások megkönnyítésére a törvénykönyv 850c. cikkéhez kapcsolódóan a mellékletben táblázat található a mentességi értékhatárokról. Ezt rendszeresen felülvizsgálják, és szükség esetén módosítják az értékhatárokat.

Ha a végrehajtás tartási követelés vagy szándékosan elkövetett kötelezettségzegésből (*unerlaubte Handlung*) eredő követelés alapján történik, akkor a polgári eljárásról szóló törvénykönyv 850d. és 850f. cikkei megengedik, hogy a végrehajtási eljárás tekintetében illetékes bíróság a jogosult kérelmére a biztosítékként történő lefoglalás értékhatárát eltérően határozza meg. A kötelezett a polgári eljárásról szóló törvénykönyv 850f. cikkének (1) bekezdésével összhangban hasonlóképpen kérelmezheti eltérő értékhatár alkalmazását, ha különleges személyes szükségletei ezt indokolják.

A polgári eljárásról szóló törvénykönyv 850k. cikke alapján a kötelezett bankszámlája mentes lehet a lefoglalás alól. Az ilyen, lefoglalás alól mentes számlát „P-számlának” (*Pfändungsschutzkonto*, vagy *P-Konto*) nevezik. Ennek az a célja, hogy biztosítható legyen a kötelezett és eltartottjainak megfelelő életszínvonala. Alaphelyzetben a P-számla az alapszintű mentesség szintjét meg nem haladó számlaegyenleg erejéig nyújt védelmet automatikusan, amely jelenleg 1 133,80 EUR naptári hónaponként. Az alapszintű mentesség összege bizonyos körülmények esetén felemelhető, például a kötelezettre vonatkozó egyéb tartási kötelezettségekre való tekintettel. Lásd a lefoglalás alól mentes összegekre vonatkozó részletes tájékoztatást itt: <http://www.bmfv.de/DE/Themen/FinanzenUndAnlegerschutz/Zwangsvollstreckung/Pfaendungsschutz/Pfaendungsschutzkonto.html>. A családi pótlék és bizonyos társadalombiztosítási juttatások további védelmet élveznek. Az ilyen típusú védelem érdekében a kötelezettnek általában csak annyit kell tennie, hogy igazolja ezt a bank felé. Egyedi esetekben ha a kötelezettnek a betegsége folytán különleges szükségletei vannak, a számlaegyenlegnek a lefoglalás alóli mentességben részesülő összegét egyedileg határozza meg a végrehajtási eljárás tekintetében illetékes bíróság.

A tartási követelésekre a három éves, normál elévülési idő vonatkozik (a polgári törvénykönyv 195. szakasza), amely annak az évnek a végén kezdődik, amelyben a követelés felmerült, és a jogosult arról tudomást szerzett (a polgári törvénykönyv 199. szakaszának (1) bekezdése). Külön 30 éves elévülési idő csak a megállapított tartási követelések hátralékaira vonatkozik (a polgári törvénykönyv 197. cikke (1) bekezdésének 3. pontja): az elévülési idő a bíróság jogerős határozatának, vagy a végrehajtható jogcím megállapításának napján, vagy a jegyzőkönyvben foglaltak szerint kezdődik (a polgári törvénykönyv 201. szakaszának (1) bekezdése).

A tartási követelések elévülési ideje felfüggeszthető. A felfüggesztés azt jelenti, hogy az elévülési időbe nem számít bele a felfüggesztés időtartama (a polgári törvénykönyv 209. cikke). Ez az eset áll fenn a gyermektartás esetén a gyermek 21. életévének betöltéséig (a polgári törvénykönyv 207. szakasza (1) bekezdése 2. mondatának 2a) pontja).

Ha egy végrehajtási igazságszolgáltatási aktusra vagy erre irányuló kérelemre kerül sor, a rendes három éves elévülési idő újrakezdődik (a polgári törvénykönyv 212. szakasza (1) bekezdésének 2. pontja). Ez megakadályozza a megállapított jövőbeli tartási követelések elévülését.

12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?

Pénzkövetelés tekintetében a tartási végzés rendes végrehajtható jogcímnek (*Vollstreckungstitel*) minősül, ami azt jelenti, hogy főszabályként a tartásra jogosult félnek be kell tartania a rendes végrehajtási szabályokat, és saját magának kell érvényesítenie a követelést.

Az Ifjúságvédelmi Hivatal azonban segíthet a behajtásban, ha a polgári törvénykönyv 1712. szakasza szerint egy gyermek segítőjének szerepét tölti be. A Hivatal akkor segíthet a gyermeknek, ha ezt kérelmezi a gyermek feletti szülői felügyeletet egyedül gyakorló szülő, vagy – ha a szülők közösen gyakorolják a felügyeletet – a gyermek gondviselő szülője.

Ezt a helyzetet meg kell különböztetni egy másik esettől: előfordulhat, hogy a tartásra jogosult fél részesül bizonyos olyan társadalombiztosítási juttatásokban, amelyek olyan szükségletének kielégítését szolgálják, amelyet egyébként a tartásdíjnak

kellene fedeznie. Ha e társadalombiztosítási juttatások kedvezményezettjének egy még nem teljesített tartási követelése áll fenn egy tartásra kötelezett félle szemben, akkor e tartási követelés főszabályként az illetékes hatósághoz kerül át, amely azt saját nevében érvényesítheti.

Bizonyos esetekben, ha a gyermeket az egyik szülő neveli, és a másik szülő ahhoz nem nyújt pénzbeli tartást, a juttatásokat bizonyos ideig a tartásdíjak előlegezéséről szóló törvény (*Unterhaltsvorschussgesetz*, UVG) alapján fizetik. Ezt követően a tartásdíjat előlegező hivatal (*Unterhaltsvorschusskasse*) behajtja a rá átruházott tartási követelést.

Emellett ha a tartásra kötelezett fél nem fizet tartásdíjat, és szociális segély (*Sozialhilfe*) kifizetésére van szükség (feltéve, hogy a szociális segély egyéb jogosultsági követelményeinek eleget tesznek), a tartási követelések átkerülnek a szociális segély kifizetőjéhez (a fent említett tartásdíj-előlegekhez hasonlóan), és így azokat e szerv érvényesítheti. Az álláskeresőknél járó alapellátás (*Grundsicherung für Arbeitsuchende*) esetében a kötelezettség csak a kifizetőtől a tartásra kötelezett félnek küldött írásbeli értesítéssel ruházódik át.

13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?

A 12. kérdésben említett, a tartásdíj előlegezéséről szóló törvény szerinti kifizetések, valamint a szociális segély és az álláskeresőknél járó alapellátás meghatározott célú, független társadalombiztosítási juttatások, és nem a szoros értelemben vett tartási kifizetések. Ezeket az illetékes közigazgatási szerv közvetlenül a kérelmező részére fizeti ki. Ezek nem függenek attól, hogy a tartási követelés behajtható-e vagy sem. A tartási követelést átvevő közigazgatási szervek a saját nevükben érvényesíthetik a követelést.

A tartásdíj előlegezéséről szóló törvény szerinti kifizetésekkel, valamint a szociális segéllyel és az álláskeresőknél járó alapellátással szemben az Ifjúságvédelmi Hivatal által a követelés érvényesítésében nyújtott segítség nem eredményez az illetékes közigazgatási szerv részére önálló követelési jogcímet. Ebben az esetben a közigazgatási szerv szerepe arra korlátozódik, hogy segítséget nyújtson a jogosult fél részére a tartási követelés érvényesítésében.

14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:

14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?

Ha egy tartásra jogosult fél egy külföldön élő kötelezettel szemben kíván tartási követelést érvényesíteni, akkor a bonni Szövetségi Igazságügyi Hivataltól (*Bundesamt für Justiz*) kérhet segítséget. A Németországi Szövetségi Köztársaság a Szövetségi Igazságügyi Hivatalt jelölte meg központi hatósággént a határokon átnyúló tartási eljárásokban.

14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?

A tartásról szóló európai uniós rendelet 55. cikke, a tartási kötelezettségekről szóló 2007. évi hágai egyezmény 9. cikke vagy az 1956. évi ENSZ-egyezmény 2 cikkének (1) bekezdése és 2. cikkének (2) bekezdése alapján egy Németországban élő jogosult fél által előterjesztett kérelmeket a bonni Szövetségi Igazságügyi Hivatalon keresztül lehet benyújtani a megkeresett központi hatósághoz. További tájékoztatásért lásd: https://www.bundesjustizamt.de/DE/Themen/Buergerdienste/AU/AU_node.html

A központi hatóság elérhetőségei:

Bundesamt für Justiz

Unit II 4

53094 Bonn

Germany

E-mail: auslandsunterhalt@bfj.bund.de

Tel.: +49(0)228 99410 6434

Fax: +49(0)228 99410 5202

15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:

15.1 Intézhetek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?

A tartásról szóló európai uniós rendelet 55. cikke, a tartási kötelezettségekről szóló 2007. évi hágai egyezmény 9. cikke vagy az 1956. évi ENSZ-egyezmény 2 cikkének (1) bekezdése és 2. cikkének (2) bekezdése alapján a jogosult felek, akik külföldön rendelkeznek tartózkodási hellyel, a tartózkodási helyük szerinti állam központi hatóságához nyújthatják be kérelmüket.

15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?

Ezeket a kérelmeket a központi hatóság útján kell benyújtani a lakóhely szerinti országban. Onnan továbbítják őket a Németországi Szövetségi Köztársaság központi hatóságához (lásd 14.2. fejezet).

16 Kötí-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?

Igen.

17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?

Tárgytalan.

18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?

A tartási eljárások illetékeit főszabályként előzetesen kell megfizetni. A tartási rendelet hatálya alá tartozó ügyekben költségmentesség a rendelet 44–47. cikkeivel összhangban biztosítható. Bizonyos körülmények fennállása – különösen költségmentesség megállapítása – esetén az előzetes fizetési kötelezettséget nem kell alkalmazni.

19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

Németország felhatalmazta központi hatóságát – a Szövetségi Igazságügyi Hivatalt – az 51. cikkben említett intézkedések hatékonyságának biztosításához szükséges hatáskörökkel.

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Az egyes tagállamok által gondozott, e honlapon helyet kapott nemzeti tartalmak frissítése jelenleg zajlik, tekintettel az Egyesült Királyság kilépésére az Európai Unióból. Előfordulhat, hogy néhány részlet elkerülte a figyelmünket, és egy adott weboldal még nem tükrözi a megváltozott helyzetet. Igyekszünk mihamarabb naprakésszé tenni a teljes tartalmat.

Utolsó frissítés: 23/06/2020

Tartási követelések - Észtország

TARTALOMJEGYZÉK

- [1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?](#)
- [2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?](#)
- [3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?](#)
- [4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon \(ha igen, hányadik fokú rokon\) nevében?](#)
- [5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?](#)
- [6 Kérelmezőként közvetítőn \(például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.\) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?](#)
- [7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?](#)
- [8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan \(pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül\)?](#)
- [9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?](#)
- [10 Ha az érintett személy \(kötelezett\) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?](#)
- [11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre](#)

- 12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?
- 13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?
- 14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:
 - 14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?
 - 14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?
- 15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:
 - 15.1 Intézhetek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?
 - 15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?
- 16 Köti-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?
- 17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?
- 18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?
- 19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?

Az észtt alkotmány értelmében a tartási kötelezettség a család arra vonatkozó kötelessége, hogy gondoskodjon azokról a családtagokról, akik segítségre szorulnak.

A tartásdíj a bíróság által elrendelt olyan összeg, amelyet a tartás céljára kell fizetni, általában rendszeres pénzbeli juttatás formájában. A jogosult személy kérelmére bizonyos esetekben a bíróság elrendelheti a tartás egy összegben való megfizetését. A kiskorú gyermek részre tartásdíj fizetésére kötelezett személy indokolt esetben kérheti, hogy engedélyezzék számára a tartási kötelezettség nem pénzben történő teljesítését.

A segítségre szoruló személy részére járó tartási kötelezettség megfizetése általában az adott személy első és másodfokú felmenőit és leszármazóit terheli – más szavakkal a felnőtt gyermek, a szülő és a nagyszülő kölcsönösen kötelesek gondoskodni egymásról. A házastársak is kötelesek kölcsönösen eltartani a családjukat a munkájuk és a vagyonuk révén, beleértve a közös háztartás költségeinek fedezésére irányuló tevékenységeket, valamint a házastárs és a gyermekeik szokásos és rendkívüli szükségleteinek kielégítését. A segítségre szoruló személy részére történő tartásdíj-fizetési kötelezettség kiterjedhet az elvált házastársra vagy arra a személyre is, akivel az adott személy nem kötött házasságot, de akivel közös gyermeke van.

A kiskorú gyermek szülője tartásdíj formájában fizeti a tartást, különösen akkor, ha a szülő nem él együtt a gyermekkel, vagy nem vesz részt a gyermek nevelésében. A segítségre szoruló személy elvált házastársa elsősorban akkor köteles tartást nyújtani, ha a házasság felbontása után a gyermekről való gondoskodás kötelezettsége miatt az adott személy nem képes magát fenntartani, illetve ha a kora vagy az egészségi állapota miatt szorul segítségre. Az a személy, akinek a segítségre szoruló személlyel közös gyermeke van, köteles a gyermek születését követő 12 hetig tartást nyújtani, ezt követően pedig akkor, ha az adott személynek a gyermek nevelése, a terhesség vagy a szülés következtében olyan egészségügyi problémája van, ami miatt segítségre szorul.

2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?

A nagykorúság korhatára a 18. év, a 18 évesnél fiatalabb személy kiskorú. A kiskorú gyermek jogosult tartásdíjra; gyermek tartásáért – egyenlő részben – elsősorban a gyermek szülei felelősek. Az a 18. életévét betöltött gyermek, aki alapfokú, felső középfokú vagy szakképző oktatási intézményben folytatja alap- vagy középfokú tanulmányait vagy felsőfokú tanulmányokat folytat, szintén jogosult tartásra, de csak a 21. életéve betöltéséig.

A nagykorú gyermeknek magának kell önállóan újra a bírósághoz fordulnia, ha azt szeretné, hogy a tartásdíjat a nagykorúság elérését követően továbbra is kapja, amennyiben a tartásdíj fizetésére vonatkozó kötelezettség korábbi bírósági ítélet alapján szűnt meg.

A maguk eltartására képtelen más felmenők vagy leszármazók szintén jogosultak a tartásra, ha megállapítható a rászorultságuk.

3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?

A kiskorú gyermek szülőjétől követelhető a tartási kötelezettség teljesítése. Ha a szülő önként nem fizeti a tartást, a bíróságnál kérelmezhető a tartásdíj megfizetésére való kötelezés. Tartás kérelmezésekor vagy a gyermek részére járó tartásdíjra vonatkozó gyorsított eljárásos fizetési meghagyás indítványozható, vagy (tartásdíj-kereset formájában) igénybejelentés tehető a bíróságnál. Kiskorú gyermek részére történő tartásdíj követelése esetén nem kell állami illetéket fizetni.

A fizetési meghagyásra vonatkozó gyorsított eljárás egyszerűsített eljárás, amelyben a tartásdíj fizetése csak kiskorú gyermek részére rendelhető el, ha a fizetésre kötelezett szülő neve megtalálható a gyermek születési anyakönyvi kivonatán, a tartásdíj havi összege nem haladja meg a minimális tartásdíj másfélszeresét (lásd a 8. kérdést), és a másik szülő nem emel kifogást a tartásdíj megfizetése ellen. Ha a fizetési meghagyás benyújtásának feltételei nem állnak fenn, a gyermek lakóhelye szerint illetékes megyei bíróságnál kell a tartásdíjra vonatkozó igénybejelentést megtenni.

More details about the expedited procedure in matters of a payment order in a claim for a maintenance allowance for a minor child are available <http://www.juristaitab.ee/KKK/kohtusse-poordujale/maksekasu-kiirmenetus-lapse-elatisnoudes/>. A gyermektartás megfizetésére vonatkozó igénybejelentési nyomtatvány elérhető [itt](#).

4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?

A kiskorú gyermekek tartásra jogosultak. Ha a kiskorú korlátozott cselekvőképességgel rendelkezik, a gyermek törvényes képviselője – a felügyeleti jogot gyakorló szülő – nyújtja be a gyermek nevében a bírósághoz az igénybejelentést. Ha a gyermeknek kirendelt gyámja van, a keresetet a gyermek törvényes képviselőjeként eljárva a gyermek gyámja nyújtja be.

A cselekvőképes felnőtt önállóan nyújtja be a tartásra irányuló keresetét.

5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?

Ha a bíróságtól azt kérelmezik, hogy egy szülőt a kiskorú gyermekével szembeni tartási kötelezettségének teljesítésére kötelezzen, akkor ez tartási ügynek minősül. Tartási ügyben a kérelmet a gyermek lakóhelye szerint illetékes megyei bírósághoz kell benyújtani. Ha a gyermek nem Észtországban él, a keresetet az alperes lakóhelye szerint kell benyújtani. Ha az alperes nem Észtországban él, a keresetet a felperes lakóhelye szerint kell benyújtani.

Tartás a fizetési meghagyásra vonatkozó gyorsított eljárásban is kérhető (lásd a 3. kérdésre adott választ).

6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?

A gyermektartás bíróságon történő érvényesítéséhez keresetet kell indítani, amihez nem feltétlenül szükséges jogi szakember segítségét vagy közvetítő szolgáltatásait igénybe venni. A bíróság a kereset benyújtásának napjától kezdve ítéli meg a tartás fizetését, de a kereset alapján a tartás visszamenőleges megfizetését is elrendelheti a kereset benyújtásának napját megelőző legfeljebb egy évre.

A gyermektartás megfizetésére vonatkozó igénybejelentési nyomtatvány letölthető [itt](#).

7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?

A kiskorú gyermek részére fizetendő gyermektartás érvényesítését vagy a gyermektartási igény tekintetében beadott fizetési meghagyás gyorsított eljárásban történő kérelmezésének felülvizsgálatát célzó keresetet nem terheli állami illeték.

Az eljárási költségek fedezésére állami költségmentesség vagy eljárási költségmentesség kérhető.

Állami költségmentesség esetén a személy részére az Észt Ügyvédi Kamara jelöl ki ügyvédet. Az ügyvéd feladata, hogy az adott személyt az eljárásban képviselje, és részére tanácsot adjon. Állami költségmentesség azon személyek részére jár, akik anyagi helyzetük következtében nem tudják megfizetni a jogi szakértő szolgáltatásait akkor, amikor jogi segítségre lenne szükségük, vagy erre csak részben, illetve több részletben fizetve lennének képesek, illetve akiknek olyan az anyagi helyzete, hogy a jogi szolgáltatások kifizetése után a megélhetésük veszélybe kerülne. Az állami költségmentesség odaítélése nem mentesíti a személyt az egyéb eljárási költségek megfizetésének kötelezettsége alól.

Az állami költségmentességre vonatkozó részletesebb információk megtalálhatók [ezen a linken](#).

Azok a személyek, akik anyagi helyzetük következtében nem tudják megfizetni az eljárási költségeket, vagy erre csak részben, illetve több részletben fizetve lennének képesek, állami eljárási költségmentességet kérhetnek. Ennek az is feltétele, hogy az eljárásban való tervezett részvétel kapcsán megalapozottan feltételezhető legyen, hogy az sikeres lesz.

A természetes személyek eljárási költségmentességét kérelmező nyomtatvány, valamint a kérelmező és családtagjai személyi és anyagi helyzetére vonatkozó adatlap elérhető [itt](#).

8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?

A bíróság hozhat olyan döntést, hogy valamely kiskorú gyermek részére tartásdíjként egy rögzített vagy változó összeget kell fizetni, és határozatában megállapíthatja a tartás kiszámításának alapját. A bíróságok rendszerint a tartás havonta történő fizetését rendelik el. Egy gyermek havi tartásának összege azonban nem lehet kevesebb a köztársaság kormánya által meghatározott havi minimálbér felénél (így a tartásdíj minimális összege gyermekenként 250 EUR volt 2018-ban, 270 EUR 2019-ben és 292 EUR 2020-ban). A bíróság azonban indokolt esetben a kormány által meghatározott havi minimálbérnél alacsonyabb szinten is megállapíthatja a tartást. Ebben az esetben elfogadható indoknak számít az, ha a szülő munkaképtelen, vagy ha a fizetésre kötelezett személynek további eltartottjai is vannak.

A kötelezett személy indokolt esetben kérheti, hogy engedélyezzék számára a tartás más módon történő nyújtását. A szülők kölcsönös megállapodással részletesen megegyezhetnek abban, hogyan kell teljesíteni a gyermektartási kötelezettséget, és meghatározhatják, hogyan és milyen időközönként kell a tartást nyújtani.

A tartás terjedelmét a gyermek szükségletei és szokásos életmódja határozzák meg. A gyermek szokásos életmódja a szülők rendelkezésére álló anyagi forrásoktól függ. Ha a tartás fizetésének alapja megváltozik, bármelyik fél fordulhat keresettel a bírósághoz a tartás növelése vagy csökkentése érdekében.

Ha jóváhagyják a változtatást, a tartás összege általában a döntést követő hatállyal módosul, vagyis a hátralékos tartásdíjra nem vonatkozik a módosítás.

Észtországban a tartás összege automatikusan módosul, ha a bírósági határozatban elrendelt tartást a kormány által meghatározott havi minimálbérhez kötötték, és a minimálbér változik. A havi minimálbér összegére vonatkozó információk <https://www.riigiteataja.ee/akt/103122013004>itt található.

9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?

A tartás összegét általában pénzzuttatás formájában kell fizetni. A kiskorú gyermek részére tartási kötelezettséget teljesítő személy indokolt esetben kérheti, hogy a tartást valamilyen más módon teljesíthesse. A kiskorú gyermek szülője tartásdíj formájában fizeti a tartást, különösen akkor, ha a szülő nem él együtt a gyermekkel, vagy nem vesz részt a gyermek nevelésében. A tartást minden naptári hónapra előre kell fizetni. Bár a tartásnak a gyermek a kedvezményezettje, azt általában a másik szülő részére kell kifizetni. A tartást akkor lehet közvetlenül a gyermeknek fizetni, ha a szülők ebben egyeztek meg, vagy ha van ilyen értelmű bírósági határozat.

10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?

Ha egy tartást elrendelő bírósági ítélet hatályba lépett, vagy azonnali végrehajtás hatálya alatt áll, de a másik szülő nem teljesíti a kötelezettségét, a végrehajtóhoz kell fordulni. Ha a kötelezett nem teljesíti a szükséges időben az ítéletben meghatározott fizetést, a végrehajtó a kereset biztosítását szolgáló intézkedéseket tevő személy kérelmére rendelkezik az kötelezett vagyonának lefoglalásáról. A kötelezett vagyonának lefoglalásához az szükséges, hogy a végrehajtóhoz benyújtsák a bírósági ítéletet és a végrehajtási kérelmet. A végrehajtás iránti kérelemben fel kell tüntetni a kötelezettre, és ha lehetséges, a vagyonára vonatkozó információkat (lakcím, elérhetőség, a vagyonra vonatkozó ismert adatok). Ha a kérelmező azt szeretné, hogy a végrehajtó a tartozás behajtása érdekében a törvényben meghatározott minden lehetőséggel éljen, akkor a végrehajtási kérelemben jelezni kell, hogy a kérelmező fizetési követelést nyújt be a kötelezett bejegyzett ingatlan vagyontárgyaira, ingóságaira és követeléseire. A végrehajtási eljárások során a gyermektartás elsőbbséget élvez más követelésekkel szemben, a tartási követelés kielégítése érdekében pedig lehetőség van nagyobb összegű vagyontárgyak lefoglalására, valamint bírósági határozattal határozatlan időre felfüggeszthetők az alábbi jogok illetve az alábbi engedélyek érvényessége: vadászati jogok, gépjármű-vezetési jog, fegyvertartási és fegyvervásárlási engedélyek, kedvtelési célú vízi járművek és személyszállító vízi járművek vezetéséhez való jog, horgászengedélyek.

11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre

Bárki mentesül a tartási kötelezettség alól annyiban, amennyiben nem képes – figyelemmel egyéb kötelezettségeire és vagyoni helyzetére – a másik személy részére tartást biztosítani anélkül, hogy a saját szokásos fenntartását ne veszélyeztetné. A fentiek ellenére azonban a szülők a saját kiskorú gyermekeikkel szemben nem mentesülnek a tartási kötelezettség alól. A bíróság is mentesítheti a kötelezett személyt (adóst) a tartási kötelezettség alól, korlátozhatja a kötelezettség teljesítésének időtartamát, vagy csökkentheti a tartás összegét, ha a súlyosan méltánytalan lenne a kötelezettség teljesítését követelni, például ha a tartásra jogosult személy a saját felelőtlen magatartása következtében került olyan helyzetbe, hogy segítségre szorul.

A tartás elmulasztásából és kötelezettség nem teljesítéséből eredő kár megtérítése visszamenőlegesen legfeljebb a tartási követelés bírósághoz történő benyújtásától számított egy évre kérhető. A tartásdíj mint tartási kötelezettség elévülési ideje minden egyes kötelezettség tekintetében tíz év. Az elévülési idő azon naptári év végén kezdődik, amelyben a kötelezettségre vonatkozó követelés behajthatóvá vált. A tartási kötelezettség személyhez fűződő kötelezettség, amely a jogosult vagy a kötelezett halálával megszűnik; az előlegek és a beszámított összegek tekintetében kivételeket kell alkalmazni.

12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?

A határokon átnyúló tartási jogviták esetében a központi hatóság, azaz az Igazságügyi Minisztérium Büntetőjogi Főosztályának Nemzetközi Igazságügyi Együttműködési Osztályától lehet segítséget kérni.

A tartási követelésnek a bírósághoz történő benyújtásakor [Államiköltségmentesség](#) állami költségmentesség kérelmezhető. Nincsenek olyan külön szervezetek vagy hatóságok, amelyek az országon belüli tartási követelések esetében segítséget nyújtanak.

13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?

2017. január 1-jétől a gyermekét egyedül nevelő szülő a bírósági eljárás és a végrehajtási eljárás időtartamára állami tartásdíjat kérhet a Társadalombiztosítási Hivaltól (*Sotsiaalkindlustusamet*). A tartásdíj átmeneti állami segély az olyan szülő részére, aki egyedül neveli a gyermekét és gondoskodik róla. Az állam fizeti meg a tartásdíjat ahelyett a szülő helyett, aki nem fizeti a tartást, és a nem fizető szülőtől egy későbbi időpontban behajítja az összeget. Az állami tartásdíjat tartási ügyben folyó bírósági eljáráshoz kapcsolódóan fizetik ki a jogosult személynek. Az állami tartásdíj juttatásának feltétele, hogy az adott személynek fizetési meghagyásra irányuló gyorsított eljárásban vagy perbeli keresetben kell kérelmeznie a bíróságtól a tartásdíj fizetését.

A tartásdíj összege gyermekeként mintegy havi 100 EUR.

A juttatás kérelmezésével kapcsolatban további információk [itt](#) találhatóak.

14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:

14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?

Ha valaki a 4/2009/EK tanácsi rendelet által érintett esetben kíván tartáshoz jutni, segítség kérhet az Igazságügyi Minisztérium Nemzetközi Igazságügyi Együttműködési Osztályától.

Ha más országban kívánt tartást igényelni, tartási ügyet kezdeményező kérelmet kell benyújtania az Észt Igazságügyi Minisztérium Nemzetközi Igazságügyi Együttműködési Osztályához és a másik ország illetékes hatóságához. Ehhez mellékelni kell a gyermek(ek) születési anyakönyvi kivonatának vagy az apaságot megállapító bírósági ítéletnek a másolatát. Ha az apaságot nem állapították meg, ezt fel kell tüntetni a másik országba küldött kérelmen.

A kérelem benyújtására szolgáló formanyomtatvány [itt](#) érhető el.

14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?

Az Észt Igazságügyi Minisztérium Nemzetközi Igazságügyi Együttműködési Osztálya elérhető a +372 6 208 183 és a +372 7153443 telefonszámon, vagy a következő e-mail-címeken: central.authority@just.ee és keskasutus@just.ee.

15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:

15.1 Intézhettek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?

Egy másik országban élő kérelmezőtől származó igény legjobb elbírálására akkor kerül sor, ha felveszi a kapcsolatot a lakóhelye szerinti megfelelő hatósággal, amely viszont felveszi a kapcsolatot az Észt Igazságügyi Minisztériumon belül működő központi szervevel.

15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?

Lásd a 14.1. kérdésre adott választ.

16 Kötí-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?

A 2007. évi hágai jegyzőkönyvet megerősítette az Európai Unió, amelynek Észtország 2004. május 1. óta tagja.

17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?

Lásd a 16. kérdésre adott választ.

18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?

Az Európai Unión belüli, határon átnyúló tartási kérelmekre vonatkozó ügyekben állami költségmentesség és állami eljárási költségmentesség áll rendelkezésre a rendelet alapján. Ezzel biztosítható, hogy az érintett személyt képviselje az eljárásban egy megfelelő jogi szakértelemmel rendelkező szakember, és az érintett személy az eljárási költségek fedezése révén igénybe vehesse az igazságszolgáltatást. Az állami költségmentességre és az állami eljárási költségmentességre vonatkozó szabályok szerint a nemzeti jogot akkor lehet alkalmazni, ha a 4/2009/EK tanácsi rendelet másként nem rendeli.

Főszabályként a más uniós tagállamokban élő személyekre ugyanazok a biztosítékok vonatkoznak, mint az Észtországban élő személyekre. Határon átnyúló tartási ügyekben a költségmentesség és jogi tanácsadás, valamint az állami költségmentesség és az állami eljárási költségmentesség – összhangban a 4/2009/EK tanácsi rendelettel, valamint a rendelet hatálya alatt nem álló részek tekintetében a nemzeti jog alapján – a központi hatóságtól, vagyis az Igazságügyi Minisztérium Nemzetközi Igazságügyi Együttműködési Osztályától kérelmezhető.

19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

A határokon átnyúló igazságügyi együttműködés céljából létrehozott központi hatóság az Igazságügyi Minisztérium Nemzetközi Igazságügyi Együttműködési Osztálya. Ezért a 4/2009/EK tanácsi rendelet szerinti tartási igény érvényesítéséhez segítséget lehet kérni az Igazságügyi Minisztérium Nemzetközi Igazságügyi Együttműködési Osztályától, amely eljár a nemzetközi költségmentességre irányuló kérelmek ügyében.

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Az egyes tagállamok által gondozott, e honlapon helyet kapott nemzeti tartalmak frissítése jelenleg zajlik, tekintettel az Egyesült Királyság kilépésére az Európai Unióból. Előfordulhat, hogy néhány részlet elkerülte a figyelmünket, és egy adott weboldal még nem tükrözi a megváltozott helyzetet. Igyekezzünk mihamarabb naprakésszé tenni a teljes tartalmat.

Utolsó frissítés: 07/08/2020

Tartási követelések - Írország

TARTALOMJEGYZÉK

- 1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?
- 2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?
- 3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?
- 4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?
- 5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?
- 6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?

- 7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?
- 8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?
- 9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?
- 10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?
- 11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre
- 12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?
- 13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?
- 14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:
 - 14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?
 - 14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?
- 15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:
 - 15.1 Intézhettek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?
 - 15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?
- 16 Köti-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?
- 17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?
- 18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?
- 19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?

A házastársi tartást elrendelő határozat alapján az érintett házastársak egyikének időszakos kifizetéseket vagy átalánykifizetéseket kell teljesítenie a másik házastárs részére e házastárs támogatása céljából, és – adott esetben – a határozatban foglaltak szerint e személy részére kell teljesítenie a család esetlegesen eltartott tagjainak javára szóló időszakos kifizetéseket.

Az eltartott gyermek tartását elrendelő határozat alapján az érintett szülők egyike a másik szülőnek vagy a gyermek gondozását és felügyeletét ellátó más személynek a gyermektartást elrendelő határozatban meghatározott időszakos kifizetéseket vagy átalánykifizetéseket teljesít.

Tartási kötelezettség alapján valamely személynek anyagi támogatást kell nyújtani és – e kötelezettség bíróság általi kikényszerítése esetén – teljesíteni kell a tartási kötelezettségre vonatkozó bírósági végzésben foglalt kötelezettségeket.

Tartást a személyek alábbi kategóriáinak kell fizetnie:

- Szülők a gyermekeik vonatkozásában: Igen
- Gyermekek a szüleik részére: Általában nem
- Az elvált házastárs a másik házastárs részére: Igen

Egyéb:

- A Civil Partnership and Certain Rights and Obligations of Cohabitants Act 2010 (a bejegyzett élettársi viszonyról, valamint az élettársak egyes jogairól és kötelezettségeiről szóló 2010. évi törvény) értelmében vett bejegyzett élettársak és élettársak
- Egyedülálló szülő a gyermeke gondviselőjének

2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?

A tizennyolcadik életévét még be nem töltött eltartott gyermek, a huszonharmadik életévét még be nem töltött, nappali tagozatos tanulmányokat folytató eltartott gyermek vagy – életkorától függetlenül – a fogyatékosága miatt eltartott gyermek.

A szülők kötelesek a gyermekeiket anyagilag támogatni oly módon, hogy a gyermekeik mindennapi és alkalmi pénzügyi szükségleteit fedezzék.

A gyermekek általában nem kötelesek szülőtartás fizetésére, azt a ritka és rendkívüli esetet kivéve, amikor is a házasság felbontásával a vagyonkezelés tárgyát képező tulajdonosi jogosultságok megváltoznak, és a gyermekekre szállnak át.

Az elvált házastárs a másik házastárs tartására akkor kötelezhető, ha a kérelmező házastárs bizonyítja, hogy a másik házastárs a körülményekre tekintettel megfelelő tartásról nem gondoskodott.

A Civil Partnership and Certain Rights and Obligations of Cohabitants Act 2010 (a bejegyzett élettársi viszonyról, valamint az élettársak egyes jogairól és kötelezettségeiről szóló 2010. évi törvény) értelmében vett bejegyzett élettárs vagy élettárs a másik bejegyzett élettárs vagy élettárs javára fizetendő tartásra akkor kötelezhető, ha a kérelmező bejegyzett élettárs vagy élettárs bizonyítja, hogy a másik bejegyzett élettárs vagy élettárs a körülményekre tekintettel megfelelő tartásról nem gondoskodott.

A házasságban élő vagy egyedülálló szülők a bíróságtól kérhetik, hogy a másik házastársat a közös gyermekük tartására kötelezze. A törvényes gyám, az egészségügyi bizottság vagy az eltartott gyermekkel kapcsolatos jogállással rendelkező bármely személy is jogosult erre.

3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?

Rendszerint az eltartott polgári keresetet indít a bíróság előtt a másik személy ellen. A gyermektartással kapcsolatos keresetet rendszerint a szülő vagy a gyermek gondozását és felügyeletét ellátó más személy terjeszti elő.

A tartási keresetekre vonatkozó eljárási információ fő szabály szerint a bírósági szolgálat weboldalának (www.courts.ie) családjogi részén található.

4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?

A tartási ügyekben rendszerint a gyermeket/gyermekeket gondozó szülő a felperes. Felperes lehet a volt házastárs és saját jogon a gyermek is. A felek tartási ügyben való perképességéhez vagy keresethetőségi jogához az ügyben való kellő szintű érdekeltség szükséges. Rokon vagy közelálló személy esetében a felperesnek a rokon vagy közeli barát ügyeinek vitelére – például meghatalmazás alapján – bizonyos jogkörökkel kell rendelkeznie. A kiskorú gyermek képviselőjében a szülők vagy a törvényes gyámok folyamodhatnak tartásért.

5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?

A District Court (Kerületi Bíróság) rendelkezik hatáskörrel a heti 150 eurót meg nem haladó, bármelyik szülő által fizetendő gyermektartás elrendelésére, valamint a heti 500 eurót meg nem haladó, házastársnak/bejegyzett élettársnak járó tartás elrendelésére. Az ennél magasabb összegek esetén a keresetet a Circuit Court (Körzeti Bíróság) vagy a High Court (Felsőbíróság) elé kell terjeszteni. Amennyiben a Circuit Court vagy a High Court előtt a házasság bontóper már folyamatban van, a tartási keresetet összegtől függetlenül a házassági bontóper bíróságához kell benyújtani.

6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?

Nem. Amennyiben a felperes nem kíván jogi képviselőt megbízni, a keresetet személyesen terjesztheti elő. A családjogi perben az anyagi helyzetük alapján arra rászoruló peres felek költségmentességet igényelhetnek.

7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?

Írországban valamennyi családjogi eljárás mentes a bírósági illeték megfizetése alól. A jogi tanácsadás és képviselői költsége eltérő lehet; ugyanakkor vagyoni helyzetétől függően költségmentesség igényelhető.

8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?

A District Court (Kerületi Bíróság) rendelkezik hatáskörrel a heti 150 eurót meg nem haladó, bármelyik szülő által fizetendő gyermektartás elrendelésére, valamint a heti 500 eurót meg nem haladó, házastársnak/bejegyzett élettársnak járó tartás elrendelésére. Az ennél magasabb összegek esetén a keresetet a Circuit Court (Körzeti Bíróság) vagy a High Court (Felsőbíróság) elé kell terjeszteni.

A bíróság a tartás meghatározása során összeveti a tartásra jogosult (a tartásra jogosult személy) indokolt szükségleteit a tartásra kötelezett (a tartás fizetésére utasított személy) fizetőképességével. A megváltozott anyagi körülményeikre tekintettel a felek kérhetik a bíróságot, hogy vizsgálja felül a tartással kapcsolatos határozatot.

A tartással kapcsolatos határozat az abban meghatározott időpontban lép hatályba, amely időpont a határozat meghozatalának napját megelőző vagy azt követő időpont is lehet, azonban a keresetindítás időpontját nem előzheti meg.

A Circuit Court vagy a High Court előtt folyó házassági bontóperekben és bírósági eljárásokban a tartás legfeljebb a korábbi kereset napjára lehet visszamenőleges.

9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?

A tartást rendszerint közvetlenül a tartásra jogosult részére kell megfizetni. A jogosultak azonban kérhetik a tartás bírósági hivatalon keresztül történő megfizetését. Amennyiben azt a bíróság szükségesnek tartja, a tartásra kötelezett munkabérére vagy fizetésére letiltást rendelhet el, amelynek keretében a tartásra kötelezett munkáltatóját arra utasíthatja, hogy a tartásra jogosultnak történő kifizetés céljából a munkabérből vagy fizetésből levonásokat teljesítsen.

A tartást a tartásra jogosultnak vagy annak kell megfizetni, aki a tartást a tartásra jogosult érdekében kezeli, mint a szülő vagy a törvényes gyám.

10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?

Amennyiben a tartásra kötelezett nem fizet, a tartásra jogosult – a kért jogorvoslattól függően – a tartásról szóló határozatot meghozó bíróság vagy a District Court (Kerületi Bíróság) előtt eljárást kezdeményezhet.

A bíróság a fenti 1. pontban kifejtetteknek megfelelően letiltást rendelhet el a tartásra kötelezett keresetére.

Ennek eredménytelensége esetén a bíróság utasíthatja a tartásra kötelezettet, hogy az esedékes összeget fizesse meg a tartásra jogosultnak. Amennyiben a tartásra kötelezett e kötelezettségének nem tesz eleget, a bíróság elrendelheti, hogy más személy által a tartás megfizetését elmulasztó kötelezettnek fizetendő összegeket a tartásra jogosult részére kell teljesíteni. A hátralékos összegek megfizetése érdekében a bíróság elrendelheti a kötelezett tulajdonát képező javak értékesítését is.

11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre

A más tagállamokban meghozott határozatok végrehajtása a District Courttól (Kerületi Bíróság) kérhető. A District Court a tartási határozatok teljesítésének elmulasztásával kapcsolatban rendelkezik jogkörrel (az 1976. évi törvény 9A. és 9B. cikke), azonban ez kizárólag ténylegesen a District Court által meghozott határozatokra terjed ki. A District Court a más bíróság által hozott határozat teljesítésének elmulasztása miatti kötelezésre nem rendelkezik jogkörrel. A District Court ténylegesen kizárólag (adott esetben) a keresetre vonatkozó letiltást elrendelő határozatot, zár alá vételi vagy (ritka esetben) foglalási határozatot hozhat.

12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?

A tartásra jogosultnak kell a tartás behajtásában a bíróság segítségét kérnie. Habár más jogorvoslati eszközök is rendelkezésre állnak, így például a közvetítői eljárás, a tartás megfizetése elmulasztásának orvoslására a bíróságok rendelkeznek megfelelő és jogszabályon alapuló hatáskörrel.

13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?

Nem. A kötelezett kizárólag az általa közvetlenül megfizetendő vagy a fizetéséből a kifizetőnél levonásra kerülő tartásért felel.

14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:

14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?

Az általában tartási rendeletként emlegetett 4/2009 rendelet a családi kapcsolatokból eredő, határokon átnyúló tartási kérelmekre vonatkozik. A rendelet az egész Európai Unióra vonatkozó közös szabályokat állapít meg és célja, hogy biztosítsa a tartási követelések behajtását azokban az esetekben is, amelyekben a kötelezett vagy a jogosult másik uniós országban tartózkodik.

A tartásdíjak külföldön történő behajtásáról szóló ENSZ-egyezményt (New York-i Egyezmény) Írországból a Maintenance Act 1994 (a tartásról szóló 1994. évi törvény) 1995 novemberében léptette hatályba. Az említett egyezmény célja, hogy elősegítse a szerződő államokban az egyik államban élő személy másik államban élő személlyel szemben fennálló tartási követelésének behajtását.

Mindkét dokumentum központi hatóságok hálózatát hozza létre az egyes szerződő államokban, és a felperesek/jogosultak /kérelmezők kérelmeiket a központi hatósághoz nyújthatják be, amely azokat a hatáskörrel rendelkező bíróságnak továbbítja és bizonyos esetekben jogi segítségnyújtásról gondoskodik. A tartásdíjak külföldről történő behajtásáért felelős írásbeli központi hatóság elérhetőségei az alábbiak:

Department of Justice and Equality,

Bishop's Square,

Redmond's Hill,

Dublin 2,

Írország.

Telefon: +353 (0)1 479 0200

Locall: 1890 555 509

Fax: +353 (0)1 479 0201

E-mail-cím: [✉ mainrecov_inbox@justice.ie](mailto:mainrecov_inbox@justice.ie)

A kérelmező a District Court (Kerületi Bíróság) határozataival kapcsolatban a bírósági titkártól kérhet segítséget. A kérelmezők ingyenes jogi képviselőt is kérelmezhetnek. Előfordulhat, hogy a kérelmezők költségmentességre jogosultak; e tekintetben a helyi jogi központtal kell felvenniük a kapcsolatot. Végül a kérelmező a jogi tanácsadó központok hálózatát országszerte üzemeltető, független és önkéntes szervezettől, a FLAC-tól (Ingyenes Jogi Tanácsadó Központ) is kérhet segítséget. Ezek a központok bizalmasan kezelik az ügyet, és ingyenes a szolgáltatásuk.

Az olyan határokon átnyúló ügyekben, amelyekben a tartásra kötelezett másik országban él, a kérelmező a Department of Justice and Equality (Igazságügyért és Egyenjogúságért Felelős Minisztérium) keretében működő Central Authority for Maintenance Recovery-n (Tartásdíjak Behajtásáért Felelős Központi Hatóság) keresztül nyújthat be kérelmet.

14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?

A hatáskörrel rendelkező bírósági hivattal vagy az adott szervezettel telefonon, levélben, e-mailben vagy személyesen vehető fel a kapcsolat. A kérelmezőknek további és helyspecifikus tájékoztatásért javasolt ellátogatniuk az egyes szervezetek weboldalaira.

A bírósági hivatalok elérhetőségei a Court Service (Bírósági Szolgálat) honlapján (www.courts.ie) található meg.

Kérjük, nézze meg a 14.1. sz. kérdést, a tartásdíjak külföldről történő behajtásáért felelős írásbeli központi hatóság elérhetőségeiért pedig látogasson el a Department of Justice and Equality (Igazságügyért és Egyenjogúságért Felelős Minisztérium) weboldalára (www.justice.ie).

15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:

15.1 Intézhetek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?

Lásd a fenti 14.1. kérdést.

15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?

Lásd a fenti 14.2. kérdést.

16 Kötö-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?

Igen

17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?

Nem alkalmazandó.

18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?

A felperesnek/kérelmezőnek az eljárás bíróság előtti megindításáért nem kell illetéket fizetnie. A felperesek ezekben az ügyekben költségmentességre jogosultak: a keresetet az Irish Central Authority-hoz (Ír Központi Hatóság) érkezését követően – szükség esetén – tájékoztatás céljából a Legal Aid Board (Költségmentességi Bizottság) részére továbbítják.

19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

Az 51. cikk foglalkozik azokkal az intézkedésekkel, amelyeket a központi hatóság a tartási rendelet alapján előterjesztett kérelmekkel kapcsolatban tehet. A végrehajthatóság megállapítását az Irish Central Authority (Ír Központi Hatóság) jelenleg az Office of the Master of the High Courttól (Felsőbíróság Elnöki Irodája) kéri. Az Irish Central Authority (Ír Központi Hatóság) a végrehajtás iránti kérelmeket közvetlenül a District Court-nak (Kerületi Bíróság) továbbítja. Az eljárás kezdeményezésével összefüggésben a központi hatóság a Legal Aid Board (Költségmentességi Bizottság) révén gondoskodik a felperes képviselétéről.

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Az egyes tagállamok által gondozott, e honlapon helyet kapott nemzeti tartalmak frissítése jelenleg zajlik, tekintettel az Egyesült Királyság kilépésére az Európai Unióból. Előfordulhat, hogy néhány részlet elkerülte a figyelmünket, és egy adott weboldal még nem tükrözi a megváltozott helyzetet. Igyekszünk mihamarabb naprakésszé tenni a teljes tartalmat.

Utolsó frissítés: 18/11/2019

Tartási követelések - Görögország

TARTALOMJEGYZÉK

- [1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?](#)
- [2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?](#)
- [3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?](#)
- [4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon \(ha igen, hányadik fokú rokon\) nevében?](#)
- [5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?](#)
- [6 Kérelmezőként közvetítőn \(például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.\) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?](#)
- [7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?](#)
- [8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan \(pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül\)?](#)
- [9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?](#)
- [10 Ha az érintett személy \(kötelezett\) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?](#)
- [11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre](#)
- [12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?](#)

- 13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?
- 14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:
 - 14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?
 - 14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?
- 15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:
 - 15.1 Intézhettek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?
 - 15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?
- 16 Köti-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?
- 17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?
- 18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?
- 19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?

A „tartás” kifejezés a közvetlen emberi szükségletekre, főként az élelemre utal. Valójában azonban a tartás fogalma magában foglal minden életszükségletet, így vonatkozhat akár egy személy életfenntartására, oktatására, és kulturális vagy szabadidős tevékenységeire.

A tartási kötelezettségek olyan juttatások – főszabályként pénzben történő – fizetését jelentik, amelyek fedezik a kedvezményezett életszükségeit.

Az alábbi személyek kötelesek tartást biztosítani, a rokonsági fok sorrendjében:

- a) a házastárs, akkor is, ha a házasságot már felbontották (ha a bontás után tartási kötelezettség áll fenn);
- b) a lemenők a felmenők részére az öröklési sorrendben;
 - b) felmenők (szülők, illetve szülők hiányában vagy cselekvőképtelenségük esetén nagyszülők) a nem házas (vér szerinti vagy örökbefogadott) gyermekeik részére, főszabályként a gyermekek kiskorúsága idejére;
- b) testvérek egymás részére, és

a tartás különleges esetei az alábbiak:

- c) különélés esetén és a házasság felbontása vagy érvénytelenítése után, valamint
- d) egyedülálló anya részére fizetett tartásdíj a házasságon kívül született gyermek után, annak elismerése előtt.

2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?

Főszabályként a gyermek a felmenőtől (szülők vagy nagyszülők) a felnőttkor eléréséig, azaz 18. életévének betöltéséig jogosult tartásra.

A gyermekek felnőtt korukban is jogosultak a tartásra addig, amíg tanulnak, illetve felsőoktatásban vagy szakképzésben vesznek részt, és amíg a tanulmányaik miatt nem tudnak dolgozni és nincs olyan személyes vagyonuk, amiből fedezni tudnák a megélhetési szükségleteiket.

Egy személy csak akkor jogosult tartásra, ha képtelen magát fenntartani a saját vagyonából vagy a korának, egészségi állapotának és általános életkörülményeinek megfelelő munkavégzésből, figyelembe véve többek között az esetleges oktatási szükségleteit is; a kiskorúak (még ha rendelkeznek is saját vagyonnal) tartásra jogosultak a szüleiktől, ha a saját vagyonukból származó jövedelmük nem fedezi szükségleteiket. Senki nem köteles azonban tartást nyújtani, ha – figyelemmel egyéb kötelezettségeire – nincs olyan helyzetben, hogy ezt a saját létfenntartásának veszélyeztetése nélkül megtehetné; ez a szabály azonban csak akkor vonatkozik a kiskorúnak a szülő általi tartására, ha a kiskorú más személytől is jogosult tartásra, vagy képes eltartani magát a saját vagyonából.

Korábbi házastársak esetében:

Az a volt házastárs, aki nem tudja magát a jövedelméből vagy a vagyonából eltartani, tartást kérhet a másik házastárstól: (1) ha a válás kimondásakor olyan életkorban vagy egészségi állapotban van, amely nem teszi lehetővé, hogy az eltartását biztosító jövedelemszerző tevékenységet kezdjen vagy tovább folytasson, (2) ha a tartást kérő fél kiskorú gyermekről gondoskodik, és ez akadályozza a megfelelő jövedelemszerző tevékenység végzésében, (3) ha nem talál megfelelő rendszeres munkát, vagy ehhez szakképzésre van szüksége, mindkét esetben a házasság felbontásának kimondásától számított legfeljebb három éves időszakra, és (4) minden egyéb esetben, ahol a házasság felbontásakor méltányosságból tartásdíjat kell megállapítani.

A tartási kötelezettség azonban elutasítható vagy korlátozható, ha erre alapos ok van, különösen, ha a házasság rövid ideig állt fenn, ha a házasság a tartást kérő fél hibájából bomlott fel vagy ha a tartást kérő fél önszántából vált vagyontalanná.

A korábbi házasfelek mindegyike köteles a másik felet pontos információkkal ellátni a vagyona és a jövedelme tekintetében, amennyiben az figyelembe vehető a tartás összegének megállapítása során. Az illetékes ügyész útján továbbított kérelemre bármely munkaadó, közigazgatási részleg vagy adóbeszedő köteles a házasfeleknek megadni a másik házastárs vagyonára – és különösen jövedelmére – vonatkozó, birtokában lévő információkat.

3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?

A tartásra jogosult személynek főszabályként bírósághoz kell fordulnia, hogy a kötelezett személytől tartást kérjen.

Ha alkalmazható a tartási követelések külföldön történő érvényesítéséről szóló New York-i egyezmény (4421/1964. sz. törvényerejű rendelet), akkor az egyezmény részes államában lakó jogosult személy tartási igényének továbbításáért felelős képviselőt felkéri az egyezmény azon részes államának az ilyen igény fogadásáért felelős képviselőt, ahol az adós lakik – Görögországban az Igazságügyi Minisztériumot –, hogy tegye meg a jogosult személyt megillető tartás érvényesítéséhez szükséges valamennyi intézkedést. A gyakorlatban az Igazságügyi Minisztérium megbíz egy ügyvédet – aki jogosult a görög bíróságokon minden vonatkozó jogorvoslatot igénybe venni – azzal, hogy gondoskodik a jogosultság elismeréséről vagy a külföldi bíróság által hozott ítélet végrehajtásáról a külföldi kedvezményezett javára.

4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?

Olyan kiskorú gyermek tekintetében, aki (a polgári eljárásról szóló törvénykönyv 63. cikke alapján) nem képes a bíróság előtt saját maga tartási keresetet indítani a kötelezett személy ellen, az ilyen keresetet megindíthatja a szülői felügyeleti joggal felruházott természetes személy (a szülő vagy más személy) vagy jogi személy (például intézmény).

5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?

A jogosult személy által a kötelezett ellen indított tartási kereset esetében az egyesbíróként eljáró elsőfokú bíróság rendelkezik hatáskörrel (a polgári eljárásról szóló törvénykönyv 17. cikkének (2) bekezdése és 681B cikke).

A területi illetékességgel rendelkező bíróság a tartásra jogosult fél vagy a tartásra kötelezett alperes lakóhelye vagy tartózkodási helye szerinti bíróság (a polgári eljárásról szóló törvénykönyv 39A cikke), ha pedig a kérelem házassági jogvitához vagy szülők és gyermekeik közötti jogvitához kapcsolódik, akkor a házastársak utolsó közös szokásos tartózkodási helye szerinti bíróság.

Sürgősség vagy közvetlen veszély esetén a tartásra jogosult személy kérheti a területi illetékességgel rendelkező, egyesbíróként eljáró elsőfokú bíróságtól, hogy ideiglenes intézkedésként állapítson meg számára átmeneti jellegű tartást, amíg a rendes eljárásban hozott jogerős ítélettel meg nem állapítják a jogosultságát.

6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?

A tartási kereset benyújtásához ügyvédet kell meghatalmazni.

7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?

Tartásra vonatkozó kereset esetén az alperesnek letétbe kell helyeznie a felperes perköltségét, de legfeljebb 300 eurót (a polgári eljárásról szóló törvénykönyv 173. cikkének (4) bekezdése). Ha a tartásra vonatkozó kereset felperese nem fizeti meg az ügy tárgyalása előtt esedékes költségeket és azt nem igazolja a bíróság hivatala felé, az a felperes távollétének minősül, ami azzal jár, hogy marasztaló ítélet születik ellene (a polgári eljárásról szóló törvénykönyv 175. cikke).

Az alperes a 3226/2004. sz. törvény alapján alacsony jövedelem esetén költségmentességet kérhet; az alacsony jövedelmet alátámasztó bizonyítékokat az egyesbíróként eljáró elsőfokú bírósághoz benyújtott, ideiglenes intézkedésre vonatkozó kérelmében kell megjelölnie.

8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?

A tartásdíj megállapításánál a bíróság figyelembe veszi a tartásra jogosult megfelelő eltartásához és iskoláztatásához szükséges feltételeket, valamint a tartásra kötelezett anyagi lehetőségeit, és a tartásdíjat két évre állapítja meg. Két év elteltével mindkét fél, azaz a jogosult és a kötelezett személy is kérheti új tartás megállapítását, és a bíróság által figyelembe vett körülmények megváltozása esetén bármelyik fél kérheti az ítélet felülvizsgálatát és a tartás mértékének módosítását.

9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?

Főszabályként a tartást havonta előre kell fizetni a jogosult személy részére.

A tartás összege nem fizethető meg egyösszegű átalány formájában, kivéve a házasság felbontása utáni tartás esetét (a polgári törvénykönyv 1443(b) cikke).

Ha a jogosult személy kiskorú, vagy bírósági gondnokság alatt áll, akkor tartásdíját a szülőjének, képviselőjének, vagy adott esetben a bíróság által kijelölt gondnokának kell megfizetni, aki nyilvánvalóan köteles megtenni a jogosult személyt megillető cselekményeket.

10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?

Ha a tartásra kötelezett megtagadja a tartásdíj fizetését, a jogosult személynek meg kell kísérelnie az igénye érvényesítését a kötelezett vagyona terhére, ha az rendelkezik vagyonnal.

11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre

- A tartásra való jogosultság megszűnik, ha már nem állnak fenn azok a feltételek, amelyek alapján a tartást megállapították, illetve ha a jogosult vagy a kötelezett személy meghal; a jogosultnak a kötelezett személlyel szembeni igényére öt éves elévülés vonatkozik, ami az igény benyújtásának időpontjában veszi kezdetét.
- Ötéves elévülés vonatkozik azon személynek (pl. intézménynek) az eredetileg kötelezett személlyel szembeni igényére is, aki /amely tartásdíjat fizetett egy jogosult részére (a polgári törvénykönyv 250. cikkének (17) bekezdése).
- Egy egyedülálló anya korlátozott ideig (a szülést megelőző két hónapra és a szülést követő négy hónapra, vagy [kivételes esetben] legfeljebb egy évre) a gyermekszüléssel kapcsolatos költségeket és tartásdíjat követelhet a gyermek apjától, ha az apaságot bírósági végzéssel állapították meg, és az anya szegénységben él. Az egyedülálló anya követelése az apa örököseivel szemben is érvényesíthető, mely követelés a szülést követő három év elteltével évül el.
- A tartási követelés teljesítéséért felelős személy nettó jövedelmének fele foglalható le, és ez kiterjed a banki betétekre is (a polgári eljárásról szóló törvénykönyv 982. cikke (2) bekezdésének d) pontja és (3) bekezdése).

12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?

Csak az olyan külföldi kedvezményezettnek esetén, akik az Igazságügyi Minisztériumhoz fordulhatnak segítségért a vonatkozó jogaik gyakorlásához (lásd a fenti 3. kérdést).

13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?

Görögországban nem.

Kivéve, ha egy intézmény, illetve egy közjogi vagy magánjogi személy gondoskodik a kiskorú gyermekről; ebben az esetben általában ezt a személyt terheli a tartási kötelezettség, és ezért hivatalból (a polgári törvénykönyv 1490. cikke) jogosult a tartásra jogosult személy jogainak érvényesítésére. A tartási követelésnek a tartásra jogosult kiskorú részére történő előzetes megfizetése semmilyen körülmények között nem követelhető, még a követelés bíróság általi elismerése esetén sem.

14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:

14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?

A fenti rendelet 51. és 56. cikkének értelmében a tartást kérő személy tagállamának központi hatósága: a) együttműködik a kötelezett személy tagállamának központi hatóságával a vonatkozó kérelmek továbbításában és fogadásában; b) e kérelmek tekintetében eljárásokat kezdeményez vagy elősegíti ezek kezdeményezését. Az ilyen kérelmek esetében a központi hatóságok megtesznek minden megfelelő lépést az alábbiak érdekében: a) költségmentességet nyújtsanak vagy azt elősegítsék, ha a körülmények ezt szükségessé teszik; b) elősegítsék a jogosult vagy a kötelezett személyének azonosítását, különösen a rendelet 61., 62., és 63. cikkének alkalmazásával; c) elősegítsék a kötelezett vagy a jogosult személy jövedelmére, és szükség esetén a pénzügyi helyzetére vonatkozó információkhoz való hozzáférést, beleértve a vagyonának megállapítását is, különösen a 61., 62. és 63. cikk szerint; d) ösztönözzék a tartásdíj önkéntes megfizetését célzó békés megegyezést, adott esetben közvetítés (mediáció), békéltetés vagy hasonló eljárások alkalmazásával; e) elősegítsék a tartási kötelezettségekre vonatkozó további határozatok végrehajtását, beleértve a késedelmi kamatokat is; f) elősegítsék a tartási kifizetések behajtását és gyors átutalását; g) az 1206/2001/EK rendelet sérelme nélkül elősegítsék az iratokhoz és más bizonyítékokhoz történő hozzáférést; h) a tartás behajtása érdekében segítséget nyújtsanak szükség esetén a származás megállapításában; i) kezdeményezzék vagy segítsék elő olyan, területi természetű ideiglenes intézkedésekre vonatkozó eljárások indítását, amelyek célja a folyamatban lévő tartási kérelem eredményének biztosítása; j) elősegítsék az 1393/2007/EK rendelet hatálya alá tartozó iratok közlését vagy kézbesítését.

14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?

Felveheti a kapcsolatot az Igazságügyi Minisztérium Központi Szolgálatával (Görögország, Athén, Mesogeion Ave. 96., PC 11527, tel: +30.210.7767322 civilunit@justice.gov.gr).

15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:

15.1 Intézhetek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?

15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?

16 Kötí-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?

17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?

A Görög Köztársaságra nézve kötelező a tartási kötelezettségekre alkalmazandó jogról szóló, 2007. november 23-i hágai jegyzőkönyv. A jegyzőkönyv szerint a tartási kötelezettségekre irányadó jog a tartásra jogosult személy szokásos tartózkodási helye szerinti tagállam joga, vagyis ha a tartásra jogosult személy Görögországban lakik, akkor a görög jogot kell alkalmazni.

18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?

A 4/2009/EK tanácsi rendelet V. fejezete biztosítja a költségmentességhez való jogot, beleértve a bírósági eljárás megkezdését megelőző jogvita lezárására irányuló jogi tanácsadást, jogi segítségnyújtást az ügy hatóság vagy bíróság elé viteléhez és bíróság előtti képviselést, mentességet az eljárási költségek és azon személyek díjainak megfizetése alól, akiket az eljárás folyamán cselekmények megtételével bíztak meg, illetve segítségnyújtást ezek megfizetéséhez. Abban a tagállamban, ahol a költségmentességben részesülő perveztes fél köteles az ellenfél költségeinek megtérítésére, ez kiterjed az ellenfél felmerült költségeire, ha ezeket a költségeket fedezték volna akkor, ha a kedvezményezett a megkeresett bíróság tagállamában rendelkezett volna szokásos tartózkodási hellyel, továbbá kiterjed a bíróság vagy az illetékes hatóság által kért és a költségmentességben részesülő fél által benyújtott, az ügy elbírálásához szükséges iratok fordítására és a tolmácsolásra, a költségmentességben részesülő fél utazási költségeire, ha az érintett tagállam joga vagy bírósága előírja a kedvezményezett fél ügyének előadásában érintett személyek fizikai jelenlétét, és a bíróság úgy határoz, hogy az érintett személyek más úton nem hallgathatók meg a bíróság számára kielégítő módon.

19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

A központi hatóság többek között rendszeres kapcsolatot tart az illetékes hatóságokkal annak érdekében, hogy: a) elősegítse a tartásra kötelezett vagy a kedvezményezett azonosítását; b) beszerezze a tartásra kötelezett vagy a kedvezményezett jövedelmére, és szükség esetén a pénzügyi helyzetére vonatkozó információkat, beleértve a vagyona fellelhetőségének megállapítását is, és c) ösztönözze a tartásdíj önkéntes megfizetését.

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg. Az egyes tagállamok által gondozott, e honlapon helyet kapott nemzeti tartalmak frissítése jelenleg zajlik, tekintettel az Egyesült Királyság kilépésére az Európai Unióból. Előfordulhat, hogy néhány részlet elkerülte a figyelmünket, és egy adott weboldal még nem tükrözi a megváltozott helyzetet. Igyekszünk mihamarabb naprakésszé tenni a teljes tartalmat.

Utolsó frissítés: 14/09/2016

Tartási követelések - Spanyolország

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [es](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítónk.

TARTALOMJEGYZÉK

- 1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?
- 2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?
- 3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?
- 4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?
- 5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?
- 6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?
- 7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?
- 8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?
- 9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?
- 10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?
- 11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre
- 12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?
- 13 A kötelezett helyett megelégezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?
- 14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:
 - 14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?
 - 14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?
- 15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:
 - 15.1 Intézhetek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?
 - 15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?
- 16 Kötí-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?

- 17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?
- 18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?
- 19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?

A tartás magába foglal mindent, ami az étkezés, lakhatás, ruházkodás és egészségügyi ellátás szempontjából szükséges.

A tartás körébe tartozik emellett a tartás kedvezményezettjének oktatása és képzése a kiskorúsága ideje alatt, illetve azt követően is, ha rajta kívül álló okok miatt továbbra is tanulmányokat folytat. A házasság megszűnése esetén a különválásra és a házasság felbontására irányuló eljárásban az a személy, akinek otthonában a pénzügyileg nem független gyermek él, a gyermek után tartásdíjat is követelhet.

A terhesség és a szülés költségei a tartás körébe tartoznak, kivéve, ha azokat más módon fedezik.

Kölcsönösen teljes körű tartásra kötelezettek:

1. a házastársak
2. a felmenők és a leszármazók

A testvérek csak akkor részesülhetnek megélhetési támogatásban, ha az arra való rászorultság nem a kedvezményezettnek felróható okból következett be, ideértve szükség esetén az oktatáshoz szükséges támogatást is.

2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?

A gyermekek a nagykorúság eléréséig, azaz Spanyolországban a 18. életévük betöltéséig jogosultak tartásra, kivéve ha a kiskorú elegendő saját jövedelemmel rendelkezik. A nagykorúság után a kötelezettség továbbra is fennáll a gyermekek felé, amennyiben anyagilag nem önállóak, nem fejezték be a tanulmányaikat, vagy rajtuk kívül álló okok miatt munkanélküliek. Kiskorúak esetén a Polgári Törvénykönyvnek a házasság érvénytelenítése, a különválás és a házasság felbontása együttes hatásaira vonatkozó cikkeit (a 90. és az azt követő cikkeket) is figyelembe kell venni.

A gyermek kiskorúsága alatt a tartás fizetése elsőbbséget élvező és feltétlen kötelezettség.

3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?

A kérelmet a bíróságon kell benyújtani, azok tárgyalására az elsőfokú bíróságok (*Juzgados de Primera Instancia*) rendelkeznek hatáskörrel.

Melyek az eljárás fő elemei?

A kérelmeket tárgyaláson (*juicio verbal*) bírálják el. Amennyiben a tartást a különválás, a házasság felbontása, vagy az életközösség megszakítása esetén a szülő-gyermek kapcsolatot szabályozó intézkedések mellett, kiegészítő intézkedésként kérik, a követelést ezekkel az eljárásokkal együttesen, különös feltételekkel lefolytatott tárgyaláson (*juicio verbal*) bírálják el.

4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?

Az igényt az érintett személynek személyesen kell benyújtania, kivéve, ha kiskorú, amikor is a kérelmet a kiskorú törvényes gondviselőjének kell benyújtania az ügyészséghez (*el Fiscal*) vagy a gyermekvédelmi hatósághoz. A kérelem azonban képviselő útján is benyújtható, amennyiben a képviselő rendelkezik közjegyző, bírósági titkár vagy külföldön található spanyol diplomáciai képviselőlet előtt készített meghatalmazással.

5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?

Főszabályként a tartásra kötelezett lakóhelye szerinti bíróság az illetékes. Egnél több egyetemleges kötelezett esetén (anya és apa) bármelyikük lakóhelye szerinti bíróság rendelkezik illetékességgel. Ha a kötelezettnek nincs Spanyolországban lakóhelye, az utolsó spanyolországi lakóhelye szerinti bíróság rendelkezik illetékességgel. Minden egyéb esetben a tartásra jogosult lakóhelye szerinti bíróság az illetékes.

6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?

A kérelmező köteles ügyvédet (*Abogado*) fogadni és a kérelmezőt törvényes vagy jogi képviselője (*Procurador*) képviseli.

7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?

Spanyolországban az ügyvédi, jogi képviselői és esetleges szakértői díjak kivételével nem merülnek fel díjak azon perek esetében, amelyeknek kizárólagos célja a tartásdíj érvényesítése.

Az ügyvéd és a törvényes képviselő által felszámított díjak alapja a követelés összege. Az eljárási költségekhez való anyagi hozzájárulás akkor lehetséges, ha a kérelmező vagy a tartásra kötelezett nem rendelkezik anyagi eszközökkel és jogosult lehet az ingyenes jogi segítségnyújtásra, az ingyenes jogi segítségnyújtásról szóló, 1996. január 10-i 1/1996. sz. törvény 3. cikkében meghatározott összeghatárok szerint. A jogi segítségnyújtás keretében hivatalból kinevezett ügyvéd és jogi képviselő áll rendelkezésére a jogi igény érvényesítéséhez, továbbá minden perköltség, például a szakértői díjak és a hirdetések költségei is az államot terhelik.

8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?

A legtöbbször rendszeres fizetési kötelezettséget állapítanak meg, amelyet a törvény szerint havonta előre kell fizetni. Egyösszegű átalány formájában fizetendő összeg megítélésére csak rendkívüli esetekben kerül sor: kizárólag tartásdíj-hátralék rendezése esetén, továbbá ha az adós nem rendelkezik meghatározott vagyonnal és ez a legjobb módszer a jövőbeli kifizetések biztosítására, valamint a felek közös megállapodása esetén. A tartásdíj összegét a bíróság számítja ki egy absztrakt jogi szabály alapján, amely három vonatkozásban veszi figyelembe az arányosságot: a tartásdíj kedvezményezettjének szükségletei; a tartásdíjfizetésre kötelezett pénzügyi lehetőségei; valamint a tartásdíjhoz való hozzájárulásra a főkötelezettel azonos sorban kötelezett egyéb személyek (társkötelezettek) pénzügyi lehetőségei. A tartás összegét megállapító bírósági végzésben meg kell jelölni a jövőbeli tartásdíjmelés alapjait. A tartásdíjmelés automatikusan lép érvénybe az idő múlásával, és a fizetésre kötelezett kötelessége a módosított összeg megfizetése. Amennyiben a tartásra kötelezett nem hajtja végre a tartásdíjmelést, azt a tartás kedvezményezettjének kérelmére a bíróság végzi el. A tartásdíj összege módosulhat (ismét csak az érdekelt kérelmére), amennyiben a megállapításának alapját képező körülmények lényegesen megváltoznak: emelni kell az összeget, ha a tartásra kötelezett anyagi helyzete javul, illetve ha a kedvezményezett helyzete romlik és nagyobb támogatást igényel (például betegsége súlyosbodik); csökkenteni kell az összeget, ha a tartásra kötelezett anyagi helyzete romlik, illetve ha a kedvezményezett életkörülményei javulnak. Végezetül, a tartási kötelezettség megszűnhet, amennyiben a kötelezettség megállapításának alapjául szolgáló ok megszűnik.

A Bírósági Hivatal (*Consejo General del Poder Judicial*, CGPJ) a tartásdíj kiszámításának érdekében táblázatokat készít. Ezek csak iránymutató jellegűek, a szülők bevételeinek és a gyermekek számának figyelembevételével a gyermek szükségletein alapulnak. A lakhatás és az oktatás költségeit azonban nem tartalmazzák, ennek megfelelően a végleges tartásdíjat eseti jelleggel, ezekre tekintettel kell megállapítani. Lásd: http://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Poder_Judicial

9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?

A kifizetés szokásosan készpénzben történik. Mindazonáltal létezik két kivétel: az adós a kötelezettség teljesítéseként vállalhatja, hogy saját otthonában biztosítja a kedvezményezett lakhatását és ellátását, azonban ezt a lehetőséget a joggyakorlat jelentősen korlátozza, amennyiben nincs biztosíték a felek közötti jó kapcsolatra; a tárgyak vagy jogok átruházása révén történő teljesítés kivételesnek számít, és kizárólag tartásdíjhátralékok rendezésére szolgálhat, amennyiben a javak eltűnésének kockázata áll fenn, illetve ha a tartásra kötelezettnek nincs vagyona. A tartásdíj közvetlenül a kedvezményezettnek kerül megfizetésre. A leggyakoribb mód a banki átutalás. Amennyiben a tartás kedvezményezettje kiskorú vagy cselekvőképtelen, akkor a törvényes képviselője részére kell a fizetést teljesíteni.

A házasság megszűntetésére vagy a szülő-gyermek kapcsolatra vonatkozó eljárásokban a bíróság engedélyezheti, hogy egyes kiskorú gyermekkel kapcsolatos költségek (pl. oktatás, egészségbiztosítás, stb) tekintetében a tartásdíjat közvetlenül a kedvezményezett részére fizessék meg.

10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?

Ilyen esetben a tartásra jogosult kérelmezheti annak a határozatnak a végrehajtását, amely kimondta, hogy fennáll a tartásdíjra vonatkozó jog. Spanyolországban az alábbi végrehajtási módok alkalmazhatók: munkabérből történő letiltás (a bíróság által meghatározott létminimum kivételével); adó-visszatérítés visszatartása; bankszámlák zárolása; társadalombiztosítási juttatások visszatartása; vagyon zár alá vétele és nyilvános árverésen való értékesítése; a tartásdíj megfizetésének elmulasztása meghatározott esetekben bűncselekménynek minősülhet, és az elkövetőt szabadságvesztésre ítélik.

11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre

Tartásdíjra vonatkozó tartozás esetében – más tartozásoktól eltérően – az adós számlái és vagyontárgyai mennyiségi korlátok nélkül zárolhatók. Az alábbi kötelezettségek teljesítésére irányuló eljárások öt év elteltével nem indíthatók.

12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?

A kiskorúak vagy cselekvőképtelenek részére fizetendő tartásdíjra vonatkozó igények esetében az ügyészség felajánlhatja a képviselőt ellátását.

13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?

A 2006. december 28-i 42/2006 törvény által létrehozott, és a 2007. december 7-i 1618/2017 királyi rendelettel szabályozott „Tartásdíj Garancia Alap” jogi személyiséggel nem rendelkező alap, amelynek célja előlegnek minősülő összeg megfizetésével annak biztosítása, hogy a kiskorú gyermekek megkaphassák a számukra a bíróság által jóváhagyott egyezségben vagy a különválásra, a házasság felbontására, a házasság érvénytelenségének megállapítására, apaság megállapítására vagy tartásra irányuló eljárásban hozott határozatban elismert, meg nem fizetett tartásdíjat.

Az Alapból történő kifizetés feltétele, hogy a tartást elismerő határozat valamely spanyol bíróságtól származzon.

14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:

14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?

Igen, az Európai Unió szabályai és a tartásdíj fizetésre vonatkozó, Spanyolország által megerősített nemzetközi megállapodások alapján a tartásra jogosult kérheti az Igazságügyi Minisztériumon belül működő spanyol központi hatóság segítségét.

14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?

Az Igazságügyi Minisztériumon belül működő Nemzetközi Jogi Együttműködési Főosztálynál (*Subdirección General de Cooperación Jurídica Internacional*), melynek elérhetőségei: Calle San Bernardo No 62, 28071 Madrid; telefon: 00 34 91 3902228 /2295/4437; telefax: 00 34 91 3904457.

15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:

15.1 Intézkednek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?

Egy másik tagállamban honos kedvezményezett felveheti a kapcsolatot az adott állam központi hatóságával, bizonyítva azt, hogy tartásdíjra vonatkozó jogosultsággal rendelkezik, és kérheti azt, hogy a központi hatóság vegye fel a kapcsolatot a spanyol központi hatósággal, az utóbbi pedig kezdeményezzen Spanyolországban végrehajtási eljárást. Erre az Európai Unió szabályai és a tartásdíj fizetésre vonatkozó, Spanyolország által elfogadott nemzetközi megállapodások alapján kerül sor.

15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?

Az adott állam hatóságai által meghatározott feltételek alapján.

16 Kötí-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?

Igen, az Európai Unió (és így Spanyolország) 2010. április 8-án elfogadta a jegyzőkönyvet.

17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?

18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?

A tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló, 2008. december 18-i 4/2009/EK tanácsi rendelet szerint azok a felek, akik a szóban forgó rendelet hatálya alá tartozó vitában érintettek, ténylegesen élhetnek egy másik tagállamban az igazságszolgáltatáshoz való joggal, az adott fejezetben meghatározott feltételek szerint, beleértve a végrehajtást és a fellebbezési vagy felülvizsgálati eljárásokat is. Ezenkívül a megkeresett tagállam ingyenes jogi segítségnyújtást biztosít az 56. cikk hatálya alá tartozó minden kérelmezőnek, amennyiben szülő-gyermek kapcsolat alapján a tartási kötelezettség kedvezményezettje 21 évesnél fiatalabb személy.

19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

Az ingyenes jogi segítségnyújtásról szóló, 1996. január 10-i 1/1996. sz. törvény kiegészült az „ingyenes jogi segítségnyújtás a határokon átnyúló európai uniós jogvitákban” című VIII. fejezettel, amely ezt a jogot természetes személyek tekintetében szabályozza, függetlenül attól, hogy azok az Európai Unió polgárai vagy olyan harmadik országok állampolgárai, akik jogszerűen élnek valamely tagállam területén.

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Az egyes tagállamok által gondozott, e honlapon helyet kapott nemzeti tartalmak frissítése jelenleg zajlik, tekintettel az Egyesült Királyság kilépésére az Európai Unióból. Előfordulhat, hogy néhány részlet elkerülte a figyelmünket, és egy adott weboldal még nem tükrözi a megváltozott helyzetet. Igyekezünk mihamarabb naprakésszé tenni a teljes tartalmat.

Utolsó frissítés: 30/05/2019

Tartási követelések - Franciaország

TARTALOMJEGYZÉK

- 1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?
- 2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?
- 3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?
- 4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?
- 5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?
- 6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?
- 7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?
- 8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?
- 9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?
- 10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?
- 11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre
- 12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?
- 13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?
- 14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:

- 14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?
- 14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?
- 15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:
 - 15.1 Intézhetek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?
 - 15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?
- 16 Köti-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?
- 17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?
- 18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?
- 19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?

A francia jogban a tartási kötelezettség azt a törvényben előírt kötelezettséget jelenti, amelynek értelmében a megfelelő anyagi háttérrel rendelkező személy köteles fedezni annak a másik személynek a szükségleteit, akihez családi vagy házassági kapcsolat fűzi. Ebből következően különböző személyek részesülhetnek tartásban, beleértve a következőket:

- a házastárs a házastársától (a polgári törvénykönyv (*code civil*) 212. és 214. cikke),
- a gyermek a szüleitől (a polgári törvénykönyv 203., 371-2. és 373-2-2. cikke),
- az apa, anya és egyéb felmenő a gyermekétől (a polgári törvénykönyv 205. cikke),
- az após és az anyós a vejétől és a menyétől (a polgári törvénykönyv 206. cikke),
- a tartásra szoruló túlélő házastárs (a polgári törvénykönyv 767. cikke).

2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?

A gyermekkel szembeni tartási kötelezettség tekintetében nincsen jogilag meghatározott korhatár: a szülőnek a gyermek szükségleteinek fedezésére és taníttatására vonatkozó kötelezettsége nem szűnik meg automatikusan a gyermek nagykorúvá válásával (a polgári törvénykönyv 371-2. cikke). Két időszakot kell megkülönböztetni egymástól:

- amíg a gyermek kiskorú, illetve nagykorúsága esetén amíg anyagilag függetlenné nem válik, a szülők kötelesek gondoskodni a gyermekük szükségleteinek fedezéséről és taníttatásáról, ezáltal biztosítva számára a fejlődéséhez és a tanulmányai folytatásához szükséges feltételeket;
- a szükségletek fedezésére és taníttatásra vonatkozó kötelezettség megszűnését követően a tartási kötelezettségre vonatkozó általános szabályok irányadók, amelyek megkövetelik a kérelmezőtől a rászorultsága igazolását (a polgári törvénykönyv 205. és 207. cikke).

A gyermek nagykorúvá válását követően a hozzájárulás egy összegben vagy részletekben közvetlenül a gyermek számára is fizethető.

3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?

Amennyiben a tartásdíjat nem fizetik meg önként, a tartásra jogosult személynek, a képviselőjének vagy elsődleges gondviselőjének eljárást kell indítania a fizetendő összeg meghatározása, valamint a kötelezett arra történő kötelezése iránt, hogy megfizesse ezt az összeget.

A tartási követelés lehet önálló tárgya a keresetnek, de érvényesíthető a házasság felbontására irányuló eljárás vagy a szülői felügyelet gyakorlásának megállapítására irányuló eljárás keretében is.

A nagykorú személyek közötti tartási követelések esetében a tartást követelő személynek igazolnia kell a rászorultságát, valamint hogy magát nem képes eltartani. A bíróság azonban teljesen vagy részben mentesítheti a kötelezettet a tartási kötelezettséggel összefüggő tartozás megfizetése alól, amennyiben a tartásra jogosult súlyosan elhanyagolta a kötelezettel szemben fennálló kötelezettségeit (a polgári törvénykönyv 207. cikke).

4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?

A francia jog alapján nem a kiskorú gyermekek minősülnek a tartás követelésére jogosult személyeknek: csak a gyermekről gondoskodó szülő vagy harmadik fél tekinthető ilyen személynek, és léphet fel a másik szülő vagy a szülőkkal szemben a gyermek taníttatásához és a szükségletei fedezéséhez való hozzájárulás megállapítása iránt.

A szociális ellátó szolgálatok eljárhatnak a tartásra jogosult nevében, ha a polgári törvénykönyv 205. cikke alapján e személy önállóan nem képes eljárni (a szociális ellátásról és a családokról szóló törvény [*code de l'action sociale et des familles*] L132-7. cikke).

A kórházak és közegészségügyi intézmények/gondozást nyújtó közintézmények közvetlenül eljárást kezdeményezhetnek azokkal szemben, akik a kórházba/intézménybe felvett valamely személlyel szemben tartásra kötelezettek (a közegészségügyről szóló törvény [*code de la santé publique*] L6145-11. cikke).

A gondnokság alatt álló személyt a gondnokának kell képviselnie (a polgári törvénykönyv 475. cikke).

5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?

A keresetet **családjogi bíró** előtt kell megindítani (***juge aux affaires familiales***) az általános hatáskörű elsőfokú bíróságon (***tribunal de grande instance***) (a bíróságok szervezetéről szóló törvény [*code de l'organisation judiciaire*] L. 213-3. cikke szerint).

A polgári perrendtartásról szóló törvény (*code de procédure civile*) 1070. cikke a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló, 2008. december 18-i 4/2009/EK tanácsi rendelet irányadó rendelkezéseire figyelemmel megállapítja, hogy az alábbi családjogi bíróság rendelkezik joghatósággal:

- a család lakóhelye szerinti bíróság;
- különélő szülők esetében a szülői felügyelet közös gyakorlása esetén annak a szülőnek a lakóhelye szerinti bíróság, akivel a kiskorú gyermek szokásosan együtt él, vagy pedig a kizárólagos szülői felügyelettel rendelkező szülő lakóhelye szerinti bíróság; más esetekben annak a személynek a lakóhelye szerinti bíróság, akivel szemben az eljárást megindították.

Közös kérelem esetén az egyik fél lakóhelye szerinti bíróság rendelkezik joghatósággal a felek választásának megfelelően.

Amennyiben azonban a jogvita kizárólag házastársi tartással, a gyermek szükségleteinek fedezéséhez és taníttatásához való hozzájárulással, a házasság költségeihez való hozzájárulással vagy kompenzáló támogatással kapcsolatos, a tartásra jogosult lakóhelye vagy a gyermek(ek) elsődleges gondviselőjének lakóhelye szerinti bíróság is rendelkezhet joghatósággal, abban az esetben is, ha a gyermek(ek) már nagykorú(ak).

6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéd, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?

Az eljárás szóbeli és nem igényel képviseletet: a kérelmezők személyesen megjelenhetnek a bíró előtt a szükséges bizonyítékokkal.

Az eljárás megindítható idézéssel (bírósági végrehajtó útján) vagy egyszerűen a bíróságnak címzett kérelemmel is.

Amennyiben a tartást a házasság felbontására irányuló bírósági eljárás során követelik, a kérelmező képviseletében eljárási jogosultsággal rendelkező ügyvédnek (*avocat*) kell eljárnia.

7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?

Az elsőfokú eljárás nem jár jogi költségekkel. A fellebbezés illetéke 225 EUR.

A kérelmezők meghatározott pénzügyi helyzetük esetén költségmentességben részesülhetnek.

8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?

A gyermek szükségleteinek fedezéséhez és a taníttatásához való hozzájárulás az alábbi formákat öltheti:

- havi rendszerességgel teljesített kifizetés a jogosult szülő részére (ez a leggyakoribb);
- a gyermekkel kapcsolatban felmerülő költségek közvetlen finanszírozása;
- a kötelezett tulajdonában lévő ingatlan használatának és lakhatási jogának átengedése, vagyontárgyon fennálló haszonélvezeti jog gyakorlásának átengedése, vagy jövedelemtermelő vagyontárgy juttatása a jogosult részére.

A hozzájárulás mértékét **mindkét szülő önálló jövedelmi viszonyainak és vagyoni helyzetének** valamint a **gyermek szükségleteinek** figyelembevételével számítják ki. 2010-et követően az igazságügyi miniszter (*Ministère de la justice*) **mindössze javaslatként** közzétett egy referenciatáblázatot, amelyet a kötelezett és a jogosult jövedelmi viszonyai, a felügyeletük alatt álló gyermekek száma, valamint a láthatási jogok terjedelme és a lakhatás szempontjai alapján állítottak össze. A bíró rendszeres időközönként **indexálja** a hozzájárulást (a háztartások általános fogyasztói árindexe alapján).

A tartásdíjak egyéb formái:

A **házastárs házasság költségeihez való hozzájárulása** összegének meghatározása során a bíró köteles figyelembe venni az érintett személy részéről felmerült valamennyi költséget, a hasznos vagy szükséges kiadásoknak megfelelő mértékben. A hozzájárulás történhet pénzfizetéssel, hitelért való felelősségvállalással, vagy akár a családi otthon birtokának átengedésével.

Amennyiben a **házasság felbontására irányuló eljárásban támogatási kötelezettség alapján ítélnék meg tartásdíjat**, valamely hitel egészének vagy havi törlesztő részletei egy részének átvállalásáról is születhet döntés; a bíróságok azonban előnyben részesítik a havonta teljesített kifizetéseket. A tartásdíjat annak az **életszínvonalnak** az alapulvételével kell meghatározni, amelyet a **jogosult házastárs a másik házastárs jövedelmi viszonyaira és vagyoni helyzetére figyelemmel magának követelhet**.

A **felmenők, valamint az anyós és após részére a tartásdíjat a jogosult rászorultságával és a kötelezett vagyoni helyzetével arányosan** állapítják meg. A bíró az ügy körülményeitől függően, törvény felhatalmazása alapján, akár automatikusan is módosító záradékkal láthatja el az ilyen tartásdíjat megállapító határozatot (a polgári törvénykönyv 208. cikke).

A tartással összefüggésben a tartásdíj felülvizsgálatára bármikor sor kerülhet, feltéve, hogy a kérelmező bizonyítja olyan új körülmény fennállását, amely kihatással van a jogosult és/vagy a hitelező jövedelmi viszonyaira és vagyoni helyzetére és/vagy a gyermek/jogosult indokolt szükségleteire.

9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?

A polgári törvénykönyv egyik fizetési módot sem részesíti előnyben. A felek megállapodásban is rögzíthetik a fizetés módját. Ilyen megállapodás hiányában a bíró a határozatban dönt a fizetési módokról.

A tartásdíjat közvetlenül a jogosult részére vagy a jogosult nevében keresetet indító szociális ellátást nyújtó szolgálat, kórház, gondozást nyújtó közintézmény vagy közegészségügyi intézmény részére kell fizetni.

Megjegyzésre érdemes, hogy a gyermek szükségleteinek fedezéséhez való hozzájárulás esetében lehetőség van arra, hogy a tartásdíj helyébe részben vagy egészben egy olyan akkreditált szerv részére kifizetett pénzüsszeg lépjen, amely a gyermek részére ennek fejében indexálással növelt jövedelmet biztosít (a polgári törvénykönyv 373-2-3. cikke). A bíróság úgy is határozhat, hogy közvetlenül a nagykorú gyermek részére kell fizetni a tartásdíjat.

10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?

Amennyiben a jogosult végrehajtható okirattal rendelkezik, a bírósági végrehajtót közvetlenül arra utasíthatja, hogy a kötelezett vagyontárgyaira foganatosítson végrehajtási intézkedéseket (vagyontárgy lefoglalása vagy munkabér letiltása kivételével, amelyhez előzetes bírósági határozat szükséges). A bírósági végrehajtók széleskörű nyomozati hatáskörrel rendelkeznek annak érdekében, hogy a hatóságokkal való együttműködésen keresztül hozzáférjenek a kötelezett vagy a kötelezett vagyontárgyainak felkutatásához szükséges információkhoz.

A tartásra jogosult személy elsősorban az alábbi végrehajtási eljárásokat veheti igénybe:

- **fizetési meghagyásos eljárás** (a polgári jogi jogérvényesítési eljárásokról szóló törvény [*code des procédures civiles d'exécution*] L 213-1. és R 213-1. cikke); ez lehetővé teszi az utolsó hat hónap tekintetében fennálló tartásdíj-hátralékok, valamint az esedékes tartásdíj behajtását. A bírósági végrehajtó értesíti a harmadik felet (munkáltatót, bankot vagy bármely

olyan harmadik fél adóst, aki a tartásra kötelezettel szemben kötelezett) az arra vonatkozó kötelezettségéről, hogy a tartásdíjat közvetlenül a bírósági végrehajtó részére fizessék meg;

- **munkabér letiltása** (a munka törvénykönyvéről szóló törvény [*code du travail*] L 3252-1. és R 3252-1. cikke és azt követő cikkei): a letiltást a kerületi bíróság bírójának (*juge d'instance*) kell engedélyeznie;
- **lefoglalás** (a polgári jogi jogérvényesítési eljárásokról szóló törvény L 211-1., L 162-1., R 211-1. és R 162-1. és azt követő cikke), amely lehetővé teszi a kötelezett követeléseinek lefoglalását (leggyakrabban egy bankszámla lefoglalását);
- **lefoglalás értékesítés iránt** (a polgári jogi jogérvényesítési eljárásokról szóló törvény L 221-1. és R 221-1. és azt követő cikke): ingóságok lefoglalása (televízió, gépjármű stb.);
- **ingatlan lefoglalása** (a polgári jogi jogérvényesítési eljárásokról szóló törvény L 311-1. és R 311-1. cikke és azt követő cikkei): **ez a kötelezett tulajdonában lévő ingatlant érinti. Az ingatlan értékesítését a végrehajtást foganatosító bíró (*juge de l'exécution*) engedélyezi.**

A bírósági végrehajtó költségeit kizárólag a tartásra kötelezett viseli.

Büntetőeljárás szempontból a kötelezettet el lehet ítélni **a család elhagyása miatt**. Ez a vétség két évig terjedő szabadságvesztés büntetéssel és 15 000 EUR összegű bírság kiszabásával büntethető (*code penal*).

11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre

A tartással kapcsolatos ügyekben az elévülési idő az egyes fizetendő összegek esedékességétől számított öt év (a polgári törvénykönyv 2224. cikke).

A fizetési meghagyásos eljárás nem alkalmazható a hat hónapnál régebbi hátralékok behajtása iránt. Ez azonban nem zárja ki más végrehajtási módok igénybevételét a korábbi hátralékok behajtása érdekében.

A végrehajtási eljárást a tartozás behajtásához szükségesnek mutatkozó szintre kell korlátozni, az intézkedések kiválasztása pedig nem lehet visszaélészerű.

Egyes vagyontárgyak törvény alapján nem foglalhatóak le: tartásdíjak, a kötelezett mindennapi életéhez és munkájához szükséges ingóságok, fogyatékos személyek nélkülözhetetlen eszközei, egyes támogatások és családi pótlékok. Bankszámlán lévő összegből csak az egy személyre számított minimálbért (munkanélküli segélyt [*le revenu de solidarité active*]) meghaladó összegek tilthatók le. Munkabér letiltása esetén a letiltandó összeget a munkabérnek és a kötelezett által eltartott személyeknek a figyelembevételével kell meghatározni.

12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?

A családi pótlékok kifizetéséért felelős szervezetek bizonyos körülmények között gyakorolhatják a tartásra jogosult jogait. Ilyen esetben a jogosult nevében eljárást indíthatnak. Ezen felül, amennyiben a magánvégrehajtási eljárás nem vezet eredményre, lehetőség van az ügyészséghez (*procureur de la République*) fordulni a követelésnek az állami könyvvizsgálón (*comptable public*) keresztül, állami behajtási eljárás történő kielégítése érdekében.

13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?

A családi pótlékok kifizetéséért felelős szervezetek bizonyos körülmények között családtámogatási ellátást folyósíthatnak a tartásra jogosultnak a neki járó tartásdíj előlegeként.

14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:

14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?

Amennyiben a kötelezett tartózkodási helye másik országban található, a jogosult azonban Franciaországban van, a jogosult felveheti a kapcsolatot a Külügyi és Nemzetközi Fejlesztési Minisztérium (*Ministère des Affaires Étrangères et du Développement International*) tartási követelések behajtásával foglalkozó hivatalával (*Bureau de Recouvrement des Créances Alimentaires [RCA]*). A hivatal a követelés behajtása érdekében értesíti a kötelezett tartózkodási helye szerinti állam központi hatóságát.

A jogosult a családtámogatási alaphoz (*Caisse d'Allocations Familiales [CAF]*) is fordulhat, amely pénzügyi támogatást tud nyújtani a kötelezett nemfizetése esetén, akkor is, ha a kötelezett külföldön tartózkodik.

14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?

A francia központi hatósággal a kapcsolatfelvétel történhet levél, telefon vagy e-mail útján:

Ministère des affaires étrangères et du développement international (külügyi és nemzetközi fejlesztési miniszter)

Bureau de recouvrement des créances alimentaires

27, rue de la Convention

CS 91533

75732 Paris Cedex 15

Tel.: + 33 (0) 1 43 17 91 99

Fax: +33 (0)1 43 17 81 97

E-mail: [✉ recouv-creances-alimentaires.fae-saj-pdp@diplomatie.gouv.fr](mailto:recouv-creances-alimentaires.fae-saj-pdp@diplomatie.gouv.fr)

15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:

15.1 Intézkedek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?

Amennyiben a kötelezett tartózkodási helye Franciaországban található, a jogosult pedig külföldön van, a jogosultnak a **tartózkodási helye szerinti állam központi hatóságával kell felvennie a kapcsolatot**. A követeléssel fellépő központi hatóság ezt követően értesíti a francia központi hatóságot (a Külügyminisztérium tartási követelések behajtásával foglalkozó hivatala), amely megteszi a szükséges lépéseket a követelés behajtása érdekében.

A jogosult végrehajtást elrendelő határozat birtokában közvetlenül utasíthatja a bírósági végrehajtót a követelés behajtására (anélkül, hogy e célból a központi hatóságokhoz kellene fordulnia). Ebben az esetben nem részesülhetnek a központi hatóságok által nyújtott segítségben.

Megjegyzést érdemel, hogy a tartásdíj jogalapját megállapító bírósági határozat hiányában valamely tagállam követeléssel fellépő központi hatósága megkereséssel fordulhat a tartási követelések behajtásával foglalkozó hivatalhoz, annak érdekében, hogy a tartásdíj jogalapját megállapító francia bírósági határozat szülessen (a 4/2009/EK rendelet tartási követelések behajtásával foglalkozó hivatala VII. melléklete).

15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?

A francia központi hatósággal a kapcsolatfelvétel történhet levél, telefon vagy e-mail útján:

Ministère des affaires étrangères et du développement international (külügyi és nemzetközi fejlesztési miniszter)

Bureau de recouvrement des créances alimentaires

27, rue de la Convention

CS 91533

75732 Paris Cedex 15

Tel.: + 33 (0) 1 43 17 91 99

Fax: +33 (0)1 43 17 81 97

E-mail: [✉ recouv-creances-alimentaires.fae-saj-pdp@diplomatie.gouv.fr](mailto:recouv-creances-alimentaires.fae-saj-pdp@diplomatie.gouv.fr)

Amennyiben a jogosult úgy dönt, hogy közvetlenül bírósági végrehajtóhoz kíván fordulni, hozzáférő szakemberekre vonatkozó adatokat találhat a „Bírósági végrehajtó keresése” (*Trouver un huissier*) cím alatt, vagy a Bírósági Végrehajtók Nemzeti Kamarájának (*Chambre nationale des huissiers de justice*) honlapján.

16 Kötí-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?

Igen.

17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?

Nem releváns.

18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?

A költségmentesség lehet teljes vagy részleges. Megítélése:

- automatikusan történik a huszonegyedik életévét be nem töltött gyermek esetében a 4/2009/EK rendelet 46. cikke szerint;
- más esetekben akkor kerül rá sor, ha a kérelmező megfelel a jogszabályban előírt feltételeknek (a költségmentességről szóló, 1991. július 10-i 91-647. sz. törvény [*loi n° 91-647 du 10 juillet 1991 relative à l'aide juridique*] és az 1991. december 19-i 91-1266. sz. rendelet [*décret n°91-1266 du 19 décembre 1991*]).

Franciaországban a költségmentesség magában foglalja a jogi segítségnyújtásról hozott határozat által kijelölt ügyvéd díját a bírósági eljárás tekintetében, valamint az ugyanezen határozat által kijelölt bírósági végrehajtó díját a követelés behajtása iránti eljárás tekintetében.

A tartási kötelezettségekkel összefüggésben előterjesztett költségmentesség iránti kérelmekre a határon átnyúló vonatkozású egyéb jogvitákra is irányadó eljárási szabályok vonatkoznak a **2003. január 27-i 2002/8/EK tanácsi rendelet** rendelkezéseivel összhangban.

A jogosultnak a költségmentesség iránti kérelmet francia nyelven kell benyújtania az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést és az áldozatokat segítő szolgálathoz (*Service de l'accès au droit et à la Justice et de l'aide aux victimes [SADJAV]*), amely az alábbi címen érhető el:

Ministère de la Justice (igazságügyi miniszter)

Service de l'accès au droit et à la Justice et de l'aide aux victimes

Bureau de l'aide juridictionnelle

13, Place Vendôme

75042 PARIS cedex 01

Tel.: 01 44 77 71 86

Fax: 01 44 77 70 50

19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

A tartási követelések behajtásával foglalkozó hivatal igazolja a külföldi központi hatóság által benyújtott kérelem és rendelkezésre bocsátott bizonyítékok kézhezvételét. Ellenőrzi, hogy az akta teljes-e, valamint megvizsgálja az iratok, különösen a jogi iratok helyességét és használhatóságát. A végrehajtással összefüggésben esetlegesen felmerülő problémák megelőzése érdekében a hivatal a küldő hatóságtól pontosítást és/vagy egyéb kivonatokat vagy kivonatok fordítását kérheti. A hivatal az 56. cikk szerinti kérelmekkel kapcsolatos eljárások megindítása céljából e kérelmeket megküldi az illetékes igazságügyi hatóságoknak.

A hivatal segít felkutatni a kötelezettet, és intézkedik az ezt elősegítő információk beszerzése iránt, melynek érdekében az ügyet a 4/2009/EK rendelet 61., 62. és 63. cikkével összhangban az ügyészség és a Költségvetési Főigazgatóság (*Direction Générale des Finances Publiques*) elé terjeszti.

A központi hatóság a peren kívüli megegyezést is ösztönzi, ennek érdekében közvetlenül felveszi a kapcsolatot a kötelezettel és a jogosult tartózkodási helye szerinti állam központi hatóságán keresztül megküldi a kötelezett számára az önkéntes fizetésre vonatkozó javaslatait.

Amennyiben a követelés peren kívüli megegyezés útján történő kielégítése nem jár sikerrel, a követelés behajtása iránt mindig van lehetőség bírósági eljárást indítani, feltéve, hogy a külföldi határozat Franciaországban végrehajtható. A hivatal a végrehajtási eljárások megfelelő alakulásának biztosítása érdekében kapcsolatot tart a követelés behajtásával megbízott bírósági végrehajtókkal.

A hivatal rendszeresen kezdeményezi, hogy kerüljön sor banki átutalásra.

A hivatal tájékoztatja a jogosultat a származás megállapítása iránti eljárás lefolytatására illetékes hatóságról, amennyiben a tartásdíj behajtásához a származás megállapítására van szükség.

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem

vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Az egyes tagállamok által gondozott, e honlapon helyet kapott nemzeti tartalmak frissítése jelenleg zajlik, tekintettel az Egyesült Királyság kilépésére az Európai Unióból. Előfordulhat, hogy néhány részlet elkerülte a figyelmünket, és egy adott weboldal még nem tükrözi a megváltozott helyzetet. Igyekszünk mihamarabb naprakésszé tenni a teljes tartalmat.

Utolsó frissítés: 05/06/2018

Tartási követelések - Horvátország

TARTALOMJEGYZÉK

- 1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?
 - 2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?
 - 3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?
 - 4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?
 - 5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?
 - 6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?
 - 7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?
 - 8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?
 - 9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?
 - 10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?
 - 11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre
 - 12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?
 - 13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?
 - 14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:
 - 14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?
 - 14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?
 - 15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:
 - 15.1 Intézhetek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?
 - 15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?
 - 16 Köti-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?
 - 17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?
 - 18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?
 - 19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?
-

1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?

A tartás a szülők és a gyermekek, a házastársak és az élettársak, az egyenes ági rokonok, valamint – a családjogi törvény (*Obiteljski zakon*) által meghatározott esetekben – a mostohagyermek és a mostohaszülők kötelezettsége és joga. E személyek saját képességüknek és az eltartott személy szükségleteinek megfelelően járulnak hozzá kölcsönös tartásukhoz az említett törvénnyel összhangban.

Elsősorban a *szülők* kötelessége kiskorú gyermekük eltartása. A munkaképes szülők nem mulaszthatják el gyermekük gondozására vonatkozó kötelességüket. Ha egy szülő nem tartja el kiskorú gyermekét, az e szülő ágán lévő *nagyszülőknek* kell eltartaniuk a gyermeket. A *mostohaszülőnek* akkor kell eltartania a kiskorú mostohagyermeket, ha a mostohagyermeket nem tartja el a szülője.

A szülőknek – külön jogszabályoknak megfelelően – legfeljebb 26 éves koráig el kell tartaniuk a középiskolai, egyetemi tanulmányokat folytató vagy szakképzésben részesülő, illetve alsó- vagy középfokú felnőttoktatásban részt vevő, a kötelezettségeinek rendszeresen és megfelelően eleget tevő nagykorú gyermeküket.

A szülőknek el kell tartaniuk azt a nagykorú gyermeküket, aki befejezte tanulmányait, de a tanulmányok befejezését követően egy évig nem talál munkát, feltéve, hogy a gyermek nem töltötte még be a 26. életévét. A nagykorú gyermek eltartásának kötelezettsége a tanulmányok befejezésétől számított egy év letelte előtt megszűnik abban az időpontban, amikor a gyermek betölti a 26. életévét.

A szülőknek mindaddig el kell tartaniuk a súlyos és tartós betegség vagy fogyatékoság miatt munkaképtelen nagykorú gyermeküket, amíg ez a munkaképtelenség fennáll.

A *nagykorú gyermeknek* el kell tartania a munkaképtelen és a megélhetéshez elegendő anyagi eszközzel nem rendelkező, vagy a saját vagyoni eszközeiből ezeket az anyagi eszközöket előteremteni nem képes szülőt. A *nagykorú mostohagyermeknek* el kell tartania a munkaképtelen és a megélhetéshez elegendő anyagi eszközzel nem rendelkező, vagy a saját vagyoni eszközeiből ezeket az anyagi eszközöket előteremteni nem képes, és a mostohagyermeket hosszú ideig eltartó vagy róla hosszú ideig gondoskodó mostohaszülőjét. A *nagykorú unokának* el kell tartania a munkaképtelen és a megélhetéshez elegendő anyagi eszközzel nem rendelkező, vagy a saját vagyoni eszközeiből ezeket az anyagi eszközöket előteremteni nem képes, és az unokát hosszú ideig eltartó vagy róla hosszú ideig gondoskodó nagyszülőjét.

Az a *házastárs*, aki munkaképtelensége vagy munkanélkülisége miatt nem rendelkezik elegendő anyagi eszközzel a megélhetéshez, vagy a vagyoni eszközeiből nem képes előteremteni ezeket az anyagi eszközöket, jogosult a másik házastárs általi tartásra, ha ez utóbbi házastárs elegendő anyagi eszközzel és lehetőséggel rendelkezik ahhoz, hogy ilyen tartást nyújtson. A házastársak tartására vonatkozó szabályok megfelelően alkalmazandók az *élettársak* tartására is az élettársi közösség fennállásának ideje alatt.

2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?

Elsősorban a szülők kötelessége kiskorú gyermekük eltartása. Ha egy szülő nem tartja el kiskorú gyermekét, az e szülő ágán lévő nagyszülőknek kell eltartaniuk a gyermeket. A mostohaszülőnek akkor kell eltartania a kiskorú mostohagyermeket, ha a mostohagyermeket nem tartja el a szülője.

A szülőknek – külön jogszabályoknak megfelelően – legfeljebb 26 éves koráig el kell tartaniuk a középiskolai, egyetemi tanulmányokat folytató vagy szakképzésben részesülő, illetve alsó- vagy középfokú felnőttoktatásban részt vevő, a kötelezettségeinek rendszeresen és megfelelően eleget tevő nagykorú gyermeküket.

A szülőknek el kell tartaniuk azt a nagykorú gyermeküket, aki befejezte tanulmányait, de a tanulmányok befejezését követően egy évig nem talál munkát, feltéve, hogy a gyermek nem töltötte még be a 26. életévét. A nagykorú gyermek tartásának kötelezettsége a tanulmányok befejezésétől számított egy év letelte előtt megszűnik abban az időpontban, amikor a gyermek betölti a 26. életévét.

A szülőknek mindaddig el kell tartaniuk a súlyos és tartós betegség vagy fogyatékoság miatt munkaképtelen nagykorú gyermeküket, amíg ez a munkaképtelenség fennáll.

Nagykorú a 18. életévét betöltött személy.

3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?

Szociális ellátóközponthoz és bírósághoz kell fordulni.

A tartás *kötelező tanácsadási* eljárásban szabályozható. A kötelező tanácsadásra a házasság felbontására irányuló eljárás megindítása előtt kerül sor, ha van közös kiskorú gyermek, valamint a szülői felügyeleti joggal és a gyermekhez fűződő személyes kapcsolatokkal összefüggő más bírósági eljárások megindítása előtt. A családjogi törvénynek a házasság felbontására irányuló eljárás megindítása előtt azon esetben kötelező tanácsadásra vonatkozó rendelkezései, ha van közös kiskorú gyermek, a szülői felügyeleti joggal és a gyermekhez fűződő személyes kapcsolatokkal összefüggő eljárások megindítását megelőző kötelező tanácsadásra is alkalmazandók, ha a gyermek szülei különválnak. A kötelező tanácsadás az egyik fél által valamelyik szociális ellátóközponthoz benyújtott kérelem nyomán indul. Ha a szülők nem egyeztek meg a közös szülői felügyeletre vonatkozó tervben, a szociális ellátóközpont tanáccsal látja el őket annak érdekében, hogy családjogi közvetítői eljárás keretében próbáljanak meg egyezségekre jutni a családjogi törvény rendelkezéseivel összhangban.

A tartás *családjogi közvetítői eljárás* útján rendezhető, amelyben a felek családjogi közvetítők segítségével tesznek kísérletet a családi viták megegyezés útján történő rendezésére. A családtagok önként vesznek részt a családjogi közvetítői eljárásban, és csak a családjogi közvetítői eljárás első találkozásánál kell részt venni a házasság felbontására irányuló eljárás megindítása előtt. A családjogi közvetítői eljárás elsődleges célja a közös szülői felügyelettel és a gyermeket érintő egyéb kérdésekkel kapcsolatos döntéshozatal. A közös szülői felügyeletre vonatkozó terv vagy a családjogi közvetítői eljárás során létrejött egyéb egyezségek akkor válnak végrehajthatóvá, ha a bíróság a felek kérelmére jóváhagyja azokat nemperes eljárásban. A családjogi közvetítői eljárás a bírósági eljárástól függetlenül, a bírósági eljárás megindítását megelőzően, annak ideje alatt vagy annak befejezését követően is lefolytatható.

A gyermektől külön élő szülő által fizetendő tartás összege a *közös szülői felügyeletre vonatkozó tervben* is meghatározható, amelyet a szülők maguk is elkészíthetnek a kötelező tanácsadás, valamint a családjogi közvetítői eljárás során. Ha a közös szülői felügyeletre vonatkozó tervet nemperes eljárásban jóváhagyás céljából benyújtják a bírósághoz, az végrehajthatóvá válik a családjogi törvénnyel összhangban.

A gyermek tartási követelést nyújthat be *tartás megállapítására irányuló egyszerűsített nemperes eljárásban*. Ezen eljárásban a gyermek és a tőle külön élő szülő vesznek részt félként. A gyermeket az a szülő képviseli a tartási eljárásban, akivel a gyermek él. A tartási ügyekkel kapcsolatos egyszerűsített eljárásban az általános illetékességgel rendelkező bíróság mellett a gyermek lakóhelye vagy tartózkodási helye szerinti bíróság is joghatósággal rendelkezhet.

Tartási követelésekre vonatkozó bírósági határozatok meghozatalára házassági jogvitákban, az anyaság vagy apaság megállapítására irányuló ügyekben, valamint a szülői felügyelettel kapcsolatos ügyekben kerülhet sor a családjogi törvénnyel összhangban.

A házasság felbontása esetén a házastársak a tartás összegét, a tartási kötelezettség teljesítésének módját és a tartási kötelezettség időtartamát meghatározó tartási megállapodást köthetnek. A házastársak írásban is megkötöthetik a tartási megállapodást, és azt a bíróság elé terjeszthetik nemperes eljárásban történő jóváhagyásra, miáltal a megállapodás végrehajthatóvá válik.

4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?

A gyermektartásdíj megállapítására irányuló eljárásban a gyermek és a gyermeket a családjogi törvény alapján tartani köteles személy vesznek részt félként. A gyermeket az a szülő képviseli, akivel a gyermek él. A gyermekkel élő szülő beleegyezése esetén a szociális ellátóközpont képviseli a gyermeket a tartási eljárásban. A szociális ellátóközpont mellett a gyermekkel élő szülő is jogosult eljárási cselekményeket végezni. A szociális ellátóközpont és a gyermekkel élő szülő cselekményei közötti ellentmondás esetén a bíróság az összes körülményt és különösen a gyermek jólétét figyelembe véve állapítja meg, hogy a szociális ellátóközpont vagy a gyermek szülőjének cselekményét vegye-e figyelembe.

A szociális ellátóközpont köteles eljárni a gyermek nevében és tartási vagy tartásdíjmelés iránti eljárást indítani és folytatni, ha a gyermekkel élő szülő e jog gyermek általi megszerzését követően több mint három hónapig indokolatlanul nem gyakorolta ezt a jogot. A szociális ellátóközpont képviseli a gyermeket a tartási eljárásban, ha a gyermekről másik természetes vagy jogi személy

gondoskodik. Ilyen esetekben a gyermek szülei nem jogosultak a szociális ellátóközpont mellett eljárási cselekményeket végezni a gyermek nevében, és a gyermek képviselőjére való jogosultságuk megszűnik, amikor a szociális ellátóközpont a gyermek nevében keresetet indít.

A polgári eljárásjogi törvény (*Zakon o parničnom postupku*) rendelkezései alapján a feleket csak ügyvéd képviselheti meghatalmazottként, amennyiben a jogszabályok másként nem rendelkeznek. A feleket meghatalmazottként eljáró egyenes ági rokon, testvér vagy házastárs is képviselheti, ha azok teljes cselekvőképességgel rendelkeznek, és nem jogellenesen végeznek jogi tevékenységet.

5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?

Olyan jogszabályból eredő tartási kötelezettséggel kapcsolatos jogviták esetében, amelyekben a felperes ilyen tartást követelő személy, – az általános illetékességgel rendelkező bíróság mellett – az a bíróság is joghatósággal rendelkezik, amelynek területén a felperes lakóhelye vagy tartózkodási helye található. Ha egy horvátországi bíróság azért rendelkezik joghatósággal egy jogszabályból eredő tartási kötelezettséggel kapcsolatos, nemzetközi vonatkozású jogvitában, mert a felperes lakóhelye Horvátországban található, az a bíróság illetékes, amelynek területén a felperes lakóhelye található. Ha egy horvátországi bíróság azért rendelkezik joghatósággal, mert az alperes olyan vagyontárggyal rendelkezik Horvátországban, amelyből behajtható a tartásdíj, az a bíróság illetékes, amelynek területén e vagyontárgy található.

A közös szülői felügyeletre vonatkozó terv jóváhagyására a gyermekkel kapcsolatos ügyben általános illetékességgel rendelkező bíróság rendelkezik joghatósággal.

A gyermektartási megállapodás jóváhagyására a gyermekkel kapcsolatos ügyben általános illetékességgel rendelkező bíróság rendelkezik joghatósággal.

A házastársi tartási megállapodás jóváhagyására az a bíróság rendelkezik joghatósággal, amelynek területén a házastársak közös lakóhelye található. Ha a házastársaknak nincs közös lakóhelyük, az a bíróság rendelkezik joghatósággal, amelynek területén a házastársak utolsó közös lakóhelye volt. Ha egy horvátországi bíróság azért rendelkezik joghatósággal egy házastársi tartási megállapodás jóváhagyására, mert a házastársak utolsó közös lakóhelye Horvátországban volt, az a bíróság rendelkezik joghatósággal, amelynek területén a házastársak utolsó közös lakóhelye volt.

Az egyszerűsített tartási eljárásban történő határozathozatalra az általános illetékességgel rendelkező bíróság mellett a gyermek lakóhelye vagy tartózkodási helye szerinti bíróság is joghatósággal rendelkezik.

6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?

A polgári eljárásjogi törvény 89a. cikke szerint a felek az eljárás során személyesen vagy ügyvéd útján végezhetnek cselekményeket, a bíróság azonban felkérheti az ügyvéd által képviselt feleket arra, hogy – a peres ügy során megállapítandó tényállással kapcsolatos nyilatkozattétel érdekében – személyesen jelenjenek meg a bíróság előtt. Amennyiben a jogszabályok másként nem rendelkeznek, a feleket csak ügyvéd képviselheti meghatalmazottként. A 89a. cikk (3) bekezdése szerint a feleket meghatalmazottként eljáró egyenes ági rokon, testvér vagy házastárs is képviselheti, ha azok teljes cselekvőképességgel rendelkeznek, és nem jogellenesen végeznek jogi tevékenységet.

7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?

A bírósági illetékekről szóló törvény (*Zakon o sudskim pristojbama*) 1. cikke szerint a bíróságon folytatott minden eljárás esetén fizetendő bírósági illeték. Az illeték összegét a bíróságiilleték-táblázat határozza meg.

A bírósági illetékekről szóló törvény 16. cikke kimondja, hogy a gyermekek a tartási eljárás, illetve az e jogból eredő követelésekkel kapcsolatos eljárások részes feleiként mentesülnek a bírósági illetékek alól.

A polgári eljárásjogi törvény 172. cikke szerint a bírósági költségek megfizetése alóli mentességhez és a szakszerű jogi segítségnyújtáshoz való jog gyakorlásának módját és feltételeit a költségmentességet szabályozó külön jogi aktus határozza meg. A 176. cikk szerint amennyiben a felek a költségmentességre vonatkozó különleges szabályozás alapján gyakorolták a bírósági költségek alóli mentességhez való jogot, és amennyiben az eljárás során a bíróság megállapítja, hogy képesek megfizetni a bírósági költségeket vagy illetékeket, a bíróság haladéktalanul értesíti a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságot.

A költségmentességről szóló törvény (*Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći*) meghatározza az ingyenes jogi segítségnyújtás célját, kedvezményezettjeit, típusait, a jogi segítséget nyújtó szervezeteket, a jogi segítség biztosításának feltételeit és eljárási rendjét, a határokon átnyúló jogi segítségnyújtást, a jogi segítségnyújtás finanszírozását, valamint a törvény végrehajtásának felügyeletét. A

költségmentességről szóló törvény nem alkalmazandó, ha a költségmentesség biztosítására különleges szabályozásnak megfelelően kerül sor.

8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?

A gyermektartást mindig konkrét pénzösszegként kell megállapítani.

A gyermekkel élő szülő mindennapi gondozással, a gyermektől külön élő szülő pedig a gyermek anyagi szükségleteinek pénzügyi támogatás formájában történő kielégítésével tesz eleget a gyermektartási kötelezettség rá eső részének.

A gyermeknek a bíróság által a peres ügy során meghatározott teljes anyagi szükséglete a lakhatási, étkezési, ruházkodási, tisztálkodási, létfenntartási, oktatási, egészségügyi és a gyermekkel kapcsolatos más hasonló költségeken alapul. A gyermek teljes anyagi szükségletét a tartás fizetésére köteles szülő életszínvonalának megfelelően kell meghatározni.

A gyermek anyagi szükségletei megnövekedhetnek, ha egészségi állapota miatt folyamatosan fokozott gondozásra szorul, amit figyelembe kell venni a tartás összegének polgári eljárásban történő meghatározásakor.

A tartásra kötelezett szülőnek a bíróság által a polgári eljárásban megállapított teljes teherviselő képessége a tartás fizetésére köteles szülőnek a tartás összegének meghatározásakor fennálló jövedelmén és pénzügyi helyzetén alapul.

A szociális jólétért felelős miniszter évente egyszer és legkésőbb a folyó év áprilisának 1. napjáig meghatározza a teljes anyagi szükségletnek a Horvát Köztársaságban egy kiskorú gyermek havi tartásához szükséges minimális összegét jelentő, a gyermektől külön élő szülő által fizetendő minimális pénzösszeget.

A minimális összeg meghatározása a Horvát Köztársaságban az előző évben jogi személyek által foglalkoztatott személyek egy főre vetített havi nettó átlagbérenek százalékos arányaként történik, mégpedig a következőképpen:

1. 6 éves korig az átlagbér 17 %-a,
2. 7–12 éves korú gyermek esetén az átlagbér 20 %-a, és
3. 13–18 éves korú gyermek esetén az átlagbér 22 %-a.

A gyermektartási szükségletet illetően kivételesen alacsonyabb összeg is megállapítható, amely azonban nem lehet kevesebb a jogszabályi minimum felénél:

1. ha a tartásra kötelezett személynek két vagy több gyermeket kell eltartania, vagy
2. ha a gyermek saját jövedelmével járul hozzá tartásához.

A szociális jólétért felelős miniszter évente egyszer és legkésőbb a folyó év áprilisának 1. napjáig elkészíti a kiskorú gyermekek életkoruknak megfelelő átlagos szükségleteit, a tartás fizetésére köteles szülők fizetési osztályonként meghatározott jövedelmét és a horvát köztársaságbeli megélhetés átlagos költségeit tartalmazó jegyzéket.

A tartásra jogosult személy és a tartásra kötelezett személy keresetet nyújthat be a bírósághoz a tartás összegének növelése vagy csökkentése érdekében, a tartás megszüntetésére, illetve egy korábbi végrehajtható jogcím útján megállapított tartási mód módosítására vonatkozó határozathozatal érdekében, ha a körülmények megváltoztak.

A tartási követeléseket nem indexálják a Horvát Köztársaságban.

9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?

A tartást a bírósági határozatban meghatározott módon és személy részére kell fizetni.

10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?

Ha a tartásra kötelezett személy nem fizeti önként a tartást, végrehajtási eljárás megindítására és lefolytatására kerül sor.

A gyermektartási követelés beszedésének a bérből és más rendszeres jövedelemből, valamint a számlán lévő pénzeszközökből történő letiltással való végrehajtását az egyéb követelések végrehajtása előtt kell foganatosítani, azok felmerülésének időpontjától függetlenül.

A tartásra kötelezett személy a bírósági tárgyaláson jegyzőkönyvbe vagy arról szóló különleges közjegyzői okiratba vetetheti hozzájárulását, hogy bére, nyugdíja vagy hasonló pénzbeli jövedelme egészben vagy részben zár alá vehető a tartásra jogosult személy által támasztott követelés beszedése érdekében, és hogy a kifizetéseket közvetlenül a tartásra jogosult személy részére

kell teljesíteni az említett okiratban foglaltaknak megfelelően. Az ilyen okiratot egy példányban kell kiállítani, és az egy jogerős végrehajtási lap joghatásával bír.

11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezetten védő szabályokra és elévülési időkre

Az a kiskorú gyermekétől külön élő szülő, aki a kiskorú gyermeke után nem fizet tartást, a tartáshoz való jog megállapításának napjától a keresetindítás napjáig számított kompenzációt köteles fizetni a gyermeknek a visszatartott tartásért. A gyermeknek a gyermektartás fizetését elmulasztó szülővel szembeni követelése a kötelezettség keletkezésének napjától számított öt év alatt évül el.

A kötelmi jogról szóló törvény (*Zakon o obveznim odnosima*) 226. cikke szerint az évente vagy rövidebb időközönként esedékes időközi kifizetések iránti követelések elévülési ideje az egyes kifizetések esedékességének időpontjától számított három év, függetlenül attól, hogy azok járulékos követelések-e (mint például a kamatok), vagy olyan követelések, amelyeknél maga a jog megszűnt (mint például a tartási követelések).

A kötelmi jogról szóló törvény 233. cikke szerint a jogerős bírósági határozatban, másik hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóság határozatában, perbeli egyezségben, másik hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságnál létrejött egyezségben vagy közjegyzői okiratban megállapított követelések elévülési ideje tíz év, beleértve azokat a követeléseket is, amelyek vonatkozásában a jogszabályok rövidebb elévülési időről rendelkeznek.

A kötelmi jogról szóló törvény 235. cikke szerint az elévülési idő nem kezdődik meg a szülők és gyermekek közötti viszonyban a szülői jogok megszűnéséig.

A végrehajtásról szóló törvény (*Ovršni zakon*) 172. cikke szerint az alábbi vagyon nem vonható végrehajtás alá: jogszabályból eredő tartásként szerzett jövedelem, egészségkárosodásért, csökkent vagy elvesztett munkaképességért fizetett kompenzáció; a tartásra jogosult személy halála miatt kiesett tartásért fizetett kompenzáció; a fogyatékosági biztosítással kapcsolatos jogszabályoknak megfelelően a testi fogyatékoságért fizetett juttatásokból származó jövedelem; szociális juttatásokból származó jövedelem; ideiglenes álláskeresői járadékból származó jövedelem; eltartott gyermek után fizetett juttatásból származó jövedelem, amennyiben különleges szabályozás másként nem rendelkezik; ösztöndíjból vagy más hallgatói támogatásból származó jövedelem; elítéltek számára az általuk végzett munkáért fizetett díjazás a jogszabályból eredő tartással kapcsolatos követelések és az elítélt által elkövetett bűncselekmény által okozott kár megtérítésével kapcsolatos követelések kivételével; díjakból és jutalmakból származó jövedelem; anyasági vagy szülői támogatási célú kifizetések, amennyiben külön jogi aktus másként nem rendelkezik; külön jogszabályok értelmében a végrehajtás alól mentesülő egyéb jövedelem.

A végrehajtásról szóló törvény 173. cikke a következőképpen korlátozza a végrehajtást:

(1) A végrehajtásra kötelezett személy bérének végrehajtás alá vonása esetén a Horvát Köztársaságban érvényes nettó átlagbér kétharmadának megfelelő összeg mentesül a végrehajtás alól. A jogszabályból eredő tartási követelés, illetve az egészségkárosodás, csökkent vagy elvesztett munkaképesség okozta kár megtérítésével és a tartást fizető személy halála miatt kiesett tartás kompenzálásával kapcsolatos követelés behajtása érdekében foganatosított végrehajtás esetén megállapított összeg a Horvátországban érvényes nettó átlagbér fele, kivéve a gyermektartásként esedékes pénzeszközök behajtása érdekében foganatosított végrehajtás esetét. Ilyen esetekben a végrehajtás alól mentesülő összeg a (Horvátországban az előző évben jogi személyek által foglalkoztatott személyek) nettó átlagbér(ének) egynegyede.

Ha a végrehajtásra kötelezett személy a Horvátországban érvényes nettó átlagbérnél alacsonyabb bért kap, a bér kétharmada mentesül a végrehajtás alól. A jogszabályból eredő tartási követelés, illetve egészségkárosodás, csökkent vagy elvesztett munkaképesség okozta kár megtérítésével és a tartást fizető személy halála miatt kiesett tartás kompenzálásával kapcsolatos követelés behajtása érdekében foganatosított végrehajtás esetén megállapított összeg a végrehajtásra kötelezett személy nettó bérének a fele.

(3) Az e cikk (1) bekezdése szerinti „nettó átlagbér” kifejezés a Horvátországban jogi személyek által foglalkoztatott személyek részére a folyó év januárja és augusztusa közötti időszakban havi nettó bérként kifizetett, egy főre vetített, a horvát statisztikai hivatal (*Državni zavod za statistiku*) által meghatározott és a Horvát Köztársaság hivatalos közlönyében (*Narodne novine*, NN) legkésőbb a folyó év december 31-ig közzétett átlagos összeg. Az ily módon meghatározott összeg a következő évben alkalmazandó.

(4) E cikk (1) és (2) bekezdésének rendelkezései akkor is alkalmazandóak a végrehajtásra, ha a bér helyett fizetett kompenzációra, a csökkentett munkaidőért fizetett kompenzációra, a csökkentett bérért fizetett kompenzációra, a nyugdíjra, a

hivatásos katonák illetményére és a katonai szolgálatot teljesítő, tartalékos állományban lévő személyek illetményére, valamint a polgári és a hivatásos állománynak rendszeres időközönként fizetett bármely egyéb pénzbeli jövedelemre – az e cikk (5) és (6) bekezdésében említett jövedelem kivételével – letiltást foganatosítanak.

(5) A fogyatékos személyek testi fogyatékoság miatt fizetett pénzbeli juttatásként vagy ápolási segélyként szerzett jövedelmére csak akkor foganatosítható letiltás, ha az jogszabályból eredő tartási követelés, illetve egészségkárosodás, csökkent vagy elvesztett munkaképesség okozta kár megtérítésével és a tartást fizető személy halála miatt kiesett tartás kompenzálásával kapcsolatos követelés behajtására irányul, mely esetben a megállapított összeg a szóban forgó jövedelem fele.

(6) A tartási szerződés és életjáradék-szerződés keretében szerzett jövedelemre, valamint az életbiztosítási szerződés keretében szerzett jövedelemre letiltás csak a jövedelem azon hányadára foganatosítható, amely meghaladja a tartásra szánt támogatás összegének kiszámításához használt tőkeösszeget.

12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?

A szociális ellátóközpontoknak nyilvántartást kell vezetniük a kiskorú gyermek tartásával kapcsolatos összes határozatról és perbeli egyezségről.

Ha egy szociális ellátóközpont gyermektartásra vonatkozó jogerős bírósági határozatot vagy perbeli egyezséget kap kézhez, írásban tájékoztatja a gyermekkel élő szülőt és a tartás fizetésére köteles szülőt vagy a családjogi törvény 288. cikkében hivatkozott, a bírósági határozat vagy a perbeli egyezés alapján tartás fizetésére köteles más személyt a jogairól és kötelezettségeiről.

E tájékoztatóban a szociális ellátóközpont az alábbiakról tájékoztatja a gyermekkel élő szülőt:

1. figyelmezteti a szülőt, hogy tájékoztatnia kell a szociális ellátóközpontot, ha a tartásra kötelezett személy nem teljesíti kötelezettségét rendszeresen és teljes mértékben; és
2. meghatározza azokat a feltételeket, amelyek mellett a gyermek átmeneti tartásra jogosult az átmeneti tartásra irányadó különös rendelkezésekkel összhangban.

A tájékoztatóban a szociális ellátóközpont felhívja a tartás fizetésére köteles szülő vagy a családjogi törvény 288. cikkében hivatkozott, a bírósági határozat vagy a perbeli egyezés alapján tartás fizetésére köteles más személy figyelmét az alábbiakra:

1. büntetőfeljelentést tesz azon tartásra kötelezett személy ellen, aki nem teljesíti tartási kötelezettségét az azon naptól számított tizenöt napon belül, amelyen tudomást szerez arról, hogy a tartási kötelezettség nem teljesül rendszeresen és teljes mértékben, és
2. a Horvát Köztársaság jogosult behajtani az átmeneti tartásra irányadó különös szabályozással összhangban megfizetett átmeneti tartás összegét.

13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?

Ha egy szociális ellátóközpont gyermektartásra vonatkozó jogerős bíróság határozatot vagy perbeli egyezséget kap kézhez, tájékoztatja a gyermekkel élő szülőt azokról a feltételekről, amelyek mellett a gyermek átmeneti tartásra jogosult az átmeneti tartásra irányadó különös szabályozással összhangban. Az átmeneti tartásról szóló törvényben (*Zakon o privremenom uzdržavanju*) NN 92/14. sz.) rögzített feltételek szerint a horvát állampolgársággal és horvátországi lakóhellyel rendelkező gyermek jogosult átmeneti tartásra. Az említett törvény értelmében a gyermek a 18. életévét még be nem töltött és végrehajtható okirat alapján egy szülő által eltartandó személy.

A gyermek akkor jogosult átmeneti tartásra, ha a gyermektől külön élő szülő egészben vagy részben elmulasztja teljesíteni tartási kötelezettségét, és ha valószínűnek tűnik, hogy az e szülő ágán lévő nagyszülők nem járulnak hozzá a gyermektartáshoz legalább a törvényben az átmeneti tartás összegeként meghatározott összeggel.

Az átmeneti tartáshoz való jog mindaddig fennáll, amíg a tartásra kötelezett személy nem folytatja a tartás kifizetését legalább a törvényben az átmeneti tartás összegeként meghatározott összegben.

A gyermek összesen legfeljebb három évig jogosult átmeneti tartásra.

Az átmeneti tartás a jogszabályban rögzített minimális tartás 50 %-a. Az átmeneti tartás nem haladhatja meg a végrehajtható okirat által meghatározott tartási összeget.

Az átmeneti tartás összegének kifizetésével a Horvát Köztársaság a gyermek jogi helyzetébe lép, és a kifizetett átmeneti tartás összegének erejéig – minden más járulékos joggal együtt – átszállnak rá a tartás követelésével kapcsolatos jogok. A követelés behajtására irányuló – az említett törvény 25. cikkében hivatkozott – eljárásban a Horvát Köztársaságot az illetékes ügyészség képviseli.

14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:

14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?

Igen. A tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló 4/2009/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló törvény értelmében a 4/2009/EK tanácsi rendelet végrehajtásáért felelős központi hatóság a szociális jólétért felelős minisztérium.

A 4/2009/EK tanácsi rendelet alapján felelős szervek a bíróságok és a szociális ellátóközpontok e szervek hatáskörével és illetékességével összhangban.

Ha a tartást beszedni kívánó fél Horvátországban tartózkodik, a kötelezett pedig másik tagállamban rendelkezik lakóhellyel, a fél a Horvát Köztársaság központi hatóságaként kijelölt demográfiai, családjogi, ifjúsági és szociálpolitikai minisztériumtól (*Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku*) kérhet segítséget.

14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?

A központi hatósághoz és a 4/2009/EK tanácsi rendelet hatálya alá tartozó ügyekben való eljárásra hatáskörrel rendelkező szervekhez fordulhatnak.

A központi hatóság elérhetősége:

Demográfiai, Családjogi, Ifjúsági és Szociálpolitikai Minisztérium (*Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku*)

Trg Nevenke Topalušić 1

10000 Zagreb

Honlap: <http://www.mspm.hr/>

E-mail: ministarstvo@mdomsp.hr

Tel.: +385 1 555 7111

Fax: + 385 1 555 7222

15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:

15.1 Intézkedek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?

A 4/2009/EK tanácsi rendelet 55. cikke szerint abban az esetben, ha a kötelezett a Horvát Köztársaság területén tartózkodik, a kérelmet a Horvát Köztársaság központi hatóságának kell megküldeni a kérelmező tartózkodási helye szerinti állam központi hatóságán keresztül, a 4/2009/EK tanácsi rendelet 55. cikkének megfelelően.

15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?

A kérelmező tartózkodási helye szerinti állam központi hatósága továbbítja a kérelmet a demográfiai, családjogi, ifjúsági és szociálpolitikai minisztériumnak, amely a Horvát Köztársaságnak a 4/2009/EK tanácsi rendelet végrehajtásáért felelős központi hatósága.

A központi hatóság elérhetősége:

Demográfiai, Családjogi, Ifjúsági és Szociálpolitikai Minisztérium (*Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku*)

Trg Nevenke Topalušić 1

1000 Zagreb

Honlap: <http://mdomsp.gov.hr/>

E-mail: ministarstvo@mdomsp.hr

Tel.: +385 1 555 7111

16 Kötí-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?

Igen.

17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?

Nem alkalmazandó.

18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?

A kérelmező felveszi a kapcsolatot a tagállam központi hatóságával, és költségmentességet kap a 4/2009/EK tanácsi rendelet hatálya alá tartozó területen a 44–47. cikkkel összhangban és – szükség esetén – a költségmentességről szóló törvény rendelkezéseinek alkalmazása mellett.

19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

Sor került a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló 4/2009/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló törvény elfogadására (NN 127/2013. sz.), és a demográfiai, családügyi, ifjúsági és szociálpolitikai minisztérium lett kijelölve a 4/2009 tanácsi rendelet végrehajtásáért felelős központi hatóságként.

További információkért lásd:

1. családjogi törvény (*Obiteljski zakon*), NN 103/15. sz.
2. a végrehajtásról szóló törvény (*Ovršni zakon*), NN 112/12., 25/13., 93/14. sz.
3. a kollíziós jogról szóló törvény (*Zakon o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja u određenim odnosima*) NN 53/91., 88/01. sz.
4. a költségmentességről szóló törvény (*Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći*), NN 143/2013. sz.
5. A tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló 4/2009/EK tanácsi rendeletet végrehajtó törvény (*Zakon o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 4/2009 u području nadležnosti, mjerodavnog prava, priznanja i izvršenja odluka te suradnji u stvarima koje se odnose na obveze uzdržavanja*), NN 127/2013. sz.
6. a polgári eljárásról szóló törvény (*Zakon o parničnom postupku*), NN 53/91., 91/92., 58/93., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 02/07., 84/08., 123/08., 57/11., 148/11., 25/13., 89/14. sz.
7. az átmeneti tartásról szóló törvény (*Zakon o privremenom uzdržavanju*), NN 92/14. sz.

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Az egyes tagállamok által gondozott, e honlapon helyet kapott nemzeti tartalmak frissítése jelenleg zajlik, tekintettel az Egyesült Királyság kilépésére az Európai Unióból. Előfordulhat, hogy néhány részlet elkerülte a figyelmünket, és egy adott weboldal még nem tükrözi a megváltozott helyzetet. Igyekszünk mihamarabb naprakésszé tenni a teljes tartalmat.

Utolsó frissítés: 17/06/2020

Tartási követelések - Olaszország

TARTALOMJEGYZÉK

- 1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?

- 2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?
- 3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?
- 4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?
- 5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?
- 6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?
- 7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?
- 8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?
- 9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?
- 10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?
- 11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre
- 12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?
- 13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?
- 14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:
 - 14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?
 - 14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?
- 15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:
 - 15.1 Intézhetek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?
 - 15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?
- 16 Kötí-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?
- 17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?
- 18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?
- 19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?

Az olasz jogrendszerben különböző néven, feltételekkel és összegekkel léteznek családon belüli támogatási formák a kötelezett és a jogosult közötti kapcsolattól függően. Általánosságban a „tartásdíj” alatt az arra jogosult személy nehézségei miatt indokolt kötelezettséget kell érteni.

A) Az **obbligazione alimentare** a saját magát eltartani nem képes személy részére nyújtandó anyagi szolgáltatás. A törvény által megjelölt személyeknek a családon belüli szolidaritásból eredő kötelezettségük részeként kell azt megfizetniük.

E tartásdíj szabályait a polgári törvénykönyv 433. és azt követő cikkei tartalmazzák. Akkor kell azt megfizetni, ha:

1. a) különös jogviszony áll fenn a tartásdíj megfizetésére kötelezett személy és a jogosult között;

2. b) a saját megélhetését biztosítani nem képes jogosult rászorult helyzetben van.

Az a) pontot illetően a tartásra kötelezettek sorrendben a következők:

1. házastárs;
2. gyermekek, beleértve az örökbefogadott gyermekeket is, azok hiányában a leszármazó ágon a közvetlen hozzátartozók;
3. szülők vagy azok hiányában a felmenő ágon a közvetlen hozzátartozók; az örökbe fogadó szülők;
4. vőlk vagy menyek;
5. apósok vagy anyósok;
6. testvérek vagy féltestvérek, ahol az előbbiek megelőzik az utóbbiakat.

A fenti rangsor alapján legközelebbi rokon kötelezhető a tartásdíj megfizetésére;

ha egynél több személy van ugyanazon a szinten, a felelősség a pénzügyi helyzetük alapján megoszlik közöttük.

A b) pontot illetően, a fizetendő összegnek a tartásdíjat igénylő személy szükségleteivel és a kötelezett személy pénzügyi helyzetével arányosnak kell lennie. Mindazonáltal e tartásdíj nem haladhatja meg a nehéz pénzügyi helyzetben lévő személy alapvető életszükségleteinek kielégítéséhez szükséges összeget, figyelembe véve szociális helyzetét is.

B) Az „**assegno di mantenimento**” a házastársak különválása esetén az egyik házastárs által a másik házastárs részére nyújtott pénzügyi támogatást jelenti, amelynek célja annak biztosítása, hogy bárki is részesüljön abban, fenn tudja tartani a házasság fennállása alatt élvezett életszínvonalát. Az „*assegno di mantenimento*” intézményének nem feltétele, hogy a jogosult rászorult helyzetben legyen, és akkor is igényelhető, ha a jogosult dolgozik. Le lehet arról mondani, és egyösszegű kifizetéssel is helyettesíthető.

Mivel e tartásdíj célja annak biztosítása, hogy a házastárs a különválást megelőzően élvezett életszínvonalhoz hasonló életszínvonalat tarthasson fenn, ez általában magasabb összeg, mint az „*assegno alimentare*”. Mindazonáltal „*assegno di mantenimento*” nem jár a különválásért felelősnek ítélt házastárs részére.

Válás esetén a bíróság dönthet az „**assegno divorzilének**” azon házastárs részére történő odaítéléséről, akinek nincs elegendő anyagi forrása, vagy aki objektív okokból nem tudja megszerezni azt, figyelembe véve mindkét házastárs keresetét, a döntés mögött meghúzódó okokat, valamint az egyes házastársaknak a család menedzseléséhez és a vagyona kezeléséhez nyújtott személyes és pénzügyi hozzájárulását, ezeket a tényezőket a házasság fennállásának időtartama alapján kell értékelni. Az *assegno divorzilé*hez való jog megszűnik, ha a jogosult újabb házasságot köt, vagy új családot alapít. Mindazonáltal a semmítőszék (*Suprema Corte di Cassazione*) egyesített tanácsainak 2018. július 11-i 18287. sz. ítélete kizárta annak lehetőségét, hogy az *assegno divorzile* jellegét tekintve kizárólag tartáson alapulna, mivel megállapította, hogy a tartásdíj e formája nemcsak támogató funkciót, hanem ugyanolyan mértékben kompenzáló/kiegyenlítő funkciót is betölt. Következésképpen a tartásdíj megítéléséhez összetett kritériumot kell alkalmazni, amely - a vonatkozó pénzügyi/vagyoni helyzetek összehasonlító elemzésének fényében - különös jelentőséget tulajdonít a kérelmező volt házastárs közös és külön vagyon létrehozásához való hozzájárulásának, összefüggésben a házasság időtartamával, a lehetséges jövőbeli keresetekkel és a jogosult életkorával.

Az *assegno di divorziót* fizetheti az egyik házastárs a másik házastárs részére és az egyik élettárs a másik élettárs részére: az utóbbi esetben szükséges, hogy a felek élettársi jogviszonyt létesítsenek (2016. évi 76. sz. törvény), amely az azonos nemű személyek családalapítását szabályozza.

C) Az „**assegno di mantenimento**” fogalom a szülők által a különválás, a házasság felbontása vagy az együttélés megszüntetése esetén a gyermekek részére nyújtandó pénzügyi támogatásra is utal (a polgári törvénykönyv 337-ter. cikke). A gyermekeket (akár házasságon belül vagy házasságon kívül születtek) megilleti az a jog, hogy őket szüleik anyagi lehetőségeikhez képest és a munkahelyi vagy otthoni munkavégzésre való képességükkel összhangban eltartsák. Ha a két szülő különvállik, felbontja a házasságát, vagy megszünteti együttélését, a bíróság megállapítja, hogy rendszeres tartásdíjat kell fizetni, és annak összegét a gyermek szükségleteivel, a gyermek által a mindkét szülővel való együttélés során élvezett életszínvonalal, az egyes szülőkkel közösen eltöltött idővel, mindkét szülő pénzügyi forrásaival, valamint az egyes szülők által ellátott háztartási és gondozási feladatok pénzügyi ellenértékével összhangban állapítja meg.

D) A 2016. május 20-i 76. sz. törvény (az azonos nemű személyek közötti élettársi jogviszonyról és az együttéléstről szóló rendelet) 1. cikkének (65) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha a két élettárs együttélése megszűnik, a bíróság megállapítja az egyik élettárs jogosultságát arra, hogy a másik élettárstól tartásdíjat kapjon, ha nehéz anyagi helyzetben van, és nem képes biztosítani saját megélhetését. Ezekben az esetekben a bíróság a tartásdíjat az élettársak együttélésének időtartamával arányos időtartamra és a polgári törvénykönyv 438. cikkének (2) bekezdésével összhangban ítéli meg. A tartásdíj fizetésére kötelezett személyeknek a

polgári törvénykönyv 433. cikkében meghatározott sorrendjének megállapítása szempontjából az együttélő élettárs tartásdíj fizetési kötelezettsége megelőzi a testvérek ilyen irányú kötelezettségét.

2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?

A nagykorúvá válásig a gyermekeket megilleti az a jog, hogy szülei eltartsák őket (lásd a fenti pontot). Ha a gyermek nagykorúvá vált, de pénzügyileg még nem önálló, a bíróság elrendelheti, hogy az egyik vagy mindkét szülő rendszeres tartásdíjat fizessen - általában közvetlenül - a gyermek részére. Ha gyermek nagykorúvá és pénzügyileg függetlenné vált, de ismét pénzügyi nehézségekkel szembesül, a szülőknek nem kell újra tartásdíjat fizetniük, hanem ehelyett csak az „*assegno alimentare*” biztosításáért felelnek (lásd az 1. pont A) alpontját). Ha a nagykorúvá vált gyermek súlyosan fogyatékos, akkor a kiskorú gyermekekre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?

Az „*aliment*” igényléséhez az érintett személynek keresetet kell benyújtania a lakóhelye szerinti bírósághoz, és mellékelnie kell az igényét igazoló okirati bizonyítékokat.

Az eljárás megindítását követően lehetőség van arra, hogy a jogosult a bíróságtól ideiglenes tartásdíjat igényeljen a jogerős határozat meghozataláig.

A gyermekeknek vagy a házastársnak járó tartásdíj kérelmezhető külön eljárásban vagy a különvált, házasságot felbontó vagy együttélést megszüntető két fél részvételével folyó eljárás részeként is. A tartásdíjról a bíróság a bírósági eljárás során tartott első tárgyaláson is határozhat.

Ezenkívül a gyermekeknek, a házastársnak vagy az élettársnak járó tartásdíj megítélése az ügyvédek jelenlétében folytatott tárgyalások eredményeként létrejött megállapodás tárgyát alkotó kérdések egyikét is képezheti (a [132/2014. sz. törvényerejű rendelet 6. cikke](#)): e megállapodásban a felek vállalják, hogy jóhiszeműen és tisztességesen együttműködnek egymással annak érdekében, hogy peren kívül rendezzék a különválással és a gyermekfelügyeleti joggal kapcsolatban közöttük fennálló vitát. Az ügyvédek jelenlétében folytatott tárgyalásokat követően elért megállapodást tíz napon belül meg kell küldeni a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróság mellett működő ügyésznek, aki, ha úgy ítéli meg, hogy a megállapodás megfelel a gyermekek legfőbb érdekének, jóváhagyja azt. A jóváhagyott megállapodás egyenértékű a különválásra vagy a házasság felbontására vonatkozó végzéssel.

Az igazságügyi minisztérium a 2018. május 22-én kelt körlevélben a következőket ismerte el. Ha a megállapodást anyakönyvvezető előtt kötik, akkor annak hivatala kiadja a 2003. évi 2201. sz. rendelet 39. cikkében foglalt igazolást. Ezzel szemben az ügyvédek jelenlétében folytatott tárgyalások eredményeként megkötött megállapodások tekintetében meg kell állapítani, hogy a fent hivatkozott 39. cikkben foglalt igazolást a megállapodást jóváhagyó vagy a jóváhagyást kiállító ügyésznek kell kiadnia, mivel az ügyvéd nem minősül „hatóságnak” a 2003. évi 2201. sz. rendelet alkalmazásában, és figyelembe véve azt a tényt is, hogy a megállapodás csak az ügyész által kiadott jogerős végzéssel lehet érvényes és hatályos, valamint így külföldön elismerhető és végrehajtható. Ennek eredményeként abban az esetben, ha az ügyész nem hagyta jóvá a megállapodást, és a jóváhagyás iránti kérelmet a bírói tanács elnöke elé utalták (a törvényerejű rendelet 6. cikkének (2) bekezdése alapján), a szóban forgó igazolás kiadása az eljáró bírói testület feladata.

4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?

Ha az érintett személy nem tud megjelenni a bíróságon (ha még nem töltötte be az ehhez szükséges életkort vagy cselekvőképességgel nem rendelkező felnőtt), a tartásdíj iránti keresetet a törvényes képviselőjének (kiskorúak esetében a szülőknek, felnőttek esetében a gondnoknak) kell benyújtania, aki a polgári törvénykönyv 404. és azt követő cikkeivel összhangban kijelölt gyám is lehet.

5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?

A 4/2009/EK rendelettel összhangban a tagállamokban tartási kötelezettség tárgyában joghatósággal rendelkezik:

1. az a bíróság, amelynek illetékességi területén az alperes szokásos tartózkodási hellyel rendelkezik, vagy
2. az a bíróság, amelynek illetékességi területén a jogosult szokásos tartózkodási hellyel rendelkezik, vagy
3. az a bíróság, amely saját joga alapján a személyi állapottal kapcsolatos ügyekben joghatósággal rendelkezik, amennyiben a tartási kötelezettség megállapítására irányuló kérelem az ügyben járulékos jellegű, kivéve ha ez a joghatóság kizárólag valamelyik fél állampolgárságán alapul, vagy

4. az a bíróság, amely saját joga alapján a szülői felelősséggel kapcsolatos ügyekben joghatósággal rendelkezik, amennyiben a tartási kötelezettség megállapítására irányuló kérelem az ügyben járulékos jellegű, kivéve ha ez a joghatóság kizárólag valamelyik fél állampolgárságán alapul.

6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?

A tartásdíjjal kapcsolatos eljárást megindító iratot ügyvéd útján kell benyújtani, aki képviseli a felet a bíróságon.

Nincs szükség ügyvédi közreműködésre, ha a tartásdíjra vonatkozó döntést a közös megegyezéssel házasságot felbontó két házastárs között létrejött megállapodás tartalmazza. Ebben az esetben a megállapodást a bíróság elé kell terjeszteni, amely ellenőrzi és jóváhagyja azt (a polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv 711. cikke).

7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?

A polgári bírósághoz keresetet benyújtó személynek egységes nyilvántartásba vételi illetéket (*contributo unificato di iscrizione a ruolo*) kell fizetnie. Az illeték összege az ügy típusától és értékétől függ.

A bíróság által hozott végzésekre ugyancsak vonatkozik egy bejegyzési illeték.

Egyik illetéket sem kell ugyanakkor megfizetni a gyermektartásdíjjal kapcsolatos ügyekben.

A feleknek a bíróságon őket képviselő ügyvédekkel kapcsolatos eljárási költséget is meg kell fizetniük. Nem lehet előre jelezni a várható eljárási költségeket, mivel azok a jogvita összetettségének szintjétől függően változnak.

Az elegendő anyagi forrással nem rendelkező személyek ügyvéd kirendelését kérhetik, aki térítésmentesen segíti őket, és akinek költségeit az állam viseli (költségmentesség).

Ahhoz, hogy a kérelmező költségmentességre legyen jogosult a kérelem előkészítésének időpontjában, a legutóbbi bevallásában szereplő éves adóköteles jövedelme nem haladhatja meg a 11 493,82 EUR összeget (az olasz hivatalos lap [*Gazzetta Ufficiale*] 2018. február 28-i 49. számában közzétett 2018. január 16-i miniszteri rendelet). Ezt a küszöböt időszakonként aktualizálják. Ha az érintett személy házastársával, élettársával vagy más családtagjaival él együtt, akkor az összes családtag – beleértve a kérelmezőt is – jövedelmének összeadásával kell kiszámítani az éves jövedelmet.

Ha az érintett személy házastársával vagy más családtagjaival él együtt, akkor az összes családtag – beleértve a kérelmezőt is – jövedelmének összeadásával kell kiszámítani az éves jövedelmet. Ebben az esetben a kérelmezővel együtt élő minden családtag után 1032,91 EUR-val növelni kell a költségmentességre jogosító jövedelemhatárt.

A költségmentesség iránti kérelmet az ügyben eljáró bíróság illetékességi területén működő ügyvédi kamarához (*Consiglio dell'Ordine degli Avvocati*) kell benyújtani.

A kérelemnek tartalmaznia kell a követelés indokait és jogalapját, valamint az okirati bizonyítékokat. Az ügyvédi kamara nem engedélyezi a költségmentességet, ha a bírósághoz benyújtott követelések nyilvánvalóan megalapozatlanok.

Ha az ügyvédi kamara helyt ad a kérelemnek, az érintett személy a költségmentesség esetén igénybe vehető ügyvédek jegyzékéből választhat ügyvédet.

Egyes ügyvédi kamarák maguk választják ki a felet az ügyben képviselő ügyvédet.

A költségmentesség iránti kérelem az eljárás bármely szakaszában és fokán benyújtható, és az az azt követő valamennyi eljárási fokra érvényes.

A fent megjelölt jövedelemhatár túllépésének tilalma az eljárás teljes időtartamára érvényes.

Ha a költségmentesség iránti kérelmet elutasítják, az érintett személy ismét benyújthatja azt az ügyben hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bírósághoz.

8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?

A fizetendő tartásdíj összegét megállapító és az annak megfizetését elrendelő bírósági végzés végrehajtható határozat, tehát végrehajtható okiratnak minősül.

A tartásdíjra való jogosultságot megállapító bírósági végzés azt a kötelezettséget írja elő az érintett személy részére, hogy a jogosultnak fizesse meg az alapvető életszükségletek (élelem, szállás és ruházkodási költségek, valamint a méltóságteljes élet megőrzéséhez szükséges minimális áruk és szolgáltatások díja) kielégítéséhez szükséges összeget. A fizetendő tartásdíj összegének megállapításakor a bíróságnak figyelembe kell vennie a tartásdíj megfizetésére kötelezett személy pénzügyi helyzetét is.

A különvált házastársnak fizetendő tartásdíj összegének megállapításáról szóló bírósági végzésnek figyelembe kell vennie a felek által a házasság fennállása során élvezett életminőséget is.

A kiskorú, illetve a nagykorúvá vált, de pénzügyileg még nem független gyermekek részére fizetendő tartásdíj összegét meghatározó bírósági végzésnek figyelembe kell vennie a gyermekek iskoláztatásával összefüggő költségeket.

A tartásdíj összegét az ISTAT mutatókkal, illetve a felek megállapodása szerinti vagy a bírósági végzésben megállapított egyéb paraméterekkel összhangban automatikusan kiigazítják.

A fizetendő tartásdíj összege később módosítható, ha a jogosult vagy a tartásdíj megfizetésére kötelezett személy ilyen kérelmet terjeszt a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróság elé, amely általában az eredeti végzést hozó bíróság.

9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?

A fizetésre vonatkozó szabályokat a bíróság állapítja meg.

Különválás esetén a bíróság elrendelheti, hogy a tartásra kötelezett felé rendszeresen fizetésre kötelezett harmadik személyek (például a munkáltatójuk) a pénz egy részét közvetlenül a különvált házastárs részére fizessék meg.

A tartásdíjat az arra jogosult személynek kell megfizetni.

A még kiskorú gyermekek részére fizetendő tartásdíjat a gyermek feletti felügyeleti jogot gyakorló házastárs részére kell megfizetni.

A bíróság által a nagykorúvá vált, de pénzügyileg még nem független gyermekek részére megítélt tartásdíjat közvetlenül a gyermekeknek kell megfizetni, kivéve, ha a bíróság másként határoz.

10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?

Ha a tartásdíj fizetésére kötelezett személy önként nem fizeti meg a tartásdíjat, a jogosult a pénzügyi kötelezettségek végrehajtásának szokásos eszközeit veheti igénybe.

Lehetőség van a polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv 614-bis. cikkének alkalmazására is, amely az adott cselekmény elvégzésére vonatkozó kötelezettség önkéntes teljesítésére ösztönöz: a bíróság végzésében a fél kérelmére (és ha egy ilyen intézkedés nem nyilvánvalóan tisztességtelen) minden további jogsértés vagy mulasztás vagy a végzés végrehajtása során tanúsított minden egyes késedelmes teljesítés után megállapíthat egy, a tartásdíj megfizetésére kötelezett személy által megfizetendő összeget. A végzés végrehajtható okiratnak minősül a jogsértés vagy mulasztás után járó összegek megfizetése tekintetében.

11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre

A tartásdíjra való jogosultság önmagában nem évül el. Az esedékessé vált, de meg nem fizetett egyes részletek elévülési ideje öt év (a polgári törvénykönyv 2948. cikkének (2) bekezdése). Ezenkívül az elévülési idő nyugszik a házastársak, valamint a szülői felelősséget viselő személy és a tartásra jogosultak között.

12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?

Lásd a következő pontot.

13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?

Nemrégiben felállítottak egy tartásdíj megfizetésére szolgáló állami alapot a pénzügyi nehézségekkel küzdő, a saját megélhetésüket biztosítani nem képes házastársak és a velük együtt élő kiskorú gyermekek, valamint a súlyos fogyatékossgal élő felnőtt gyermekek részére, ha a másik házastárs elmulasztja teljesíteni tartásdíj fizetési kötelezettségét.

A tartásdíjnak (az igazságügyi minisztérium [Ministero della Giustizia] által történő) megfizetése érdekében az érintett félnek kérelmet kell benyújtania a lakóhelye szerinti bírósághoz.

Az igazságügyi minisztérium előre teljesíti a kifizetéseket. Az igazságügyi minisztérium ezután intézkedik ezen összegnek a mulasztó házastárstól történő behajtása iránt.

14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:

14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?

Az a személy, aki egy másik tagállamban élő személlyel szemben jogosult tartásdíjra, segítséget kérhet Olaszország központi hatóságától. E személynek a tartásra való jogosultságát elismerő határozat elismerése vagy végrehajthatóságának megállapítása vagy végrehajtása iránti kérelmet kell benyújtania a 4/2009/EK rendelet VII. fejezetében létrehozott együttműködési rendszer keretében a tartásdíj megfizetésére kötelezett személy szokásos tartózkodási helye szerinti tagállam központi hatóságán keresztül.

A 4/2009/EK rendelet 49. cikke alapján Olaszország az igazságügyi minisztérium - fiatalok és közösségek igazságügyi osztályát (*Ministero della Giustizia - Dipartimento per la Giustizia Minorile e di Comunità*) jelölte ki központi hatósággá a határon átnyúló jogvitákban a tartásdíjnak az európai igazságügyi térségben történő behajtására.

14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?

Olaszország központi hatóságának elérhetőségei a következők:

Ministero della Giustizia, Dipartimento per la Giustizia Minorile e di Comunità

Via Damiano Chiesa 24

00136 ROME

Tel. (+39) 06 68188 326-331-535

Fax (+39) 06 06.68808 323

E-mail: acitalia0409.dgmc@giustizia.it

15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:

15.1 Intézhetek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?

Ha a jogosult egy másik tagállamban él, és Olaszországban kívánja érvényesíteni a tartásdíjra való jogosultságát elismerő határozatot, segítséget kérhet a lakóhelye szerinti tagállam központi hatóságától, és e hatóságon keresztül kérelmet nyújthat be az 56. cikkel összhangban a 4/2009/EK rendelet VII. fejezetében létrehozott együttműködési rendszert felhasználva.

Egy másik tagállamban élő jogosult nem kérhet közvetlenül segítséget az olasz központi hatóságtól.

15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?

Lásd az előző pontot.

16 Kötí-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?

Igen.

17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?

18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?

Ami a határokon átnyúló ügyekben az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést illeti, a 4/2009/EK rendelet V. fejezetében előírt rendszert kell közvetlenül alkalmazni.

Ennélfogva a határozatok elismerésével vagy elismerésével és végrehajthatóságának megállapításával, valamint a tagállamban hozott vagy már elismert határozat végrehajtásával kapcsolatos ügyekben, ha a kérelmező 21 évnél fiatalabb személy, a költségmentességet a jövedelemtől és a kérelem megalapozottságától függetlenül automatikusan engedélyezik részére, amint azt a költségmentességben részesülést szabályozó, Olaszországban hatályos általános szabályok előírják.

A 21 éves vagy annál idősebb gyermekeknek járó tartásdíjjal kapcsolatos vagy a nem a leszármazással összefüggő kérelmek (így a házastárs vagy a jogosulttal rokoni, illetve egyéb kapcsolatban álló más személy által benyújtott kérelmek) esetén akkor engedélyezik a költségmentességet, ha az olasz joggal összhangban teljesülnek a jövedelemre vonatkozó általános feltételek, és a kérelem megalapozott (lásd a 7. pontot).

Az olasz központi hatóság a 4/2009/EK rendelet VII. fejezetében létrehozott együttműködési rendszert felhasználva megküldi a költségmentesség iránti kérelmet az illetékes ügyvédi kamarának.

19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

Az olasz központi hatóság a következő eljárásokat alkalmazza a VII. fejezet alapján megküldött együttműködési kérelmek kezelésére:

- a békés rendezést ösztönzi azáltal, hogy felhívja a kötelezetteket a tartási kötelezettség önkéntes teljesítésére;
- felkéri a kötelezetteket, hogy lépjenek kapcsolatba a központi hatósággal az ügy rendezésére vonatkozó eljárással kapcsolatos megegyezés érdekében;
- a kötelezett tartózkodási helyének meghatározása az olasz önkormányzatok nemzeti nyilvántartásának (*Indice nazionale dei comuni italiani*) és a büntetvégrehajtási intézetek hivatalának (*Amministrazione penitenziaria*) adatbázisaihoz való hozzáférés vagy a helyi népeesség-nyilvántartó hivatalokkal való kapcsolatfelvétel útján;
- a kötelezett jövedelmével és vagyontárgyaival kapcsolatos információk gyűjtése az adórendőrség (*polizia tributaria*) segítségével;
- az igazságügyi hatóságokkal együttműködve elősegíti az okirati bizonyítékok beszerzését a rendelet 51. cikke (2) bekezdésének g) pontjában meghatározottak szerint;
- elősegíti a költségmentesség nyújtását a fenti 7. és 18. pontban foglaltaknak megfelelően.

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Az egyes tagállamok által gondozott, e honlapon helyet kapott nemzeti tartalmak frissítése jelenleg zajlik, tekintettel az Egyesült Királyság kilépésére az Európai Unióból. Előfordulhat, hogy néhány részlet elkerülte a figyelmünket, és egy adott weboldal még nem tükrözi a megváltozott helyzetet. Igyekszünk mihamarabb naprakésszé tenni a teljes tartalmat.

Utolsó frissítés: 12/06/2020

Tartási követelések - Ciprus

TARTALOMJEGYZÉK

- [1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?](#)
- [2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?](#)
- [3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?](#)
- [4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon \(ha igen, hányadik fokú rokon\) nevében?](#)
- [5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?](#)
- [6 Kérelmezőként közvetítőn \(például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.\) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?](#)
- [7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?](#)
- [8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan \(pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül\)?](#)

- 9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?
- 10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?
- 11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre
- 12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?
- 13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?
- 14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:
 - 14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?
 - 14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?
- 15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:
 - 15.1 Intézhetek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?
 - 15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?
- 16 Köti-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?
- 17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?
- 18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?
- 19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?

A szülőknek a kiskorú gyermekeikkel szemben fennálló – anyagi lehetőségeiktől függő – közös tartási kötelezettségére terjed ki, függetlenül attól, hogy a szülők együtt vannak-e, vagy különváltak. A tartási kötelezettség kiterjed a volt házastársra is, ha nincs olyan helyzetben, hogy a saját pénzügyi forrásaiból fenntartsa magát.

Tartásdíj fizetésére kötelezettek a szülők a gyermekeikkel szemben és/vagy a volt házastársak egymással szemben valamint a felnőtt gyermekek a szüleikkel szemben, ha azok nem tudják fenntartani magukat a vagyonukból vagy a jövedelmükből.

2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?

A tartási kötelezettség megszűnik, ha a gyermek nagykorúvá válik, vagyis eléri a 18. életévét, kivéve, ha a gyermek a nagykorúság elérése után nem képes fenntartani magát. Ez azokra az esetekre vonatkozik, amikor a gyermek testi vagy mentális betegségben szenved, illetve a felsőoktatási vagy szakiskolai tanulmányai miatt nem tud dolgozni, vagy ha a férfi gyermek katonai szolgálatot teljesít.

A ciprusi jog szerint, különös tekintettel a szülők és gyermekeik közötti kapcsolatról szóló 216/90. sz. törvény 34. cikkére, a felnőtt gyermekeknek is van tartási kötelezettségük a szüleikkel szemben.

3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?

Bírósághoz kell fordulni, konkrétan a lakóhelye szerinti prefektúra családjogi bíróságához.

Az eljárás a tartás behajtására irányuló első kérelemmel indul, amelyhez csatolni kell a kérelmezőnek bírósági nyilvántartásba vett, eskü alatt tett nyilatkozatát. A kérelmet kézbesítik az alperesnek (a tartásra kötelezett), aki jogosult a meghallgatását kérni és kifogással élni. Ha a két fél egyetért, a tartási határozatot közös megegyezéssel bocsátják ki. Egyéb esetben a kérelmet tárgyaláson bírálja el a bíróság, és a két fél által előadottak alapján hoz döntést.

4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?

Ha a jogosult kiskorú (azaz a 18. életévét be nem töltött gyermek), a kérelmet a jogosult gondviselője (például az édesanyja) terjeszti elő a jogosult nevében és javára.

5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?

A családjogi bíróságokról szóló 23/90. sz. (módosított) törvény 12. cikke alapján, ha a jogosult kiskorú, akkor az a bíróság jár el, amely a jogosult vagy a kötelezett lakóhelye szerint illetékes (12. cikk (1) bekezdés b) pont). Minden egyéb esetben (azaz ha a jogosult felnőtt), akkor az a bíróság jár el, amely a kérelmező (jogosult) vagy a kötelezett lakóhelye vagy üzleti székhelye szerint illetékes (12. cikk (1) bekezdés a) pont).

6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?

A kérelmező személyesen vagy ügyvéd útján is megkeresheti a bíróságot.

Az eljárással kapcsolatban lásd a fenti 3. kérdést.

7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?

Az eljárás költségköteles, amely magában foglalja az ügyvédi díjat (ha a kérelmezőt ügyvéd képviseli) és a felmerülő bírósági költségeket. Az összegeket a Ciprusi Legfelsőbb Bíróság által időszakonként közzétett rendeletek tartalmazzák. A pontos összeg az eljárás hosszától és/vagy összetettségétől függ. Ha a kérelmező nem rendelkezik a kellő pénzügyi eszközökkel, a módosított 165(I)/2002. sz. törvény értelmében költségmentességért folyamodhat.

8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?

A bíróság által megítélt tartás a típusa szerint lehet a szülőtől a gyermeknek járó, a gyermektől a szülőnek járó és a volt házastárstól a volt házastársnak járó tartás. A tartás összegének kiszámítása során figyelembe veszik a jogosult szükségleteit és a kötelezett pénzügyi lehetőségeit. A tartás kiterjed mindenre, ami a jogosult létfenntartásához és jólétéhez szükséges, továbbá adott esetben az iskoláztatásának a költségeire (a 216/90. sz. törvény 37. cikke).

A tartási határozatot a bíróság a jogosult (vagy képviselője) kérelmére felülvizsgálhatja, ha a jogosult megélhetési költségei vagy családi körülményei megváltoznak, vagy ha a tartásra kötelezett életkörülményei módosulnak (a 216/90. sz. törvény 38. cikkének (1) bekezdése).

A körülmények vagy a költségek változásától eltekintve a törvény (a 216/90. sz. törvény 38. cikkének (2) bekezdése) rendelkezik a tartás huszonnegy (24) havonta történő tíz százalékos (10%) automatikus emeléséről, ha a bíróság ettől eltérően nem határoz.

9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?

A tartást banki átutalás, csekk vagy készpénz útján havonta kell fizetni a jogosult, a jogosult gondviselője vagy a jogosult ügyvédje részére.

10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?

Ha a határozatban megjelölt kötelezett nem hajlandó fizetni, a tartásdíjat a pénzbüntetések behajtásához hasonló módon hajtják be. Az eljárás az őrizetbe vételre vonatkozó bírói végzés kibocsátására is kiterjed (a 216/90. sz. törvény 40. cikke).

11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre

A 232/91. sz. törvény 9. cikkének (3) bekezdésével összhangban a kötelezett mentesül a tartási határozat alapján esedékes összeg megfizetése alól, ha eltelik egy két évet meghaladó időszak.

A fenti határidő kiszámítása során nem vehető figyelembe az az időtartam, amelyet a tartásra kötelezett a Ciprusi Köztársaság területén kívül tölt.

12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?

Nemzeti szinten nincs ilyen hatóság vagy szervezet.

13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?

Lásd a fenti kérdésre adott választ.

14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:

14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?

Igen, ebben az esetben a kérelmező/jogosult segítséget kérhet a köztársaság központi hatóságától, vagyis az igazságügyi és közrendvédelmi minisztériumtól.

14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?

Az érintett személy vagy az ügyvédje telefonon, írásban (levélben, telefax, vagy e-mail útján) vagy személyesen veheti fel a kapcsolatot a központi hatósággal.

15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:

15.1 Intézhettek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?

Ha a kérelmező/jogosult egy másik országban, a kötelezett pedig Cipruson tartózkodik, a kérelmező segítséget kérhet a központi hatóságként működő igazságügyi és közrendvédelmi minisztériumtól a tartózkodás helye szerinti ország illetékes központi hatósága útján. (Közvetlen kapcsolatfelvételtre nincs lehetőség.)

A másik lehetőség az, hogy az ügyvédje útján közvetlenül a bírósághoz fordul.

15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?

Egyedi esetben a ciprusi központi hatóság megkereshető telefonon vagy írásban (levél, telefax vagy e-mail útján), és segítséget nyújt az írásbeli tartási kérelemnek az illetékes nemzeti bírósághoz történő eljuttatásában.

16 Kötí-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?

Igen, a Ciprusi Köztársaságot kötelezi a 2007. évi hágai jegyzőkönyv.

17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?

Tárgytalan.

18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?

Az új tartási rendelet (4/2009/EK tanácsi rendelet) végrehajtása révén a kérelmeket jelenleg közvetlenül a köztársaság illetékes bíróságához továbbítják a köztársaság központi hatósága útján.

Az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést elősegíti a költségmentesség biztosítása, amiről mind nemzeti jogszabály – vagyis a 165(I)/2002. sz. törvény –, mind a határon átnyúló vonatkozású jogvitákban a költségmentesség biztosításáról szóló vonatkozó uniós irányelv rendelkezik.

19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

Az 51. cikk megfelelő végrehajtásának biztosítása érdekében a központi hatóság szorosan együttműködik az állam egyéb illetékes hatóságaival, többek között annak érdekében, hogy beszerezze a kért információkat, mint például a kötelezett lakcíme és vállalkozásának székhelye, bevételei stb., felkutassa a kötelezettet, és lehetővé tegye a bírósági iratok kötelezett részére történő kézbesítését azáltal, hogy beszerzi és továbbítja a bírósági hatóságok részére az érvényes kézbesítési címet.

Mivel a fent hivatkozott költségmentességi rendelkezések itt is érvényesek, valamint a kérelmeknek a 4/2009/EK rendelet szerinti továbbítását a központi hatóság végzi el a kérelmező helyett, így nem merül fel a költségmentesség kérdése.

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Az egyes tagállamok által gondozott, e honlapon helyet kapott nemzeti tartalmak frissítése jelenleg zajlik, tekintettel az Egyesült Királyság kilépésére az Európai Unióból. Előfordulhat, hogy néhány részlet elkerülte a figyelmünket, és egy adott weboldal még nem tükrözi a megváltozott helyzetet. Igyekszünk mihamarabb naprakésszé tenni a teljes tartalmat.

Utolsó frissítés: 15/10/2019

Tartási követelések - Lettország

TARTALOMJEGYZÉK

- 1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?
- 2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?
- 3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?
- 4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?
- 5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?
- 6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?
- 7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?
- 8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?
- 9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?
- 10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?
- 11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre
- 12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?
- 13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?
- 14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:
 - 14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?
 - 14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?
- 15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:
 - 15.1 Intézhetek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?
- 16 Köti-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?
- 17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?
- 18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?
- 19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?

A lett nemzeti jogszabályok nem adnak átfogó meghatározást a tartásra vonatkozóan; létezik azonban egy általános közfelfogás a másik személynek nyújtott tartás bizonyos kérdéseit illetően. A gyermek tartása például azokat a kiadásokat jelenti, amelyeket anyagi helyzetétől függetlenül minden egyes szülő köteles a gyermeke számára biztosítani. A gyermektartás minimális összegét a kormány (*Ministru kabinets*, „minisztertanács”) határozza meg. A gyermektartás fogalmának meghatározását a tartási garanciaalapról szóló törvény tartalmazza.

A tartási kötelezettségekkel kapcsolatos számos kérdésben – amelyekre különböző nevekkkel utalnak, így például „tartás” (*uzturliġdz ekļi*) vagy „a korábbi életszínvonal biztosításának forrásai” (*līdzekļi iepriekšējā labklājības līmeņa nodrošināšanai*) – a közös értelmezést a bírósági ítéleteken alapuló joggyakorlat alakította ki. Általánosan elfogadott például az, hogy a házasfelek között a tartás egy olyan hosszú távú pénzügyi segítséget jelent, amelyet az egyik házastfél nyújt a másiknak, akinek az anyagi helyzete megromlott.

A tartásra kötelezett személyek:

A szülők kötelezettsége gyermekeik irányában

A gyermek szülei mindaddig kötelesek tartást nyújtani a gyermek számára, amíg az nem tudja eltartani önmagát. Ebből következően a gyermek eltartásának kötelezettsége nem szűnik meg a gyermek nagykorúvá válásával. A bíróság azonban megvizsgálhatja azt a kérdést, hogy teljesíteni kell-e a tartásra vonatkozó igényt, ha a gyermek betöltötte a nagykorúságát, és megszakította az iskolai vagy szakképzési tanulmányait, és képes lenne a saját munkájával eltartani önmagát, de ezt nem teszi meg. Figyelemmel kell lenni arra, hogy a szülők gyermekük eltartására vonatkozó kötelezettségének arányban kell állnia a szülők anyagi körülményeivel. Mindazonáltal minden szülő köteles a kormány által meghatározott minimális szintű tartást a saját pénzügyi helyzetétől függetlenül biztosítani. A gyermek támogatásának kötelezettsége attól függetlenül fennáll, hogy a gyermek mindkét vagy csak az egyik szülővel él-e együtt, vagy esetleg külön lakik.

A gyermek tartása magában foglalja az élelmezés, a ruházkodás, a lakhatás, az egészségügyi szükségletek, a személyi ellátás, az iskoláztatás és a nevelés biztosítását (mind a szellemi, mind a testi fejlődés biztosítása, figyelemmel a gyermek személyiségére, képességeire és érdeklődésére, valamint a gyermek felkészítése arra, hogy a társadalom számára hasznos tevékenységet végezzen).

A gyermekek kötelezettsége szüleik irányában

A gyermekek azon kötelezettsége, hogy tartást nyújtsanak szüleik részére, egyenlő mértékben terheli valamennyi gyermeket. Ha a gyermekek pénzügyi helyzete eltérő, a bíróságnak lehetősége van a szüleik tartására irányuló kötelezettségüket pénzügyi helyzetükkel arányosan megállapítani.

Az egyik házastfél kötelezettsége a másik irányában

Ha a házasságot érvénytelenítik, és a házasságkötés idején csak a korábbi házasfelek egyike volt tudatában annak, hogy a házasság érvényteleníthető, az a házastfél, aki erről nem tudott, kérheti a másik házastféltől, hogy pénzügyi helyzetével arányosan nyújtson számára anyagi támogatást, hogy biztosítsa a kérelmező korábbi életszínvonalát. Hasonlóképpen a házasság felbontásakor vagy azt követően az egyik korábbi házastfél kérheti a másik korábbi házastféltől, hogy pénzügyi helyzetével arányosan nyújtson számára anyagi támogatást, hogy biztosítsa a kérelmező korábbi életszínvonalát.

Nem áll fenn a korábbi házastfél részére nyújtandó anyagi támogatás kötelezettsége a korábbi életszínvonal biztosítása céljából, ha:

1. a házasság felbontása vagy érvénytelenítése óta eltelt idő eléri a korábbi házasság fennállásának vagy az érvénytelenített házasság alatti együttélésnek az időtartamát;
2. a korábbi házastfél újra megházasodott;
3. a korábbi házastfél jövedelme fedezi az adott fél tartását;

4. a korábbi házaspár a saját munkájára figyelemmel lemond a tartásról;
5. a tartásra kötelezett korábbi házaspár nem rendelkezik elegendő megélhetési forrással, vagy munkaképtelenné vált;
6. a korábbi házaspár bűncselekményt követett el a másik korábbi házaspár ellen, vagy a másik házaspár felmenő vagy lemenő ági hozzátartozójának életét, egészségét, személyi szabadságát, vagyonát vagy becsületét érintő bűncselekményt követett el;
7. a korábbi házaspár segítség nélkül cserbenhagyta a másik korábbi házaspárt annak ellenére, hogy lehetőségében állt volna segíteni rajta;
8. a korábbi házaspár szándékosan hamisan vádolta bűncselekmény elkövetésével a 6. pontban említett bármely személyt;
9. a korábbi házaspár erkölcstelen vagy tékozló életvitelt folytatott;
10. bármelyik házaspár meghalt vagy feltételezhetően életét veszítette;
11. erre más lényeges ok ad alapot.

A nagyszülők kötelezettsége az unokáik irányában

Szülők hiányában, vagy ha ők nem képesek a gyermek eltartására, ez a kötelezettség a nagyszülőket terheli egyenlő mértékben. Ha a nagyszülők pénzügyi helyzete eltérő, a bíróságnak lehetősége van az egyes nagyszülők kötelezettségeit pénzügyi helyzetükkel arányosan megállapítani.

Az unokák kötelezettsége a nagyszülei irányában

Hasonlóképpen: szükség esetén valamennyi unoka egyformán köteles eltartani a nagyszüleit. Ha az unokák pénzügyi helyzete eltérő, a bíróságnak lehetősége van a nagyszülei tartására irányuló kötelezettségüket pénzügyi helyzetükkel arányosan megállapítani.

Tartási szerződés alapján fennálló tartási kötelezettség

A felek megegyezhetnek abban, hogy tartási szerződés alapján nyújtanak tartást. Tartási szerződés alapján az egyik fél valamilyen – pénzben vagy természetben nyújtott – anyagi előnyben részesíti a másik felet, viszonzásként pedig a másik fél vállalja, hogy a szerződés tartamára vonatkozó eltérő megállapodás hiányában élethosszig eltartja az előbbi felet. Eltérő megállapodás hiányában a tartás magában foglalja az étkezést, a lakhatást, a ruházkodást és a gondozást; ha a tartás kedvezményezettje kiskorú, a tartás kiterjed a nevelésre és az alapfokú iskolázatásra is.

Személyi sérülésből eredő tartási kötelezettség

Ha egy olyan személy, aki köteles tartást nyújtani egy másik személy részére, az őt ért sérülés következtében hal meg, a tartási kötelezettség átszáll arra a személyre, aki a halált eredményező sérülést okozta. Az ilyen kártalanítás összegéről a bíróság dönt, figyelemmel az elhalálozott személy életkorára, arra, hogy a halála előtt képes volt-e önmagát eltartani, végül pedig arra is, milyen szükségletei vannak annak a személynek, akinek a részére a tartást nyújtani kell. Nem áll fenn követelés, ha az a személy, akinek részére a tartást nyújtani kellene, rendelkezik a létfenntartáshoz szükséges eszközökkel.

2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?

A gyermek szülei mindaddig kötelesek tartást nyújtani a gyermek számára, amíg az nem tudja eltartani önmagát. Ebből következően a gyermek eltartásának kötelezettsége nem szűnik meg a gyermek nagykorúvá válásával. A bíróság azonban megvizsgálhatja azt a kérdést, hogy teljesíteni kell-e a tartásra vonatkozó igényt, ha a gyermek betöltötte a nagykorúságát, és megszakította az iskolai vagy szakképzési tanulmányait, és képes lenne a saját munkájával eltartani önmagát, de ezt nem teszi meg.

A lett jogszabályok nem határozzák meg, melyek azok a források, amelyek biztosítják a másik házaspár korábbi életszínvonalát. Azt sem határozza meg, mit takar a szülők és nagyszülők felé fennálló kötelezettség.

A lett törvények meghatározzák viszont a gyermektartást, amely szerint a gyermek részére biztosítani kell az élelmezést, a ruházkodást, a lakhatást, az egészségügyi szükségleteket, a személyi ellátást, az iskoláztatást és a nevelést (mind a szellemi, mind a testi fejlődés biztosítását, figyelemmel a gyermek személyiségére, képességeire és érdeklődésére, valamint felkészítését arra, hogy a társadalom számára hasznos tevékenységet végezzen). A tartás mértékének meghatározása során figyelembe kell venni a gyermek megfelelő életkörülményekhez való jogát és tényleges szükségleteit.

3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?

A kérelmezőnek bármilyen formában nyújtandó tartás teljesítése iránt bírósághoz kell fordulnia a polgári eljárásjog szabályai szerint. A kérelmezőnek kérelmet és más szükséges iratokat kell benyújtania a bírósághoz.

Lehetőség van arra, hogy a gyermek szülei közjegyzői okiratba (*notarial akts*) foglalt megállapodást kössenek a havi tartásdíj tárgyában. Az ilyen megállapodás polgári jogi ügyletnek minősül, amely azzal a jogi következménnyel jár, hogy a jogszerűen megkötött megállapodás rendelkezéseit mindkét fél köteles tiszteletben tartani és betartani. Ha a gyermek valamelyik szülője nem tartja be a rögzített vagy időszakosan fizetendő tartásdíjra vonatkozó megállapodást, a megállapodás végrehajtás céljából benyújtható a bírósági végrehajtóhoz (*tiesu izpildītājs*).

Lettország létrehozott egy tartási garanciaalapot (*Uzturīdzekļu garantiju fonds*) azzal a céllal, hogy kiskorú gyermekek részére tartást biztosítson a kormány központi költségvetésének terhére. Az eszközök felett a tartási garanciaalapot kezelő hivatal (*Uzturīd zekļu garantiju fonda administrācija*) rendelkezik. Az alapkezelő közvetlenül az igazságügyi minisztérium irányítása alá tartozik.

Akkor kérhető tartás a tartási garanciaalaptól, ha először bírósági eljárás útján megpróbálták a tartás behajtását: ha a követelés nem hajtható végre, a jogosult ezt követően az alapkezelőhöz fordulhat.

Az alapkezelő csak akkor előlegezi meg a tartásdíjat, ha a tartás behajtását a vonatkozó polgári eljárásjogi szabályok szerint elrendelő bírósági határozat végrehajtását lehetetlennek nyilvánították, vagy ha a kötelezett betartja ugyan a behajtást elrendelő bírósági végzést, de nem fizeti meg legalább a kormány által előírt minimális összegű tartást.

Az alapkezelő köteles a tartozást az adóssal szemben bármely további bírósági határozat nélkül érvényesíteni annak a tartásdíjösszegnek az erejéig, amelyet az alap kifizetett.

A tartásdíjnak a tartási garanciaalaptól történő igénylésére vonatkozó eljárás a következő:

A kérelmező – a gyermektartás jogosultja – közvetlenül az alapkezelőhöz fordulhat a kérelem és a következő iratok benyújtásával:

- a tartást elrendelő bírósági határozat egy példánya;
- a végrehajtó által kiállított igazolás arról, hogy a tartást elrendelő bírósági határozat végrehajtása lehetetlennek bizonyult, vagy hogy a kötelezett betartja ugyan a behajtást elrendelő bírósági végzést, de nem fizeti meg legalább a kormány által előírt minimális összegű tartást; ezt az igazolást a kiállítását követő egy hónapon belül be kell nyújtani az alapkezelőhöz;
- ha a tartást meghatalmazott képviselő útján igénylik, csatolni kell a meghatalmazást igazoló okiratot.

4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?

Igen, meghatalmazott képviselő indíthat keresetet rokona vagy közeli hozzátartozója nevében. Kiskorú gyermek esetében a keresetet a törvényes képviselője, azaz a szülője vagy gyámja indíthatja meg.

5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?

Az illetékességre vonatkozó szabályok szerint a kerületi vagy városi bíróság (*rajona (pilsētas) tiesa*) illetékes valamennyi tartás behajtására.

Lettországban a bíróságok joghatósága a következőkön alapul:

- a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló 4/2009/EK tanácsi rendelet (tartásról szóló rendelet);
- a Lett Köztársaságra nézve kötelező kétoldalú és többoldalú megállapodások;
- a polgári eljárásról szóló törvény, ha a tartásról szóló rendelet rendelkezéseit vagy a Lett Köztársaságra nézve kötelező kétoldalú vagy többoldalú nemzetközi szerződések rendelkezéseit nem kell alkalmazni.

A polgári eljárásról szóló törvény szerint a következő lett bíróságok rendelkeznek a tartási követelések tekintetében illetékességgel:

- kereset indítható az alperes lakóhelye szerinti bíróságon;
- ha az alperes állandó lakóhelye nem ismert, vagy az alperes nem rendelkezik állandó lakóhellyel Lettországban, vele szemben az ingatlanának helye vagy az alperes utolsó ismert lakóhelye szerinti bíróságon indítható kereset;
- a gyermeket vagy szülőt megillető tartásdíj behajtásával kapcsolatos kereset a felperes lakóhelye szerinti bíróságon is benyújtható;

- a személyi sérülésből eredő tartási kötelezettségre vonatkozó kereset benyújtható a felperes lakóhelyén vagy a sérülés okozásának helyén is.

6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?

A keresetindításhoz és a követelés bírósághoz történő benyújtásához a kérelmező nem köteles ügyvéd vagy más közvetítő szolgáltatását igénybe venni. A kérelmező ezenfelül nem köteles semmiféle peren kívüli egyeztetést lefolytatni a kereset bírósági vizsgálata előtt.

A tárgyalás előkészítése során azonban a bíró köteles a felek kibékítésére törekedni. Ezért a feleket arra ösztönzik, hogy az ügy bírósági vizsgálata előtt próbáljanak kölcsönös megállapodásra jutni.

Hangsúlyozni kell azt is, hogy a felek a követelés bíróságra vitele nélkül is megállapodhatnak tartási kérdésekről.

7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?

A polgári eljárásjogi törvény 43. cikke értelmében a következő személyek mentesülnek az állam felé fizetendő bírósági költségek (állami illeték (*valsts nodeva*), kancelláriai díj (*kancelejas nodeva*) és eljárási költségek (*ar lietas izskatīšanai saistītie izdevumi*) megfizetése alól:

- a felperes gyermek- vagy szülőtartás behajtására vonatkozó követelés esetén, valamint a leszármazás megállapítására irányuló perben, ha a kérelmet gyermektartásdíj behajtására irányuló keresettel együtt érvényesítik;
- a kérelmező gyermek- vagy szülőtartás tárgyában egy külföldi országban hozott határozat elismerése, illetve elismerése és végrehajtása tekintetében;
- a felperes személyi sérülésből eredő követelés tekintetében, ha a sérülés csonkítással, más egészségkárosodással vagy halállal jár;
- az alperes a bíróság által megállapított gyermek- vagy szülőtartási kifizetés csökkentésével kapcsolatos ügyben.

A keresetlevél (*prasības pieteikumu*) tartalmazhat eredeti követelést vagy viszontkeresetet, egy harmadik személy által már megindított ügyhöz csatlakozó kérelmet a vita tárgyára vonatkozó önálló kérelemmel együtt, különleges ítélezési eljárásban benyújtott kérelmet vagy a vonatkozó jogszabályok által meghatározott, a bírósághoz benyújtott egyéb kérelmet. A keresetlevél benyújtását állami illetékfizetési kötelezettség terheli az alábbiak szerint:

- 2 134 EUR-ig: a perérték 15%-a, de legalább 71,14 EUR;
- 2 135 EUR-tól 7 114 EUR-ig: 320,10 EUR, valamint a 2 134 EUR feletti perérték 4%-a;
- 7 115 EUR-tól 28 457 EUR-ig: 519,30 EUR, valamint a 7 114 EUR feletti perérték 3,2%-a;
- 28 458 EUR-tól 142 287 EUR-ig: 1 202,28 EUR, valamint a 28 457 EUR feletti perérték 1,6%-a;
- 142 288 EUR-tól 711 435 EUR-ig: 3 023,56 EUR, valamint a 142 287 EUR feletti perérték 1%-a;
- 711 435 EUR felett: 8 715,04 EUR, valamint a 711 435 EUR feletti perérték 0,6%-a.

Tartás behajtására irányuló ügyekben az egy évre fizetendő teljes összeget kell a perértéknek tekinteni.

Lettorszában a tartásról szóló rendelet alapján költségmentességre jogosult külföldi igényjogosultak vagy kérelmezők részére a rendelettel összhangban létesített központi hatóság, a tartási garanciaalapot kezelő hivatal biztosít költségmentességet. A tartási garanciaalapot kezelő hivatal biztosít költségmentességet és képviselőt a lett bíróságok és a végrehajtási szervek előtt a tartás belföldi jogosultjai és a rendelet alapján költségmentességben részesítendő külföldi jogosultak számára.

A tartásról szóló rendeletben nem szabályozott esetekben a lett állam biztosít költségmentességet azon személyek részére, akiket különleges helyzetük, illetve vagyonuk vagy jövedelmük szintje akadályoz abban, hogy jogaik védelméről gondoskodhassanak. A költségmentesség nyújtása az állami költségmentességről szóló törvény rendelkezéseinek megfelelően történik.

Ilyen esetekben a költségmentesség az eljáráshoz szükséges iratok elkészítésével, az eljárás során nyújtott jogi tanácsadással és a bíróság előtti képviselettel kapcsolatos költségekre vonatkozik. Határon átnyúló vitákban a fentiekben említett költségmentességen túl az érintett személy tolmács szolgáltatásainak igénybevételére, bizonyos bírósági és bíróságon kívüli iratok, vagy a kérelmező által benyújtott és az ügy elbírálásához szükséges iratok lefordítására, továbbá egyes esetekben a bírósági tárgyalásokra történő utazás költségeinek megtérítésére is jogosult. Az állam nem fedezi a bírósági költségeket. A bírósági költségek közé tartoznak az állami illetékek, a kancelláriai díj és az eljárási költségek, így a tanúk és szakértők részére

fizetendő összegek, a tanúk meghallgatásának költségei, a felperes kérelmének és az idézés példányainak kézbesítési költségei stb. A bíróság azonban az adott személy anyagi körülményeinek vizsgálatát követően részben vagy egészben mentesítheti őt a bírósági költségeknek az állam részére történő megfizetése alól, vagy részletfizetést engedélyezhet.

8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számíttják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?

Amikor a bíróság tartást állapít meg egy gyermek számára, elrendelheti a tartásfizetést rögzített összeg, vagy például élelmiszer, ruházat, lakhatás stb. juttatása formájában, illetve e módok együttes alkalmazásával.

A tartás pontos összegének megállapítása és megítélése során a bíróság először a felek pénzügyi helyzetét, valamint élet- és családi körülményeit veszi figyelembe, megfelelően tekintetbe véve a felek által benyújtott bizonyítékokat.

A tartás behajtására irányuló kereset elbírálása során a bíróság értékeli az eset összes körülményét, valamint a benyújtott bizonyítékokat, és meghatározza a tartásdíj összegét. A kormány rendelkezéseivel összhangban minden szülő minden gyermek részére a gyermek születésétől kezdve a 7. életévének betöltéséig minden hónapban köteles legalább olyan összegű tartást nyújtani, amely megfelel a kormány által meghatározott havi minimálbér 25%-ának; a gyermek 7 éves és 18 éves kora között ez az összeg a kormány által meghatározott havi minimálbér 30%-a.

A tartás megállapítását követően az összegre és a fizetési gyakoriságra vonatkozó bármely módosításhoz és a fizetés alóli bármely mentesítéshez az érintett fél új kérelme szükséges. A bíróság ezt követően új eljárásban felülvizsgálja a tartásdíj összegét, figyelemmel az érintett felek anyagi helyzetének és családi körülményeinek változására, és növeli vagy csökkenti a tartásdíj összegét.

9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?

A tartásra kötelezett köteles a tartást a kedvezményezett részére megfizetni. Ha kiskorú gyermek nevében az egyik szülője vagy a gyámja terjeszt elő igényt, akkor a gyermek helyett a képviselője részére kell kifizetni a tartást. A tartást általában meghatározott összegek formájában, rendszeres időszakonként kell kifizetni, például a fizetésből történő levonás formájában; a tartás ritkábban más formában is teljesíthető.

10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?

Ha a kötelezett önként nem fizeti meg a tartást, annak a személynek, akinek a javára a tartást megítélték, végrehajtási végzést (*izpi ldu raksts*) kell kérnie attól a bíróságtól, amely az ügyben döntött. Ezt a végrehajtási végzést vagy az Európai Unió egy másik tagállamában hozott végrehajtási végzést végrehajtás céljából a végrehajtóhoz (*tiesu izpildītājs*) kell benyújtani; erre a bírósági határozat vagy bírói végzés jogerőre emelkedésének időpontjától számított 10 éven belül van lehetőség, kivéve, ha más elévülési időt kell alkalmazni. (Ha rendszeres kifizetéseket hajtanak be egy bírósági ítélet eredményeként, a végrehajtási végzés a megítélt rendszeres kifizetések teljes időtartama alatt hatályban marad, és az elévülési idő az egyes kifizetések teljesítési határidejének utolsó napjától kezdődik.) A végrehajtó a kötelező végrehajtást az azt kérő fél írásbeli kérelme alapján indítja el. A végrehajtó köteles elfogadni a végrehajtási végzést, ha akár a kötelezett lakóhelye, akár a kötelezett vagyontárgyának helye vagy munkahelye a végrehajtó körzetébe esik (*iecirknis*). A végrehajtó azokat az egyéb végrehajtási végzéseket is elfogadhatja, amelyeket az eljárási területén működő járásbíró (*apgabaltiesa*) illetékességi területén kell végrehajtani.

A kötelező végrehajtási intézkedések közé tartoznak az alábbiak: az adós ingó vagyontárgyai (beleértve az olyan vagyontárgyakat is, amelyek más személy birtokában vannak), továbbá az adós immateriális javaira vezetett végrehajtás a vagyontárgyak értékesítése útján; az adósnak más személlyel szemben fennálló követelésére vezetett végrehajtás (munkabér, ezzel azonos megítélés alá eső más kifizetések, az adós más jövedelme, hitelintézeteknél elhelyezett betétek); az adós ingatlanára vezetett végrehajtás annak értékesítése útján; vagy az ítéletben meghatározott egyéb intézkedések.

11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre

A polgári eljárásjogról szóló törvény 570. cikke szerint nem vezethető végrehajtás az adós vagyontárgyaira, ha az adós dolgozik, illetve nyugellátásban vagy ösztöndíjban részesül, és a behajtandó összeg nem haladja meg azt az összeget, amelyet a törvény szerint a havi jövedelemből végre lehet hajtani. A polgári eljárásjogról szóló törvény meghatározza azokat a vagyontárgy-kategóriákat, amelyekre nem vezethető végrehajtás, így például egyes lakberendezési tárgyak, háztartási berendezések, illetve az

adós és eltartott családtagjainak szükséges ruházati cikkei. A polgári eljárásjogról szóló törvény 594. cikke szerint mindaddig, amíg ki nem elégítik a behajtandó követelést, a végrehajtási okiratok szerinti levonásokat kell teljesíteni az adósnak kifizetett munkabéréből és más, azzal azonos megítélés alá eső kifizetésekből, figyelemmel a következő szabályokra:

- Kiskorú gyermek élelmezése érdekében vagy a tartási garanciaalapot kezelő hivatal javára történő tartásdíjbehajtási ügyekben a végrehajtás alól mentes az adós munkabéréből vagy azzal azonos megítélés alá eső kifizetéseiből a havi minimálbér 50%-ával megegyező összeg, továbbá minden eltartott kiskorú gyermek után az állami társadalombiztosítási juttatás összegével megegyező forrás.
- Egyéb tartásdíjbehajtási ügyekben az adós munkabéréből vagy az azzal azonos megítélés alá eső kifizetéseiből történő levonás legfeljebb 50%-os mértékű lehet, de a havi minimálbérnek megfelelő összeg mentességet élvez, továbbá mentes a végrehajtás alól minden eltartott kiskorú gyermek után az állami társadalombiztosítási juttatás összegével megegyező forrás.

A polgári eljárásjogról szóló törvény 632. cikke szerint egyes különleges helyzetektől eltekintve az ítéletben megjelölt jogosult vagy adós indokolt panasszal élhet, kifogásolva az ítéletet végrehajtásával megbízott végrehajtó cselekményeit, vagy azt, hogy a végrehajtó elutasította az ilyen cselekmények elvégzését; a panaszt a végrehajtó irodájának helye szerinti kerületi vagy városi bírósághoz kell benyújtani a kifogásolt cselekmény időpontját követő 10 napon belül, vagy ha a panaszos nem kapott értesítést az elvégzendő cselekmények helyéről és időpontjáról, a panaszos általi tudomásszerzés időpontjától számított 10 napon belül. A polgári eljárásjogról szóló törvény 634. cikke értelmében ha egy már végrehajtott ítéletet később hatályon kívül helyeznek, és az ügy újratárgyalásának eredményeképpen született ítélet elutasítja a keresetet, illetve a bíróság eljárásának megszüntetését vagy a kérdés tárgyalásának elutasítását kimondó határozat születik, vissza kell vonni az ítélet végrehajtását, és az alperes részére vissza kell adni mindent, amit az alperestől a később hatályon kívül helyezett ítélet alapján a felperes részére behajtottak.

A polgári eljárásjogról szóló törvény 546. cikke értelmében a végrehajtási okiratokat a bírósági vagy bírói végzés jogerőre emelkedésének időpontjától számított 10 éven belül lehet kötelező végrehajtás céljából benyújtani, kivéve, ha más elévülési időt kell alkalmazni. Ha rendszeres kifizetéseket hajtanak be egy bírósági ítélet eredményeként, a végrehajtási okirat a megítélt rendszeres kifizetések teljes időtartama alatt hatályban marad, és az elévülési idő az egyes kifizetések teljesítési határidejének utolsó napjától kezdődik.

12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?

Kiskorú tartására vonatkozó kérelem akkor nyújtható be a tartási garanciaalapot kezelő hivatalhoz, ha a tartást elrendelő bírósági határozatnak a vonatkozó polgári eljárásjogi rendelkezésekkel összhangban történő végrehajtását lehetetlennek nyilvánították, vagy ha a kötelezett betartja ugyan a behajtást elrendelő bírósági végzést, de nem fizeti meg legalább a minimális összegű tartást.

A tartásról szóló rendelet értelmében a tartási garanciaalapot kezelő hivattól kérhető valamely tartás olyan kötelezettől történő behajtása, aki már nem tartózkodik Lettországbán. Lettországbán a rendelet tekintetében a tartási garanciaalapot kezelő hivatal látja el a központi hatóság szerepét.

A tartásról szóló rendelet értelmében a tartásra jogosult személy kérelemmel fordulhat a tartási garanciaalapot kezelő hivatalhoz, és az Európai Unió másik tagállamába címzett kérelmet nyújthat be annak érdekében, hogy:

1. hozzanak határozatot a tartásnak az alperes tartózkodási helye szerinti országban történő behajtásáról;
2. módosítsák (növeljék vagy csökkentsek) a tartásdíj összegét;
3. hozzanak határozatot a tartásnak az alperes tartózkodási helye szerinti országban történő behajtásáról és a gyermek leszármazásának megállapításáról;
4. hozzanak határozatot a tartás behajtását elrendelő lett bíróság határozatának elismeréséről, ezt nyilvánítottassák végrehajthatónak, vagy hajtassák végre.

13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?

A tartási garanciaalapot kezelő hivatal eljárhat egy gyermektartásra kötelezett helyében, ha a tartás behajtását a vonatkozó polgári eljárásjogi szabályok szerint elrendelő bírósági határozat végrehajtását lehetetlennek nyilvánították, vagy ha a kötelezett betartja ugyan a behajtást elrendelő bírósági végzést, de nem fizeti meg legalább a kormány által előírt minimális összegű tartást. Ha a tartási garanciaalapot kezelő hivatal fizeti a tartást, jogosult lesz eljárni a kifizetett összegek törvényes kamatokkal együtt történő behajtása érdekében (lásd a fenti 3. pontot).

14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:

14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?

Ha a kérelmező és a gyermek állandó tartózkodási helye Lettországra van, de a tartásra kötelezett más országban lakik, a kérelmező a tartási garanciaalapot kezelő hivatalhoz fordulhat, ha a tartást elrendelő bírósági határozatnak a vonatkozó polgári eljárásjogi rendelkezésekkel összhangban történő végrehajtását lehetetlenné nyilvánították, vagy ha a kötelezett betartja ugyan a behajtást elrendelő bírósági végzést, de nem fizeti meg legalább a minimális összegű tartást.

Ha az adós egy másik országban lakik, és nincs Lettországra végrehajtás alá vonható vagyontárgya, a kérelmezőnek előbb az adott külföldi országban kell benyújtania a bírósági határozatot elismerés és végrehajtás céljából, majd ezt követően fordulhat a tartási garanciaalapot kezelő hivatalhoz. Ha a határozatnak az adott külföldi országban történő végrehajtása lehetetlenné bizonyul, a kérelmező a tartási garanciaalapot kezelő hivatalhoz fordulhat azzal a kérelemmel, hogy az lépjen a kötelezett helyébe a végrehajtható tartás tekintetében.

A tartásról szóló rendelet tekintetében a tartási garanciaalapot kezelő hivatal látja el a központi hatóság szerepét (lásd a 3. és a 13. pontot), és a rendelet alapján az alapkezelőhöz lehet fordulni segítségért.

Ha egy lett bíróság határozatot hoz a tartás végrehajtásáról, és egy Lettországra lakó személy ezt a határozatot szeretné elismertetni és/vagy végrehajtatni az Európai Unió egy másik tagállamában, vagy bírósági határozatot szeretne egy, az Európai Unió másik tagállamában lakó kötelezett ellen, akkor a tartási garanciaalapot kezelő hivatal a tartásról szóló rendelet alapján segítséget tud nyújtani az adott személynek, amelynek keretében a lett bíróság határozatát az adott külföldi országba továbbítja elismerés és/vagy végrehajtás, illetve a kérelem elbírálása céljából.

A tartási garanciaalapot kezelő hivatal a kötelezett helyett eljárva kifizetheti a kiskorú gyermek részére járó tartásdíjat, és tájékoztatást nyújthat a tartással kapcsolatos kérdésekben.

(Lásd a 3. és a 13. pontot.)

14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?

Tartási garanciaalapot kezelő hivatal (Uzturli dzekļu garantiju fonda administrācija)

Cím: Pulkveža Brieža iela 15, Rīga

LV-1010, Lettország

Telefon: +371 67830626

Fax: +371 67830636

E-mail cím: pasts@ugf.gov.lv

15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:

15.1 Intézkedek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?

Ha a tartásra jogosult egy másik uniós tagállamban, a tartásra kötelezett pedig Lettországra él, a jogosult a tartásról szóló rendelet alapján kérelemmel fordulhat annak az országnak a központi hatóságához, ahol a kötelezett él. A kérelemben kérhető egy olyan határozat meghozatala, amely elrendeli a tartás Lettországra – a kötelezett tartózkodási helyén – történő behajtását; vagy a leszármazás megállapításával egyidejűleg elrendeli a tartás behajtását Lettországra; vagy Lettországra végrehajthatóvá nyilvánít egy behajtást elrendelő külföldi határozatot vagy a külföldi határozatot végrehajtó határozatot. A rendelet alapján a külföldi ország központi hatósága elvégzi a szükséges formákat, és továbbítja a jogosult kérelmét a rendelettel összhangban létrehozott lett központi hatósághoz. A lett központi hatóság – a tartási garanciaalapot kezelő hivatal – segítséget nyújt a külföldi igénylő számára abban, hogy egy külföldi bírósági határozatot Lettországra történő végrehajtás, vagy elismerés és végrehajtás céljából benyújtson, vagy kérelmet nyújtson be a kötelezett tartózkodási helye szerinti lett bírósághoz a tartás behajtása érdekében, vagy a tartás behajtását a leszármazás megállapításával egyidejűleg kérelmezze Lettországra.

Ha a tartás behajtását a vonatkozó polgári eljárásjogi szabályok szerint elrendelő bírósági határozat végrehajtását lehetetlenné nyilvánították, vagy ha a kötelezett betartja ugyan a behajtást elrendelő bírósági végzést, de nem fizeti meg legalább a kormány által előírt minimális összegű tartást, akkor az a személy, aki a gyermekével együtt állandó lakóhellyel rendelkezik Lettországra, és ezt mindkettőjük tekintetében nyilatkozással igazolták, tartás fizetésére vonatkozó kérelemmel fordulhat a tartási garanciaalapot kezelő hivatalhoz.

A tartásról szóló rendelet alapján minden személynek a lakóhelye szerinti ország központi hatóságához kell fordulnia. Egy Lettországra lakóhellyel rendelkező személy a tartási garanciaalapot kezelő hivaltól kérelmezheti, hogy:

1. hozzanak határozatot a tartásnak az alperes tartózkodási helye szerinti másik európai uniós tagállamban történő behajtásáról;

2. hozzanak határozatot a tartásnak az alperes tartózkodási helye szerinti másik európai uniós tagállamban a leszármazás megállapításával egyidejűleg történő behajtásáról;
3. amennyiben a tartás behajtását előíró határozatot már meghozták, ezt a határozatot ismerjék el, nyilvánítsák végrehajthatóvá és hajtsák végre az alperes tartózkodási helye szerinti másik európai uniós tagállamban.

Ha a tartás behajtását a vonatkozó polgári eljárásjogi szabályok szerint elrendelő bírósági határozat végrehajtását lehetetlennek nyilvánították, vagy ha a kötelezett betartja ugyan a behajtást elrendelő bírósági végzést, de nem fizeti meg legalább a kormány által előírt minimális összegű tartást, akkor az a személy, aki a gyermekével együtt állandó lakóhellyel rendelkezik Lettországbán, és ezt mindkettőjük tekintetében nyilatkozattal igazolták, tartás fizetésére vonatkozó kérelemmel fordulhat a tartási garanciaalapot kezelő hivatalhoz.

Tartási garanciaalapot kezelő hivatal (Uzturīdzekļu garantiju fonda administrācija)

Cím: Pulkveža Brieža iela 15, Rīga

LV-1010, Lettország

Telefon: +371 67830626

Fax: +371 67830636

E-mail cím: pasts@ugf.gov.lv

Lettországbán a tartásról szóló rendelet tekintetében a tartási garanciaalapot kezelő hivatal látja el a központi hatóság szerepét.

A tartási garanciaalapot kezelő hivatal a kötelezett helyett megelőlegezi a tartásdíjat a jogosultnak, ha a tartás behajtását a vonatkozó polgári eljárásjogi szabályok szerint elrendelő bírósági határozat végrehajtását lehetetlennek nyilvánították, vagy ha a kötelezett betartja ugyan a behajtást elrendelő bírósági végzést, de nem fizeti meg legalább a minimális összegű tartást.

16 Kötí-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?

Lettországra nézve kötelező a 2007. évi hágai jegyzőkönyv.

17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?

Lettországra nézve kötelező a 2007. évi hágai jegyzőkönyv.

18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?

A polgári eljárásjogról szóló törvény 43. cikke szerint az alábbi személyek mentesülnek az állam felé fizetendő bírósági költségek megfizetése alól:

- a felperes gyermek- vagy szülőtartás behajtására vonatkozó követelés esetén, valamint a leszármazás megállapítására irányuló perben, ha a kérelmet gyermektartásdíj behajtására irányuló keresettel együtt érvényesítik;
- a kérelmező gyermek- vagy szülőtartási tartozás tárgyában egy külföldi országban hozott határozat elismerése, illetve elismerése és végrehajtása tekintetében;
- az alperes a bíróság által megállapított gyermek- vagy szülőtartási kifizetés csökkentésével kapcsolatos ügyben.

Amennyiben egy korábbi házaspár a korábbi életszínvonal biztosítását szolgáló források behajtására vonatkozó kérelmet, illetve egy kérelmező a tartásnak egy korábbi házaspártól vagy más személytől történő behajtását előíró külföldi bírósági határozat elismerésére, illetve elismerésére és végrehajtására irányuló kérelmet terjeszt elő, a 43. cikk negyedik része értelmében a bíróság vagy a bírósági elnök az adott személy anyagi helyzetére figyelemmel részben vagy egészben mentesítheti a kérelmezőt az állam felé fizetendő bírósági költségek megfizetése alól, illetve e fizetési kötelezettség tekintetében halasztást vagy részletfizetést engedélyezhet.

Lettországbán a tartásról szóló rendelet alapján költségmentességre jogosult külföldi igényjogosultak vagy kérelmezők részére a rendelettel összhangban létesített központi hatóság, a tartási garanciaalapot kezelő hivatal biztosít költségmentességet. A tartási garanciaalapot kezelő hivatal biztosít költségmentességet és képviselőket a lett bíróságok és a végrehajtási szervek előtt a tartás belföldi jogosultjai és a rendelet alapján költségmentességben részesítendő külföldi jogosultak számára.

19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

Lettorszáiban számos nemzeti törvényt és rendeletet módosítottak annak érdekében, hogy a tartásról szóló rendelettel összhangban létrehozott központi hatóság képes legyen ellátni az 51. cikkben meghatározott feladatait. A módosított lett törvények és rendeletek biztosítják, hogy a határon átnyúló ügyeknek a rendelet szerint költségmentességben részesítendő jogosultjai vagy kérelmezői költségmentességben részesülhessenek, beleértve az adott személynek a bíróságok és a végrehajtó szervek előtti képviselését is. Annak érdekében, hogy megállapítható legyen, hol lakik Lettorszáiban a kötelezett vagy a jogosult, vagy hogy információt szerezhessenek a kötelezett vagy a jogosult jövedelméről és a Lettorszáiban található vagyontárgyaik fellelhetőségéről, a lett központi hatóság, azaz a tartási garanciaalapot kezelő hivatal közvetlen hozzáféréssel rendelkezik az ilyen információkat tartalmazó különböző lettországi adatbázisokhoz. A vonatkozó nyilvántartásokban a központi hatóság számára közvetlenül hozzáférhető információk lehetővé teszik a hatóság számára, hogy okiratokat és bizonyítékokat gyűjtsön be. Az alapkezelő jogosult Lettorszáiban az érintett igénylők vagy kérelmezők nevében bírósághoz fordulni eljárás indítása vagy ennek elősegítése, illetve a szükséges ideiglenes intézkedések biztosítása vagy bizonyítékok beszerzése céljából. Az alapkezelő az igénylő nevében a gyermek leszármazásának megállapítására irányuló keresetet is indíthat közvetlenül a bíróság előtt, ha e keresettel egy időben tartási keresetet is indít.

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg. Az egyes tagállamok által gondozott, e honlapon helyet kapott nemzeti tartalmak frissítése jelenleg zajlik, tekintettel az Egyesült Királyság kilépésére az Európai Unióból. Előfordulhat, hogy néhány részlet elkerülte a figyelmünket, és egy adott weboldal még nem tükrözi a megváltozott helyzetet. Igyekszünk mihamarabb naprakésszé tenni a teljes tartalmat.

Utolsó frissítés: 08/05/2020

Tartási követelések - Litvánia

TARTALOMJEGYZÉK

- 1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?
- 2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?
- 3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?
- 4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?
- 5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?
- 6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?
- 7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?
- 8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?
- 9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?
- 10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?
- 11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre
- 12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?
- 13 A kötelezett helyett megeléjezhetnek-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?
- 14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:

- 14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?
- 14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?
- 15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:
 - 15.1 Intézhettek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?
 - 15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?
- 16 Kötí-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?
- 17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?
- 18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?
- 19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?

A szülők arra irányuló kötelezettsége, hogy gondoskodjanak gyermekeikről

A szülők kötelesek gondoskodni kiskorú gyermekeikről. A szülők kölcsönös megállapodása határozza meg a gyermekek tartásának módját és formáját. A tartás összegének a kiskorú szükségleteihez és a szülei pénzügyi helyzetéhez kell igazodnia; biztosítani kell a gyermek fejlődéséhez szükséges feltételeket. Mindkét szülő a saját pénzügyi helyzetével összhangban támogatja kiskorú gyermekét (a polgári törvénykönyv [Civilinis kodeksas] 3.192. cikke). A törvényben meghatározott körülmények fennállása esetén a szülőknek gondoskodniuk kell nagykorú gyermekükről (24. életévük betöltéséig), amennyiben képesek arra (a polgári törvénykönyv 3.192. cikkének (1) bekezdése).

A nagykorú gyermekek arra irányuló kötelezettsége, hogy gondoskodjanak szüleikről

A nagykorú gyermekek kötelesek gondoskodni szüleikről, ha azok elvesztették keresőképességüket, és támogatásra szorulnak. A (bíróság által megítélt) tartást havonta fix összegben kell megfizetni (a polgári törvénykönyv 3.205. cikke).

A házastársak kölcsönös tartási kötelezettsége

A különválásra vonatkozó végzésében a bíróság elrendelheti, hogy a vétkes fél fizessen tartást a rászoruló másik házastárs részére, ha a házastársak nem döntöttek közös megegyezéssel a tartásról. A tartás egy összegben, havi kötelezettségként vagy vagyonátruházás formájában is megítélhető (a polgári törvénykönyv 3.78. cikke). Házasság érvénytelenítése esetén a nem vétkes rászoruló házastárs legfeljebb három évig jogosult a vétkes házastárstól tartást igényelni (a polgári törvénykönyv 3.47. cikke).

A korábbi házastársak kölcsönös tartási kötelezettsége

A házasság felbontását elrendelő végzésében a bíróság tartást ítél meg a rászoruló házastárs részére, ha a házastársak nem rendezték a tartás kérdését a házasság felbontásának joghatásaira vonatkozó megállapodásban. A házastárs nem jogosult tartásra, ha vagyontárgyai vagy bevétele teljes mértékben elegendő ahhoz, hogy eltartsa saját magát. Akkor tekinthető szükségesnek a tartás, ha a házastárs neveli a házasságból származó kiskorú gyermeket, illetve kora vagy egészségi állapota miatt nem tud munkát vállalni. A házasság felbontásáért felelős házastárs nem jogosult tartásra. A tartást megállapító végzés meghozatalakor és a tartás összegének megállapításakor a bíróság figyelembe veszi a házasság időtartamát, a tartásra való rászorultságot, a korábbi házastársak vagyonát, az egészségi állapotukat, korukat, keresőképességüket, annak valószínűségét, hogy a munkanélküli házastárs keresőtevékenységet találjon, valamint más fontos tényezőket. A tartás egy összegben, havi kötelezettségként vagy vagyonátruházás formájában is megítélhető (a polgári törvénykönyv 3.72. cikke).

Más családtagok kölcsönös tartási kötelezettsége

Amennyiben lehetséges, a nagykorú testvér köteles gondoskodni azon rászoruló kiskorú testvéréről, akinek nincsenek szülei, vagy nem kaphat tartást tőlük (a polgári törvénykönyv 3.236. cikke). Az arra képes nagykorú unokák kötelesek tartást fizetni a nagyszüleik részére, ha azok nem tudnak dolgozni, és rászorulnak. Az arra képes nagyszülők kötelesek tartást fizetni kiskorú unokáik részére, ha azoknak nincsenek szülei, vagy nem kaphatnak tartást tőlük (a polgári törvénykönyv 3.237. cikke)

Tartási szerződés és életjáradéki szerződés

A tartási szerződés alapján az egyik fél, a tartást fizető (adós) ingyen vagy pénzbeli ellenszolgáltatás fejében a tartási szerződésben meghatározott összeg rendszeres megfizetését vállalja a másik fél, a tartás kedvezményezettje részére, vagy vállalja a kedvezményezett más módon történő tartását. A tartás fizetésének kötelezettségét nemcsak a szerződés, hanem akár törvény, bírósági ítélet vagy végrendelet is előírhatja (a polgári törvénykönyv 6.439. cikke). Az életjáradéki szerződés alapján a járadékszolgáltatásra jogosult természetes személy átruházza a tulajdonában lévő házat, lakást, földterületet vagy más ingatlan vagyont a járadékadásra kötelezett személy részére, miközben az utóbbi köteles a járadékszolgáltatásra jogosult és/vagy az általa megnevezett más személy(ek) egész életén át történő tartására (a polgári törvénykönyv 6.460. és 6.461. cikke).

2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?

A szülők kötelesek gondoskodni kiskorú gyermekeikről. A szülők kölcsönös megállapodása határozza meg a gyermekek tartásának módját és formáját. A tartás összegének a kiskorú szükségleteihez és a szülei pénzügyi helyzetéhez kell igazodnia; biztosítani kell a gyermek fejlődéséhez szükséges feltételeket (a polgári törvénykönyv 3.192. cikke). Ennélfogva főszabályként a szülők minden esetben a gyermekek felneveléséig (18. életév betöltése) kötelesek gondoskodni gyermekeikről.

A szülők azon kötelezettsége, hogy gyermekeikről azok 24. életévének betöltéséig gondoskodjanak, számos körülménytől függ. Az arra képes szülők a gyermekük 24. életévének betöltéséig gondoskodnak azon gyermekeikről, akik középfokú oktatásban vagy formális szakképzésben vesznek részt az alapképzettség megszerzése érdekében, vagy felsőoktatási intézmény nappali tagozatára járnak, ha pénzügyi támogatásra van szükségük, figyelemmel a nagykorú gyermekek pénzügyi helyzetére, jövedelmére, saját jövedelemszerzési lehetőségeikre és egyéb fontos tényezőkre. A szülők nem kötelesek a nagykorú gyermekeikről gondoskodni, ha azok felsőoktatási továbbképzésen vagy szakmai továbbképzésen vesznek részt (a polgári törvénykönyv 3.192. cikkének (1) bekezdése). A kiskorú és a nagykorú gyermek tartásának formájára és összegére vonatkozó követelmények nem különböznek egymástól, és a konkrét körülményektől függenek.

3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?

Ha nem fizetnek a gyermek részére a tartást, bírósági eljárásban kell azt megítélni. Ha a szülő(k) elmulasztja(ák) a kiskorúak tartására vonatkozó kötelezettségé(ü)ket, a bíróság a szülő vagy a gyermek gyámja (gondnoka) vagy a gyermekek jogainak védelméért felelős állami intézmény által indított eljárásban tartást megállapító végzést hoz. Tartást megállapító végzést hozhat a bíróság abban az esetben is, ha a házasság felbontása és a különválás esetén nem állapodtak meg a kiskorú gyermekek tartásáról (a polgári törvénykönyv 3.194. cikke). Ha a nagykorú gyermek szülője vagy szülei elmulasztják teljesíteni a gyermek tartására irányuló kötelezettségüket, a gyermek keresetet indíthat a tartás iránt (a polgári törvénykönyv 3.192. cikkének (1) bekezdése), A házastársak, korábbi házastársak és más családtagok részére is megítélhető tartás a bírósági eljárásban.

A tartással kapcsolatos ügyeket a kerületi bíróságok bírálják el Litvániában. A kérelmet az alperes lakóhelye szerinti bírósághoz kell benyújtani. Ha az alperes lakóhelye ismeretlen, az alperes vagyontárgyainak helye vagy az utolsó ismert lakóhelye az irányadó. A Litván Köztársaság területén lakóhellyel nem rendelkező alperessel szemben érvényesítendő kereset az alperes vagyontárgyainak helye szerinti vagy a Litván Köztársaság területén található, utolsó ismert lakóhelye szerinti bírósághoz is benyújtható. A tartással kapcsolatos kereset a felperes lakóhelye szerinti bíróságon is benyújtható (a polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv 26., 29. és 30. cikke).

Az állam gondoskodik azon kiskorúak tartásáról, akik több mint egy hónapja nem kapták meg a tartást a gondoskodás nyújtására egyébként képes szüleiktől vagy nagykorú közeli hozzátartozóiktól (a polgári törvénykönyv 3.204. cikke), A tartásdíjat a szociális biztonságért és munkaügyekért felelős minisztérium felügyelete alá tartozó állami társadalombiztosítási alap igazgatótanácsa osztja és fizeti ki. A tartás kérelmezésekor a kérelmezőnek (az a szülő, akinél a bíróság elhelyezte a gyermeket, vagy a gyám /gondnok) a következő dokumentumokat kell benyújtania: a tartás iránti kérelem, a gyermektartásra vonatkozó bírósági határozat vagy bíróság által hitelesített megállapodás, vagy azok hitelesített másolata, átirata vagy kivonata – az igényelt gyermektartás megállapított összegével – és az alábbiakat alátámasztó iratok: a gyermek litván állampolgár, hontalan vagy Litvániában állandó lakóhellyel rendelkező külföldi állampolgár; a gyermek több mint egy hónapja nem kapott tartásdíjat, vagy annak csak egy részét kapta meg; a kérelmező litván állampolgár, hontalan vagy Litvániában állandó lakóhellyel rendelkező külföldi állampolgár (ha az intézmény nem tudja megszerezni az említett iratokat vagy adatokat az államtól, az intézményi nyilvántartásból vagy az állami információs rendszerből). A tartásdíjnak a megállapított eljárással összhangban történő megfizetésével a szociális biztonságért és

munkaügyekért felelős minisztérium felügyelete alá tartozó állami társadalombiztosítási alap igazgatótanácsa a megfizetés időpontjától kezdve jogosult az adóstól követelni a megfizetett összeget és a késedelmes napok után járó kamatot. A megfizetett tartásdíj visszatérítésére és/vagy a kamatok megfizetésére vonatkozó határozat végrehajtható okiratnak minősül.

4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?

Igen. A kiskorú nevében a kérelmet törvényes képviselője (szülő, örökbefogadó szülő, gyám, gondnok) nyújthatja be. A kérelmet olyan természetes személy is benyújthatja, aki jogosult arra, hogy természetes személyt a bíróságon képviseljen (ügyvéd, ügyvédjelölt stb.). A természetes személyeket a bíróságon felhatalmazás alapján jogi egyetemi végzettséggel rendelkező személyek is képviselhetik, feltéve, hogy közeli hozzátartozójukat vagy házastársukat (élettársukat) képviselik. A közeli hozzátartozók körébe tartoznak második fokig az egyenesági rokonok (szülők és gyermekek, nagyszülők és unokák) és második fokig az oldalági rokonok (testvérek) (a polgári törvénykönyv 3.135. cikke).

5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?

A tartással kapcsolatos ügyeket a kerületi bíróságok bírálják el Litvániában. A kérelmet az alperes lakóhelye szerinti bírósághoz kell benyújtani. Ha az alperes lakóhelye ismeretlen, az alperes vagyontárgyainak helye vagy az utolsó ismert lakóhelye az irányadó. A Litván Köztársaság területén lakóhellyel nem rendelkező alperessel szemben érvényesítendő keresetet az alperes vagyontárgyainak helye szerinti vagy a Litván Köztársaság területén található, utolsó ismert lakóhelye szerinti bírósághoz is be lehet nyújtani. A tartással kapcsolatos kereset a felperes lakóhelye szerinti bíróságon is benyújtható (a polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv 26., 29. és 30. cikke).

A kereset benyújtásához nem szükséges ügyvéd vagy más közvetítő igénybevétele. Lásd 3. és 4. kérdést is.

6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?

A kereset benyújtásához nem szükséges ügyvéd vagy más közvetítő igénybevétele. Lásd 3. és 4. kérdést is.

7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?

A perköltségek magukban foglalják az illetéket és az ügy elbírálásához kapcsolódó költségeket (a polgári perrendtartásról szóló törvény 79. cikke). A keresetindítás illetékének összegét a polgári perrendtartásról szóló törvény 80. cikke szabályozza. Vagyonjogi jogvita esetén az illeték összegét a követelés értéke alapján kell kiszámítani: 30 000 EUR-ig terjedő követelések esetén – 3%, de legalább 20 EUR; 30 000 EUR-tól 100 000 EUR összegig terjedő követelések esetén – 900 EUR és a 30 000 EUR összeget meghaladó követelésrész 2%-a, 100 000 EUR feletti követelések esetén – 2 300 EUR és a 100 000 EUR összeget meghaladó követelésrész 1%-a. Az illeték teljes összege vagyonjogi jogvita esetén nem haladhatja meg a 15 000 EUR összeget (a polgári perrendtartásról szóló törvény 80. cikke).

A rendszeresen fizetendő tartásdíj iránti kereset esetén a követelés összegét a kifizetések egyévi teljes összege alapján kell megállapítani (a polgári perrendtartásról szóló törvény 85. cikke). A tartásdíj iránti kereset esetén a kérelmező mentesül az illeték megfizetése alól (a polgári perrendtartásról szóló törvény 83. cikke).

Amennyiben valamely személy pénzügyi eszközei nem elegendőek, az állam által fedezett költségmentességet kérhet az állam által biztosított költségmentességről szóló törvényben előírt eljárás szerint. Az államilag biztosított, másodlagos költségmentesség kiterjed a polgári jogi eljárás során felmerült perköltségek visszatérítésére is.

8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?

A szülők és gyermekek kölcsönös tartási kötelezettsége

A bíróság tartást megállapító végzést hozhat, amelyben kötelezi a gyermekeik tartását elmulasztó egyik vagy mindkét szülőt, hogy az alábbi módok egyike szerint gondoskodik gyermekeiről: 1) havi fizetés; 2) egyszeri összeg; 3) vagyonátruházás a gyermek részére. Az ügy kimenetelétől függően a bíróság ideiglenes tartásdíj fizetését is előírhatja. A tartás összegének a kiskorú szükségleteihez és a szülei pénzügyi helyzetéhez kell igazodnia; biztosítania kell a gyermek fejlődéséhez szükséges feltételeket. Mindkét szülő a saját pénzügyi helyzetével összhangban támogatja kiskorú gyermekét (a polgári törvénykönyv 3.192. és 3.196. cikke).

A gyermek, a gyermek szülője, a gyermekek jogainak védelméért felelős állami intézmény vagy az ügyész által indított kereset alapján a bíróság csökkentheti vagy emelheti a tartás összegét, ha a tartást megállapító végzés meghozatalát követően a felek pénzügyi helyzetében jelentős változás következett be. A tartás összegének emelése akkor rendelhető el, ha további költségek merültek fel a gyermek gondozásával kapcsolatban (betegség, sérülés, ápolás vagy teljes körű gondozás). Ha szükséges, a bíróság végzésben elrendelheti a gyermek kezelésével kapcsolatos jövőbeni költségek fedezését. A fentiekben hivatkozott személyek kérelmére a bíróság megváltoztathatja a korábban megállapított tartás formáját (a polgári törvénykönyv 3.201. cikke).

A nagykorú gyermek havi fix összegben fizet (bírószági határozat alapján) tartást szülei részére. A tartás összegét a bíróság állapítja meg a gyermekek és a szülők pénzügyi helyzetére tekintettel, valamint az eset más fontos körülményeit figyelembe véve. A tartás összegének megállapításakor a bíróságnak figyelembe kell vennie, hogy a kötelezettség a szülő valamennyi nagykorú gyermekére vonatkozik, függetlenül attól, hogy a tartás iránti keresetet valamennyi gyermekkel vagy csak egyikkel szemben indították-e (a polgári törvénykönyv 3.205. cikke).

Ha a tartást rendszeres fizetések formájában ítélik meg, a tartás összegét évente korrigálni kell az inflációs rátával a kormány által meghatározott eljárás szerint (a polgári törvénykönyv 3.208. cikke).

A házastársak kölcsönös tartási kötelezettsége

A tartást megállapító végzés meghozatalakor és a tartás összegének megállapításakor a bíróság figyelembe veszi a házasság időtartamát, a tartásra való rászorultságot, a korábbi házastársak vagyonát, az egészségi állapotukat, korukat, keresőképességüket, annak valószínűségét, hogy a munkanélküli házastárs keresőtevékenységet találjon, valamint más fontos tényezőket. A tartás egy összegben, havi kötelezettségként vagy vagyonátruházás formájában is megítélhető. Rendszeres fizetés megítélésekor a körülmények lényeges változása esetén bármelyik házastárs kérheti a fizetendő összeg csökkentését, emelését vagy a fizetés megszüntetését. A tartás összegét évente korrigálni kell a kormány által meghatározott eljárás szerint (a polgári törvénykönyv 3.78. cikke).

A korábbi házastársak kölcsönös tartási kötelezettsége

A tartást megállapító végzés meghozatalakor és a tartás összegének megállapításakor a bíróság figyelembe veszi a házasság időtartamát, a tartásra való rászorultságot, a korábbi házastársak vagyonát, az egészségi állapotukat, korukat, keresőképességüket, annak valószínűségét, hogy a munkanélküli házastárs keresőtevékenységet találjon, valamint más fontos tényezőket. A tartás csökkenthető, ideiglenessé tehető vagy elutasítható, ha legalább az alábbi körülmények egyike fennáll:

1) a házasság kevesebb, mint egy évig tartott; 2) a tartásra jogosult házastárs a másik házastárssal vagy annak közeli hozzátartozóival szemben bűncselekményt követett el; 3) a tartásra jogosult házastárs bizonytalan pénzügyi helyzetét saját felróható magatartásával idézte elő; 4) a tartást igénylő házastárs nem járult hozzá a közös vagyonukhoz, vagy a házasság ideje alatt szándékosan cselekedett a másik házastárs vagy a család érdekeivel ellentétesen. A tartás egy összegben, havi kötelezettségként vagy vagyonátruházás formájában is megítélhető.

Rendszeres fizetés megítélésekor a körülmények lényeges változása esetén bármelyik házastárs kérheti a fizetendő összeg csökkentését, emelését vagy a fizetés megszüntetését. A rendszeres fizetéseket a jogosult élete végéig teljesítik, és azokat az inflációnak megfelelően a kormány által megállapított eljárás szerint évente korrigálják. Ha a tartásra jogosult korábbi házastárs meghal vagy újrَاهázasodik, a tartás megszűnik (a polgári törvénykönyv 3.72. cikke)

Más családtagok kölcsönös tartási kötelezettsége

Amennyiben lehetséges, a nagykorú testvér köteles gondoskodni azon rászoruló kiskorú testvéréről, akinek nincsenek szülei, vagy nem kaphat tartást tőlük (a polgári törvénykönyv 3.236. cikke). Az arra képes nagykorú unokák kötelesek tartást fizetni a nagyszüleik részére, ha azok nem tudnak dolgozni, vagy rászorulnak. Az arra képes nagyszülők kötelesek tartást fizetni kiskorú unokáik részére, ha azoknak nincsenek szülei, vagy nem kaphatnak tartást tőlük (a polgári törvénykönyv 3.237. cikke). A polgári törvénykönyvnek a gyermekek és szülők kölcsönös tartási kötelezettségére vonatkozó rendelkezései megfelelően alkalmazandók.

9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?

A tartás fizetésére kötelezett köteles a tartásra jogosult részére tartást fizetni. Amikor a kérelmet a kiskorú gyermek nevében a szülő nyújtja be, a tartást a szülő és nem a gyermek részére kell megfizetni. Ha a gyermeket gyámság/gondnokság alá helyezik, a tartást a gyám/gondnok részére kell megfizetni, aki kizárólagosan a gyermek érdekében használhatja azt fel.

10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?

A bírósági ítélet végrehajtása iránti kérelmet a végrehajtó részére kell címezni. A végrehajtási intézkedés alapja a benyújtott végrehajtható okirat. A végrehajtható okiratok közé tartozik többek között a bírósági határozat vagy végzés alapján kiadott

végrehajtási lap. Amint a végrehajtható határozat jogerőre emelkedik, az elsőfokú bíróság írásbeli kérelem alapján kiadja a jogosult részére a végrehajtási lapot.

A gyermek tartására irányuló kötelezettség elmulasztása a büntetőjog alapján büntetendő: A büntető törvénykönyv 164. cikke előírja, hogy az a személy, aki elmulasztja a gyermek tartására, a gyermek tartásdíjának megfizetésére vagy a gyermek egyéb szükséges pénzügyi támogatására vonatkozó, bíróság által megállapított kötelezettséget, közérdekű munkával, szabadságot korlátozó intézkedéssel, házi őrizettel vagy legfeljebb két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Más jellegű bírósági határozat be nem tartása is járhat büntetőjogi felelősségre vonással: a büntető törvénykönyv 245. cikke alapján az a személy, aki nem teljesíti a nem büntető jellegű bírósági határozatot, vétséget követ el, amely közérdekű munkával, pénzbírsággal, szabadságot korlátozó intézkedéssel vagy házi őrizettel büntetendő.

11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre

Természetes személyektől való behajtás esetén a behajtást nem lehet a háztartással, munkavégzéssel vagy képzéssel összefüggő eszközökre vagy egyéb olyan vagyontárgyakra vezetni, amelyek az adós vagy családja megélhetéséhez vagy munkavégzéséhez vagy képzéséhez szükségesek. A fenti vagyontárgyak listáját a határozatok végrehajtásának kézikönyve tartalmazza. Ezenkívül nem vezethető behajtás a kormány által megállapított havi minimálbér összegéig terjedő pénzüsszegre, illetve a gyermekek és a fogyatékkal élő személyek számára szükséges tárgyakra (a polgári perrendtartásról szóló törvény 668. cikke).

Az adós bérének vagy azzal egyenértékű fizetésének és juttatásának a kormány által megállapított havi minimálbér összegéig terjedő részéből végrehajtható okirat alapján hajtható végre levonás a behajtandó összeg teljes körű fedezéséig; a rendszeres fizetéssel vagy a családfenntartó által elszedett testi sértés, egészségkárosodás vagy halál révén okozott kár megtérítéseként teljesített tartás végrehajtásakor a levonás mértéke 30%, kivéve, ha a végrehajtható okirat másként rendelkezik, vagy a törvények vagy a bíróság másként írják elő. A bérnek, valamint az azzal egyenértékű kifizetéseknek és juttatásoknak a kormány által megállapított havi minimálbért meghaladó részéből történő levonás mértéke 50%, kivéve, ha a törvények vagy a bíróság másként írják elő (a polgári perrendtartásról szóló törvény 736. cikke). A polgári perrendtartásról szóló törvény 739. cikke emellett meghatározza azokat a pénzüsszegeket is, amelyek nem képezhetik a behajtás tárgyát (például anyasági és apasági ellátások, gyermekgondozási ellátások stb.).

Pénznek az adós vagyontárgyaiból történő behajtása nem megengedett, ha az adós azt igazoló bizonyítékot nyújtott be a végrehajtó részére, hogy a behajtandó összeg és a végrehajtási költségek hat hónapon belül, vagy ha a behajtás tárgyát az adós lakóhelyeként szolgáló egyetlen otthona képezi, a polgári perrendtartás 736. cikkében meghatározott összegeknek az adós béréből, nyugdíjából, hallgatói ösztöndíjából vagy egyéb jövedelméből való levonásával 18 hónap alatt behajthatók.

A bírósági határozatokon alapuló végrehajtható okirat a bírósági határozat jogerőre emelkedésétől számított öt éven belül nyújtható be végrehajtás céljából. Ha a bírósági határozat rendszeres fizetések behajtását írja elő, a végrehajtható okiratok a behajtás teljes időtartama alatt érvényesek, a határidő azon a napon kezdődik, amikor az egyes kifizetések teljesítésének határideje lejár (a polgári perrendtartásról szóló törvény 605. cikke).

12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?

Az állam gondoskodik azokról a kiskorú gyermekekről, akik több mint egy hónapja nem kapnak tartást az arra képes szüleiktől vagy nagykorú közeli hozzátartozóiktól (a polgári törvénykönyv 3.204. cikke). A tartásdíjat a szociális biztonságért és munkaügyekért felelős minisztérium felügyelete alá tartozó állami társadalombiztosítási alap igazgatótanácsa osztja és fizeti ki. A tartás kérelmezésekor a kérelmezőnek (az a szülő, akinél a bíróság elhelyezte a gyermeket, vagy a gyám/gondnok) a következő dokumentumokat kell benyújtania: a tartás iránti kérelem, a gyermektartásra vonatkozó bírósági határozat vagy bíróság által hitelesített megállapodás, vagy azok hitelesített másolata, átírata vagy kivonata – az igényelt gyermektartás megállapított összegével – és az alábbiakat alátámasztó iratok: a gyermek litván állampolgár, hontalan vagy Litvániában állandó lakóhellyel rendelkező külföldi állampolgár; a gyermek több mint egy hónapja nem kapott tartásdíjat, vagy annak csak egy részét kapta meg; a kérelmező litván állampolgár, hontalan vagy Litvániában állandó lakóhellyel rendelkező külföldi állampolgár (ha az intézmény nem tudja megszerezni az említett iratokat vagy adatokat az államtól, az intézményi nyilvántartásból vagy az állami információs rendszerből). A tartásdíjnak a megállapított eljárással összhangban történő megfizetésével a szociális biztonságért és munkaügyekért felelős minisztérium felügyelete alá tartozó állami társadalombiztosítási alap igazgatótanácsa a megfizetés időpontjától kezdve jogosult az adóstól követelni a megfizetett összeget és a késedelmes napok után járó kamatot. A megfizetett tartásdíj visszatérítésére és/vagy a kamatok megfizetésére vonatkozó határozat végrehajtható okiratnak minősül.

13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?

Lásd a 12. kérdést.

14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:

14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?

14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?

Az állam által biztosított költségmentességért felelős szolgálat a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló, 2008. december 18-i 4/2009/EK tanácsi rendeletben (a továbbiakban: tartási rendelet) meghatározott feladatok elvégzésére jogosult központi hatóság.

Amennyiben a kérelmek 21 év alatti személyek tartására irányuló, szülők és gyermekek közötti kapcsolatokból eredő kötelezettségekre vonatkoznak, a tartási rendelet 51. cikkében említett központi hatóság feladatait a szociális biztonságért és munkaügyekért felelős minisztérium felügyelete alá tartozó állami társadalombiztosítási alap igazgatósága látja el.

Az állam által biztosított költségmentesség szolgálatának elérhetőségei:

Cím: Odminių g. 3, 01122 Vilnius, tel. +370 700 00 211, fax +370 700 35 006, e-mail: teisinepagaiba@vgtpt.lt

A szociális biztonságért és munkaügyekért felelős minisztérium felügyelete alá tartozó állami társadalombiztosítási alap igazgatótanácsának elérhetőségei:

Állami társadalombiztosítási alap, igazgatóság, mažeikiai egység, cím: Vasario 16-osios g. 4, LT-89225 Mažeikiai, tel. +370 (443) 26659, fax +370 (443) 27341, e-mail: mazeikiai@sodra.lt

15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:

15.1 Intézhetek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?

15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?

Lásd a 14. kérdést.

16 Köti-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?

Igen.

17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?

A 2007. évi hágai jegyzőkönyv alkalmazandó Litvániában.

18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?

A tartási rendelet alkalmazásakor a költségmentességet a tartási rendelet 44–47. cikkével, a polgári jogi eljárásokat szabályozó uniós és nemzetközi jog végrehajtásáról szóló törvény 31–5. cikkével, valamint az állam által biztosított költségmentességről szóló törvénnyel összhangban nyújtják. Az állam által biztosított költségmentesség iránti kérelmeket közvetlenül az állam által biztosított költségmentesség nyújtásáért felelős illetékes hatóságok részére továbbítják (az állam által biztosított költségmentességért felelős szolgálat és annak helyi egységei).

19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

A tartási rendelet rendelkezéseinek végrehajtása érdekében módosították a polgári jogi eljárásokat szabályozó uniós és nemzetközi jog végrehajtásáról szóló litván törvényt. Ezek határozzák meg a tartási rendelet alapján a központi hatóság feladatainak ellátására jogosult intézményeket, és a költségmentesség nyújtására irányuló eljárást, valamint felhatalmazzák a központi hatóság feladatait ellátó intézményeket, hogy állami és önkormányzati intézményektől, egyéb szervektől, bankoktól és más hitel- és pénzügyintézetektől, valamint az állami nyilvántartásokból és más információs rendszerekből díjmentesen beszerezzék a tartási rendeletben meghatározott feladatok végrehajtásához szükséges adatokat.

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami

hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Az egyes tagállamok által gondozott, e honlapon helyet kapott nemzeti tartalmak frissítése jelenleg zajlik, tekintettel az Egyesült Királyság kilépésére az Európai Unióból. Előfordulhat, hogy néhány részlet elkerülte a figyelmünket, és egy adott weboldal még nem tükrözi a megváltozott helyzetet. Igyekszünk mihamarabb naprakésszé tenni a teljes tartalmat.

Utolsó frissítés: 29/06/2020

Tartási követelések - Luxemburg

TARTALOMJEGYZÉK

- 1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?
 - 2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?
 - 3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?
 - 4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?
 - 5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?
 - 6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?
 - 7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?
 - 8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?
 - 9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?
 - 10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?
 - 11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre
 - 12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?
 - 13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?
 - 14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:
 - 14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?
 - 14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?
 - 15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:
 - 15.1 Intézhetek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?
 - 15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?
 - 16 Köti-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?
 - 17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?
 - 18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?
 - 19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?
-

1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?

A tartási kötelezettséget törvény írja elő azok számára, akik rendelkeznek olyan anyagi forrásokkal, amelyekkel támogatni tudnak egy másik személyt, akivel rokoni vagy házassági kapcsolatban állnak. Következésképpen több személy is igényelhet tartást, például:

- az egyik házastárs a másik házastárstól vagy a volt házastárstól (a Polgári Törvénykönyv [Code civil] 212., 214. és 246. cikke), az egyik élettárs a másik élettárstól, ha a bizonyos élettársi kapcsolatok jogkövetkezményeiről szóló 2004. július 9-i módosított törvény (*loi modifiée du 9 juillet 2004 relative aux effets légaux de certains partenariats*) hatálya alá tartozó élettársi kapcsolatot tartanak fenn, vagy bizonyos feltételek esetén a volt élettárstól;
- gyermekek a szüleiktől (a Polgári Törvénykönyv 203., 372-2., 376-2., 376-3. és 376-4. cikke);
- szülők és más felmenők a gyermekeiktől (a Polgári Törvénykönyv 205. cikke);
- szülő a gyermeke házastársától (a Polgári Törvénykönyv 206. cikke).

Az a szabály, amely szerint „a tartásnak nem a múltbeli igények kielégítése a célja”, azt jelenti, hogy a tartás célja a jelenbeli és a jövőbeli szükségletek kielégítése, nem pedig a múltban felmerült kiadások megtérítése. Ez a szabály jogilag egyszerű vélelemnek minősül; másképpen fogalmazva, a szabályt nem kell figyelembe venni, ha a jogosult bizonyítja, hogy vagy kölcsönt kellett felvennie önmaga eltartása érdekében, vagy nem maradt inaktív, vagy nem volt cselekvőképes.

A tartási követelés nem számítható be, kivéve, ha az a követelés, amellyel szemben be akarják számítani, szintén tartási követelés.

2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?

A szülői felügyelet közös gyakorlása esetén a szülők, függetlenül attól, hogy házasok vagy nem házasok, különváltak vagy elváltak, anyagi forrásaikkal és a másik szülő anyagi forrásaival, valamint a gyermek szükségleteivel arányos módon kötelesek hozzájárulni a gyermek eltartásához és oktatásához. A házasság felbontása vagy különválás esetén, függetlenül attól, hogy közösen gyakorolják-e a szülői felügyeletet, a szülőknek továbbra is együttesen kell hozzájárulniuk a gyermek eltartásának és oktatásának költségeihez, kivéve, ha a bíróság másként dönt. Ez a hozzájárulás tartásdíj formájában történik, és nem szűnik meg automatikusan a gyermek nagykorúvá válásával. A tartásdíj fizethető közvetlenül a nagykorú gyermeknek, és a gyermek szükségleteinek és a szülők megváltozott anyagi forrásainak és kiadásainak megfelelően módosítható.

3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?

A kerületi bíróság (*tribunaux d'arrondissement*) keretében működő családjogi bíróság (*juge aux affaires familiales*) jár el a tartásdíjjal, a szülői felügyelet gyakorlásával, valamint a házasság felbontásával és a különválással kapcsolatos ügyekben.

A tartást kérelmezőnek a családjogi bírósághoz kell benyújtani a követelést. Ha a tartási követelés házasság felbontására vagy különválásra irányuló eljáráshoz kapcsolódik, a házasság felbontására vagy különválásra irányuló kérelem tárgyában döntő családjogi bíróság határoz a tartási követelésről is.

4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?

Gyámság (*tutelle*) vagy gondnokság (*curatelle*) esetén a gyám (*tuteur*) vagy a gondnok (*curateur*) nyújthatja be a kérelmet a szülő vagy a kiskorú gyermek nevében.

A kiskorú gyermek felett szülői felügyeletet gyakorló szülő (szülők) nyújthatja (nyújthatják) be a kérelmet a gyermek nevében.

A kiskorú gyermek nem rendelkezik jogképességgel és arra vonatkozó cselekvőképességgel, hogy saját maga terjesszen elő kérelmet, kivéve, ha az új polgári perrendtartás (*Nouveau Code de procédure civile*) 1007-50. cikkének megfelelően

ítélőképességgel rendelkezik. Ebben az összefüggésben az ítélőképességgel rendelkező kiskorú a kerületi bírósághoz benyújtott kérelemben kérheti a családjogi bíróságtól a szülői felügyelet gyakorlásának, a láthatósági jog gyakorlásának vagy a gyermekelhelyezés módosítását. Ebben az esetben a bíróság 15 napon belül ügyvédet rendel ki a kiskorú képviselőjére.

5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?

Az alábbi kerületi bíróság illetékes:

1. a család lakóhelye szerint bíróság;
2. ha a szülők külön élnek, a szülői felügyelet közös gyakorlása esetén azon szülő tartózkodási helye szerinti bíróság, akinél a kiskorú szokásos tartózkodási helye található, vagy azon szülő tartózkodási helye szerinti bíróság, aki a szülői felügyeletet kizárólagosan gyakorolja;
3. egyéb esetekben a nem az eljárást indító személy tartózkodási helye szerinti bíróság.

Közös kérelmek esetén a felek választják ki a valamelyik fél lakóhelye szerinti bíróságot.

Ha azonban a jogvita tárgya csak a házastárs tartása, a gyermek eltartásához és oktatásához való hozzájárulás, a házasság költségeihez való hozzájárulás, vagy sürgős és ideiglenes intézkedés a bejegyzett élettársi kapcsolat megszűnése esetén, a házastárs vagy a volt élettárs vagy a gyermek – adott esetben nagykorú gyermek – neveléséért elsősorban felelős szülő tartózkodási helye szerinti bíróság jár el.

Az illetékességet a kérelem benyújtásának napján vagy házasság felbontása esetén az első beadvány benyújtásának napján érvényes tartózkodási hely határozza meg.

Ha a házasság felbontása iránti eljárásban követelik a tartásdíjat, akkor a házasság felbontása iránti kérelmet elbíráló bíróság illetékes.

6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?

A kérelmező a családjogi bírósághoz fordulhat a kérelemnek a kerületi bírósághoz való benyújtása útján. A kérelmet a kerületi bíróság hivatalához kell benyújtani, amely kézbesíti az ellenérdekű félnek. Nem kell ügyvédnek képviselni a feleket, kivéve, ha a házasságnak a házasság helyrehozhatatlan megromlásán alapuló felbontása iránti eljárásban vagy különválás iránti eljárásban követelik a tartásdíjat. Ilyen esetekben szükséges az ügyvédi képviselő.

A kérelmező minden esetben köteles benyújtani a bíróságnak a szükségleteit alátámasztó valamennyi iratot. Ilyen irat lehet például a bérjegyzék, az adómentességi igazolás, a munkanélküliség vagy tartós betegállomány igazolása, a bérleti díj, kölcsön, az eltartott gyermekek, tartási és oktatási költségek stb. igazolása.

7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?

Jogi eljárás során felmerülő költségek között említhető a bírósági költség és az eljárási költség, amelynek (részben vagy egészben történő) megfizetésére a peresztes fél kötelezhető. Előfordulhat, hogy ügyvédi költséget is kell fizetni.

Költségmentességben részesülhetnek azok a személyek, akiknek a jövedelme a luxemburgi jog szerint nem kielégítő. A költségmentesség igényléséhez ki kell tölteni egy kérdőívet, amely a központi szociális segélyszolgálatnál (*service central d'assistance sociale*) elérhető, és be kell nyújtania az illetékes ügyvédi kamara elnökéhez (*Bâtonnier de l'Ordre des avocats*).

Ha az ügyvédi kamara elnöke engedélyezi a költségmentességet, a költségmentesség fedezi a bíróság mindazon eljárása, ügymenete és cselekményei során felmerülő valamennyi költséget, amellyel kapcsolatban engedélyezik. Így például kiterjed az eljárási és bejegyzési illetékekre, az ügyintézési és ügyvédi díjakra, a bírósági végrehajtó költségére és díjára, a közjegyzői költségekre és díjakra, a technikai személyzet költségére és díjára, a tanúknak fizetett költségtérítésre, a tolmácsok és fordítók díjára, a *certificats de coutume* (igazolás vagy nyilatkozat az alkalmazandó jogról) díjára, utazási költségekre, a nyilvántartásba vétel, a jelzáló és egyéb biztosíték alaki követelményeinek költségére és díjára, valamint szükség esetén a sajtóban történő közzététel díjára.

8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?

- A tartás formái

A házasság felbontására vagy különválásra irányuló eljárás során és annak kimondása után a tartásra leggyakrabban havonta fizetendő tartásdíj formájában kerül sor. A tartásra sor kerülhet azonban egyösszegű – pénzbeni vagy természetbeni – juttatás formájában is.

A gyermek eltartásához és oktatásához való hozzájárulás tekintetében a tartás teljesítése történhet havi tartásdíj fizetése formájában vagy – részben vagy egészben – a gyermek vonatkozásában felmerült költségek közvetlen megfizetésével. Végül pedig a tartás teljesíthető a használati jog és a lakhatás biztosításával is.

Ha a tartásra kötelezett bizonyítja, hogy nem képes megfizetni a tartást, a bíróság kötelezheti, hogy a saját otthonába fogadja be, ott tartsa el és élje meg azt a személyt, akinek a részére a tartást fizetnie kellene.

- **A tartás kiszámítása**

Nincs előre meghatározott tartási díjszabás. A tartás összegét a kötelezett anyagi eszközei és a jogosult szükségletei alapján számítják ki.

- **Indexálás**

A tartás összegének a megélhetési költségekhez való igazítása érdekében a bíróság – akár hivatalból is – dönthet a tartásnak egy jogszabály által előírt változón alapuló indexhez kötéséről.

- **Felülvizsgálat**

A körülmények megváltozása esetén a tartás összege növelhető vagy csökkenthető, vagy a tartás meg is szüntethető. Ez a szabály nem alkalmazható a házasság felbontása során megállapított egyösszegű juttatás esetén. Ha a felek nem tudnak megegyezni, a bíróság dönt a tartás megszüntetéséről vagy csökkentéséről.

A bíróság módosíthatja a tartásnak a felek megállapodásával meghatározott összegét. A bíróságot nem csak akkor illeti meg ez a jog, ha a jogosult vagy a kötelezett körülményei megváltoznak, hanem bármiféle változás hiányában akkor is, ha a bíróság úgy ítéli meg, hogy az összeg túl alacsony vagy túl magas.

A házasságnak a házasság helyrehozhatatlan megromlásán alapuló felbontása iránti eljárásban a házastársnak megítélt tartás – rendkívüli körülmények kivételével – nem fizethető a házasság időtartamánál hosszabb ideig.

9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?

A házasság felbontására vagy különválásra irányuló eljárás során és annak kimondása után a kedvezményezett házastárs részére kell fizetni a tartást.

A gyermek eltartásához és oktatásához való hozzájárulást az egyik szülő fizeti a másik szülőnek vagy a gyermek felügyeletével megbízott személynek. A gyermek nagykorúvá válását követően a bíróság dönthet úgy vagy a szülők megállapodhatnak abban, hogy részben vagy egészben a gyermek részére fizetik ezt a hozzájárulást.

10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?

A jogosultnak számos eszköz áll rendelkezésére, hogy kikényszerítse a nem teljesítő kötelezettől a tartás megfizetését.

Polgári jog:

A jogosultnak számos lehetősége van:

- Házasság felbontása esetén a jogosult – a kérelemnek a kerületi bírósághoz való benyújtásával – kérelmezheti a családjogi bíróságtól annak engedélyezését, hogy a volt házastársát kizárva és harmadik felek jogainak sérelme nélkül – a bíróság által meghatározott arányban és feltételekkel – megkaphassa a volt házastárs jövedelmét, beleértve az öregségi nyugdíjat és az életjáradékot is, vagy bármely egyéb, harmadik fél által fizetendő összeget. A körülmények megváltozása esetén módosítható ez a döntés.
- A jogosult kérhet rendes végrehajtási intézkedést, azaz bírósági határozat vagy végrehajtható okirat alapján harmadik féltől letiltást (például bankszámláról), ingóság (gépjármű, ékszer stb.) vagy ingatlan (ház, telek stb.) lefoglalását.

Büntetőjog:

A jogosult büntetőjogi feljelentést tehet a következő bűncselekmények miatt:

- A család elhanyagolása egy hónaptól egy évig terjedő szabadságvesztéssel és 251 EUR-tól 2 500 EUR-ig terjedő pénzbüntetéssel, vagy ezek valamelyikével büntetendő (a Büntető Törvénykönyv [*Code pénal*] 391a. cikke). A

bűncselekmény akkor valósul meg, ha a kötelezett a jogosulttal szemben törvény alapján fennálló tartási kötelezettségét teljes egészében vagy részben nem teljesíti, akár úgy, hogy elutasítja ennek teljesítését, ha arra egyébként képes lenne, vagy úgy, hogy a saját hibájából nem képes annak teljesítésére.

Ez vonatkozik a szülőknek a gyermekeikkel szemben, a házastársak között, valamint az örökbefogadó szülőknek az örökbefogadott gyermekkel szemben fennálló tartási kötelezettségére.

A büntetőeljárást megelőzi a kötelezett jegyzőkönyvben rögzített kihallgatása a Luxemburgi Nagyhercegség rendőrtisztje által. Ha a kötelezetteknek nincs ismert tartózkodási helye, a kihallgatás nem szükséges.

- A csalárd fizetésektelenség egy hónaptól három évig terjedő szabadságvesztéssel és 500 EUR-tól 12 500 EUR-ig terjedő pénzbüntetéssel, vagy ezek valamelyikével büntetendő (a Büntető Törvénykönyv 391b. cikke). A bűncselekmény azzal valósul meg, ha még a bírósági döntés előtt a kötelezett előidézte vagy súlyosbította a saját fizetésektelenségét, akár úgy, hogy megnövelte kötelezettségeit, vagy csökkentette vagyonát, illetve elrejtette a vagyontárgyainak egy részét annak érdekében, hogy elkerülje egy polgári bíróság által tartási ügyben kibocsátott végzés végrehajtását.

A Büntető Törvénykönyv 391b. cikkének alkalmazásában egyenértékűnek minősülnek a házassággal kapcsolatos költségek tekintetében juttatást, támogatást és hozzájárulást előíró bírósági határozatok és bíróság által jóváhagyott megállapodások, valamint a tartással kapcsolatban a házasság felbontása előtt közös megegyezéssel elfogadott megállapodások.

11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre

Az örökjádék, életjádék és tartás behajtására vonatkozó keresetek öt év után évülnek el.

12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?

A jogosult kérelmére a Nemzeti Szolidaritási Alap (*Fonds national de solidarité*) behajthatja a házastársnak, felmenőnek vagy lemenőnek járó bármely tartást. A behajtandó összeg tekintetében az Alapra szállnak át a jogosultat megillető, a tartási követelés behajtására vonatkozó eljárások és biztosítékok. Miután a kötelezettet tájékoztatták a behajtandó összegről, tartozását a Nemzeti Szolidaritási Alap elnökéhez kell teljesítenie.

13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?

A Nemzeti Szolidaritási Alap bizonyos feltételek esetén kifizeti a kötelezett helyett a tartást. A jogosultnak vagy törvényes képviselőjének a Nemzeti Szolidaritási Alap elnökéhez kell benyújtani a fizetési kérelmet.

Az elnök vagy meghatalmazottja elfogadja a kérelmet, ha a jogosult igazolja az alábbiakat:

1. a hivatalos lakóhelye az országban van, és ő vagy a törvényes képviselője már öt éve ott él;
2. a tartást a Luxemburgi Nagyhercegségben végrehajtható bírósági határozattal állapították meg;
3. a tartás hatékonyan végrehajtott magánjogi végrehajtási intézkedés keretében nem volt behajtható részben vagy egészben;
4. nehéz anyagi helyzetben van.

A c) pontban foglalt feltétel nem teljesülése esetén is elfogadják a kérelmet, ha a végrehajtási intézkedések várhatóan nem vezetnek eredményre, vagy ha a kötelezett külföldön él. Jogvita esetén a jogosult lakóhelye szerinti békebíró (juge de paix) jár el, amelyhez az elnök döntéséről való értesítést követő negyven napon belül lehet fordulni.

A jogosult automatikusan költségmentességben részesül. A kérelem elfogadásától az Alap általi kifizetések megszűnéséig a jogosult nem léphet fel a kötelezettel szemben a tartás behajtása iránt.

14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:

14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?

Az 1956. június 20-i New York-i egyezmény és a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló, 2008. december 18-i 4/2009/EK tanácsi rendelet értelmében egy Luxemburgban lakó kérelmező a főállamügyészhez (*Procureur Général d'Etat*) fordulhat kérelemmel a tartás érvényesítése érdekében, ha a kötelezett külföldön él.

A központi hatóságként eljáró főállamügyész továbbítja a kérelmet és a csatolt okiratokat annak az országnak a központi hatóságához, ahol a kötelezett lakik, hogy az ottani központi hatóság segítséget nyújtson a kérelmező részére a neki járó tartás érvényesítésében.

14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?

A tartásra jogosult személy a 4/2009/EK rendeletben meghatározott különböző nyomtatványok használatával benyújtja a kérelmet a továbbító hatósághoz, vagyis a főállamügyészhez.

Procureur Général d'Etat

Cité Judiciaire
Bâtiment CR
L-2080 Luxembourg

15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:

15.1 Intézkedek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?

A nem Luxemburgban lakó kérelmezőnek közvetlenül a lakóhelye szerinti állam központi hatósághoz kell fordulnia. A kérelmező nem fordulhat közvetlenül valamely luxemburgi szervezethez vagy hatósághoz.

15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?

Tárgytalan.

16 Kötí-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?

Igen.

17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?

18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?

Az uniós rendelet szerinti kérelmek esetén a 21 évesnél fiatalabb, tartásra jogosult személyek teljes költségmentességben részesülnek a nemzeti jog rendelkezéseitől függetlenül.

19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

Annak érdekében, hogy a központi hatóság segítséget nyújthasson a tartási rendelet 51. cikke alapján, Luxemburg 2011. augusztus 3-án elfogadta az említett rendelet végrehajtásáról szóló törvényt, valamint az említett 2011. augusztus 3-i törvény 2. és 3. cikkét végrehajtó nagyhercegi rendeletet (Hivatalos Lap [*Mémorial*] A, 175. sz., 2011. augusztus 12.).

Ezek a jogszabályok biztosítják a főállamügyész közvetlen hozzáférési jogát bizonyos adatbázisokhoz.

Kapcsolódó hivatkozások

 [Legilux](#)

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Az egyes tagállamok által gondozott, e honlapon helyet kapott nemzeti tartalmak frissítése jelenleg zajlik, tekintettel az Egyesült Királyság kilépésére az Európai Unióból. Előfordulhat, hogy néhány részlet elkerülte a figyelmünket, és egy adott weboldal még nem tükrözi a megváltozott helyzetet. Igyekszünk mihamarabb naprakésszé tenni a teljes tartalmat.

Utolsó frissítés: 25/09/2019

Tartási követelések - Magyarország

TARTALOMJEGYZÉK

- 1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?

- 2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?
- 3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?
- 4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?
- 5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?
- 6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?
- 7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?
- 8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?
- 9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?
- 10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?
- 11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre
- 12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?
- 13 A kötelezett helyett megelölgelezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?
- 14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:
 - 14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?
 - 14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?
- 15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:
 - 15.1 Intézhetek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?
 - 15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?
- 16 Köti-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?
- 17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?
- 18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?
- 19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?

A rokontartási kötelezettség elsősorban az egyenesági rokonokat terheli egymással szemben:

- a szülőnek a gyermekével és a gyermeknek a szülőjével szemben van tartási kötelezettsége;
- ha a tartásra jogosult gyermeknek tartásra kötelezhető szülője nincs, eltartása távolabbi felmenőire hárul;
- ha a tartásra jogosultnak nincs gyermeke, távolabbi leszármazói kötelesek őt eltartani (Ptk. 4:196. § (1) – (4) bek.).

Azt a kiskorút, akinek tartásra kötelezhető egyenesági rokona nincs, nagykorú testvére köteles eltartani, feltéve, hogy ezt saját maga, házastársa, élettársa és tartásra rászoruló egyenesági rokonai szükséges tartásának veszélyeztetése nélkül képes teljesíteni (Ptk. 4:197. §).

A házastárs köteles háztartásában eltartani a vele együtt élő házastársának olyan, tartásra szoruló kiskorú gyermekét (mostohagyermek), akit házastársa az ő beleegyezésével hozott a közös háztartásba (Ptk. 4:198. § (1) bek.).

A mostohagyermek a tartásra szoruló mostohaszülőjét akkor köteles eltartani, ha a mostohaszülő az ő eltartásáról hosszabb időn át gondoskodott (Ptk. 4:199. § (1) bek.).

A nevelt gyermek azt a személyt köteles eltartani, aki róla saját háztartásában hosszabb időn át ellenszolgáltatás nélkül gondoskodott, és nem vér szerinti-, örökbefogadó- vagy mostohaszülője (nevelőszülő) (Ptk. 4:199. § (2) bek.).

A házassági életközösség megszűnése esetén házastársától, a házasság felbontása esetén volt házastársától tartást követelhet az, aki magát önhibáján kívül nem képes eltartani (Ptk. 4:29. § (1) bek.).

Az életközösség megszűnése esetén volt élettársától tartást követelhet az, aki magát önhibáján kívül nem képes eltartani, feltéve, hogy az életközösség legalább egy évig fennállt és az élettársak kapcsolatából gyermek született (Ptk. 4:86. § (1) bek.).

A „tartás” módja kétféle lehet: természetben, vagy pénz (tartásdíj) formájában.

A „tartási kötelezettség” a kiskorú gyermek tartása esetén azt jelenti, hogy a gyermek szülője jogosult és köteles arra, hogy gyermekét családban gondozza, nevelje és a gyermeke testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételeket - különösen a lakhatást, étkezést, ruházattal való ellátást -, valamint az oktatásához és az egészségügyi ellátásához való hozzájutást biztosítsa.

A gyermekkel egy háztartásban élő, a gyermeket gondozó szülő természetben, a külön élő (vagy az egy háztartásban élő, de a tartásáról nem gondoskodó) szülő pedig elsősorban tartásdíj fizetése útján biztosítja a gyermek szükségleteit.

2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?

Minden kiskorú (18 év alatti) gyermek a törvény által felállított rászorultsági vélelem alapján tartásra jogosult. Tartásra jogosult továbbá a gyermek a 20. életévének betöltéséig, amennyiben középiskolai tanulmányokat folytat.

A továbbtanuló nagykorú (18. életévét betöltött), munkaképes gyermek a rászorultsági vélelem esetén kívül is jogosult a tartásra, ha szükséges tanulmányai indokolt időn belüli folytatása érdekében arra rászorul. A gyermeknek a szülőt a továbbtanulási szándékáról késedelem nélkül tájékoztatnia kell (Ptk. 4:220. § (1) bek.).

Tanulmánynak minősül az életpályára előkészítő szakképzettség megszerzéséhez szükséges képzés vagy tanfolyam, a felsőfokú végzettségi szintet biztosító alap- és mesterképzésben, valamint a felsőfokú szakképzésben folytatott tanulmányok folyamatos végzése.

A szülő a huszonötödik életévét betöltött, továbbtanuló gyermekének tartására rendkívül indokolt esetben kötelezhető (Ptk. 4:220. § (5) bek.).

Azonban, a szülő nem köteles nagykorú, továbbtanuló gyermekét eltartani, ha a gyermek a tartásra érdemtelen, a gyermek tanulmányi és vizsgakötelezettségének rendszeresen, önhibájából nem tesz eleget, vagy ezáltal a szülő saját szükséges tartását vagy kiskorú gyermekének tartását veszélyeztetné. A nagykorú gyermek érdemtelen a tartásra akkor is, ha a tartásra kötelezettel kellő indok nélkül nem tart kapcsolatot (Ptk. 4:220. § (3) – (4). bek.).

3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?

A tartás mértékére és módjára vonatkozóan elsősorban a jogosult és a kötelezett (gyermektartásdíj tekintetében a szülők) megállapodása az irányadó. Megállapodás hiányában a jogosult a tartás bírósági meghatározását kérheti. A gyermektartásdíjról a szülők megegyezésének hiányában a bíróság dönt.

A kiskorút illető tartás iránt a kiskorú érdekében a gyámhatóság, a szülőt illető tartás iránt a szülő érdekében – egyetértésével – a járási hivatal is indíthat pert. Az a tartásra kötelezett rokon, aki a jogosult tartásáról maga gondoskodik vagy őt gondozza, a többi kötelezett ellen saját jogán pert indíthat.

A gyermektartásdíjra jogosult gyermek szülője vagy más törvényes képviselője kérelmezheti a gyermektartásdíj megelőlegezését a gyámhatóságnál, amennyiben legalább 6 hónapra visszamenőleg behajthatatlan volt a tartásdíj.

A kérelemben nyilatkozni kell, hogy nem állnak-e fenn a tartásdíj megelőlegezését kizáró okok, és meg kell jelölni azokat az okokat, tényeket, amelyek a kérelmet megalapozzák.

A kérelemhez csatolni kell a megfelelő jövedelemigazolásokat, a gyermektartásdíjat megállapító jogerős bírósági határozatot, adott esetben a középfokú nappali oktatás munkarendje szerinti tanulmányok folytatását igazoló iratot, a gyermektartásdíj eredménytelen végrehajtását igazoló, illetve a végrehajtás szünetelését kimondó 6 hónapnál nem régebbi foglalkási jegyzőkönyvet, vagy a gyermektartásdíj behajtása iránti eljárás megindítását igazoló okiratot.

A gyámhivatalnak meg kell győződnie a gyermektartásdíj átmeneti – a kérelem benyújtását közvetlenül megelőző legalább 6 havi – behajthatatlanságáról.

A gyermektartásdíj megelőlegezésére akkor kerülhet sor, ha a jogosult kérte a bírósági határozatban megállapított gyermektartásdíj bírósági végrehajtását, és a kötelezett munkabérére, más rendszeres jövedelmére, illetve egyéb vagyonára vezetett végrehajtás eredménytelen volt, vagy a végrehajtás szünetel, a részösszegű megfizetés vagy behajtás mértéke a bíróság által megállapított gyermektartásdíj alapösszegének 50%-át nem haladta meg.

A gyámhivatal szükség esetén megkeresi a bíróságot, illetve az önálló bírósági végrehajtót a kérelmező által megindított végrehajtási eljárás eredményének közlése végett. Amennyiben a tényállás tisztázása indokolja, a gyámhivatal megkeresi a munkáltatót a letiltással kapcsolatos adatok közlésére.

A gyámhivatal az eljárás megindításáról szóló értesítésében felhívja a gyermektartásdíj fizetésére kötelezett személyt a tartásdíj haladéktalan megfizetésére, valamint az erre vonatkozó nyilatkozattételre.

A gyámhivatal a határozatát közli a kötelezett munkáltatójával, a végrehajtást foganatosító bírósággal, illetve az önálló bírósági végrehajtóval, a jogosult és a kötelezett lakcíme szerint illetékes ügyészséggel, a kötelezett lakcíme szerint illetékes jegyzővel, mint adóhatósággal, valamint a megelőlegezett gyermektartásdíjat folyósító fővárosi és megyei kormányhivatallal.

4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?

Igen, a gyermektartásdíjra jogosult gyermek szülője vagy más törvényes képviselője kérelmezheti a gyermektartásdíj megelőlegezését a gyámhatóságnál.

Az a tartásra kötelezett rokon, aki a jogosult tartásáról maga gondoskodik vagy őt gondozza, a többi kötelezett ellen saját jogán pert indíthat.

A kiskorút illető tartás iránt a kiskorú érdekében a gyámhatóság, a szülőt illető tartás iránt a szülő érdekében – egyetértésével – a járási hivatal is indíthat pert.

5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?

Az általános illetékességi szabályok alapján az a bíróság, amelynek területén az alperes (tartásra kötelezett) lakik, illetékes.

Belföldi lakóhely hiányában az illetékesség az alperes tartózkodási helyéhez igazodik; ha az alperes tartózkodási helye ismeretlen, vagy külföldön van, az utolsó belföldi lakóhely irányadó, ha pedig ez nem állapítható meg, vagy az alperesnek belföldön lakóhelye nem is volt, az illetékességet a felperes lakóhelye, illetőleg ennek hiányában a felperes tartózkodási helye alapítja meg.

Ha az alperes állandó munkahelye nem azonos lakóhelyével, a bíróság az alperesnek legkésőbb az első tárgyaláson előadott kérelmére a pert a munkahely bíróságához teszi át tárgyalás és elbírálás végett (Pp. 29. §).

A tartásra kötelezés iránti per az igény érvényesítésére jogosult lakóhelye szerint illetékes bíróság előtt is megindítható (Pp. 34. § (1) bek.).

Az illetékes bíróságok [itt](#) kereshetők.

6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?

A kérelmezőnek nem kell közvetítőn keresztül fordulnia a bírósághoz. A kérelmező közvetlenül (kötelező képviselet nélkül) fordulhat a bírósághoz. (ld. 3., 4., 5. kérdés).

7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?

A feleket – ha törvény, az Európai Unió általános hatályú, közvetlenül alkalmazandó jogi aktusa vagy nemzetközi megállapodás számukra tárgyi költségmentességet nem biztosít – jövedelmi és vagyoni viszonyaikra tekintet nélkül költségfeljegyzési jog (tárgyi

költségfeljegyzési jog) illeti meg a törvényen alapuló tartással kapcsolatos perben, ideértve a tartásdíjnak a kötelezett járandóságait folyósító szervtől vagy más személytől való behajtása, a tartásdíj megszüntetése vagy összegének megváltoztatása, a tartásdíjra irányuló végrehajtás megszüntetése vagy korlátozása iránti pert, továbbá a határon átnyúló tartási ügyben a tartásra kötelezett adatainak beszerzése iránti eljárást is.

Tárgyi költségfeljegyzési jog esetében

a) az eljárás során felmerülő költségeket (tanú- és szakértői díj, ügygondnoki és tolmácsi díj, pártfogó ügyvéd díja, helyszíni tárgyalás és szemle költsége stb.) az állam előlegezi, kivéve azokat a költségeket, melyeket a fél a tárgyi költségfeljegyzési jog ellenére is köteles megelőlegezni;

b) a felet megilleti az illetékfeljegyzés joga.

A tárgyi költségfeljegyzési jog a külföldi nemzetközi megállapodás vagy viszonyosság hiányában is megilleti.

Ha tárgyi költségfeljegyzési jog esetében a felet a bíróság a perköltség megfizetésére kötelezi, az állam által előlegezett költségeket és a feljegyzett illetéket köteles az államnak megfizetni.

Az illeték mértéke a peres eljárásban 6%, de legalább 15 000 forint, legfeljebb 1 500 000 forint. Tartási követelés iránti perben az illeték alapjaként a még teljesítendő, de legfeljebb egy évi tartásdíj összegét kell figyelembe venni.

Amennyiben a fél nem rendelkezik a szükséges anyagi eszközökkel az eljárás költségeinek fedezésére, úgy költségmentességi kérelmet terjeszthet elő a bíróságnál.

Azt a természetes személy felet (ideértve a beavatkozót is), aki jövedelmi és vagyoni viszonyai folytán a perköltséget fedezni nem tudja, jogai érvényesítésének megkönnyítése végett – kérelmére – részleges vagy teljes költségmentesség illeti meg.

Ha a fél jövedelme (munkabére, nyugdíja, egyéb rendszeres pénzbeli juttatása) nem haladja meg a munkaviszony alapján megállapított öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét, vagyona pedig – a szokásos életszükségleti és berendezési tárgyakon felül – nincs, részére költségmentességet kell engedélyezni. Költségmentességben kell részesíteni – jövedelmi és vagyoni helyzetének vizsgálata nélkül – azt a felet is, aki aktív korúak ellátására jogosult, vagy aktív korúak ellátására jogosult közeli hozzátartozójával él közös háztartásban.

A költségmentesség az alábbi kedvezményeket jelenti:

a) illetékmentesség;

b) mentesség az eljárás során felmerülő költségek (tanú- és szakértői díj, ügygondnoki és tolmácsi díj, pártfogó ügyvéd díja, helyszíni tárgyalás és szemle költsége stb.) előlegezése és – ha e törvény másként nem rendelkezik – megfizetése alól;

c) mentesség a perköltség-biztosíték letétele alól;

d) pártfogó ügyvédi képviselő engedélyezése iránti igény, ha azt törvény lehetővé teszi.

A költségmentességet kérelemre a bíróság engedélyezi, és a bíróság határoz az engedélyezett költségmentesség visszavonása tárgyában is.

8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számíttják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?

A gyermektartásdíjról a szülők megegyezésének hiányában a bíróság dönt.

A gyermektartásdíj meghatározása során figyelembe kell venni:

a) a gyermek indokolt szükségleteit (a megélhetéséhez, egészségügyi ellátásához, neveléséhez és taníttatásához szükséges rendszeres kiadások);

b) mindkét szülő jövedelmi viszonyait és vagyoni helyzetét;

c) a szülők háztartásában eltartott más – saját, mostoha vagy nevelt – gyermeket és azokat a gyermekeket, akikkel szemben a szülőket tartási kötelezettség terheli;

d) a gyermek saját jövedelmét; és

e) a gyermeknek és rá tekintettel az őt nevelő szülőnek juttatott gyermekvédelmi, családtámogatási, társadalombiztosítási és szociális ellátásokat (Ptk. 4:218. § (2) bek.).

A tartásdíjat határozott összegben kell meghatározni. A bíróság ítéletében úgy rendelkezhet, hogy a tartásdíj évente, a következő év január 1. napjától a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett éves fogyasztói árindex növekedésének mértékével – külön intézkedés nélkül – módosul (Ptk. 4:207. §). A tartásdíj összegét gyermekeként általában a kötelezett átlagos jövedelmének tizenöt-huszonöt százalékában kell meghatározni. Az átlagos jövedelem megállapításánál rendszerint a kötelezettnek a kereset megindítását megelőző egy évi összes jövedelmére figyelemmel kell lenni (Ptk. 4:218. § (4) bek.).

Ha a felek megállapodásán vagy a bíróság ítéletén alapuló tartás meghatározásának alapjául szolgáló körülményekben olyan változás következett be, hogy a tartás változatlan teljesítése valamelyik fél lényeges jogi érdekét sérti, a tartás mértékének vagy szolgáltatása módjának a megváltoztatását lehet kérni. Nem kérheti a megállapodáson alapuló tartás megváltoztatását az a fél, akinek a körülmények megváltozásának lehetőségével a megállapodás időpontjában számolnia kellett, vagy akinek a körülmények megváltozása felróható.

9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?

A tartásdíj fizetésére kötelezett a tartásdíj jogosultjának fizeti a tartásdíjat, időszakonként (pl. havonta) előre.

10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?

Ha a kötelezett nem fizeti önként a tartásdíjat, a jogosult a bíróság előtt érvényesítheti követelését, a bíróság pedig végrehajtást rendelhet el. Tartási követelést hat hónavnál régebbi időre bírósági úton akkor lehet visszamenőlegesen érvényesíteni, ha a jogosult a követelés érvényesítésével alapos ok miatt késlekedett. Három évnél régebbi időre tartási követelést nem lehet bírósági úton érvényesíteni (Ptk. 4:208. § (3) bek.).

A kiskorút illető tartás iránt a kiskorú érdekében a gyámhatóság, a szülőt illető tartás iránt a szülő érdekében - egyetértésével - a járási hivatal is indíthat pert (Ptk. 4:208. § (1) bek.).

Az a tartásra kötelezett rokon, aki a jogosult tartásáról maga gondoskodik vagy őt gondozza, a többi kötelezett ellen saját jogán pert indíthat (Ptk. 4:208. § (2) bek.).

A bíróság az olyan határozatában, amellyel a munkabérben részesülő személyt tartásdíj fizetésére kötelezte – a jogosult kérelmére – a munkáltatót egyúttal közvetlenül felhívja arra, hogy a határozatban megállapított összeget vonja le, és fizesse ki a jogosultnak.

Amennyiben közvetlen bírósági felhívás kibocsátásra nem került sor, hanem a későbbiek során terjesztenek elő végrehajtás elrendelése iránti kérelmet a bíróság ítélete vagy a bíróságnak a felek egyezségét jóváhagyó határozata alapján, a bíróság közvetlen bírósági letiltó végzéssel rendeli el a tartásdíj végrehajtását, feltéve, hogy a munkabér végrehajtás alá vonható része az esedékes összeget fedezi.

A levonás a munkavállalói munkabérnek legfeljebb 50%-áig terjedhet. A munkanélküli ellátásból (munkanélküli járadékból, nyugdíj előtti munkanélküli segélyből, keresetkiegészítésből, és keresetpótló juttatásból) legfeljebb 33%-ot lehet levonni tartásdíj fejében.

Ha a kötelezettnek nincs rendszeres jövedelme vagy a munkabér végrehajtás alá vonható része az esedékes összeget nem fedezi, a bíróság végrehajtási lap kiállításával rendeli el a végrehajtást. Ebben az esetben a végrehajtás nemcsak a munkabérre vonatkozik, hanem a bírósági végrehajtásról szóló törvényben meghatározottak szerint az egyéb vagyontárgyakra is.

11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre

Kérjük, látogassa meg a határozatok végrehajtására vonatkozó adatlapot.

12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?

Ld. a 10. kérdésre adott választ.

Ha legalább 6 hónapra visszamenőleg behajthatatlan volt a tartásdíj, a gyermektartásdíjra jogosult gyermek szülője vagy más törvényes képviselője kérelmezheti a gyermektartásdíj megelőlegezését a gyámhatóságnál.

A gyámhivatal az eljárás megindításáról szóló értesítésében felhívja a gyermektartásdíj fizetésére kötelezett személyt a tartásdíj haladéktalan megfizetésére, valamint az erre vonatkozó nyilatkozattételre.

A gyámhivatal a határozatát közli a kötelezett munkáltatójával, a végrehajtást foganatosító bírósággal, illetve az önálló bírósági végrehajtóval, a jogosult és a kötelezett lakcíme szerint illetékes ügyészséggel, a kötelezett lakcíme szerint illetékes jegyzővel, mint adóhatósággal, valamint a megelőlegezett gyermektartásdíjat folyósító fővárosi és megyei kormányhivatallal.

A tartásdíj fizetésének elmulasztása büntetőjogi szankciót von maga után: aki jogszabályon alapuló és végrehajtható hatósági határozatban előírt gyermektartási kötelezettségét önhibájából nem teljesíti, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?

Igen (ld. 3. kérdés).

14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:

14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?

A magyar Igazságügyi Minisztérium nyújt segítséget a magyarországi lakos kérelmező kérelmére nemzetközi tartási ügyekben a 4/2009/EK rendelet, illetve nemzetközi szerződések alapján, folyamatosan együttműködve az érintett másik állam tartási központi hatóságával. A kérelmező kérheti a magyar bíróság által hozott, tartásdíj-fizetést elrendelő határozat külföldi végrehajtását, de – ilyen határozat hiányában – a tartásdíj-fizetési kötelezettség külföldi megállapítását, a tartásdíj külföldi felemelését is. A formális kérelmet nem az Igazságügyi Minisztérium veszi fel, hanem a kérelmező lakóhelye, tartózkodási helye vagy munkahelye szerinti járásbíróság, illetve az a járásbíróság, amely a végrehajtani kért elsőfokú magyar tartási határozatot hozta. A kérelem előterjesztéséhez és a külföldi eljáráshoz nincs szükség ügyvédre, a jogi képviselő nélküli félnek a bíróság segít a kérelem előterjesztésében. A kérelmet és a szükséges mellékleteket a bíróság továbbítja az Igazságügyi Minisztériumhoz. A lefordított kérelmet az Igazságügyi Minisztérium küldi meg az érintett másik állam tartási központi hatóságához, amely gondoskodik a kötelezett elleni eljárás megindításáról. A külföldről kapott tájékoztatások alapján az Igazságügyi Minisztérium folyamatosan tájékoztatja a kérelmezőt az ügy fejleményeiről.

14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?

Igazságügyi Minisztérium, Nemzetközi Magánjogi Főosztály

Cím: 1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 2-4.

Postai cím: 1357 Budapest, Pf.: 2.

Telefonszám: +36 (1) 795-4846;

Fax: +36 (1) 795-0463;

E-mail: [✉ nmfo@im.gov.hu](mailto:nmfo@im.gov.hu)

Web: [✉ http://igazsagugyiinformaciok.kormany.hu/nemzetkozi-gyermekelviteli-es-tartasdijjal-kapcsolatos-ugyek](http://igazsagugyiinformaciok.kormany.hu/nemzetkozi-gyermekelviteli-es-tartasdijjal-kapcsolatos-ugyek)

15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:

15.1 Intézhetek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?

Nem, a kérelmet a kérelmező lakóhelye szerinti állam tartási központi hatóságán keresztül kell előterjeszteni.

15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?

A tagállamok központi hatóságai itt kereshetők.

16 Kötí-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?

Igen.

17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?

-

18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?

Az Igazságügyi Minisztérium a beérkező kérelmekkel kapcsolatban megkeresi az illetékes jogi segítségnyújtó szolgálatot, a külföldön élő kérelmező részére pártfogó ügyvéd kijelölése érdekében. A 4/2009/EK rendelet 46. cikke szerinti esetben teljes költségmentesség biztosított, a pártfogó ügyvéd költségeit is az állam viseli. A 47. cikk szerinti esetekben a magyar jog szerint a tartási ügyekben a feleket ún. „tárgyi költségfeljegyzési jog” illeti meg. Eszerint a költségeket (pl. illeték, pártfogó ügyvéd díja) az

állam előlegezi, függetlenül a fél vagyoni-jövedelmi viszonyaitól, de pereszteség esetén a felet a bíróság kötelezheti a költségek megtérítésére. Ha a kérelmező igazolja, hogy vagyoni-jövedelmi viszonyaira tekintettel a magyar jogszabályok szerint teljes személyes költségmentességre jogosult, még pereszteség esetén sem kell a költségeket megtérítenie.

19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

A 2011. évi LXVII. törvény szabályozza a tartási rendelet magyarországi alkalmazását.

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Az egyes tagállamok által gondozott, e honlapon helyet kapott nemzeti tartalmak frissítése jelenleg zajlik, tekintettel az Egyesült Királyság kilépésére az Európai Unióból. Előfordulhat, hogy néhány részlet elkerülte a figyelmünket, és egy adott weboldal még nem tükrözi a megváltozott helyzetet. Igyekszünk mihamarabb naprakésszé tenni a teljes tartalmat.

Utolsó frissítés: 05/10/2017

Tartási követelések - Málta

TARTALOMJEGYZÉK

- 1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?
- 2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?
- 3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?
- 4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?
- 5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?
- 6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?
- 7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?
- 8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?
- 9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?
- 10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?
- 11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre
- 12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?
- 13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?
- 14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:
 - 14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?
 - 14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?
- 15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:
 - 15.1 Intézhettek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?
 - 15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?
- 16 Köti-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?

- 17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?
- 18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?
- 19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?

Máltán a „tartás” kifejezés a jogosultnak a kötelezettől járó olyan összeget jelent, amely családi kapcsolatból eredő tartási kötelezettséghez kapcsolódik. Ha egy kapcsolatot házasság vagy bejegyzett élettársi kapcsolat formájában hivatalossá tesznek, a kapcsolatban részes egyik fél köteles eltartani a másikat.

A „tartási kötelezettség” kifejezés egy olyan tartási összeg megfizetésének kötelezettségére utal, amely tartást meghatározott körülmények között a kötelezett nyújt a jogosult részére. A tartási kötelezettség attól függetlenül fennáll, hogy rögzítették-e a tartás terjedelmét, és attól függetlenül is, hogy fizetik-e a tartást.

A polgári törvénykönyv 3B. cikke előírja, hogy a házastársak és a korábbi házastársak kötelesek eltartani egymást, továbbá hogy a szülők kötelesek eltartani gyermekeiket. A bejegyzett élettársi kapcsolatról szóló törvény 4. cikke szerint az élettársi kapcsolatban élő felek ugyanazokat a jogokat élvezik és kötelezettségeket viselnek, mint a házasságban élők, és ugyanúgy kötelesek egymás eltartására még a kapcsolatuk befejezését követően is, kivéve, ha jogszerű oka van a tartás nem fizetésének. A gyermekek kivételes körülmények között a polgári törvénykönyv 8. cikke alapján kötelesek a rászoruló szülőjüket vagy más felmenőjüket eltartani.

2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?

Főszabályként a gyermek tizenhat éves koráig jogosult a tartásra. A polgári törvénykönyv 3B. cikkének (2) bekezdése ugyanakkor úgy rendelkezik, hogy a szülők akkor is kötelesek megfelelő tartást nyújtani a gyermekük részére, ha az még diák, és nappali tagozatos oktatásban vagy képzésben vesz részt, és még nem töltötte be a huszonharmadik életévét. Ugyanez a cikk arról is rendelkezik, hogy a szülő köteles eltartani a gyermekét, ha az az esélyegyenlőségről (fogyatékosággal élő személyekről) szóló törvény meghatározása szerint testi vagy értelmi fogyatékos.

3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?

A fizetendő tartás összegét és a kifizetések gyakoriságát megállapító határozat érdekében polgári bírósághoz (annak családjogi kollégiumához) kell kérelemmel fordulni.

Ilyen esetben az eljárás azzal indul, hogy a bíróság közvetítőt jelöl ki, aki meghívja a feleket (vagy képviselőiket) egy találkozóra a bíróságon. A találkozó során a közvetítő segít a feleknek a vita békés rendezésében. Ha a felek megegyeznek a tartási megállapodás szövegében, a közvetítő elküldi a megállapodástervezetet a családjogi bíróság elnöki tisztét ellátó bírónak. A bíróság felülvizsgálja a megállapodást, és ha úgy véli, hogy a felek egyikének – így a tartásra jogosult félnek – sem sérül az érdeke a megállapodás megkötésével, a bíróság jóváhagyja a megállapodástervezetet, és a felek ezt követően közjegyző előtt aláírhatják azt.

Ha a felek a közvetítési eljárás alatt nem tudnak megegyezni egy megállapodástervezetben, a közvetítő visszautalja az ügyet a családjogi bíróság elnöki tisztét ellátó bírónak a bírósági eljárás megindítása érdekében. Ilyen esetben a családjogi bíróság a tárgyaláson meghallgatja a felek ügyvédei által tett beadványokat, és ítéletet hoz az ügyben.

A közvetítő előtti eljárás nem jár költséggel, és a felek nem kötelesek ügyvédet igénybe venni, bár ilyen megállapodások megkötése előtt mindig tanácsos jogi segítséget kérni. Másrészt a bírósági eljárásban kötelező az ügyvédi részvétel, és abban jogi költségek merülnek fel, hacsak a felek nem jogosultak költségmentességre.

4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?

A jogosult, annak képviselője vagy a gyermek gyámja terjeszthet elő kérelmet. A gyermektartást a gyermek gondozásáért és felügyeletéért felelős személy kérheti.

5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?

A 2003. évi 396. sz. jogi nyilatkozat ([§ 12.19. sz. másodlagos jogszabály](#)) szerint családjogi ügyekben a polgári bíróság (családjogi kollégiuma) rendelkezik hatáskörrel. Így a polgári bíróság (családjogi kollégiuma) dönthet a fizetendő tartás összegéről (ha a közvetítő előtt nem született megállapodás).

Ha a kötelezett nem fizeti a tartást, a jogosult panasszal élhet a rendőrségnél, amely ennek alapján büntetőeljárást indít a kötelezett ellen. Az eljárás a törvényszék (büntető ügyszak) előtt folyik.

6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?

A külföldről, a 4/2009/EK rendelet alkalmazásával érkező, tartásra irányuló kereset megindítása érdekében fel kell venni a kapcsolatot a máltai központi hatósággal, amely ezek után kezdeményezi az eljárást a közvetítő és szükség esetén a polgári bíróság (családjogi kollégiuma) előtt.

A máltai központi hatóság ezenkívül segíti a jogosultat a vonatkozó panasznak a rendőrséghez történő beadásában, hogy szükség esetén megindulhasson a büntetőeljárás.

7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?

A 4/2009/EK rendelet értelmében a gyermektartásra vonatkozó eljárásokat a központi hatóság költségmentesen folytatja le.

A házastárs támogatására vonatkozó tartás tekintetében a központi hatóság segíti a házastársat az ingyenes eljárásokban, így a családjogi bíróság előtti közvetítési eljárásokban. Ha a közvetítés nem jár sikerrel, a jogosultnak ügyvédhez kell fordulnia, aki a máltai bíróságok előtt segíti a kérelmezőt. A bírósági és ügyvédi díjakat [§ a polgári eljárásról és annak szervezeteről szóló törvénykönyv](#) (a máltai jog 12. fejezete) A. melléklete tartalmazza. Ha egy házastársi tartást kérelmező személy a máltai jog szerint költségmentességre jogosult, a központi hatóság ennek megfelelően segíti az adott személyt.

8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megítélési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?

A megítélhető tartás összegének kiszámítása bíróságonként változik, mivel ezt több szempont befolyásolja. Függetlenül attól, hogy nem létezik a tartás kiszámítására szolgáló képlet, a polgári bíróság (családjogi kollégiuma) a következő tényezőket veszi figyelembe:

- i. a kötelezettek és a jogosultak és/vagy gyermekeinek az életszínvonala;
- ii. a gyermeknek szüksége van-e további pénzbeli támogatásra valamilyen fogyatékoság vagy más szükséglet következtében; és
- iii. a kötelezett gyakorolja-e a gyermekek láthatásához való jogát.

A bíróság határozata felülvizsgálható, de a fizetendő tartásra vonatkozó határozat módosítása nem könnyű, különösen ha a körülmények változatlanok. Ha a körülményekben változás áll be (például egy kiskorúnak a tartós betegsége miatt magasabb tartásdíjra van szüksége, vagy jelentősen változik a kötelezett jövedelme), a bíróság módosíthatja a tartás feltételeit.

A családjogi bíróság rendszerint azt írja elő, hogy a tartás összege évente az országos inflációs ráta mértékének megfelelően emelkedjen. Hasonlóképpen a közvetítési eljárás során létrejött tartási megállapodásban is szoktak rendelkezni olyan kikötésről, amely a tartás inflációkövető emelkedését írja elő.

9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?

A tartást a kötelezett megfizetheti közvetlenül a jogosult részére készpénzben, csekken vagy banki átutalással. A bíróság határozhat úgy, hogy a tartásra esedékes összeget le kell vonni a kötelezett jövedelméből, és a levont összeget közvetlenül a jogosultnak kell elküldeni. Az utóbbira általában akkor kerül sor, ha a kötelezett ismételtelen elmulasztja a tartás megfizetését.

Ha a máltai központi hatóságtól azt kéri, hogy a jogosult nevében eljárást kezdeményezzen, az említett hatóság lépéseket tesz annak érdekében, hogy a kötelezettet a jogosult részére közvetlenül történő fizetésre ösztönözze. Ha a kötelezett megtagadja a fizetést, az ügyet a bíróság el viszik.

Ilyen esetben a máltai központi hatóság kéri a bíróságtól a szükséges ideiglenes intézkedés kibocsátását a kötelezett bankszámlájának inkasszálása és a pénznek a jogosult részére történő elküldése érdekében.

10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?

A központi hatóság a máltai jog szerint rendelkezésre álló minden jogi eszközt igénybe vesz. Első lépésként a máltai központi hatóság levélben tájékoztatja az adott személyt arról, hogy bírósági eljárás indul ellene. Ha a levélnek nincs hatása, a máltai központi hatóság egy eskü alatt tett írásbeli nyilatkozatot kér a jogosulttól, és az ügyet továbbítja a máltai rendőrséghez, hogy ők járjanak el a kötelezettel szemben a büntető törvénykönyv rendelkezéseinek megfelelően.

Szükség esetén a máltai központi hatóság támogatja a jogosultat abban, hogy ügyvédi segítséget kaphasson – akár a költségmentességi részlegtől, akár a központi hatóságtól – az elmaradások megfizetése céljából a kötelezett ellen indítandó polgári eljárás érdekében. Ilyen esetekben, ha a kötelezettel van jövedelme, kérelmezhető a bíróságtól a jövedelem egy részének lefoglalása és közvetlenül a jogosult részére történő átutalása. Ha a kötelezettel nincs jövedelme, de vannak értékes vagyontárgyai, a bíróság elárvereztetheti a vagyontárgyakat, és továbbíthatja a pénzt a központi hatósághoz, amely aztán azt a jogosultnak utalja tovább.

11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre

A tartás fizetésének elmulasztása utáni büntetőeljárás megindítására hat (6) hónapos elévülési idő vonatkozik. A büntetőeljárás nem indul meg, ha a jogosult a tartás esedékessé válásától számított 6 hónapon belül nem fordul panasszal a rendőrséghez.

A Polgári Törvénykönyv 2156. cikke kimondja, hogy a tartás megfizetésére vonatkozó keresetindítás elévülési ideje öt év.

12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?

A máltai központi hatóság segíti

a) a Máltán kívül élő jogosultakat, ha egy máltai kötelezett ellen kell keresetet indítaniuk, nevezetesen felkutatja a kötelezettet, és segíti az eljárás megindítását ellene (az ilyen megkeresések a „bejövő ügyek”);

b) a Máltán élő jogosultakat, ha egy Máltán kívül élő kötelezett ellen akarnak eljárást indítani; ennek keretében elküldi a másik központi hatóságnak a kérelmet, hogy az felkutathassa és perelhesse a kötelezettet.

13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?

Nem, erre nincs lehetőség.

14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:

14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?

Ha a jogosult Máltán, a kötelezett pedig egy másik tagállamban él, az ilyen jogosult kérelmezheti a máltai központi hatóságtól, hogy működjön együtt a másik tagállam központi hatóságával a kötelezett felkutatása és arra vonatkozó tájékoztatása érdekében, hogy tartásfizetési kötelezettsége áll fenn.

Ha a fizetendő tartás összegére vonatkozóan nem született határozat, a máltai központi hatóság felveszi a kapcsolatot a másik tagállam központi hatóságával, és segítséget kéri abban, hogy az adott tagállam bírósági vagy közigazgatási szervei határozatot hozzanak a kötelezettel szemben érvényesítendő tartás összegéről.

Ezt követően a máltai központi hatóság együttműködik a külföldi központi hatósággal annak érdekében, hogy tájékoztatást kapjon arról, hogyan lehet a leghatékonyabban biztosítani a határozat végrehajtását; ha a kötelezett önként együttműködik, erre nem kerül sor.

14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?

A máltai központi hatóság elérhetősége megtalálható az EU Igazságügyi Atlaszában honlapján.

15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:

15.1 Intézkednek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?

A tartással kapcsolatos, határon átnyúló ügyekben a máltai központi hatóság segítséget nyújt a külföldi jogosultnak a tartási igénye érvényre juttatásában. Ilyen esetekben a máltai központi hatóság az adott ügy körülményeinek megfelelően képviseli a jogosultat minden közigazgatási hatóság vagy a bíróságok előtt. A máltai központi hatóság kérheti a szükséges nyomtatványok kitöltését, és meghatalmazást is kérhet a jogosulttól mielőtt bármilyen jogi eljárást kezdeményez.

Ha a jogosult a kötelezettől házastársi támogatás formájában kíván tartást érvényesíteni, csak akkor illeti meg költségmentesség a bíróság előtt, ha a jogosult megfelel a költségmentességre vonatkozó ugyanazon feltételeknek, amelyek a Máltán élő személyekre érvényesek.

15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?

A máltai központi hatóság elérhetősége megtalálható az EU Igazságügyi Atlaszában. A központi hatóság ellátja a 21. kérdés i)-j) pontjaiban részletesen leírt feladatokat, nevezetesen felkutatja a kötelezettet, meggyőződik arról, hogy hoztak-e a kötelezettel szembeni végrehajtható határozatot (ha nem, segítséget nyújt a jogosultnak egy végrehajtható határozat megszerzésében), és segíti a jogosultat az ilyen határozat végrehajtásában.

16 Kötí-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?

Igen, Máltát kötelezi a 2007. évi hágai jegyzőkönyv.

17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?

Tárgytalan.

18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?

A központi hatóság ingyenes útmutatást kínál azon személyek részére, akik határon átnyúló tartási ügyekben a központi hatósághoz fordulnak. Ha egy külföldön élő személy fordul kéréssel a máltai központi hatósághoz, a hatóság gondoskodik arról, hogy az adott személy jogi követelésének jellegéhez igazodó, személyre szabott segítséget kapjon. Ha a kérés saját részre igényelt tartásra vonatkozik, a máltai központi hatóság tanácsadással és általános útmutatással segíti a kérelmezőt.

Ha a tartási igény gyermektartásra vonatkozik, a máltai központi hatóság biztosítja, hogy a kötelezett elleni jogi eljárás költségmentesen történjen.

Ha a máltai központi hatóságtól egy Máltán élő jogosult kéri a tartás külföldön élő kötelezettel szembeni érvényesítésében való segítségét, a máltai központi hatóság segítséget nyújt az adott személynek abban, hogy bírósághoz forduljon az ügyével, kapcsolatot tart a külföldi központi hatósággal, tájékoztatja a jogosultat az ügy eredményéről, és megvitatja vele az őt megillető tartás behajtásának lehetőségeit.

19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

Minden ügynek van előadó tisztviselője annak érdekében, hogy a máltai központi hatóság továbbítsa és fogadja a kérelmeket, kapcsolatot tartson a kötelezettel és a jogosulttal, és figyelembe vegye azok kéréseit, továbbá tájékoztassa a külföldi központi hatóságot az egyes ügyek fejleményeiről. Az előadót a családjogi és közigazgatási eljárásban sok éves tapasztalattal rendelkező ügyvédek segítik.

Kimenő ügyekben az előadó közvetlenül a Máltán élő kapcsolattartó személlyel és a külföldi központi hatósággal áll kapcsolatban. A kommunikáció általában e-mail és/vagy postai küldemények útján zajlik. Egyes esetekben azonban telefonhívásra is sor kerülhet a külföldi központi hatósággal vagy a máltai központi hatóság szolgáltatását igénybe vevő személlyel. Bejövő ügyekben a máltai központi hatóság arra törekszik, hogy az ügyfelet bevonja a központi hatóságok közötti minden kommunikációba.

Az alábbi körülmények fennállása esetén a következő lépésekre kerül sor:

a) ha a körülmények költségmentesség nyújtását vagy annak elősegítését teszik szükségessé: szükség esetén a központi hatóság megbízhat egy ügyvédet, hogy képviselje az ügyfelet, vagy úgy rendelkezhet, hogy az ügyfelet jogsegély keretében segítsék ügyvédek vagy más jogi képviselők az adott ügy körülményeinek megfelelően;

- b) a kötelezett vagy a jogosult felkutatásában való segítségnyújtás, különösen a rendelet 61., 62. és 63. cikkei szerint: ilyen esetekben a központi hatóság először a nyilvános lajcsím- és egyéb nyilvántartásokban folytat le előzetes keresést az adott személy adataira. Ha a máltai központi hatóság további információkhoz jut, akkor ezek alapján végez kutatásokat, és felveszi a kapcsolatot más kormányzati szervekkel is, hogy adatokat szerezzen be a kötelezett vagyonaival kapcsolatban;
- c) a kötelezett vagy a jogosult jövedelmére és szükség esetén további anyagi helyzetére vonatkozó információk beszerzése, beleértve a vagyontárgyak fellelhetőségét is, különösen a rendelet 61., 62. és 63. cikkei alapján: a központi hatóság felveszi a kapcsolatot az országos foglalkoztatási hivattal és megállapítja, hogy az adott személy jelenleg foglalkoztatott-e vagy sem. Ha bírósági eljárás indul a kötelezett ellen, a központi hatóság azt javasolja, hogy a jogosultat képviselő ügyvéd idézzen be egyéb kormányzati szerveket is, például az adóhivatalt, a közlekedési hatóságot, a helyi bankokat vagy más szóba jöhető szervezeteket, hogy azok bizonyítékkal szolgáljanak a kötelezett jövedelméről és vagyonáról;
- d) békés megegyezés szorgalmazása a tartás önkéntes megfizetésének elérése érdekében, adott esetben közvetítés, egyeztetés vagy más hasonló eljárás útján: a jogi eljárások bármilyen formájának kezdeményezése előtt a máltai központi hatóság kapcsolatba lép az adóssal, és ösztönzi a békés megegyezést, és megindokolja, hogy miért mindig ez a legjobb érdeke. Ha a közvetítés esélye magas, a máltai központi hatóság az ügyet hivatásos közvetítők elé terjeszti, ha azonban a felek nem tervezik a jogvita békés úton történő rendezését, bírósági eljárás indul;
- e) a tartási határozatok és a késedelmes összegek folyamatban lévő végrehajtásának előmozdítására: a máltai központi hatóság eljárást kezdeményezhet vagy bírósági eljárás indítását javasolhatja a szóban forgó kötelezett ellen, aminek alapján a bíróság lefoglalhatja a kötelezett bármely vagyontárgyát, vagy elrendelheti a munkabére egy részének letiltását;
- f) a tartási kifizetések behajtásának és mielőbbi továbbításának előmozdítására: a máltai központi hatóság bírósági eljárást indít, és a kötelezett által a jogosultnak történő közvetlen kifizetés elrendelését kéri a bíróságtól. Ha a kötelezett nem teljesíti a fizetést, a máltai központi hatóság gyermektartás esetében ideiglenes intézkedés kibocsátását kéri a bíróságtól a kötelezett vagyonának lefoglalása és az abból befolyó bevételnek a jogosult részére történő továbbítása érdekében. Házastársi tartás esetében a máltai központi hatóság segít a kérelmezőnek abban, hogy az igényét saját ügyvédjén vagy a jogi segítségnyújtási rendszeren keresztül érvényesíthesse;
- g) okirati vagy egyéb bizonyíték beszerzésének elősegítése a 1206/2001/EK rendelet sérelme nélkül: ha a szükséges okiratok vagy az információ már köztudomásúak, a máltai központi hatóság összegyűjti az információt, és eljuttatja a jogosulthoz. Ha az információ nem köztudomású, a központi hatóság egyedi kérelemmel fordul az adott információ felett rendelkező hatósághoz vagy szervezethez. Ha az ilyen információ nem elérhető a központi hatóság számára, a hatóság az adott ügy körülményeire figyelemmel kérheti a bíróságtól az információ rendelkezésre bocsátásának elrendelését;
- h) segítségnyújtás a leszármazás megállapításában, ha az a tartás behajtása érdekében szükséges: a máltai központi hatóság a leszármazás megállapítására vonatkozó jogi eljárás során végig útmutatást nyújt a kérelmező részére, és tájékoztatja a kérelmezőt arról, milyen magánszolgáltatások igénybe vételére van szükség az ilyen eljáráshoz, különös tekintettel adott esetben a DNS-vizsgálatokra.
- Szükség esetén a központi hatóság segítséget nyújt a külföldi személy számára olyan képviselő megbízásában, aki eljárhat a nevében Máltán a vonatkozó közokirat ügyében. A másik lehetőség, hogy a leszármazás kérdésében bíróságnak kell döntenie, ezért a máltai központi hatóság csak arról gondoskodik, hogy az ügy a bíróság elé kerüljön, hogy az dönthessen az ügyben;
- i) folyamatban lévő tartási kérelem végeredményének biztosítását szolgáló, területi természetű, valamely szükséges ideiglenes intézkedés elrendelését célzó eljárás indítása vagy annak elősegítése: ha a máltai központi hatóságban felmerül a gyanú, hogy a kötelezett a saját gazdasági helyzetének rontását célzó lépéseket tesz, a máltai központi hatóság gondoskodik a szükséges ideiglenes bírósági intézkedések kérelmezéséről annak megakadályozása érdekében, hogy a kötelezett a jogosult érdekeinek sérelmével eltüntesse a vagyonát;
- j) okiratok kézbesítésének elősegítése az 1393/2007/EK rendelet sérelme nélkül: ha a kötelezetre vonatkozó további információra van szükség, és az ilyen információt Máltán bármely magánszemély jogszerűen beszerezheti és továbbíthatja, a máltai központi hatóság ezek beszerzésére utasítja munkatársait. Az ilyen információ beszerezhető a közsférából vagy magánjogi személyektől.
- Szükség esetén a máltai központi hatóság egyes okiratok megfelelő kézbesítésének biztosítása érdekében együttműködik az 1393/2007/EK rendelet alapján kijelölt küldő és fogadó szervekkel.

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem

vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Az egyes tagállamok által gondozott, e honlapon helyet kapott nemzeti tartalmak frissítése jelenleg zajlik, tekintettel az Egyesült Királyság kilépésére az Európai Unióból. Előfordulhat, hogy néhány részlet elkerülte a figyelmünket, és egy adott weboldal még nem tükrözi a megváltozott helyzetet. Igyekszünk mihamarabb naprakésszé tenni a teljes tartalmat.

Utolsó frissítés: 10/03/2020

Tartási követelések - Hollandia

TARTALOMJEGYZÉK

- 1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?
- 2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?
- 3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?
- 4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?
- 5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?
- 6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?
- 7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?
- 8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?
- 9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?
- 10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?
- 11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre
- 12 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?
- 13 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:
- 14 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?
 - 14.1 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?
- 15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:
 - 15.1 Intézhetek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?
 - 15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?
- 16 Köti-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?
- 17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?
- 18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?
- 19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?

A tartás a tartásra jogosult megélhetési költségeihez való hozzájárulás kötelezettsége. A tartás fizetésének kötelezettsége vérokonságból és házassági rokoni viszonyból, illetve (korábbi) házassági kötelékből ered.

Kiknek kell más személyek részére tartásdíjat fizetniük:

- szülőknek a gyermekeik részére
- gyermekeknek a szüleik részére
- elvált házastársnak a másik házastárs részére (korábbi bejegyzett élettársaknak)

A házastársak között a házasság során fennálló tartási kötelezettség a házasság felbomlását követően is fennmarad. A bíróság a házasság felbontására irányuló eljárásban hozott ítéletben vagy későbbi ítéletben tartásdíjat ítélhet meg az egyik korábbi házastárstól azon házastárs részére, aki nem rendelkezik saját megélhetési költségeinek fedezésére elegendő anyagi eszközzel (és ésszerűen nem várható el, hogy képes lesz azt megszerezni), az utóbbi kérésére. Ilyen tartásdíj megállapításakor a bíró figyelembe veszi az egyik korábbi házastárs szükségleteit és a másik korábbi házastárs eszközeit (pénzügyi erőforrásait). Nem pénzügyi tényezők is szerepet játszhatnak, például a házasság vagy az együttélés időtartama. Ha a bíróság a tartási kötelezettségre nem ír elő időbeli korlátozást, az 12 év leteltével automatikusan megszűnik. Ezen időszakot a bíróság a tartást igénylő korábbi házastárs kérésére meghosszabbíthatja, amennyiben ez utóbbi pénzügyi nehézségekkel kerül szembe. Rövid (legfeljebb 5 évig tartó), gyermektelen házasságot követően a tartási kötelezettség időtartama elvileg nem hosszabb magánál a házasságnál.

A fentiek a korábbi bejegyzett élettársak közötti tartásra is vonatkoznak.

A korábbi házastársak egymás tartását illetően bíróságon kívül is megegyezhetnek. Erről a házasság felbontására irányuló eljárásban kötött egyezség rendelkezik. A gyakorlatban az ilyen egyezséget a bíróság a házasság felbontására irányuló eljárásban hozott ítéletben megerősíti. Az ilyen megerősítés a tartásra jogosultnak nagyobb jogbiztonságot nyújt.

A tartási kötelezettség egyéb kategóriái:

Házastársak/bejegyzett élettársak

A házastársaknak és a bejegyzett élettársaknak, kivételes körülmények kivételével, egyaránt hozzá kell járulniuk a háztartási kiadásokhoz. Ilyen tekintetben házassági vagy élettársi szerződésben eltérően is megállapodhatnak.

Biológiai apa / partner az anya életében

A gyermek biológiai apja köteles (akár el nem ismert) gyermekének tartást biztosítani, amennyiben a gyermek nem áll törvényes rokoni kapcsolatban ezzel a személlyel vagy más férfival (vagyis ha nincs törvényes apja). Ugyanez a kötelezettség vonatkozik az anya életében arra a partnerre, aki beleegyezett olyan aktusba, mely a gyermek fogantatását eredményezhette.

Közös felügyelet

A szülővel együtt a gyermek felett felügyeletet gyakorló nem szülő a gyermek felé tartási kötelezettség terheli (a BW 1:253w. cikke). A tartási kötelezettség a gyermek huszonegyedik születésnapjáig fennáll, amikor a gyermek nagykorúvá válásával a közös felügyelet megszűnik.

Milyen esetekben?

A tartás fizetésére vonatkozó kötelezettség általában csak akkor áll fenn, ha a tartásra jogosultnak erre szüksége van. Egy személyről akkor ítélik meg úgy, hogy erre szüksége van, ha saját létfenntartásához nem rendelkezik elegendő jövedelemmel, és ennek megszerzése tőle ésszerűen nem várható el.

Kivétel

E szabály alól kivétel a szülők és biológiai apák kiskorú gyermekekkel és fiatal felnőtt (legfeljebb 21 éves) gyermekekkel szemben fennálló tartási kötelezettségének esete. Ilyen esetekben a tartási kötelezettség akkor is fennáll, ha a jogosultnak arra nincs szüksége.

2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?

A 18 év alatti (kiskorú) gyermekek esetében a szülőknek a gondviselés és a neveltetés költségeit meg kell fizetniük. Ez vonatkozik a megélhetési költségre és a gyermek felnevelése során például az oktatáshoz és a szabadidős tevékenységekhez kapcsolódóan felmerülő egyéb költségekre. A szülők kötelesek a gondviselési és neveltetési költségeket lehetőségeikhez mérten biztosítani. Ez a kötelezettség akkor is fennáll, ha a gyermek rendelkezik saját anyagi forrásokkal és/vagy jövedelemmel.

18, 19 és 20 éves gyermekek („fiatal felnőttek”) esetében a szülők a megélhetési és oktatási költségek megfizetéséért felelősek. A megélhetési és oktatási költségek ugyanúgy értelmezendők, mint a gyermekkorban a gondviselési és neveltetési költségek. Ez a tartási kötelezettség független a tartásra jogosultak igényeitől.

A kibővített tartási kötelezettség akkor is fennáll ilyen gyermekek esetén, ha munkaviszonyból vagy tőkéből saját jövedelemmel rendelkeznek, vagy ha házasok. A gyermek saját jövedelme azonban meghatározza a tartásdíj iránti igényeik mértékét.

21 éves és idősebb gyermekek esetében a szülők csak akkor kötelezettek tartásra, ha a gyermeknek erre szüksége van, és nem képes gondoskodni magáról. Például ha a gyermek testi vagy szellemi fogyatékkal él.

3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?

A tartásra kötelezett által fizetendő összeget vagy maguk a felek állapítják meg és rögzítik megállapodásban, vagy bíróság ítéli meg azt.

Házasság felbontására irányuló eljárásban a bíróságot gyakran kérik fel a korábbi házastárs vagy a gyermek tartásáról való döntésre is.

4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?

Nem: a keresetet a tartásra jogosult ügyvédjének kell benyújtania. A tartásra jogosultak nem nyújthatnak be ügyvéd nélkül keresetet. A kiskorú gyermeket törvényes képviselője (általában szülő) képviseli.

5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?

Itt meg kell különböztetni a nemzetközi joghatóságot (van-e a holland bíróságnak joghatósága?) és a belső joghatóságot (melyik holland bíróság rendelkezik hatáskörrel és illetékességgel?).

Nemzetközi joghatóság az Európai Unión belül

A holland bíróság nemzetközi joghatóságára európai uniós kontextusban az úgynevezett „[Brüsszel I](#)” rendelet alkalmazandó. Ez a rendelet a tartási követelésekre vonatkozóan rendelkezik a bíróságok joghatóságáról.

A rendelet 2. cikke szerint a Hollandiában lakóhellyel rendelkező tartásra kötelezett (alperes) elvileg a tartásra jogosult (felperes) holland bírósága elé idézhető.

A „Brüsszel I” rendelet a tartási kötelezettségre vonatkozóan alternatív szabályt is tartalmaz. Az 5. cikk 2. pontja előírja, hogy egy tagállam területén lakóhellyel rendelkező alperes beidézhető másik tagállamban is:

- a tartásra jogosult lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye szerinti bíróság elé,
- vagy ha ez további követelmény személyek családjogi állapotára vonatkozó keresetnél, vagyis a házasság felbontására irányuló eljárással foglalkozó bíróság bírója vagy például házassági rokoni viszonyról döntő bíró esetén, az erre joghatósággal rendelkező bíróság elé, kivéve, ha az említett joghatóság kizárólag az egyik fél állampolgárságán alapul.

Az első pont alapján a Hollandiában lakó tartásra jogosult például holland bíróság elé idézhet egy Franciaországban lakó tartásra kötelezettet, és ennek nemzetközi joghatósága van az 5. cikk 2. pontja szerint. A felperes lakóhelye szerinti bíróságnak van joghatósága.

Emellett az Európai Unión belüli tartási kötelezettségeket illetően 2011. június 18. óta hatályos a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló, 2008. december 18-i 4/2009/EK tanácsi rendelet.

A tartásról szóló rendelet joghatósági szabályai nagy mértékben megegyeznek a „Brüsszel I” rendelet joghatósági szabályaival. Főszabály szerint az alperes vagy a tartásra jogosult szokásos tartózkodási helye szerinti bíróság rendelkezik joghatósággal a tartással kapcsolatos ügyekben. A „Brüsszel I” rendelettel szemben a tartásról szóló rendelet alkalmazásának nem feltétele, hogy az alperes szokásos tartózkodási helye valamelyik tagállam területén legyen.

Nemzetközi joghatóság az Európai Unión kívül

Holland bíróság nem európai uniós kontextusban vizsgálta nemzetközi joghatóságára a következő alkalmazandó. Ha az alperes (akár a jogosult, akár a kötelezett) az Európai Uniót kívül él, a fent említett „Brüsszel I” rendelet nem alkalmazandó, és a holland bíróság joghatósága a polgári perrendtartásból (*Wetboek van Burgerlijke rechtsvordering*) származtatható. A házasság felbontására irányuló eljárással foglalkozó holland bíróság ebben az esetben jogosult a házasság felbontására irányuló eljárással kapcsolatos átmeneti rendelkezések vagy például a tartásdíjjal vagy a családi otthon közös használatával kapcsolatos kiegészítő rendelkezések meghozatalára. A holland bíróság tehát joghatósággal rendelkezik külön tartásdíjra vonatkozó keresettel kapcsolatosan, ha vagy a felperes vagy a keresetben megjelölt egy vagy több érdekelt fél Hollandiában él, vagy ha az ügy egyéb okokból megfelelő mértékben köthető Hollandia jogi szférájához, ha a holland bíróságot választják mint joghatósággal rendelkező bíróságot, vagy ha az érdekelt fél a bírósági eljárás során megjelenik, és nem kifogásolja a joghatóság hiányát.

Belső joghatóság

Holland bíróság nemzeti hatáskörére vonatkozóan a bíróságok (elsőfokú bíróság, fellebbviteli bíróság, Hollandia Legfelsőbb Bírósága) közül az elsőfokú bíróság rendelkezik hatáskörrel tartási ügyekben. Az elsőfokú bíróság illetékességét a polgári perrendtartás határozza meg. Az illetékes bíróság vagy a(z egyik) felperes lakóhelye, vagy a keresetben megjelölt egyik érdekelt fél lakóhelye szerinti elsőfokú bíróság, vagy az egyik fél lakóhelyének hiányában a valamelyik fél tényleges lakóhelye szerinti bíróság.

6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéd, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?

A tartásdíj megállapítására, megváltoztatására vagy megszüntetésére vonatkozó kérelmet ügyvédnek kell benyújtania. Az ügyvéd a tárgyalás során képviseli a felperest. Az ügyvédek nevei és címei megtalálhatók a [nemzeti ügyvédi kamara](#) weboldalán.

A [nemzeti ügyvédek és házasság felbontására irányuló eljárásban közvetítők kamarájának](#) tagjai többek között házasság felbontására irányuló eljárásokra és tartásra szakosodtak. Ezek emellett házasság felbontására irányuló eljárásban való közvetítésre és ezzel járó ügyekre is szakosodnak.

7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?

Az igazságszolgáltatás során felmerülő költségekhez való hozzájárulást meg kell fizetni a bírósági eljárás tekintetében. Ez a bíróság hivatali díja. Emellett ügyvédi és végrehajtói díjak is felmerülnek.

Ha a felperes nem tudja (teljes mértékben) megfizetni az ügyvédi költséget, bizonyos feltételek mellett költségmentességet kaphat. Ez a „költségmentesség esete”. A kormány részben megfizeti a költségeket, a felperes pedig „személyes hozzájárulást” fizet. A „személyes hozzájárulás” mértéke a felperes jövedelmétől és pénzügyi lehetőségeitől függ. A [költségmentességi tanács](#) ítéli meg a költségmentességet. A felperesnek kérelmet kell benyújtania a tanács felé azon a (fellebbviteli bíróság szerinti) illetékességi területen, ahol az ügyvéd irodája található. A gyakorlatban a kérelmet gyakran az ügyvéd nyújtja be, ha a költségmentességre irányuló kérelmet megelőzően már megkeresték.

Emellett (a lakóhely önkormányzati hatóságától beszerezhető) „jövedelem- és vagyonyilatkozatot” kell benyújtani. Ezt a nyilatkozatot a kérelemmel együtt meg kell küldeni a költségmentességi tanácsnak, mely kivizsgálja, hogy a felperes jogosult-e költségmentességre. Ha igen, kiadják a költségmentességre való jogosultság igazolását. Ilyen esetekben a bírósági hivatali díjat is csökkentik.

A költségmentességre való jogosultság határon átnyúló jogvitákban is fennáll, vagyis akkor, ha a felperes Hollandián kívül lakik. Ezt [a határon átnyúló költségmentességről szóló európai irányelv](#) írja elő. A költségmentesség a költségmentességről szóló törvény (*Wet op de rechtsbijstand*) 23A–23K. cikkére hivatkozva kérelmezhető a hágai költségmentességi tanácsnál az említett irányelvhez csatolt formanyomtatványon, mely minden tagállamban egyforma.

Adott esetben a [költségmentességi tanács](#) az ügyvédválasztásban is segítséget nyújt. A tanács címe a 14.2. kérdésre adott válaszban található.

8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?

Határozatában a bíróság figyelembe veszi a tartásdíjat kérő vagy kapó személy szükségleteit, illetve a tartásdíjra kötelezett vagy azt megfizető személy lehetőségeit (pénzügyi erőforrásait). A szükségletek és a lehetőségek viszonylagosak. A bíróság bizonyos mértékig szabadon határozhat az adott eset körülményeitől függően. A bíróságok iránymutatásokat (ügynevezett *Trema*-normákat) alakítottak ki, amelyek azonban nem kötelezők a bíróságokra.

A bíróság döntésénél az alábbi bevételek és kiadások fontosak:

- munkaviszonyból származó jövedelem
- kiegészítő munkaviszonyból származó jövedelem
- ösztöndíjak
- járadékok
- nyugdíj
- (al)bérletből származó jövedelem
- kamatok és más tőkejövedelmek
- a közös háztartásban élőkől a háztartás fenntartásához való hozzájárulások
- a jövedelem növelésére meglévő lehetőségek (keresőképesség)
- vagyonyilatkozatok
- bérleti díjak
- jelzálog-visszafizetések és kamatok, továbbá rögzített díjak. A jelzálog még ki nem fizetett részét is fel kell tüntetni.
- biztosítási kötvények
- szükséges rendszeres utazási költségek
- pénzügyi kötelezettségek mások felé
- a tartásra jogosult és/vagy családtagjai speciális orvosi ellátásának költségei
- a jövedelemtermeléssel összefüggő kiadások
- adósságokról szóló nyilatkozatok

Hivatalos indexálás

Az igazságügyi miniszter minden évben megállapítja a bíróság által megítélt vagy megállapodásban rögzített tartásdíj törvényes emelésének mértékét. Az emelés mértékének kiszámításakor a miniszter figyelembe veszi az üzleti világban és a kormányzaton belül, továbbá más ágazatokban a bérek alakulását. Ezt a mértéket közzéteszik a *Staatscourant*-ban [a holland hivatalos közlönyben].

A tartásdíj automatikus kiigazítása alól számos kivétel van. A felek és a bíróság is figyelmen kívül hagyhatják a hivatalos indexálást, vagy egyéb indexálási módszert állapíthatnak meg.

9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?

A korábbi házastársak tartását közvetlenül a tartásra jogosultnak fizetik meg. A bíróság által kiskorú gyermekek tekintetében megállapított tartásdíjat közvetlenül a gyermeket gondozó szülőnek (vagy gondviselőnek) fizetik meg.

10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?

Ha a tartási kötelezettséget bírósági ítélettel állapítják meg, és a tartásra kötelezett elmulasztja a gyermek és/vagy a partner tartásdíjának megfizetését, a teljesítés a rotterdami [tartásdíjfizetés beszédésével foglalkozó nemzeti iroda](#) (LBIO) útján kényszeríthető ki. A teljesítés végrehajtó útján is kikényszeríthető. Bírósági ítélet hiányában az eset bíróság elé kerül. Ilyenkor ügyvédet kell bevonni.

11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre

Járadékok vagy munkabérek zár alá vétele esetén figyelembe kell venni a zár alá vétel alól mentes küszöböt. A havonta fizetendő tartásdíj elévülési ideje 5 év. A fizetési hátralékot rögzítő ítélet esetén, vagyis ha tulajdonképpen egy fix összeg megállapítására került sor, az elévülési idő húsz év. A követelés elévülésének megakadályozása érdekében az elévülési időt meg kell szakítani.

Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?

A gyermek és/vagy a partner tartásdíjának megfizetésével való késedelembe esés esetén e hatóság a [tartásdíjfizetés beszedésével foglalkozó nemzeti iroda](#) (LBIO).

Az LBIO-t erre fel kell hatalmaznia a tartásra jogosultnak. A LBIO szükség esetén végrehajtás útján járhat el a beszedés ügyében. Az LBIO például zár alá veheti a tartásra kötelezett bérét, járadékait vagy ingó, illetve ingatlan javait.

A tartásra jogosult ingyenesen veheti igénybe az LBIO szolgáltatásait, ha mindkét fél Hollandiában rendelkezik lakóhellyel. Beszedési kérelem kézhezvétele esetén rövid közvetítés és/vagy tájékoztatás útján először a költségekkel járó beszedés elkerülésére tesznek kísérletet. Ez az esetek csaknem háromnegyedében sikerrel végződik. Mindazonáltal ha az LBIO-ra hárul a beszedés feladata, a tartásra kötelezett fizeti meg a behajtási költségeket az LBIO részére. Az LBIO a beszedésért külön díjat számol fel. Ez a külön díj a havonta esedékes összeg és a hátralékos tartásdíj 15%-a. A végrehajtás teljes költségét szintén beszedik a tartásra kötelezettől.

12 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?

Annak ellenére, hogy az LBIO állami intézmény, nem előlegezi meg a tartásdíjat. Az állam gyermektartás vagy költségmentesség esetében teheti meg ezt.

13 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:

14 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?

Az LBIO-nak a tartás nemzetközi beszedése területén is vannak feladatai. Ezek a feladatok rendeletekből és olyan egyezményekből származnak, amelyeknek Hollandia részes fele.

Hollandia részes fele az ENSZ tartásdíj külföldi beszedéséről szóló egyezményének (New York, 1956. június 20.). Ez kölcsönös jogsegélyről szóló egyezmény, amelynek célja nemzetközi ügyekben a tartásdíjhoz való hozzáférés megkönnyítése. Ebből a célból az egyezmény küldő és fogadó intézmények rendszerét alakította ki, amelyek a tartásra jogosultnak segítenek a tartási követelések végrehajtásában. Az LBIO Hollandia küldő és fogadó intézménye.

Hollandiában lakó személyek, akik tartásdíj külföldön (vagyis a New York-i egyezmény részes országában) lakóhellyel rendelkező tartásra kötelezettől való beszedésével kapcsolatosan problémával szembesülnek, hivatkozhatnak a New York-i egyezményre. Ez az egyezmény a gyermektartásra és a partnertartásra egyaránt vonatkozik.

2014. augusztus 1. óta a gyermektartásdíj és a családi tartásdíjak egyéb formáinak nemzetközi behajtásáról szóló, 2007. november 23-i egyezmény hatályos az Európai Unió (Dánia kivételével) és a többi szerződő állam között. Az uniós tagállamok mellett Albániában, Bosznia-Hercegovinában, Norvégiában és Ukrajnában is hatályban van az egyezmény. Az uniós tagállamok közötti viszonyban a tartásról szóló rendelet (4/2009/EK rendelet) élvez elsőbbséget.

A tartásról szóló hágai egyezmény a 21 év alatti gyermekekre alkalmazandó. Annak hatálya más családtagokra is kiterjeszhető, ha mindkét érintett szerződő állam ilyen értelmű nyilatkozatot fogad el.

Az LBIO szolgáltatásainak igénybevételéhez a „[tartásdíj nemzetközi beszedése](#)” formanyomtatványt kell benyújtani. Ez a formanyomtatvány letölthető az [LBIO](#) weboldaláról.

Az LBIO és a külföldi intézmények által a New York-i egyezménnyel és az Egyesült Államokkal kötött szerződéssel összefüggésben végzett tevékenységek főszabály szerint díjmentesek. Költségek a külföldi bírósági eljárással vagy a tartásdíj behajtásával összefüggésben merülhetnek fel.

14.1 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?

Gyermek- és partnertartás esetében:

Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen ([LBIO](#))

Postbus 8901
3009 AX Rotterdam

Költségmentesség esetében:

[Raad voor Rechtsbijstand](#),

Postbus 450,
2501 CL Den Haag

Telefon: +31703701414

Határon átnyúló költségmentesség esetében:

Raad voor Rechtsbijstand

Regiokantoor Den Haag

felelős: Jan Ouwehand

Laan van Meerdervoort 51B

2517 AE Den Haag

Telefon: 0031(0)88 787 1320

e-mail: [✉ j.ouwehand@rvr.org](mailto:j.ouwehand@rvr.org)

15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:

15.1 Intézhetek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?

Az LBIO szintén beszedi a tartást a külföldön lakóhellyel rendelkező tartásra jogosult kérésére a Hollandiában lakó tartásra kötelezettől. Ha a más tagállamban lakó tartásra jogosult tartást követel Hollandiában lakó tartásra kötelezettől, az egyezmény rendszerére hivatkozhat. Saját országának küldő intézményéhez kell kérelmet benyújtania, amely aztán felveszi a kapcsolatot Hollandia fogadó intézményével (az LBIO-val). A fogadó intézmény ezután megteszi a szükséges intézkedéseket a tartás beszedésére.

15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?

Az elérhetőséggel kapcsolatban lásd a 14.2. kérdésre adott választ.

16 Köti-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?

Igen.

17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?

Nem alkalmazandó.

18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?

Az igazságszolgáltatás során felmerülő költségekhez való hozzájárulást meg kell fizetni a bírósági eljárás tekintetében. Ez a bíróság hivatali díja. Emellett ügyvédi és végrehajtói díjak is felmerülnek. Ha a felperes nem tudja (teljes mértékben) megfizetni az ügyvédi költséget, bizonyos feltételek mellett költségmentességet kaphat. Ez a „költségmentesség esete”. A kormány részben megfizeti a költségeket, a felperes pedig „személyes hozzájárulást” fizet. A „személyes hozzájárulás” mértéke a felperes jövedelmétől és pénzügyi lehetőségeitől függ.

A költségmentességi tanács ítéli meg a költségmentességet. A felperesnek kérelmet kell benyújtania a tanács felé azon a (fellebbviteli bíróság szerinti) illetékességi területen, ahol az ügyvéd irodája található. A gyakorlatban a kérelmet gyakran az ügyvéd nyújtja be, ha a költségmentességre irányuló kérelmet megelőzően már megkeresték. Emellett (a lakóhely önkormányzati hatóságától beszerezhető) „jövedelem- és vagyonynyilatkozatot” kell benyújtani. Ezt a nyilatkozatot a kérelemmel együtt meg kell küldeni a költségmentességi tanácsnak, mely kivizsgálja, hogy a felperes jogosult-e költségmentességre. Ha igen, kiadják a költségmentességre való jogosultság igazolását. Ilyen esetekben a bírósági hivatali díjat is csökkentik. A költségmentességre való jogosultság határon átnyúló jogvitákban is fennáll, vagyis akkor, ha a felperes Hollandián kívül lakik. Ezt a határon átnyúló költségmentességről szóló európai irányelv írja elő. A költségmentesség a költségmentességről szóló törvény 23A–23K. cikkére hivatkozva kérelmezhető a hágai költségmentességi tanácsnál az említett irányelvhez csatolt formanyomtatványon, mely minden tagállamban egyforma. Adott esetben a költségmentességi tanács az ügyvédválasztásban is segítséget nyújt.

19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

Nem került sor módosításokra a rendelet 51. cikke alapján.

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Az egyes tagállamok által gondozott, e honlapon helyet kapott nemzeti tartalmak frissítése jelenleg zajlik, tekintettel az Egyesült Királyság kilépésére az Európai Unióból. Előfordulhat, hogy néhány részlet elkerülte a figyelmünket, és egy adott weboldal még nem tükrözi a megváltozott helyzetet. Igyekszünk mihamarabb naprakésszé tenni a teljes tartalmat.

Utolsó frissítés: 01/10/2019

Tartási követelések - Ausztria

TARTALOMJEGYZÉK

- 1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?
 - 2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?
 - 3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?
 - 4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?
 - 5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?
 - 6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?
 - 7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?
 - 8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?
 - 9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?
 - 10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?
 - 11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre
 - 12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?
 - 13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?
 - 14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:
 - 14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?
 - 14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?
 - 15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:
 - 15.1 Intézhetek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?
 - 15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?
 - 16 Köti-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?
 - 17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?
 - 18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?
 - 19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?
-

1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?

A tartásdíj rendeltetése a kedvezményezett összes indokolt, azaz szükséges és szokásos anyagi szükségletének fedezése, figyelemmel az egyes esetek körülményeire. Ezek közé tartoznak különösen az étkezés, ruházkodás, lakhatás (beleértve a fűtést és a villamos áramot), az egészségügyi ellátás és higiénia, a társadalombiztosítási járulékok befizetése, a szabadidős és rekreációs tevékenységek, kultúra és sport, kommunikáció és tömegkommunikáció (telefon, rádió, televízió, internet), továbbá az oktatás és képzés. A tartás nem terjed ki a vagyon felhalmozását célzó vagy magánnyugdíj-pénztári hozzájárulások fedezésére.

A tartási kötelezettség a megfelelő tartás megfizetésének kötelezettségét jelenti. A fizetendő tartás összege függ a tartásra jogosult személy egyedi igényeitől, valamint a tartás fizetésére kötelezett személy fizetési képességétől.

Tartást kötelesek fizetni

- a szülők gyermekeikkel és unokáikkal szemben,
- a gyermekek szüleikkel és nagyszüleikkel szemben,
- a házastársak és bejegyzett élettársak egymással szemben.

2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?

Nincs felső korhatár. A gyermekek addig jogosultak a tartásra, amíg nem tudják fenntartani önmagukat.

A kiskorú és a nagykorú gyermek tartásra való joga közötti fő különbség annak jogi érvényesítésében rejlik.

3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?

A tartási követeléseket bírósági eljárás során kell érvényesíteni.

A házastársaknak és a bejegyzett élettársaknak követeléseiket polgári peres eljárásban kell érvényesíteniük. A bíróság – a gyakorlatban a bíró – a bizonyítás felvételét követően hozott ítélettel hoz döntést az ügyben. Ezenfelül a tartásra vagy a házasság felbontására / különválásra irányuló eljárás kapcsán a házastársak és bejegyzett élettársak a tartás fizetését átmenetileg elrendelő ideiglenes intézkedést is kérhetnek. Ilyen esetekben a bíróság meghallgatást követően hoz döntést.

A gyermektartást nemperes eljárásban kell igényelni – ez vonatkozik a nagykorúságukat betöltött gyermek esetére is. A bizonyításfelvételi eljárást követően a döntést a gyámszék [*Pflegschaftsgericht*] – a gyakorlatban egy *Rechtspfleger* (az osztrák igazságszolgáltatási szervezetben dolgozó magasabb beosztású, ítélethozatali hatáskörrel rendelkező tisztségviselő) – hozza meg. Ezenfelül a tartásra vonatkozó eljárás kapcsán a gyermek a tartás fizetését átmenetileg elrendelő ideiglenes intézkedést is kérhet; az ügyben a bíróság meghallgatást követően hoz döntést. Kiskorúak a tartási eljárástól függetlenül kérhetik a tartásfizetés ideiglenes elrendelését.

4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?

A kiskorú részére fizetendő tartás meghatározására vagy végrehajtására vonatkozó kérelmet a törvényes képviselő, azaz a gyermek felügyeletét ellátó személy terjesztheti elő. E személy beleegyezésével a gyermek- és ifjúságvédelmi szolgálat [*Kinder- und Jugendhilfeträger*] is eljárhat a gyermek képviselőjeként.

Minden más esetben a kérelmezőt csak olyan személy képviselheti, aki meghatalmazással vagy különleges törvényi képviselői joggal rendelkezik (*Erwachsenenvertreter*).

5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?

Tartási ügyekben a törvény határozza meg az illetékességet.

Az osztrák illetékességi szabály (*Jurisdiktionsnorm*, JN) 114. szakasza alapján a gyámszék (*Pflegschaftsgericht*) rendelkezik hatáskörrel a kiskorúak törvényes tartási követeléseinek ügyében is; más felmenő vagy lemenő ági hozzátartozók törvényes tartási

követeléseinek ügyében a jogosult jogvitái tekintetében általános illetékességgel rendelkező bíróság jár el. Ez attól függ, hol található az adott személy lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye.

A JN 76a. szakasza alapján házastársak vagy bejegyzett élettársak tartási ügyeiben az a bíróság rendelkezik hatáskörrel, amelyiknél a házasság felbontására vagy a különválásra irányuló eljárás folyamatban van. Ha ilyen eljárás nem folyik, az alperes tekintetében általános illetékességgel rendelkező bíróság jár el (a JN 65–71. szakasza).

6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?

Gyermektartás: a feleknek első fokon nem szükséges képviselővel rendelkezniük. Ha azonban képviselő útján szeretnének eljárni, akkor az 5000 EUR-nál magasabb összegű pénzkövetelést vagy pénzbeli értéket meghaladó perértékű ügyekben a képviselőt csak ügyvéd láthatja el (relatív jogi képviselési követelmény, a nemperes eljárásokról szóló osztrák törvény (*Außerstreitgesetz*, AußStrG) 101. szakaszának (1) bekezdése). Fellebbviteli eljárásban mindenképpen kötelező jogi képviselőt.

Házastársak vagy bejegyzett élettársak tartása: a feleknek első fokon nem szükséges képviselővel rendelkezniük. Ha azonban képviselő útján szeretnének eljárni, akkor az 5000 EUR-nál magasabb összegű pénzkövetelést vagy pénzbeli értéket meghaladó perértékű ügyekben a képviselőt csak ügyvéd láthatja el (relatív jogi képviselési követelmény, a polgári eljárásról szóló osztrák törvény (*Zivilprozessordnung*, ZPO) 29. szakaszának (1) bekezdése). Fellebbviteli eljárásban mindenképpen kötelező jogi képviselőt.

7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?

A tartási követelés bírósági érvényesítésének illetéke a megítélt tartás értékétől függ. Ezért a múltban már megítélt tartási követelések értékelési alapja a megítélt összeg. Ha az ügy jövőbeli tartásra vonatkozik, az értékelés alapjául szolgáló összeg az egy évi tartás összege. Ha a tartást kevesebb mint egy év időtartamra ítélik meg, akkor az értékelés alapja a teljes megítélt összeg (gyermektartási eljárásokban az osztrák bírósági illetéktörvény (*Gerichtsgebührengesetz*, GGG) 7. illetéktételéhez fűzött 1. megjegyzés; házastársak vagy bejegyzett élettársak tartására vonatkozó eljárásokban a GGG 15. szakaszának (5) bekezdése).

Az illeték tényleges összege tekintetében különbséget kell tenni a nemperes eljárásban lefolytatott gyermektartási ügyek és a házastársak vagy bejegyzett élettársak tartási ügyei között.

Gyermektartással kapcsolatos eljárásokban a kiskorú (18 év alatti) kérelmezők mentesülnek az illetékfizetési kötelezettség alól.

Nagykorú kérelmezők esetén a tartási követeléssel kapcsolatos határozatok és egyezségek esetében az illetékátalány a megítélt tartás értékének 0,5%-a (a GGG 7. sz. illetéktétele). Ha egy új kérelem folytán a jogerős ítélettel vagy egyezséggel egyszer már meghatározott tartás összegét felemlik, akkor a korábban fizetendő tartás és az újonnan megítélt összeg közötti különbség az értékelés alapja.

Példa: a jövőbeli havi tartás megítélt összege 250 EUR.

Az illetékátalány 15 EUR (250 EUR x 12 x 0,05).

Ha tartásra kötelezett nagykorú személy a tartás összegének csökkentését kéri, (rögzített) 14,40 EUR összegű illetékátalányt kell fizetnie. Ezt az illetéket nem kell megfizetni, ha a kérelmező teljes egészében sikerrel jár a fizetendő tartás összegének csökkentése tárgyában (a GGG 7. illetéktételéhez fűzött 3. megjegyzés).

Házastárs vagy bejegyzett élettárs tartására vonatkozó eljárás esetében a GGG 1. sz. illetéktételét kell alkalmazni. Az illetékátalányt csak a bírósági kereset alapján vetik ki – mint az eljárást indító kérelemre –, és a fizetendő összeget az értékelés alapjától függő mozgó skála szerint állapítják meg. Ennek szemléltetésére az alábbiakban látható a GGG 1. sz. illetéktétel szerint fizetendő illetékek (2018. december 1-jén hatályos) összege:

A pertárgy értéke – a fizetendő illeték

legfeljebb 150 EUR – 23 EUR

150 EUR felett, de legfeljebb 300 EUR – 45 EUR

300 EUR felett, de legfeljebb 700 EUR – 64 EUR

700 EUR felett, de legfeljebb 2000 EUR – 107 EUR

2000 EUR felett, de legfeljebb 3500 EUR – 171 EUR

3500 EUR felett, de legfeljebb 7000 EUR – 314 EUR

7000 EUR felett, de legfeljebb 35 000 EUR – 743 EUR

35 000 EUR felett, de legfeljebb 70 000 EUR – 1459 EUR

Polgári eljárásban a ZPO 63–73. szakaszai szerinti kérelemre költségmentességet kell biztosítani olyan mértékben, amennyiben a fél nem képes a saját alapvető létfenntartásának veszélyeztetése nélkül az eljárás költségeit viselni. Az AußStrG 7. szakaszának (1) bekezdése szerint ezeket a rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni nemperes eljárásokban (így a gyermektartásra vonatkozó eljárásokban is).

Az alapvető létfenntartás meghatározása – elvont értelemben – a munkaviszonyból származó statisztikai átlagjövedelem és a létminimum szintje közötti összeget takar. Ez az összeg akkor minősül veszélyeztetettnek, ha a tartásra jogosult fél és családja még szerény létfenntartást sem tudna biztosítani, figyelemmel a felhasználható vagyontárgyaikra vagy arra a lehetőségre, hogy egy hosszabb időn át tartó bírósági eljárás során megtakarítást halmozzanak fel. Részleges költségmentesség is biztosítható.

Költségmentesség csak akkor nyújtható, ha a végigvinni kívánt kereset vagy ellenkérelem nem tűnik nyilvánvalóan önkényesnek vagy hiábavalónak. Költségmentesség természetes vagy jogi személyeknek is biztosítható. Ebben a tekintetben a fél állampolgárságának nincs jelentősége.

A költségmentesség kiterjed különösen a bírósági illetékek és a tanúknak, szakértőknek és tolmácsoknak fizetendő díjak, illetve a felek személyes megjelenési kötelezettsége esetén részükre fizetendő utazási költségek megfizetése alóli ideiglenes mentességre. Ha a kötelező ügyvédi képviselőt törvény írja elő (vagyis 5000 EUR-t meghaladó perértékű vagy a tartományi bíróságok előtti eljárásban), vagy ha az az ügy sajátos jellemzői miatt szükséges, ideiglenesen osztrák ügyvédet kell kijelölni a fél számára ingyenesen. Az ügyvéd feladatai közé tartozik a pert megelőző tanácsadás is egy bíróságon kívüli megállapodás tekintetében.

A ZPO 71. szakasza előírja, hogy a költségmentességben részesülő felet kötelezni kell arra, hogy visszafizesse mindazokat az összegeket vagy azok egy részét, amelyek alól ideiglenesen mentesült, és amit még nem fizetett vissza, továbbá megfizesse a kirendelt ügyvédnek a díjtáblázat szerinti díját is, amennyiben erre alapvető létfenntartásának veszélyeztetése nélkül már képes. Az eljárás befejezését követő három év elteltével a visszafizetési kötelezettség már nem érvényesíthető. A bíróság előírhatja a fél számára, hogy – a bíróság által meghatározott megfelelő határidőn belül – készítse új, az indokolt okirati bizonyítékokat is tartalmazó vagyonbevallást annak igazolására, hogy a visszafizetés feltételei fennállnak.

8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?

A bíróság a tartást pénzbeli juttatásként határozza meg. Az a szülő, aki a háztartást vezeti, ahol a gyermekről gondoskodik, ezzel járul hozzá a gyermek tartásához. A másik szülő köteles anyagilag hozzájárulni.

A gyermek számára fizetendő tartás összege függ a szülő hozzájárulási képességétől és a gyermek szükségleteitől, és a tartásról eseti alapon születik határozat. A joggyakorlat alapján iránymutatásként kialakított százalékos módszer alapján a tartásra kötelezett köteles a havi (nettó) jövedelmének egy bizonyos százalékát fizetni, azaz a 6 éves kor alatti gyermek esetében 16%-át, 6 és 10 éves kor közötti gyermek esetében 18%-át, 10 és 15 éves kor közötti gyermek esetében 20%-át és 15 évesnél idősebb gyermek esetében 22%-át. Ha a személy több gyermek után fizet tartást, akkor ezt a százalékos értékek megfelelő csökkentésével figyelembe veszik. Egnél több érintett gyermek esetén a fizetendő összeg százalékpontja 1%-kal csökken minden további 10 év alatti gyermek esetében, 2%-kal minden további 10 évesnél idősebb gyermek esetében, valamint a házastárs saját jövedelmétől függően 0–3%-kal a tartásra jogosult házastárs esetében. A joggyakorlat alapján a tartási követeléseknek van egy felső határa (az úgynevezett *Luxusgrenze* [luxushatár]), amely a szintén a joggyakorlatban kialakított alapvető szükségletek (*Regelbedarf*) átlagos összegének kétszerese-háromszorosa. Ez évente kiigazításra kerül, és 2019. július 1-jétől havi összege:

- legfeljebb 3 éves gyermek esetén: 212,00 EUR
- 3–6 éves gyermek esetén: 272,00 EUR
- 6-10 éves gyermek esetén: 350,00 EUR
- 10-15 éves gyermek esetén: 399,00 EUR
- 15-19 éves gyermek esetén: 471,00 EUR
- 19-25 éves gyermek esetén: 590,00 EUR

A házasságot vagy a bejegyzett élettársi kapcsolatot továbbra is fenntartó házastársak és bejegyzett élettársak tartásának összege szintén függ egyrészt a kötelezett fizetési képességétől, másrészt a jogosult személy szükségleteitől, és a tartást itt is eseti alapon kell meghatározni. A joggyakorlatban iránymutatásként kifejlesztett százalékos módszer alapján az alacsonyabb jövedelmű fél tartási követelését úgy lehet kiszámolni, hogy a család jövedelmének (mindkét házastárs/élettárs nettó jövedelme) 40%-ából le kell vonni a kérelmező saját jövedelmét. Ha valamely fél nem rendelkezik saját jövedelemmel, és csak a háztartást látja el, akkor a jövedelemmel rendelkező fél nettó keresetének egyharmadára (33%) jogosult. Az egyéb gondozási kötelezettségeket is figyelembe kell venni (a százalékos összegek csökkentésével).

9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?

A tartást az adott hónap elején előre kell megfizetni (az osztrák polgári törvénykönyv (*Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch*, ABGB) 1418. szakasza; az osztrák házassági törvény (*Ehegesetz*) 70. szakasza; a bejegyzett élettársi kapcsolatáról szóló osztrák törvény (*Eingetragene Partnerschaft-Gesetz*, EPG) 22. szakaszának (1) bekezdése). A fizetést a jogosult személy vagy a képviselője (szülő, különleges jogi képviselő[*Erwachsenenvertreter*]) részére kell teljesíteni.

10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?

Miután az eredeti eljárásban meghatározták a tartás összegét, az általános szabályok szerint folytatható le végrehajtás (a határozat érvényre juttatása) a kötelezett ellen.

11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettel védő szabályokra és elévülési időkre

A kötelezett (a végrehajtási eljárásban: a végrehajtás alá vont személy) megtarthatja a létminimum (*Existenzminimum*) szintjének megfelelő minimális összeget (tehát ezt az összeget nem lehet lefoglalni). A létminimum szintjét évente határozzák meg, és az több tényezőtől függ. Az osztrák végrehajtási törvény (*Exekutionsordnung*, EO) 291b. szakasza szerint törvényes tartási követelésen alapuló végrehajtás esetén a kötelezett csak a létminimum 75%-ának megfelelő összeget tarthatja meg. Az így csökkentett létminimum és a rendes létminimum közötti különbségből először az aktuális törvényes tartási követeléseket kell kielégíteni, tekintet nélkül az e követelésekre létesített biztosítékok elsőbbségi sorrendjére és az aktuális havi tartási fizetéssel arányosan. E tekintetben a tartásra jogosultak előnyt élveznek más jogosultakkal szemben.

Minden végrehajtható ítélettel megállapított (esedékessé vált) követelésnek (*Judikatschulden*) harminc év az elévülési ideje, így e határidőn belül lehet törvényesen végrehajtani.

A tartási követelések végrehajtására nem vonatkozik különleges elévülési határidő.

12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?

Ha a kiskorú másik törvényes képviselője írásban beleegyezett, a gyermek- és ifjúságvédelmi szolgálat eljárhat a gyermek képviselőjeként a kiskorú tartási követelésének megállapítása vagy végrehajtása során.

13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?

A tartás előzetes megfizetésének az a rendeltetése, hogy biztosítsa a gyermek hozzájutását a tartás összegéhez akkor is, ha az egyik szülő nem fizet rendszeresen, vagy teljes egészében elmulasztja a fizetési kötelezettségét. A tartási előleget az állam kérelemre folyósítja. A kérelmet a gyermek nevében kell a gyermek képviselőjére felhatalmazott szülőnek benyújtania a bírósághoz.

Azok a kiskorúak jogosultak tartásra:

- akiknek szokásos tartózkodási helye Ausztriában van;
- akik osztrák állampolgársággal vagy egy másik EU/EGT-tagállam állampolgárságával rendelkeznek, vagy hontalanok; és

nem élnek a tartásra kötelezettel azonos háztartásban.

A tartási előleget annak a hónapnak a kezdetétől nyújtják legfeljebb öt évig, amikor a kérelmet benyújtották; a kifizetéseket a tartományi felsőbbbíróság előzetesen folyósítja a tartásra jogosult személy részére, minden hónap első napján.

14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:

Ha a tartásra kötelezett külföldön él, és nincs végrehajtható vagyona Ausztriában, a végrehajtásra külföldön kerül sor. Ezt a központi hatóságon [*Zentrale Behörde*] keresztül lehet kérelmezni (a 2014. évi osztrák külföldi tartási törvény [*Auslandsunterhaltsgesetz* 2014] 8. szakasza).

14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?

A gyermek- és ifjúságvédelmi szolgálat (körzeti hatóságok vagy bírák) és a körzeti bíróságok támogatják a tartásra jogosultakat az igényeik érvényesítésében vagy végrehajtásában. A központi hatóság továbbítja a kérelmeket a külföldi országba.

14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?

A hatóságok és bíróságok ügyfélfogadási idejében; a központi hatóság telefonon és e-mailben ad tanácsot.

15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:

Amint a jogosult kérelme megérkezik az illetékes bírósághoz, ugyanolyan általános elbánásban részesül, mint az, aki Ausztriában él.

A kérelmeket a központi hatóság továbbítja a bírósághoz. Adott esetben a bíróság költségmentességet ítél meg és intézkedik, hogy az Osztrák Ügyvédi Kamara rendeljen ki ügyvédet jogi segítségnyújtásra. A külföldi jogosult osztrák jogot ismerő képviselőjeként eljárva, ennek a kirendelt ügyvédnek lesz a feladata minden további kérelem benyújtása, a megkapott tartási fizetések átutalása és az e tevékenységeiről való beszámolás (a 2014. évi osztrák külföldi tartási törvény [Auslandsunterhaltsgesetz] 9. szakasza).

15.1 Intézhetek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?

Mivel a két központi hatóság együttműködésének elvét kell alkalmazni, e támogatás nyújtása elsősorban a lakóhely szerinti tagállam hatóságainak a feladata.

15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?

Tárgytalan.

16 Köti-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?

Igen.

17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?

Tárgytalan.

18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?

2014. augusztus 1-jéig csak az e fejezet szerinti rendelkezéseket kellett alkalmazni; azóta az igazságszolgáltatáshoz való jogot a határon átnyúló ügyekben is a 2014. évi osztrák külföldi tartási törvény 10. és azt követő szakaszai szabályozzák (BGBl [Szövetségi Közlöny], I 34/2014).

19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

A 2014. évi osztrák külföldi tartási törvény egyszerűsített hivatali eljárásokat alakított ki, lehetővé téve, hogy a Szövetségi Igazságügyi Minisztérium I.10. osztálya változatlan létszámmal is fel tudja dolgozni a megnövekedett ügymennyiséget.

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Az egyes tagállamok által gondozott, e honlapon helyet kapott nemzeti tartalmak frissítése jelenleg zajlik, tekintettel az Egyesült Királyság kilépésére az Európai Unióból. Előfordulhat, hogy néhány részlet elkerülte a figyelmünket, és egy adott weboldal még nem tükrözi a megváltozott helyzetet. Igyekszünk mihamarabb naprakésszé tenni a teljes tartalmat.

Utolsó frissítés: 11/08/2020

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [PL](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

TARTALOMJEGYZÉK

- 1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?
- 2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?
- 3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?
- 4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?
- 5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?
- 6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?
- 7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?
- 8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?
- 9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?
- 10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?
- 11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre
- 12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?
- 13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?
- 14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:
 - 14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?
 - 14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?
- 15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:
 - 15.1 Intézhetek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?
 - 15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?
- 16 Köti-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?
- 17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?
- 18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?
- 19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?

A családjogi és gyámügyi törvénykönyv 128. cikke szerint a „tartási kötelezettség” az egyenes ági rokonok és testvérek azon kötelezettsége, hogy a megélhetéshez szükséges eszközöket (például ruházatot, élelmiszert, lakhatást, üzemanyagot és gyógyszert), valamint szükség esetén a gyermek felneveléséhez szükséges eszközöket biztosítsanak (ideértve a gyermek testi és szellemi fejlődéséről, valamint az oktatáshoz és a kultúrához való hozzáféréséről történő gondoskodást).

A „tartás” készpénzbeli vagy természetbeni juttatás. Gyermekes esetében a tartás – adott tartási kötelezettségnek megfelelően – a felnevelésükhöz és a közös háztartásban végzett munkához nyújtott személyes hozzájárulásra is kiterjed.

A „tartási követelés” egy személy azon joga, hogy egy másik személytől a jogosulttal szemben fennálló tartási kötelezettségének teljesítését követelje.

A tartási kötelezettség általában különféle családi kapcsolatokból fakad. A lengyel jog a családi kapcsolat típusa szerint a tartási kötelezettségek következő típusait különbözteti meg:

1. rokonok közötti tartási kötelezettség (a gyermektartás e kötelezettség sajátos formája): rokonok között csak a pénzügyi nehézségekkel küzdő személyek jogosultak tartásra. A szülők kötelesek tartásdíjat fizetni azon gyermekeik számára, akik még nem képesek magukról gondoskodni, kivéve, ha a gyermek vagyonából származó jövedelem elegendő a gyermek eltartásához és felneveléséhez. A 18 év feletti gyermekek már nem jogosultak tartásra, kivéve ha tovább szeretnének tanulni, és az addigi eredményeik indokolják ezt a döntést, vagy ha a tartási kötelezettséget a gyermekek egészségi állapota vagy személyes helyzete indokolja. A szülők továbbá nem kötelesek tartásdíjat fizetni olyan 18 év feletti gyermekük után, aki – bár felkészült a munkavállalásra – továbbtanul, majd tanulmányait elhanyagolja, azokkal nem halad megfelelően, nem szerzi meg osztályzatait és nem teszi le vizsgáit az előírt határidőn belül, és ezen okokból kifolyólag az oktatási programjában meghatározott időn belül nem fejezi be tanulmányait.

Ha a tartásdíj nem érvényesíthető vagy annak érvényesítése túlzott nehézségekkel jár, akkor a tartásdíj fizetésére más rokonok is kötelezhetők (például a gyermek azon nagyszülei, akik egy rejtőzködő kötelezett szülei);

2. örökbefogadásból fakadó kötelezettség: ha az örökbefogadás kizárólag az örökbefogadó és az örökbefogadott közötti kapcsolatot érinti, az örökbefogadónak az örökbefogadottal szembeni tartási kötelezettsége elsőbbséget élvez az örökbefogadott felmenő ági rokonainak és testvéreinek tartási kötelezettségével szemben, míg az örökbefogadottnak a felmenő ági rokonaival és testvéreivel szembeni tartási kötelezettsége az utolsó a sorban. Egyéb esetben az örökbefogadottra az 1. pontban megállapított szabályokat kell alkalmazni;

3. házassági rokonságból (mostohaanya, mostohaapa, mostohagyermek) fakadó kötelezettség: kizárólag pénzügyi nehézséggel küzdő személyek jogosultak tartásra, amennyiben az adott helyzetben a tartási kötelezettség elrendelése összhangban van a szociális interakció elveivel. A lengyel jog és ítélkezési gyakorlat szerint a „pénzügyi nehézség” azt jelenti, hogy az adott személy a saját erőforrásaiból és a saját erőfeszítéseivel nem képes kielégíteni a saját ésszerű igényeit;

4. házastársak között a házasság tartama alatt fennálló kötelezettség: – a családtagok valamennyi családtag számára követelhetik az „azonos életszínvonalhoz” való jogot. A családjogi és gyámügyi törvénykönyv 27. cikke szerint mindkét házastárs köteles arra, hogy a képességeinek, a keresőképességének és a pénzügyi lehetőségeinek megfelelően segítsen ellátni a család szükségleteit, amelyet a kapcsolatuk során alapítottak. E kötelezettség a gyermekek felnevelésére és a közös háztartás ellátására irányuló személyes erőfeszítések révén is – részben vagy egészben – teljesítettnek tekinthető.

5. házastársak között a házasság megszűnését követően fennálló kötelezettség: amennyiben megállapítást nyert, hogy a házasság megromlásáért kizárólag az egyik házastárs felelős, és a házasság felbontása a másik házastárs pénzügyi helyzetének jelentős romlásával jár, az utóbbi kérelmezheti, hogy ésszerű igényeiről akkor is gondoskodjanak, ha nem küzd pénzügyi nehézséggel. Egyéb esetekben a pénzügyi nehézséggel küzdő házastárs – ésszerű igényeivel arányosan – a volt házastársra keresőképességétől és pénzügyi lehetőségeitől függően tartást követelhet a volt házastársától. A házastárssal szembeni tartási kötelezettség megszűnik, ha a szóban forgó házastárs újabb házasságot köt. Amennyiben azonban az az elvált házastárs, akiről megállapítást nyert, hogy nem felelős a házasság megromlásáért, köteles tartásdíjat fizetni, a tartási kötelezettség a házasságot felbontó végzés keltét követő öt év múlva szintén megszűnik, kivéve ha a bíróság ezt az ötéves időtartamot – a tartásra jogosult személy kérelmére – rendkívüli körülmények miatt meghosszabbítja.

6. házasságon kívül született gyermek apjának a gyermek anyjával szemben fennálló kötelezettsége: az az apa, aki nem az anya férje, körülményeinek megfelelően köteles hozzájárulni a várandóssággal és a szüléssel kapcsolatos költségekhez, köteles továbbá a szüléskor az anya háromhavi eltartásának költségét megfizetni. Megalapozott okok esetén az anya kérelmezheti, hogy az apa három hónapnál hosszabb ideig járuljon hozzá az eltartási költségeihez.

2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?

A szülők kötelesek tartásdíjat fizetni az önmagukról gondoskodni még nem képes gyermekeik számára. Mivel a gyermekek 18 éves korukig tankötelesek, általában a nagykorúság eléréséig, sőt mesterképzési szakon vagy felsőfokú szakképzés keretében folytatott tanulmányaik befejezéséig jogosultak tartásra.

Az állami tartási alapból olyan személyek számára folyósítanak juttatásokat, akik arra 18 éves korukig jogosultak. Ezek a személyek 25 éves korukig jogosultak a juttatásokra, ha folytatják iskolai tanulmányaikat vagy felsőoktatási intézményben tanulnak tovább, és határozatlan ideig jogosultak a juttatásokra, ha igazoltan súlyos fogyatékossgal élnek.

3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?

Igen, a következő helyzetek merülhetnek fel:

1. a tartásdíj fizetésére kötelezett személy önként eleget tesz a tartási kötelezettségnek,
2. a felek egyezsége jutnak a tartási kötelezettségről,
3. ha a tartásdíj fizetésére kötelezett személy nem tesz eleget a kötelezettségének, a tartásra jogosult személy tartózkodási helye szerint (a polgári perrendtartás 32. cikke) vagy az alperes tartózkodási helye szerint (a polgári perrendtartás 27. cikkének (1) bekezdése) illetékes kerületi bíróságnál (sąd rejonowy), illetve házasság felbontására vagy különválásra vonatkozó eljárás során a törvényszéken (sąd okręgowy) kell tartás megállapítását kérni.

A kereset mentes a bírósági illeték alól. Meg kell azonban felelnie a beadványokra vonatkozó követelményeknek, azaz tartalmaznia kell annak a bíróságnak a nevét, amelyhez azt benyújtják; a felek, a törvényes képviselőik és meghatalmazottjaik családi nevét és utónevét; a beadvány típusát; a kérelem egyértelmű ismertetését; a követelés értékét; a kérelmet indokoló tények, valamint szükség esetén a bíróság joghatóságát is indokoló tények leírását; a fél, a törvényes képviselője vagy meghatalmazottja aláírását (a meghatalmazást mellékelni kell); a mellékletek felsorolását; a felek, a törvényes képviselőik és meghatalmazottjaik tartózkodási helyét vagy székhelyét; valamint a követelés leírását. A további beadványoknak tartalmazniuk kell az ügyiratszámot.

4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?

A következő személyek nyújthatnak be tartási keresetet az arra jogosult személy nevében:

- meghatalmazott (ügyvéden és jogi tanácsadón kívül az alábbi személyek járhatnak el meghatalmazottként: a szülők, a házastárs, a testvérek, a felmenő ági rokonok vagy a tartásra jogosult személlyel örökbefogadás révén kapcsolatban lévő személyek, valamint a tartásra jogosult személy vagyonát kezelő személy);
- a szociális segítségnyújtásért felelős helyi önkormányzati hatóság képviselője (a szociális segítségnyújtásról szóló, 2004. március 12-i törvény szerint (Dziennik Ustaw [Lengyel Közlöny] 2004. évf., 64. szám, 593. tétel), e képviselők az önkormányzati szociális ellátóközpontok vagy kerületi családsegítő központok vezetői);
- a polgári perrendtartás 61. cikke (1) bekezdésének 1. pontja rögzíti, hogy a nem kormányzati szervezetek a törvényben előírt feladatkörük keretében az érintett természetes személy írásbeli hozzájárulásával tartás megállapítása iránti eljárást kezdeményezhetnek;
- ügyész, ha ez a jogállamiság és a közérdek szempontjából szükséges.

A tartásra jogosult kiskorú nevében törvényes képviselő jár el. A nagykorúság elérését követően azonban a gyermek a saját nevében jár el.

A tartásra jogosult személy nevében csak akkor járhat el a tartásra jogosult személlyel együtt élő személy vagy a tartásra jogosult személy ismerőse, ha a fent felsorolt személyek egyike.

5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?

A polgári perrendtartásnak megfelelően a tartással kapcsolatos ügyekben a kerületi bíróságok rendelkeznek hatáskörrel. Az illetékességet a tartásra jogosult személy tartózkodási helye vagy az alperes tartózkodási helye határozza meg. A meghatározott városok tekintetében illetékes bíróságokat a fellebbviteli bíróságok, a regionális bíróságok és a kerületi bíróságok székhelyének, joghatóságának, valamint hatáskörének és illetékességének meghatározásáról szóló, 2018. december 28-i igazságügyi miniszteri rendelet (Lengyel Közlöny 2018. évf., 2548. tétel) határozza meg.

Lengyelországban a regionális bíróságok rendelkeznek joghatósággal az uniós tagállamok bíróságai által hozott határozatok elismerésével kapcsolatos ügyekben (a polgári perrendtartás 1151¹. cikkének (1) bekezdése), ha a határozatot azt megelőzően adták ki, hogy a tartási kötelezettségekre alkalmazandó jogról szóló, 2007. november 23-i hágai jegyzőkönyv (HL L 331., 2009.12.16., 17. o.) kötelezővé vált a határozat kiadása szerinti államra nézve.

A módosított polgári perrendtartás 1153¹⁴. cikkével összhangban a Lengyel Köztársaságban a következő végrehajtható okiratok léteznek:

1. az 1215/2012 rendelet hatálya alá tartozó, az uniós tagállamok bíróságai által hozott határozatok, az említett államokban létrejött egyezségek, és ezen államok által kibocsátott közokiratok, amennyiben azok végrehajthatók;
2. az európai végrehajtható okiratként hitelesített, az uniós tagállamok bíróságai által hozott határozatok, az említett államokban létrejött egyezségek, és ezen államok által kibocsátott közokiratok;
3. az uniós tagállamok bíróságai által hozott európai fizetési meghagyások, amelyeket az érintett tagállamokban az 1896/2006 rendelet szerint nyilvánították végrehajthatónak;
4. az uniós tagállamok bíróságai által a kis értékű követelések európai eljárásában hozott és az érintett államban a 861/2007 rendelet szerint tanúsítvánnyal ellátott határozatok;
5. a tartási kötelezettségekre alkalmazandó jogról szóló, 2007. november 23-i hágai jegyzőkönyvben (HL L 331., 2009.12.16., 17. o.) részes uniós tagállamokban a tartással kapcsolatos ügyekben hozott határozatok, valamint az érintett államból származó tartással kapcsolatos ügyre vonatkozó, a 4/2009 rendelet hatálya alá tartozó egyezségek és közokiratok;
6. az uniós tagállamokban a 606/2013 rendelet hatálya alá tartozó védelmi intézkedéseket tartalmazó ítéletek, amennyiben végrehajthatók.

6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?

Tartással kapcsolatos ügyekben az ügyvédi képviselőt nem kötelező. A felek saját nevükben vagy hivatásos képviselők útján járhatnak el.

A tartásra jogosult fél nevében történő eljárás céljából hivatalból kirendelhető ügyvéddel kapcsolatos részletes információkért lásd a 7. és a 20. pontot.

7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?

A lengyel jog értelmében a tartásdíj csökkentésével kapcsolatos ügyekben a tartás megállapítását kérelmező fél és az alperes mentesül a bírósági költségek alól (a polgári ügyekben alkalmazandó bírósági költségekről szóló, 2005. július 28-i törvény (Lengyel Közlöny 2005. évf., 167. szám, 1398. tétel, módosításokkal együtt) 96. cikkének (1) és (2) bekezdése). Ezek a személyek teljes körű mentességet élveznek, ami azt jelenti, hogy semmilyen bírósági költség, fellebbezési költség vagy végrehajtási költség nem terheli őket.

Ezen túlmenően a bírósági költségek alól mentesülő fél hivatalból kirendelt ügyvéd formájában biztosított költségmentességért folyamodhat. Ha az ügyvéd kirendelése iránti kérelemnek helyt adnak, az ügyvéd díját az általa képviselt fél ellenérdekű fele fizeti. Ha ez a személy elveszíti a pert, az ügyvédi díjat az államkincstár viseli.

A tagállamok állampolgárainak ezzel kapcsolatos jogait az európai uniós tagállamokban lefolytatott polgári eljárásokban a jogi segítségnyújtáshoz való jogról, és a polgári eljárás megindítását megelőzően a jogvita egyezség útján történő rendezésével összefüggésben a jogi segítségnyújtáshoz való jogról szóló, 2004. december 17-i törvény (Lengyel Közlöny 2005. évf., 10. szám, 67. tétel) szabályozza.

8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?

A tartásdíj összege a fizetésre kötelezett személy keresetétől és pénzügyi lehetőségeitől, valamint a tartásra jogosult személy ésszerű igényeitől függ. Az ésszerű igények a tartásra jogosult személy létfenntartásához szükséges valamennyi tényezőt – anyagi és nem anyagi igényeket (kulturális és szellemi igényeket) egyaránt – magukban foglalnak. A kiskorú gyermekek igényei felnevelésük költségeit is tartalmazzák. A tartásdíj fizetésére kötelezett személyek keresetének és pénzügyi lehetőségeinek értékelése során nem a mindenkorai jövedelmüket veszik figyelembe, hanem azt az összeget, amelyet keresőképességük teljes körű kihasználása mellett kereshetnének. Ez azt jelenti, hogy még a rendszeres jövedelemmel nem rendelkező munkanélküli személy számára is elrendelhető tartásdíj fizetése, és a kifizetések végrehajtás tárgyát képezik.

A körülmények megváltozása esetén kérhető a bírósági határozat vagy a tartásdíjról szóló megállapodás módosítása. A módosítást a tartási jogviszony bármelyik fele kérheti. A ténybeli körülményektől függően a felek kérhetik a tartási kötelezettség eltörlését, illetve a tartásdíj összegének növelését vagy csökkentését. A juttatás összege a tartásra jogosult személy ésszerű igényeinek vagy a tartásdíj fizetésére kötelezett személy keresőképességének növekedése vagy csökkenése esetén módosítható.

Lengyelországban nem rögzített a tartásdíj összege, és azt nem a tartásdíjfizetésre kötelezett személy keresetének rögzített százalékaként számítják ki. 2014-ben a minimálbér összege bruttó 1 680 PLN (hozzávetőleg 400 EUR) volt. 2013-ban az átlagos jövedelem havonta bruttó 3 650 PLN (hozzávetőleg 900 EUR) volt. 2015-ben a minimálbér összege bruttó 1 750 PLN, 2016-ban bruttó 1 850 PLN volt, 2019-ben pedig bruttó 2 250 PLN. A gyakorlatban az esetek többségében a bíróságok által megítélt tartásdíj összege egy gyermek után havi 300 PLN és 1 000 PLN között változik. A tartásdíj összegére nem alkalmaznak automatikus indexálást a gyermek életkorától vagy az infláció mértékétől függően.

9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?

A végrehajtható okiratban kötelezettként megnevezett személy köteles tartásdíjat fizetni. Fő szabályként a Lengyelországban megítélt tartásdíj lengyel zlotyban, havonta fizetendő a kiskorú gyermek törvényes képviselőjének (készpénzben vagy banki átutalással), rendszerint a hónap 10. napjáig. Késedelmes fizetés esetén az ítéletek a fennmaradó összegre késedelmi kamatot írnak elő (melynek mértéke 2008 óta évi 13%; lásd a késedelmi kamatról Lengyelország által közzétett tájékoztatást).

Így a tartási kötelezettség általában kizárólag a tartásdíj fizetésére kötelezett személyt terheli. Ha ez a személy önként nem fizet, a tartásra jogosult személy a végrehajtási eljárás kezdeményezése érdekében az illetékes végrehajtó hatósághoz (rendszerint bírósági végrehajtóhoz) fordulhat. Végrehajtás a tartásdíj összegét megállapító határozatot kibocsátó elsőfokú bíróság kérelmére hivatalból is kezdeményezhető. A tartásra jogosult személy a végrehajtható okiratot benyújthatja továbbá a kötelezett munkahelyéhez vagy a kötelezett nyugdíját kifizető intézményhez, és kérheti, hogy az esedékes tartásdíjat vonják le a kötelezettnek kifizetett összegekből. Ez a kérelem a kifizető intézményre nézve kötelező erejű.

A kötelezett ingatlanára foganatosított végrehajtáshoz külön kérelem szükséges.

10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?

Ha a tartásdíjfizetésre kötelezett személy önként nem teljesíti kötelezettségét, akkor kényszeríthető a teljesítésre (lásd a 9. pontot).

Ezen túlmenően a büntető törvénykönyv 209. cikke (Lengyel Közlöny 1997. évf., 88. szám, 553. tétel) értelmében a tartásdíj fizetésének ismétlődő elmulasztása pénzbírsággal, szabadságvesztéssel nem járó intézkedésekkel, illetve két évig terjedő szabadságvesztéssel büntethető bűncselekmény. A bűncselekmény tárgyában a sértett, jóléti intézmény vagy a tartásdíjfizetésre kötelezettel szemben eljárni jogosult szerv indítványára indul büntetőeljárás. Amennyiben a sértettnek a tartásdíj-fizetési kötelezettség végrehajtásának elmaradása esetén fizetendő, megfelelő családi ellátást vagy juttatást ítéltek meg, a büntetőeljárást hivatalból megindítják.

A tartásra jogosult személyeknek történő segítségnyújtásról szóló, 2007. szeptember 7-i törvény (Lengyel Közlöny 2007. évf., 192. szám, 1378. tétel) 5. cikke (3b) bekezdésének 2. és 5. pontjában arról rendelkezik, hogy az illetékes hatóság kérelmezheti a kötelezett gépjárművezetői engedélyének felfüggesztését.

A végrehajtás sikertelensége esetén a bírósági végrehajtó kérelmezheti, hogy a kötelezett bekerüljön a fizetésektelen adósok nyilvántartásába.

11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre

A polgári perrendtartás 1083. cikke (2) bekezdésének megfelelően a fennmaradó tartásdíjak teljes egészében fedezhetők bankszámláról történő letiltással.

A polgári perrendtartás 833. cikke (1) bekezdésének megfelelően a foglalkoztatásért járó javadalmazásra a munka törvénykönyvében meghatározott mértékben foganatosítható végrehajtás. Általában a fizetés 60%-a tiltható le. Az államkincstár által különleges célra – különösen vissza nem térítendő támogatás és támogatás céljára – megítélt összegeknek legfeljebb háromötöde szintén letiltható (a polgári perrendtartás 831. cikkének (1) és (2) bekezdése).

Ezen felül a polgári perrendtartás 829. cikke alapján a következőkre nem foganatosítható végrehajtás:

1. a kötelezett és az eltartott családtagok számára feltétlenül szükséges háztartási cikkek, ágynemű, alsóruházat és mindennapi ruházat, valamint szolgálat vagy szakmai tevékenység ellátásához feltétlenül szükséges ruházat;
2. a kötelezett és az eltartott családtagok számára egy hónapra feltétlenül szükséges élelmiszer- és üzemanyagkészlet;

3. a kötelezett és az eltartott családtagok élelmezéséhez feltétlenül szükséges egy tehén vagy két kecske vagy három juh, valamint a következő aratásig elégséges takarmánykészlet és alomanyag;
4. a kötelezett keresőtevékenységének teljesítéséhez feltétlenül szükséges eszközök és egyéb tárgyak, valamint az egyheti termeléshez feltétlenül szükséges nyersanyagok, a gépjárművek kivételével;
5. az olyan kötelezett esetében, akit időszakosan foglalkoztatnak, a következő fizetési napig tartó időszakra járó kereset végrehajtás alá nem vonható részének megfelelő összeg, az olyan kötelezett esetében pedig, aki nem rendelkezik rendszeres keresettel, a kötelezett és az eltartott családtagok kétheti megélhetéséhez feltétlenül szükséges pénzüsszeg;
6. tanulmányokhoz szükséges tárgyak, személyes iratok, dekorációk, vallásgyakorláshoz használt tárgyak és mindennapi tárgyak, amelyek jóval áron alul lennének eladhatók, a kötelezett számára azonban használati értékkel bírnak;
7. a 2001. szeptember 6-i gyógyszerészeti törvény (Lengyel Közlöny, 2008. évf., 45. szám, 271. tétel, módosításokkal együtt) értelmében vett gyógyszerek, amelyek az egészségügyre vonatkozó jogszabályi rendelkezések értelmében három hónap időtartamra feltétlenül szükségesek az egészségügyi intézmény működéséhez, valamint az egészségügyi intézmény működéséhez feltétlenül szükséges gyógyszerek a 2010. május 20-i, a gyógyszerekről szóló törvény (Lengyel Közlöny, 107. szám, 679. tétel és Lengyel Közlöny 2011. évf., 102. szám, 586. tétel és 113. szám, 637. tétel) értelmében;
8. a kötelezett vagy az eltartott családtagok fogyatékoságára tekintettel feltétlenül szükséges cikkek.

Az igazságügyért felelős miniszter a mezőgazdaságért felelős miniszterrel és a pénzügyekért felelős miniszterrel konzultálva miniszteri rendelet útján meghatározza, hogy a mezőgazdasági termelő tulajdonát képező mely tárgyak nem vonhatók végrehajtás alá (830. cikk).

Ezen túlmenően a polgári perrendtartás 831. cikke arról rendelkezik, hogy különösen a szociális ellátásokról szóló, 2004. március 12-i törvény (Lengyel Közlöny 2013. évf., 182. tétel, módosításokkal együtt) szerinti szociális ellátások, valamint az állami költségvetésből vagy a Nemzeti Egészségügyi Alapból (Narodowy Fundusz Zdrowia) a kötelezett számára a közpénzből finanszírozott egészségügyi ellátásokról szóló, 2004. augusztus 27-i törvény (Lengyel Közlöny 2008. évf., 164. szám, 1027. tétel, módosításokkal együtt) szerinti egészségügyi ellátás céljából fizetendő összegek az ilyen ellátások nyújtása előtt, az egyes kifizetések 75%-a erejéig nem vonhatók végrehajtás alá, kivéve, ha ezek a közpénzből finanszírozott egészségügyi ellátásokról szóló, 2004. augusztus 27-i törvény 5. cikke (41) bekezdésének a) és b) pontjában hivatkozott, a kötelezett alkalmazottait vagy szolgáltatóit megillető kifizetések.

A családjogi és gyámügyi törvénykönyv 137. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy a tartási követelések elévülési ideje három év.

A Polgári Törvénykönyv 121. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy a gyermekek szülőikkel szembeni követeléseinek esetében az elévülési idő a szülői felügyelet időtartama alatt nem kezdődik el, ha pedig elkezdődött, akkor azt fel kell függeszteni.

Amennyiben a kötelezett kétségbe vonja a nagykorú gyermekkel szembeni tartási kötelezettség érvényességét, a bírósági végrehajtó kérheti a jogosulttól az azt megerősítő igazolás benyújtását, hogy továbbtanul, nem rendelkezik keresettel vagy orvosi kezelés alatt áll, és ennél fogva továbbra is szüksége van a kötelezett pénzügyi támogatására.

12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?

Ahogy az a 4. pontban szerepel, tartás iránti keresetet a tartásra jogosult személy nevében többek között a szociális ellátóközpontok vezetői, bizonyos szociális szervezetek, a szociális ellátásért felelős helyi önkormányzati hatóságok képviselői, valamint egyes esetekben ügyészek nyújthatnak be. Ezek a jogalanyok a már folyamatban lévő, tartásdíj iránti eljárásban történő részvétellel is támogathatják a felperest. Szerepük ekkor a tartásra jogosult személy bírósági eljárás alatti támogatása.

A regionális bíróságok segítséget nyújtanak a tartásra jogosult személyeknek a tartásdíj külföldön történő behajtására vonatkozó kérelmek benyújtásában.

13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?

A tartásra jogosult személyeknek történő segítségnyújtásról szóló, 2007. szeptember 7-i törvény (Lengyel Közlöny 2009. évf., 1. szám, 7. tétel, módosításokkal együtt) megállapítja a tartásra jogosult személyek részére a sikertelen végrehajtás esetén biztosított állami segítségnyújtásra vonatkozó szabályokat.

Tartási alapból csak akkor szerezhető juttatás, ha az egy főre jutó családi jövedelem nem haladja meg a havi 725 PLN-t (hózzávetőleg 170 EUR-t) – 2019. július 1-től ez az összeg 800 PLN lesz (9. cikk (2) bekezdés). A kérelmeket a tartásra jogosult személy tartózkodási helye szerint illetékes önkormányzati vagy városi hivatalhoz kell benyújtani.

Ha azonban a tartásdíjelőlegre jogosult személy egész napi ellátást biztosító intézményben (például szociális ellátóközpontban, nevelőintézetben, fiatakorúak javítóintézetében vagy fiatakorúak börtönében) él vagy nevelőszülőknél helyezték el, házasságot kötött vagy gyermeke van és családtámogatásra jogosult, számára előleg nem ítéltető meg.

Ez a törvény kizárólag akkor alkalmazandó, ha a tartásra jogosult személy Lengyelországban rendelkezik tartózkodási hellyel abban az időszakban, amelynek során előleget ítélnék meg.

További információ az alábbi linken érhető el: <http://www.mpips.gov.pl/wsparcie-dla-rodzin-z-dziecmi/fundusz-alimentacyjny/swiadczenia-z-funduszu-alimentacyjnego/>

14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:

Amennyiben a kötelezett tartózkodási helye külföldön, a tartásra jogosult személy tartózkodási helye pedig Lengyelországban található, a tartásra jogosult személy tartózkodási helye szerint illetékes regionális bíróság segít a jogosultnak a tartás iránti kérelem benyújtásában. A segítségnyújtás abból áll, hogy a bíróság az előírt okiratok kitöltéséhez szükséges valamennyi információt és segítséget a jogosult rendelkezésére bocsátja, valamint ellenőrzi, hogy a kérelem alaki szempontból helyes-e.

14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?

Igen.

14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?

A tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló, 2008. december 18-i 4/2009/EK tanácsi rendelet szerint benyújtott kérelem A. részét a regionális bíróság tölti ki.

R	L	T	F	E-
e	e	e	e	a
g	i	v	l.	x
o	e	l	:	:
n	e	+	+	
ál	z	+	+	
is	é	4	4	
Bí	si	8	8	
ró	cí			
s	m			
á				
g				
R	ul	88		
e	.	55		
gi	M	77		
o	ar	44		
n	ii	52		
ál	S	94		
is	ki	26		
Bí	o	24		
ró	d	00		
s	o			
á	w			
g	s			
B	ej			
at	-			
y	C			
st	ur			
o	ie			
k	1			

1			
5-			
9			
5			
0			
Bi			
at			
y			
st			
o			
k			
R	ul	33	bopok.us
e	.	33	
gi	C	44	
o	ie	99	
n	s	99	
ál	z	00	
is	y	44	
Bí	ń	28	
ró	s	48	
s	k	3	
á	a	3	
g	1	4	
0		9	
Bi		9	
el		4	
s	3-	0	
k	3	4	
o-	0	8	
Bi	0	8	
at	Bi		
a	el		
	s		
	k		
	o-		
	Bi		
	at		
	a		
R	ul	55	oz@byddgsoz.z.sogov.pl
e	.	22	
gi	W	33	
o	at	22	
n	y	55	
ál	J	33	
is	a	12	
Bí	gi	55	
ró	el	55	
s	lo		
á	ń		
g	s		
	ki		
B	e		
y	2		
g	8		
o	5-		

s 1
z 2
c 8
z B
y
d
g
o
s
z
c
z

R ul 33
e . 44
gi D 33
o a 66
n br 88
ál o 44
is w 44
Bís 22
ró ki 57
s e 3
á g 4
g o 3
C 2
z 3
ę /3
st 5
o 4
c 2-
h 2
o 0
w 0
a C
z
ę
st
o
c
h
o
w
a

33
44
33
66
88
44
44
22
57
3
4
3
6
8
4
7
0
8
.
cz
es
to
ch
o
w
a
@
cz
es
to
ch
o
w
a.
so
.
g
ov
.pl

R pl 55
e . 55
gi K 66
o o 11

55
55
66
11
o
d
dz

n	1	1	ial
ál	2	2	.
is	4	2	a
Bí	0	1	d
ró	9	5	mi
s	i		ni
á	1	5	st
g	8	6	ra
Ei	2-	1	cy
bl	3	1	jn
ą	0	2	y
g	0	4	@
	Ei	0	el
	bl	8	bl
ą			a
g			g.
			so
			.
			g
			ov
			.pl
R	ul	55	se
e	.	88	cti
gi	N	33	o
o	o	22	n.
n	w	11	oz
ál	e	33	@
is	O	11	g
Bí	gr	44	d
ró	o	10	a
s	d	55	ns
á	y	88	k.
g	3	33	so
	0	22	.
G	/3	11	g
d	4	33	ov
a	ń	11	.pl
s	0-	11	
k	8	99	
	0		
	3		
	G		
	d		
	a		
	ń		
	s		
	k		
R	ul	33	oz
e	.	22	@
gi	K	33	gli
o	o	33	wi
n	ś	88	ce
ál	ci	00	.
is	u		so
Bí	s		

róż	01	.
ski	50	g
á	122	ov
g	5	.pl
G	4	
li	4-	
w	1	
ic	0	
e	0	
	G	
	li	
	w	
	ic	
	e	
R	ul	99
e	.	55
gi	M	77
o	ie	22
n	s	50
ál	z	62
is	k	78
Bí	a	10
ról		87
s	3	9
á	3	5
g	6	7
G	6-	2.
or	4	5
z	0	6.
ó	0	7
w	G	9
Wor		0.pl
ie	z	
lk	ó	
o	w	
p	W	
ol	ie	
s	lk	
ki	o	
	p	
	ol	
	s	
	ki	
R	ul	77
e	.	55
gi	W	66
o	oj	44
n	s	11
ál	k	55
is	a	11
Bí	P	11
ról	ol	33
s		
ki		

s e
á g
g o
5
J 6
el
e 5
ni 8-
a 5
G 0
ór 0
a J
el
e
ni
a
G
ór
a

g
ov
.pl

R al 66
e . 22
gi W77
o ol 65
n n 57
ál o 74
is é 79
Bí ci 03
ró 1 06
s 3
á 6
g 2-
K 8
al 0
is 0
z K
al
is
z

66
22
77
65
57
74
79
03
06
2
@
ka
lis
z.
so
.
g
ov
.pl

66
22
77
65
57
74
79
03
06
2
@
ka
lis
z.
so
.
g
ov
.pl

R	ul	33	
e	.	22	o
gi	Fr	66	br
o	a	00	ot
n	n	77	_z
ál	c	00	a
is	u	11	gr
Bí	s	88	a
ró	k	34	ni
s	a	33	cz
á	3	22	ny
g	8	66	@
K	4	00	ka
at	0-77		to
o	0	00	wi
w	2	42	ce
ic	8	91	.so
e	K	81	.
	at		g
	o		ov
	w		.pl
	ic		
	e		

R	ul	44	oz
e	.	11	@
gi	S	33	ki
o	e	44	el
n	m	00	ce
ál	in	22	.
is	ar	33	so
Bí	yj	22	.
ró	s	00	g
s	k	44	ov
á	a	11	.pl
g	1	33	
	2	44	
Ki	a	00	
el		22	
c	2	22	
e	5-33		
	3	22	
	7	00	
	2		
	Ki		
	el		
	c		
	e		

R	ul	66	oz
e	.	33	@
gi	E	22	ko
o	n	44	ni
n	er	52	n.
ál	g	16	so
is	et		.
Bí	y		g

r	4	5	ov
s	4	6	.pl
á	5	3	9
g	6	6	ra
K	2	3	d
o	5	2	mi
ni	1	4	ni
n	0	2	st
	K	3	ra
	o	0	cj
	ni	2	a
	n	2	@
		+	ko
		1	ni
		7	n.
		2	so
			.
			g
			ov
			.pl
R	ul	99	ra
e	.	44	d
gi	W	33	mi
o	ar	44	ni
n	y	22	st
ál	ń	88	ra
is	s	78	cj
Bí	ki	59	a
ró	e	07	@
s	g		ko
á	o		sz
g			ali
K			n.
o	5-		so
s	5		.
z	4		g
al	1		ov
in	K		.pl
	o		
	s		
	z		
	al		
	in		
R	ul	11	oz
e	.	22	@
gi	P	66	kr
o	rz	11	ak
n	y	99	o
ál	R	55	w.
is	o	63	so
Bí	n	97	.
ró	d	73	g
s	zi	1	ov
á	e	2	.pl
g			

K	3	6
ra	1-	1
k	5	9
ó	4	5
w	7	2
(K	4
K	ra	1
ra	k	1
k	ó	2
k	w	6
ó)		1
		9
		5
		6
		4
		8
		1
		2
		6
		1
		9
		5
		6
		4
		8

R	ul	11	↗
e	.	33	O
gi	Si	44	br
o	e	33	ot
n	n	77	.
ál	ki	33	za
is	e	66	gr
Bí	w	77	@
ró	ic	13	kr
s	z		os
á	a		n
g	1		o.
K	2		so
ro	3		.
s	8-		g
n	4		ov
o	0		.pl
	0		
	K		
	ro		
	s		
	n		
	o		

R	ul	77	↗
e	.	66	oz
gi	Zi	77	@
o	ot	22	le
n	or	22	g
ál	uj	55	ni

is s	99	ca
Bík	33	.
ró a	66	so
s 4	7	.
á 0	6	g
g 5	7	ov
L 9-	2	.pl
e 2	2	
g 2	5	
ni 0	9	
c L	1	
a e	2	
g		
ni		
c		
a		
R ul	88	z
e .	11	m
gi K	44	st
o ra	66	ec
n k	00	@
ál o	11	so
is w	00	.
Bís	00	lu
ró ki	44	bli
s e		n.
á P		g
g rz		ov
e		.pl
L d		z
u m		m
bl ie		za
in ś		rz
ci e		ec
4		zn
3		y
2		@
0-		so
0		.
7		lu
6		bli
L		n.
u		g
bl		ov
in		.pl
R ul	88	z
e .	66	se
gi D	22	kr
o w	11	et
n or	66	ar
ál n	36	iat
is		@
Bí		lo
		m

ró a 87 za
s 1 05 .
á 6 73 so
g 1 .
ł 8- g
o 4 ov
m 0 .pl
ż 0
a ł
o
m
ż
a

R pl 44 ↗
e . 22 oz
gi D 66 @
o a 77 lo
n br 77 dz
ál o 88 .
is w 79 so
Bí s 97 .
ró ki 98 g
s e ov
á g .pl
g o
ł 5
ó 9
d 0-
ż 9
2
1
ł
ó
d
ż

R ul 1 ↗
e . 8 ali
gi Pi 4 m
o ja 4 e
n rs 8 nt
ál k 2 y
is a 1 @
Bí 3 4 n
ró 3 5 o
s 3- w
á 3- y-
g 0 sa
N 0 . cz
o N . so
w o . g
y w ov
S y .pl
S
a

a	c			
c	z			
z				
R	ul	88		oz@polsztyln.egov.pl
e	.	99		
gi	D	55		
o	a	22		
n	br	11		
ál	o	66		
is	w	01		
B	is	46		
r	ó	90		
s	c			
á	z			
g	a			
O	k			
is	ó			
z	t	w		
y	4			
n	4			
	A			
	1			
	0-			
	0			
	0			
	1			
	O			
	is			
	z	t		
	y			
	n			
R	pl	77		obrot@polski.egov.pl
e	.	77		
gi	D	55		
o	a	44		
n	s	11		
ál	z	88		
is	y	11		
B	is	33		
r	ó	44		
s	ki			
á	e			
g	g			
o				
O	1			
p				
ol	4			
e	5-			
	0			
	6			
	4			
	O			
	p			
	ol			
	e			

R ul 22
e . 99
gi G 77
o o 66
n m 55
ál ul 00
is ic 11
Bí ki 33
ró e 01
s g
á o
g 5
O 0
st 7-
ro 4
tę 1
k 0
a O
st
ro
tę
k
a

se
kr
et
ar
iat
@
os
tr
ol
ek
a.
so
.
g
ov
.pl

R ul 44
e . 44
gi St 66
o o 44
n w 97
ál a 48
is c 19
Bí ki 21
ró e 19
s g 4
á o 4
g 5 6
Pi 9 4
ot 7-9
rk 3 4
ó 0 1
w 0 5
Tr Pi 9
y ot
b rk
u ó
n w
al Tr
s y
ki b
u
n
al
s
ki

44
44
66
44
97
48
19
21
19
4
4
6
4
9
4
3
4
1
5
9
.
g
ov
.pl
.
bi
bli
ot
ek
a
@
pi
ot
rk

n
a
ń
7
4
5
P
o
z
n
a
ń

R ul 11
e . 66
gi K 66
o o 77
n n 66
ál ar 11
is s 33
Bí ki 35
ró e 63
s g
á o
g 6
P 3
rz 7-
e 7
m 0
y 0
śl P
rz
e
m
y
śl

mg@przemysl.sov.pl

R ul 44
e . 88
gi M 33
o ar 66
n s 88
ál z 00
is at 22
Bík 88
ró a 87
s J.
á Pi
g ts
R u
a d
d s
o ki
m e
g

wizyta@radom.sov.pl

o	1	0	2	6-	6	0	0	R	a	d	o	m	cj	a	@	ra	d	o	m	.	so	.	g	ov	.pl
---	---	---	---	----	---	---	---	---	---	---	---	---	----	---	---	----	---	---	---	---	----	---	---	----	-----

R	pl	11	77	88	77	55	66	33	94	49	3	3	5-	9	5	9	R	ó	z	w	e	s	z	ó	w	e.	cz	u	d	ec	@	rz	es	zo	w.	so	.	g	ov	.pl
---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	---	---	----	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	---	---	----	---	----	----	----	----	----	---	---	----	-----

R	ul	22	55	66	44	00	77	88	41	62	0	8-	g	1	Si	0	Si	c	e	e	22	55	66	44	00	77	88	41	62	0	8-	g	1	Si	0	Si	c	e	e	p	oc	zt	a	@	si	e	dl	ce	.	so	.	g	ov	.pl
---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	---	----	---	---	----	---	----	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	---	----	---	---	----	---	----	---	---	---	---	----	----	---	---	----	---	----	----	---	----	---	---	----	-----

	dl c e		
R e g i o w n y ál is Bí ró s á g Si er a d z	44 33 88 22 67 61 60 51 04 4 1 3 9 8-2 2 0 6 6 Si er a d z 8 2 7 1 2 8 7	 se kr ar iat @ si er a dz .so . g ov .pl a d mi ni st ra cj a @ si er a dz . so . g ov .pl	
R e g i o n ál is Bí ró s á g St u p	55 99 88 44 66 99 44 22 of 24 5 7 9 7 8 6-4 2 6 0 9	 rz ec zn ik. pr as o w y @ sl u ps k. so	

s	0	4	.
k	St	2	g
	u	4	ov
	p		.pl
	s		 p
	k		oc
			zt
			a
			@
			sl
			u
			ps
			k.
			so
			.
			g
			ov
			.pl
			 a
			d
			mi
			ni
			st
			ra
			cj
			a
			@
			sl
			u
			ps
			k.
			so
			.
			g
			ov
			.pl
			 m
			a
			g
			d
			al
			e
			n
			a.
			mi
			kli
			ns
			ka
			@
			sl
			u
			ps
			k.

				so
				g
				ov
				.pl
R	ul	88	oz	
e	.	77	@	
gi	W	55	su	
o	ar	66	w	
n	y	33	al	
ál	ń	11	ki.	
is	s	23	so	
Bí	ki	10	g	
ró	e	33	ov	
s	g		.pl	
á	o			
g	4			
S	5			
u	1			
w	6-			
a	ł	4		
ki	0			
	0			
	S			
	u			
	w			
	a			
	ł			
	ki			
R	ul	99	ad	
e	.	11	mi	
gi	K	44	ni	
o	a	88	st	
n	s	33	ra	
ál	z	00	cy	
is	u	11	jn	
Bí	b	47	y	
ró	s	70	@	
s	k	99	sz	
á	a	11	cz	
g	4	44	ec	
S	2	88	in.	
z	7	33	so	
c	0-	00	.	
z	9	11	g	
e	5	77	ov	
ci	2	00	.pl	
n	S	99		
	z	11		
	c	44		
	z	88		
	e	33		
	ci	00		
	n			

		11	
		77	
		00	
R	pl	77	se
e	.	41	kr
gi	G	88	et
o	ru	55	ar
n	n	11	z
ál	w	88	@
is	al	22	s
Bíd	87		wi
róz	70		d
s	ki		ni
á	1		ca
g	4		.
Ś	5		so
w	8-		.
id	1		g
ni	0		ov
c	0		.pl
a	Ś		
	w		
	id		
	ni		
	c		
	a		
R	ul	11	hr
e	.	55	oj
gi	Si	88	ek
o	e	22	@
n	n	33	ta
ál	ki	44	m
is	e	88	o
Bíw	88		br
róic	00		ze
s	z	+	g.
á	a	44	so
g	22		.
T	77		g
ar	33		ov
n	9-		.pl
o	44		
br	00		sa
z	00		d
e	T		ok
g	ar		re
	n		g
	o		o
	br		w
	z		y
	e		@
	g		ta
			m
			o

				brzezg.sos@gov.pl
R e g i o n a ł i s t r o s k i g a r n ó w	ul. J. Dąbrowskiego 1487409	1487409		sa@dokregowwy@tarnow.sos.gov.pl
R e g i o n a ł i s t r o s k i g a r n ó w	ul. Piłsudskiego 15609	15609		oz@sofurn.pl
R e g i o n a ł i s t r o s k i g a r n ó w	ul. 22 lipca 222	222		ka@rc

gi S	4	z.
o ol	46	1
n id	05	9
ál ar	14	wi
is n	14	z
Bío	54	@
rós	41	w
s ci	1	ar
á 1		sz
g 2		a
7		w
W		a.
ar 0		g
s 0-		ov
a 9		.pl
w 5		
(1		
V W		
ar ar		
s s		
ó)z		
a		
w		
a		
R al	22	oz
e .	22	@
gi S	44	w
o ol	44	ar
n id	00	sz
ál ar	41	a
is n	00	w
Bío	46	a
rós	06	pr
s ci		a
á 1		g
g 2		a.
7		so
W		.
ar 0		g
s 0-		ov
z 9		.pl
a 5		
w 1		
a-W		
P ar		
ras		
g z		
a a		
Ww		
ar a		
s		
a		
w		
(
V		
ar		
s		

ó P r á g a k e r ü l e t e)				
R e g i o n s á l i s B í r ó s á g e W o t o c t a w e k	ul .44 W44 oj11 s21 k08 a35 P57 ól35 s ki ge g o 2 2 8 7- 8 0 0 W o t o c t a w e k	55 44 44 11 21 08 35 57 35	oz @ wl oc la w ek so g ov .pl	
R e g i o n s á l i s B í r ó s á g e W o t o c t a w e k	ul .11 S33 a77 d00 o44 w33 a99 ó1 s5 á0- g9 W5 ro0 W ro	77 11 33 77 00 44 33 99 11 5 0- 9 5 0 W ro	oz @ wr oc la w. so g ov .pl	

cl	cl			
a	a			
w	w			
R	ul	88	pr	
e	.	44	ez	
gi	A	66	es	
o	k	33	@	
n	a	88	za	
ál	d	22	m	
is	e	99	os	
Bí	m	77	c.	
ró	ic	00	so	
s	k	88	.	
á	a	44	g	
g	1	66	ov	
Z	2	33	.pl	
a	2-	99		
m	4	33		
o	0	33		
ś	0	55		
ć	Z	99		
a				
m				
o				
ś				
ć				
R	pl	66	oz	
e	.	88	@	
gi	St	33	zi	
o	o	22	el	
n	w	22	o	
ál	ia	00	n	
is	ń	21	a-	
Bí	s	29	g	
ró	ki	13	or	
s	1		a.	
á	6		so	
g	5-		.	
Zi	9		g	
el	5		ov	
o	8		.pl	
n	Zi			
a	el			
G	o			
ór	n			
a				
G	ór			
a				

15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:

15.1 Intézkednek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?

A tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló, 2008. december 18-i 4/2009/EK tanácsi rendelet 55. cikke nem írja elő, hogy a kérelmet a kérelmező tartózkodási helye szerinti állam központi hatóságán keresztül kell benyújtani. A kérelmek közvetlenül is eljuttathatók az illetékes lengyel bírósághoz (így teljesülnek a rendelet IV. és VI. fejezetében, valamint a polgári perrendtartásban megállapított alaki követelmények).

Az áttevő intézményekre vonatkozó adatok az alábbi linken érhetők el:

<http://bip.ms.gov.pl/pl/ministerstwo/wspolpraca-miedzynarodowa/alimenty/>

A renDELETEhez mellékelt nyilatkozatokban meghatározott külföldi áttevő intézmények ellátják a tartásra jogosult személyt minden szükséges információval, segítik őt a szükséges dokumentumok kitöltésében, ellenőrzik kérelmének alaki helyességét, és külföldre továbbítják azt.

15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?

Amennyiben a bíróság tartást ítél meg, és az ügy a 4/2009/EK rendelet hatálya alá tartozik, a külföldi tartózkodási hellyel rendelkező felperes igénybe veheti az e rendeletben előírt eljárást, és a tartózkodási helye szerinti ország illetékes áttevő intézményéhez fordulhat, vagy külföldön hozott határozat végrehajthatóvá nyilvánítása iránti kérelmet nyújthat be az illetékes bírósághoz (lásd az 5. pontot). A végrehajtás iránti kérelem bármely bírósági végrehajtó hivatalához benyújtható.

Amennyiben Lengyelország és a felperes tartózkodási helye szerinti ország tartással kapcsolatos ügyekben hozott határozatok elismerésére és végrehajtására vonatkozó egyezmény vagy kétoldalú megállapodás részese, segítségnyújtást a megállapodásban meghatározott mértékben biztosítanak. A kétoldalú megállapodások rendszerint azt írják elő, hogy közvetlenül, vagy a határozatot kibocsátó ország egyik bíróságán keresztül kell a lengyel bírósághoz folyamodni. Az utóbbi esetben a kérelmet központi hatóságon keresztül kell benyújtani, amely leggyakrabban az igazságügyi minisztériumot vagy a New York-i Egyezmény hatálya alá tartozó hatóságokat jelenti:

<http://treaties.un.org/doc/Publication/MTDSG/Volume%20II/Chapter%20XX/XX-1.en.pdf>

A bíróságok leírása megtalálható a következő honlapon:

<http://bip.ms.gov.pl/pl/rejstry-i-ewidencje/lista-sadow-powszechnych/>

a bírósági végrehajtók adatai pedig megtalálhatók a következő honlapon: <https://www.komornik.pl/>

16 Kötí-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?

Igen, 2011. június 18. óta.

17 Ha ezt a tagállamot nem kötí a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?

Tárgytalan.

18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?

A Lengyelországban alkalmazandó szabályok az európai uniós tagállamokban lefolytatott polgári eljárásokban a jogi segítségnyújtáshoz való jogról szóló, 2004. december 17-i törvény (Lengyel Közlöny 2005. évf., 10. szám, 67. tétel, módosításokkal együtt), valamint a határon átnyúló vonatkozású jogviták esetén az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés megkönnyítése érdekében az ilyen ügyekben alkalmazandó költségmentességre vonatkozó közös minimumszabályok megállapításáról szóló, 2003. január 27-i 2003/8/EK tanácsi rendelet (HL L 26., 2003.1.31., 90. o., magyar nyelvű kiadás 19. fejezet, 6. kötet, 90. o.), amelyek kiegészítik a polgári perrendtartás és a polgári ügyekben fizetendő bírósági költségekről szóló törvény rendelkezéseit. Annak a félnek, amelyik a segítségnyújtás egy konkrét formáját (pl. ügyvéd kirendelését, okiratok lefordítását, utazási költségek megtérítését) kívánja igénybe venni, a bíróságot erről uniós formanyomtatványon egyértelműen tájékoztatnia kell https://e-justice.europa.eu/content_legal_aid_forms-157-hu.do.

19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

A polgári perrendtartást és más törvényeket módosító törvényt (a polgári perrendtartás, az európai uniós tagállamokban lefolytatott polgári eljárásokban a jogi segítségnyújtáshoz való jogról és a polgári eljárás megindítását megelőzően a jogvita egyezség útján történő rendezésével összefüggésben a jogi segítségnyújtáshoz való jogról szóló törvény, és a tartásra jogosult személyek jogi

segítségnyújtáshoz való jogáról szóló törvény módosításáról szóló 2011. április 28-i törvény – Lengyel Közlöny 2011. évf., 129. szám, 735. tétel), amely alapján a lengyel központi hatóság a kötelezett tekintetében hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságot tartással kapcsolatos megkeresés lefolytatására utasíthatja, 2011. április 28-án fogadták el.

Amennyiben a kötelezett vagy a résztvevő holléte nem állapítható meg, az igazságügyi minisztérium átvizsgálja a központi és a helyi nyilvántartásokat (és igénybe veheti a PESEL.SAD adatbázist) annak meghatározása érdekében, hogy melyik bíróság vagy bírósági végrehajtó illetékes, illetve annak érdekében, hogy megválaszolja az egyedi intézkedések iránti kérelmeket. A jogszabályi alapok jelenleg változatlanok, a központi hatóság finanszírozására és személyzetére vonatkozó tervezés az 51. cikkben ismertetett tevékenységek zökkenőmentességének biztosítása érdekében történik.

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Az egyes tagállamok által gondozott, e honlapon helyet kapott nemzeti tartalmak frissítése jelenleg zajlik, tekintettel az Egyesült Királyság kilépésére az Európai Unióból. Előfordulhat, hogy néhány részlet elkerülte a figyelmünket, és egy adott weboldal még nem tükrözi a megváltozott helyzetet. Igyekszünk mihamarabb naprakésszé tenni a teljes tartalmat.

Utolsó frissítés: 25/06/2020

Tartási követelések - Románia

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítónk.

TARTALOMJEGYZÉK

- [1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?](#)
- [2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?](#)
- [3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?](#)
- [4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon \(ha igen, hányadik fokú rokon\) nevében?](#)
- [5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?](#)
- [6 Kérelmezőként közvetítőn \(például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.\) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?](#)
- [7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?](#)
- [8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan \(pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül\)?](#)
- [9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?](#)
- [10 Ha az érintett személy \(kötelezett\) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?](#)
- [11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre](#)
- [12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?](#)
- [13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos \(kormányzati vagy magán-\) szervezetek?](#)
- [14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:](#)
 - [14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?](#)
 - [14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?](#)
- [15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:](#)
 - [15.1 Intézhetek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?](#)

- 15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?
- 16 Köti-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?
- 17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?
- 18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?
- 19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?

A tartás jogi kötelezettsége azt a törvényi követelményt jelenti, mely szerint egy adott személy egy másik személy számára köteles biztosítani a megélhetéshez szükséges eszközöket (ideértve a szellemi szükségletek kielégítését is); a kiskorú gyermekekre vonatkozó szülői tartási kötelezettség körében emellett biztosítani kell a gyermekek felneveléséhez, oktatásához és a dolgozó életre való felkészítéshez szükséges eszközöket.

A tartási kötelezettség házastársak, egyenes ági rokonok és testvérek, illetve a jogszabályokban meghatározott egyéb személyek között áll fenn (a román polgári törvénykönyv 516. cikke).

A tartási kötelezettség fennáll a korábbi házastársak között (a polgári törvénykönyv 398. cikke). A tartási kötelezettség nem keverendő össze a házasság felbontása során fizetett kártérítéssel vagy kártalanítással.

Az a házastárs, aki hozzájárult a másik házastárs gyermekének a tartásához, köteles a gyermek részére annak kiskorúsága idejére tartást biztosítani, de csak akkor, ha a gyermek vér szerinti szülei meghaltak, eltűntek vagy nélkülöznek (a polgári törvénykönyv 517. cikkének (1) bekezdése). A gyermek ugyanakkor köteles lehet tartást nyújtani annak a személynek, aki 10 évig ilyen tartást biztosított neki (a polgári törvénykönyv 517. cikkének (2) bekezdése).

Annak a személynek az örökösei, aki köteles volt a kiskorút eltartani, vagy aki jogi kötelezettség nélkül nyújtott ilyen tartást, az örökölt vagyon értékétől függően – a tartásban részesülő személy kiskorúsága idejére – kötelesek folytatni a tartás biztosítását, ha a kiskorú szülei meghaltak, eltűntek vagy nélkülöznek.

2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?

A szülők és gyermekeik közötti tartási kötelezettséget a polgári törvénykönyv 499. és 525. cikke szabályozza. A szüleiktől tartást igénylő kiskorúak akkor tekinthetők nélkülözőnek, ha – bár adott esetben rendelkeznek vagyonnal – munkájukkal nem tudják fenntartani magukat. Ha azonban a szülők a saját létfenntartásuk veszélyeztetése nélkül nem képesek a tartást biztosítani, a családjogi bíróság beleegyezhet abba, hogy a tartást a gyermek vagyontárgyainak eladásából fedezzék, a létfenntartáshoz szükséges vagyontárgyak kivételével.

Ha a nagykorúságát (általában a 18. életévét) betöltött gyermek folytatja a tanulmányait, a szülők a gyermek tanulmányainak befejezéséig, de legfeljebb 26 éves koráig kötelesek a gyermek tartására.

3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?

A felperes-jogosult a saját vagy az alperes- kötelezett állandó lakhelye szerint illetékességgel rendelkező bírósághoz köteles fordulni. A tartásdíj megállapítására vonatkozó kereset benyújtható akár önállóan, akár pedig a bontóper, az apaság megállapítására irányuló vagy a kiskorú gyermek szülői felügyeletére vonatkozó, illetve a kiskorú állandó lakóhelyét megállapító eljárás során. Az illetékességgel rendelkező bíróság elnökének végzésével a bíróság olyan ideiglenes intézkedéseket rendelhet el, amelyek csak a házasság felbontásával kapcsolatos érdemi eljárásra vonatkozó határozat kibocsátásáig érvényesek. Az első fokú eljárás több szakaszból áll. Az írásbeli szakasz magában foglalja a kereset, az ellenkérelem és a viszontkereset benyújtását; lehetőség van biztosítási intézkedések megtételére, elrendelhető például lefoglalás vagy zárlat; a feleket beidézik és eljuttatják

részükre az eljárási dokumentumokat. A szóbeli szakasz a bírósági tárgyalást foglalja magában, amelynek során eljárási kifogások emelhetők, és bizonyítékok nyújthatók be. Ezt a tanácskozási szakasz követi, majd a bíróság határozatot hoz.

Ha a házasság felbontása közös megegyezéssel történik (amelyet közjegyző is megállapíthat), a felek megegyezhetnek a váláshoz kapcsolódó minden egyéb kérdéstről, beleértve azt is, hogy a szülők hogyan járulnak hozzá a gyermekek felnevelésének, tanulmányainak és szakképzésének költségeihez.

4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?

A tartásdíjjal kapcsolatos kérdésekben a felek főszabályként eljárhatnak képviselőjük útján. Ha azonban a tartásdíjra vonatkozó kérelmet házasság felbontására irányuló eljárással kapcsolatban nyújtják be, a házasság felbontásában csak a polgári perrendtartás 920. cikkében meghatározott bizonyos esetekben járhatnak el képviselőjük útján.

Amennyiben külön kérelmet nyújtanak be a tartásdíj megállapítása, illetve annak emelése vagy csökkentése tárgyában, a feleket a szokásos módon képviselheti ügyvéd vagy más képviselő; ha a képviselő nem ügyvéd, akkor nem mondhat záró perbeszédet a tárgyaláson. A kiskorút a törvényes képviselője (a szülő, vagy kivételesen esetben a szülői felügyeletet gyakorló más személy) képviseli. A nagykorúságát betöltött gyermekekre vonatkozó kérelmet az adott gyermek a saját nevében nyújtja be.

5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?

Az alperes-kötelezett vagy a felperes-jogosult lakóhelye szerint illetékes bíróság a román igazságügyi atlasz segítségével állapítható meg, amely az Igazságügyi Minisztérium honlapján, a bírósági portálon érhető el: <http://portal.just.ro/SitePages/acasa.aspx>.

6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?

Nem, mert a kérelmezőnek nem kötelező ügyvédi képviseletet vagy segítséget igénybe vennie.

7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?

A tartásdíj megállapítására vagy módosítására vonatkozó kérelmek illetékmentesek. A költségekbe beletartozik az ügyvédi segítség vagy képviselet, de ezek nem kötelezők. Ha az érintett félnek nincs elegendő jövedelme, akkor költségmentességet igényelhet, hogy fedezze az ügyvéd díját vagy a tárgyalás egyéb költségeit.

8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?

A tartást a kérelmező szükségleteire és a fizetésre kötelezett személy lehetőségeire való tekintettel biztosítják. Főszabály szerint a tartást természetben kell nyújtani, aminek a létfenntartás minden eszközére ki kell terjednie. Az esetek többségében azonban a bíróságok a gyakorlatban a tartásdíjat pénzben állapítják meg: rögzített összegként, vagy a kötelezett havi jövedelmének bizonyos százalékában (a polgári törvénykönyv 530. cikke). A rögzített összegben megállapított tartásdíjat jogszabály alapján negyedévente az infláció mértékének megfelelően ki kell igazítani.

Ha a tartásra valamely szülő kötelezett, akkor a tartás mértéke egy gyermek esetében a szülő havi nettó jövedelmének egynegyede, két gyermek esetében egyharmada, három gyermek esetében pedig a fele. A jogszabályok szerint a gyermekek, valamint a más személyek részére fizetendő tartásdíj együttes összege nem haladhatja meg a kötelezett személy havi nettó jövedelmének felét (a polgári törvénykönyv 529. cikke).

Ha a tartást nyújtó személy anyagi forrásait vagy a tartásban részesülő személy szükségleteit illetően bármilyen változás áll be, a családjogi bíróság egy új eljárásban növelheti vagy csökkentheti a tartásdíjat, vagy adott esetben elrendelheti a tartásdíj kifizetésének megszüntetését (a polgári törvénykönyv 531. cikke).

9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?

A tartást természetben kell nyújtani, annak ki kell terjednie a létfenntartáshoz szükséges minden eszközre, és adott esetben fedeznie kell az oktatás, a tanulmányok és a dolgozó életre való felkészítés is (a polgári törvénykönyv 530. cikke). Ha a tartási kötelezettséget önként nem teljesíti természetben a kötelezett, akkor a családjogi bíróság elrendeli a tartásdíj pénzben történő megfizetését. A tartásdíj megállapítható rögzített összegként, vagy a tartásra kötelezett személy havi nettó jövedelmének bizonyos százalékában.

A tartásdíjat a felek megegyezése szerinti, vagy ilyen megállapodás hiányában a bíróság határozatával megállapított időpontokban rendszeresen fizetett részletekben kell teljesíteni. A felek megegyezhetnek, vagy alapos indok alapján a bíróság dönthet úgy, hogy a tartásdíjat a tartásra jogosult személy tartási szükségleteit egy hosszabb időszakra vagy a tartási kötelezettség fennállásának teljes időszakára vonatkozóan fedező átalányösszegben kell előre megfizetni, amennyiben a tartásra kötelezett rendelkezik az e kötelezettség teljesítéséhez szükséges forrásokkal (a polgári törvénykönyv 533. cikke).

A kiskorú részére megállapított tartásdíjat a kiskorú törvényes képviselőjének részére kell megfizetni.

10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?

Mivel a legtöbb esetben a tartásdíjat pénzben állapítják meg, az érvényesítés leggyakrabban alkalmazott módja a munkabérből (havi jövedelemből) történő letiltás. Az érvényesítés ritkábban a kötelezett ingó vagy ingatlan vagyontárgyainak elárverezése útján történik.

11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre

Ami a tartási követelés behajtását illeti, a polgári perrendtartás 728. cikke úgy rendelkezik, hogy a tartásdíj címén fizetendő összegek behajtása legfeljebb a kötelezett havi nettó jövedelmének a felére terjedhet ki. Ha ugyanarra az összegre több behajtási eljárás is folyamatban van, akkor a végrehajtható összeg – a követelés jellegétől függetlenül – nem haladhatja meg a nettó havi jövedelem felét.

Amennyiben a jogosult egy időben több olyan ingó vagy ingatlan vagyontárgy lefoglalására nyújt be kérelmet, amelyeknek az értéke egyértelműen meghaladja a fizetendő tartozás összegét, a végrehajtást lefolytató bíróság bizonyos vagyontárgyakra korlátozhatja a végrehajtást (a polgári perrendtartás 701. cikke).

A tartozás végrehajtás útján történő behajtása befejeződik például, ha a végrehajtási végzésben megjelölt kötelezettség teljes egészében teljesült és a végrehajtási illetéket is megfizették, továbbá ha a végrehajtás végrehajtható vagyontárgyak hiányában, vagy az ilyen vagyontárgyak azonosításának lehetetlensége folytán nem végezhető el vagy nem folytatható, és ha a végrehajtást törlik (a polgári perrendtartás 702. cikke).

A végrehajtás kérelmezésére vonatkozó jog három év alatt évül el. A végrehajtás útján történő behajtás ellen a végrehajtást lefolytató bíróságnál lehet fellebbezéssel élni. Az illetékes bíróság mindaddig felfüggesztheti a végrehajtást, amíg a végrehajtás útján történő behajtás elleni fellebbezés tárgyában döntés nem születik (a polgári perrendtartás 711. cikke).

Ha a végrehajtási végzést vagy magát a végrehajtás útján történő behajtást törlik, az érintett fél kérheti a végrehajtást megelőző állapot helyreállítását (a polgári perrendtartás 722. cikke).

A végrehajtás kérelmezésére vonatkozó jog három év alatt évül el. A végrehajtás útján történő behajtás ellen a végrehajtást lefolytató bíróságnál lehet fellebbezéssel élni. Az illetékes bíróság mindaddig felfüggesztheti a végrehajtást, amíg a végrehajtás útján történő behajtás elleni fellebbezés tárgyában döntés nem születik (a polgári eljárásról szóló törvénykönyv 711. cikke).

Ha a végrehajtási végzést vagy magát a végrehajtás útján történő behajtást törlik, az érintett fél kérheti a végrehajtást megelőző állapot helyreállítását (a polgári eljárásról szóló törvénykönyv 722. cikke).

12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?

Tárgyaltan.

13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?

Tárgyaltan.

14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:

14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?

A 4/2009/EK rendelet, a 2007. évi hágai egyezmény és az 1956. évi New York-i egyezmény szerint a kérelmező a román igazságügyi minisztérium útján nyújthatja be a tartás iránti kérelmét, ha a kötelezett egy olyan uniós tagállamban lakik, amely részese a 2007. évi hágai egyezménynek vagy az 1956. évi New York-i egyezménynek.

14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?

Románia Igazságügyi Minisztériuma

str. Apolodor nr. 17, Sector 5, București, cod 050741,

Nemzetközi Jogi és Igazságügyi Együttműködési Főosztály (Direcția Drept Internațional și Cooperare Judiciară)

Fax +40372041079 vagy +40372041084, e-mail ddit@just.ro

15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:

15.1 Intézkedek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?

Nem, a kérelmezőnek fel kell vennie a kapcsolatot országának a 4/2009/EK tanácsi rendelet, a 2007. évi hágai egyezmény vagy az 1956. évi New York-i egyezmény szerint kijelölt központi küldő hatóságával.

Ezek után a kötelezett országának központi küldő hatósága felveheti a kapcsolatot Románia központi fogadó hatóságával:

- Románia Igazságügyi Minisztériumával, a 4/2009/EK rendelet és a 2007. évi hágai egyezmény alapján benyújtott kérelmek, vagy
- a Bukaresti Ügyvédi Kamarával (Baroul București), az 1956. évi New York-i egyezmény alapján benyújtott kérelmek tekintetében.

A kérelmet ezek után a hatáskörrel rendelkező bírósághoz nyújtják be.

A külföldön élő kötelezett a kérelmét benyújthatja közvetlenül, személyesen vagy ügyvédje útján, az alperes vagy a kötelezett lakóhelye szerint illetékes román bírósághoz.

15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?

A külföldön élő kötelezett a kérelmét benyújthatja közvetlenül, személyesen vagy ügyvédje útján, az alperes vagy a kötelezett lakóhelye szerint illetékes román bírósághoz. Az alperes vagy a kötelezett lakóhelye alapján illetékességgel rendelkező román bíróságok adatai elérhetők a bírósági portálon: <http://portal.just.ro/SitePages/acasa.aspx>.

16 Kötí-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?

Igen, a román polgári törvénykönyv 2612. cikke szerint a tartási kötelezettségre vonatkozó jogot az Európai Unió joga, azaz a tartási kötelezettségekre vonatkozó jogról szóló 2007. november 23-i hágai jegyzőkönyv szerint kell megállapítani.

17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?

Tárgytalan.

18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?

A tartási kötelezettségek terén az Európai Unió Tanácsa egyes rendeleteinek és határozatainak, valamint a nemzetközi magánjog eszközeinek alkalmazásához szükséges bizonyos intézkedésekről szóló 36/2012. sz. törvény szerint a tartásra vagy egyedi intézkedésekre vonatkozó kérelem beérkezését követően az Igazságügyi Minisztérium az eljárás lefolytatása céljából továbbítja a kérelmet a személyes adatokat birtokló, hatáskörrel rendelkező hatósághoz vagy szervhez, az illetékes helyi ügyvédi kamarához, a bírósági végrehajtói kamarához, vagy adott esetben az illetékes bírósághoz.

A rendelet 46. cikkében foglalt szabályok szerint a központi hatóságon keresztül benyújtott kérelmek esetében teljes költségmentesség biztosítható azon kérelmező részére, aki a 18. életévét még nem töltötte be, vagy aki folytatja a tanulmányait és még nem töltötte be a 21. életévét, továbbá aki kiszolgáltatott személynek minősül.

Az Igazságügyi Minisztérium a külföldről érkezett kérelmeket közvetlenül az illetékes helyi ügyvédi kamarához továbbítja. Az ügyvédi kamara vezetője haladéktalanul, hivatalból kibocsát egy kötelező erejű határozatot, amelyben ügyvédet rendel ki. A kirendelt ügyvéd költségmentességet igényel, amely kiterjed a bírósági végrehajtó díjára is.

Ezt követően a végrehajtási végzés beszerzése után a kirendelt ügyvéd költségmentességet igényel a bíróságtól, amely kiterjed a bírósági végrehajtó díjára is. Az ügyvéd az illetékes helyi bírósági végrehajtóhoz benyújtja a végrehajtási kérelmet, a végrehajtási végzést és az ügyvédi kamara vezetőjének határozatát.

19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

Románia elfogadta a tartási kötelezettségek terén az Európai Unió Tanácsa egyes rendeleteinek és határozatainak, valamint a nemzetközi magánjog eszközeinek alkalmazásához szükséges bizonyos intézkedésekről szóló 36/2012. sz. törvényt.

Központi továbbító hatóságként Románia Igazságügyi Minisztériumát jelölték ki, amely továbbítja a rendelet 53. és 56. cikkeiben megjelölt kérelmeket. Miután a jogosulttól vagy a kötelezettől a kért bizonyító okiratok beérkeztek, az Igazságügyi Minisztérium kitölti a kérelem A. részét, és segítséget nyújthat a jogosult vagy a kötelezett számára a kérelem B. részének kitöltésében.

Az Igazságügyi Minisztérium az egyedi intézkedésekre és a tartásra vonatkozó kérelmek fogadására kijelölt központi hatóság. Az Igazságügyi Minisztérium a kérelmek beérkezését követően az eljárás lefolytatása céljából elküldi azokat a személyes adatokkal rendelkező, illetékes hatósághoz vagy szervhez, az illetékes helyi ügyvédi kamarához, a bírósági végrehajtói kamarához, vagy adott esetben az illetékes bírósághoz.

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Az egyes tagállamok által gondozott, e honlapon helyet kapott nemzeti tartalmak frissítése jelenleg zajlik, tekintettel az Egyesült Királyság kilépésére az Európai Unióból. Előfordulhat, hogy néhány részlet elkerülte a figyelmünket, és egy adott weboldal még nem tükrözi a megváltozott helyzetet. Igyekszünk mihamarabb naprakésszé tenni a teljes tartalmat.

Utolsó frissítés: 21/04/2020

Tartási követelések - Szlovénia

TARTALOMJEGYZÉK

- 1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?
- 2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?
- 3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?
- 4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?
- 5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?
- 6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?
- 7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?
- 8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?
- 9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?
- 10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?
- 11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre
- 12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?
- 13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?
- 14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:
 - 14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?
 - 14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?
- 15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:
 - 15.1 Intézhetek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?
 - 15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?

- 16 Köti-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?
- 17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?
- 18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?
- 19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?

A tartás olyan családjogi jogintézmény, amely a családjog egyik alapelve, a családtagok közötti kölcsönös segítségnyújtás, vagyis a családi szolidaritás alapelvein nyugszik. A tartásdíjakat általában önként fizetik, elsősorban a családtagok közötti személyes kötelek miatt, de azok bírósági úton is kikényszeríthetők.

Szlovéniában a tartás fogalma a (volt) házastársak, gyermekek és szülők tartását jelenti. Jelentése magában foglalja a tartást és támogatást, valamint a tartási és támogatási kifizetéseket is, amelyeket a bíróság ítél meg a gyermek részére. Így mindazt magában foglalja, amit egy személy a törvény szerint gyermekei vagy házastársa létszükségeire fordítani köteles. A fogalom azon szülők eltartását is magában foglalja, akik nem rendelkeznek elegendő forrással ahhoz, hogy el tudják tartani magukat, ezért gyermekeik kötelesek támogatni őket. A kifejezés vonatkozhat tartás céljából fizetett pénzbeli tartási összegekre is.

A szülők kötelesek **gyermekeik** eltartására. (A házasságról és a családi kapcsolatokról szóló törvény 103. cikke)

A nagykorú gyermekek a képességükhöz mérten kötelesek **szüleiket** eltartani, ha az utóbbiak nem rendelkeznek a saját létfenntartásukhoz szükséges anyagi eszközökkel, és ilyen eszközökre szert tenni sem képesek. Nagykorú gyermek nem köteles eltartani azt a szülőjét, aki indokolatlanul elmulasztotta a gyermekkel szembeni tartási kötelezettségének teljesítését. (A házasságról és a családi kapcsolatokról szóló törvény 124. cikke)

A házastársak vagy élettársak kötelesek eltartani a **házastársuk vagy élettársuk velük élő kiskorú gyermekeit**, kivéve, ha ez a szülő vagy a másik szülő képes a gyermek eltartására. A házastárs vagy az élettárs kötelezettsége megszűnik a gyermek anyjával vagy apjával való házasságuk vagy élettársi közösségük megszűnésével, kivéve, ha a házasság vagy az élettársi közösség megszűnésének oka a gyermek anyjának vagy apjának a halála. Ebben az esetben a túlélő házastárs vagy élettárs csak akkor köteles az elhunyt házastársa vagy élettársa gyermekének az eltartására, ha a házasság vagy az élettársi közösség megszűnése idején a gyermekkel együtt éltek. (A házasságról és a családi kapcsolatokról szóló törvény 127. cikke)

Az a maga létfenntartására képtelen munkanélküli **házastárs**, aki nem önhibájából került ilyen helyzetbe, tartásra jogosult a házastársától olyan mértékben, amennyiben az képes ennek nyújtására. (A házasságról és a családi kapcsolatokról szóló törvény 50. cikke)

A **tartásban nem részesülő házastárs** tartást igényelhet a házasság felbontására irányuló eljárásban vagy egy külön perben, amelyet a házasság felbontásának jogerőre emelkedése napjától számított egy éven belül kell megindítania. (A házasságról és a családi kapcsolatokról szóló törvény 81a. cikke)

2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?

A szülők a **felnőttkor** eléréséig kötelesek tartást nyújtani a gyermekeik részére úgy, hogy a lehetőségeiknek és képességeiknek megfelelően biztosítják a gyermek fejlődéséhez szükséges életfeltételeket.

Ha a gyermek **rendszeresen látogat egy oktatási intézményt** – még akkor is, ha levelező tagozatra jár –, a szülők a nagykorúságát betöltött gyermek részére is kötelesek tartást biztosítani, de csak **huszonhat éves** koráig.

A szülők csak akkor kötelesek a házasságban vagy élettársi kapcsolatban élő gyermeküket eltartani, ha annak házastársa vagy az élettársa erre nem képes.

3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?

A **felelős gyermek által a szülei részére fizetendő tartás** tekintetében a jogosult és a kötelezett fél **közjegyző feljegyzés formájában megállapodást** köthet egymással. (A házasságról és a családi kapcsolatokról szóló törvény 130a. cikke)

Ha a szülők megegyeznek a **gyermektartásban**, javasolhatják, hogy erről a **bíróság nemperes eljárásban hozzon határozatot**. Ha a bíróság azt állapítja meg, hogy a megállapodás nem szolgálja a gyermek érdekét, elutasítja a javaslatot. (A házasságról és a családi kapcsolatokról szóló törvény 130. cikke)

A **tartásban nem részesülő házastárs** a másik házastársától tartást igényelhet a házasság felbontására irányuló eljárásban vagy egy külön **perben**, amelyet a házasság felbontásáról szóló határozat jogerőssé válásának napjától számított egy éven belül kell megindítani. (A házasságról és a családi kapcsolatokról szóló törvény 81a. cikke)

Ha nem kötnek a tartásra vonatkozó megállapodást, a hatáskörrel rendelkező bíróság előtt pert kell indítani. Tartási ügyekben a járásbíróságok rendelkeznek **hatáskörrel**. (A polgári perrendtartás 32. cikke)

A **keresetlevélben** konkrétan meg kell jelölni az ügy tárgyát képező főkövetelést és a mellékköveteléseket, a felperes kérelmét alátámasztó tényeket, a tényeket igazoló bizonyítékokat, valamint a minden egyéb kereset esetében kötelező tartalmi elemeket (a polgári perrendtartás 180. cikke).

A fenti törvény értelmében a kérelem részét képezi a kereset, a keresetre adott válasz, a jogorvoslati kérelem és az eljáráson kívül benyújtott más nyilatkozatok, javaslatok vagy tájékoztatások. A kérelemnek érthetőnek kell lennie, és tartalmaznia kell a tárgyalás lebonyolításához szükséges minden elemet. Különösen az alábbiakat kell tartalmaznia: a bíróság megjelölése, a felek neve és állandó vagy ideiglenes lakóhelyük, jogi képviselők vagy meghatalmazottjak neve, a jogvita tárgya és a nyilatkozat tartalma. A kérelmezőnek alá kell írnia a kérelmet, kivéve, ha ez a kérelem formája miatt nem lehetséges. A kérelmező eredeti aláírásának minősül a saját kézzel írott aláírása, valamint a minősített tanúsítvánnyal hitelesített biztonságos elektronikus aláírás. Ha a nyilatkozata kérelmet tartalmaz, a kérelemben a félnek meg kell neveznie az általa hivatkozott tényeket, és szükség esetén bizonyítani kell azokat. (A polgári perrendtartás 105. cikke)

A kereset benyújtásakor **bírósági illetéket** kell fizetni. A bírósági illetéket legkésőbb a bírósági illeték megfizetését elrendelő bírósági végzésben meghatározott határidőn belül kell megfizetni. (A polgári perrendtartás 105a. cikke)

A kérelmeket **írásban** kell benyújtani. Írásbeli kérelemnek minősül a kézzel írott vagy nyomtatott és a kérelmező saját kezű aláírásával ellátott irat (fizikai formában megjelenő kérelem), illetve az elektronikus formában készített és a kérelmező minősített tanúsítvánnyal hitelesített biztonságos elektronikus aláírásával ellátott irat. Az írásbeli kérelem benyújtható postai úton, telekommunikációs eszköz segítségével elektronikus úton, közvetlenül az adott szervhez kézbesítve vagy kérelmek benyújtásával hivatásszerűen foglalkozó személy (üzleti szolgáltató) útján. Az elektronikus kérelmeket elektronikus úton nyújtják be az informatikai rendszerbe. Az informatikai rendszer automatikusan visszaigazolja a kérelmezőnek, hogy a kérelme benyújtásra került. A kérelmeket standard és eseti formanyomtatványon is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartás 105b. cikke)

Az ellenérdekű félnek kézbesítendő kérelmeket annyi **másolati példányban** kell a bírósághoz benyújtani, amennyi a bíróság és az ellenérdekű fél számára szükséges, és olyan formában, amely a bíróság számára lehetővé teszi kézbesítést. Ez vonatkozik a mellékletekre is. Az ellenérdekű félnek kézbesítendő, elektronikus benyújtott kérelmeket és mellékleteket egy példányban kell benyújtani. Az ellenérdekű fél számára szükséges számú elektronikus és fénymásolatokat a bíróság készíti el. (A polgári perrendtartás 106. cikke) A kérelemhez az okiratok **eredeti vagy másolati formában** csatolhatók. (A polgári perrendtartás 107. cikke) Jóllehet a jogalap rendelkezésre áll, az iratok bírósági eljárásokban történő elektronikus benyújtásának, kézbesítésének és kezelésének műszaki feltételei meg nem adták.

4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?

A tartás iránti kérelmet a gyermek **törvényes képviselője** nyújtja be. A kiskorú gyermekeket szülei képviselik. Ha a gyermeket nevelőszülők nevelik, a kérelmet a gyermek gyámja nyújtja be.

A bíróságnak lehetővé kell tennie, hogy a **15 évesnél idősebb** és a **cselekményeik jelentőségét és jogkövetkezményeit megérteni képes gyermekek** az eljárási cselekményeiket független eljárási félként maguk végezhessék el. A gyermek törvényes képviselője csak akkor végezhet eljárási cselekményt, ha a gyermek nem nyilatkozik arról, hogy maga érvényesíti ezt a jogát. A **törvényes képviselőjük képviseli a 15 évnél fiatalabb gyermekeket** és azokat, akikről a bíróság azt állapítja meg, hogy **nem képesek megérteni a cselekményeik jelentőségét és jogkövetkezményeit**.

Ha a gyermek és törvényes képviselőjének érdekei eltérőek, a bíróság **különleges képviselőt** rendel ki a gyermek számára. Ugyanígy jár el a bíróság más esetekben is, ha az eset körülményeire tekintettel úgy rendelkezik, hogy erre a gyermek érdekeinek védelme érdekében szükség van. (A polgári perrendtartás 409. cikke)

5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?

Tartási ügyekben a járásbíróságok rendelkeznek **hatáskörrel**. (A polgári perrendtartás 32. cikke)

Az a bíróság rendelkezik általános **illetékességgel**, amelynek területén az alperes állandó lakóhelye található. Ha a szlovén bíróság joghatóságának alapja az, hogy az alperesnek Szlovéniában ideiglenes lakóhelye van, az a bíróság rendelkezik általános illetékességgel, amelynek területén az alperes ideiglenes lakóhelye található. Ha az állandó lakóhelyén kívül az alperes egy másik településen ideiglenes lakóhellyel is rendelkezik, és a körülményekből arra lehet következtetni, hogy hosszabb ideig ott él, akkor az alperes ideiglenes lakóhelye szerint illetékes bíróság egyben általános illetékességgel is rendelkezik. (A polgári perrendtartás 47. cikke)

Ha a törvényes tartással kapcsolatos jogvitában a felperes a tartást kérő személy, a felperes állandó vagy ideiglenes lakóhelye szerint illetékes bíróság rendelkezik általános illetékességgel is. Ha a törvényes tartással kapcsolatos, nemzetközi elemet is tartalmazó jogvitában szlovén bíróság rendelkezik joghatósággal, mert a felperes szlovéniai állandó lakóhellyel rendelkező gyermek, akkor a felperes állandó lakóhelye szerint illetékes bíróság rendelkezik hatáskörrel. Ha a törvényes tartással kapcsolatos jogvitában a szlovén bíróság azon az alapon rendelkezik joghatósággal, hogy az alperesnek van Szlovéniában olyan vagyontárgya, amelyből fizethető lenne a tartás, akkor a vagyontárgy helye szerint illetékes bíróság rendelkezik hatáskörrel. (A polgári perrendtartás 50. cikke)

6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?

A felek személyesen vagy meghatalmazott útján végezhetnek jogcselekményeket. A járásbíróság előtti eljárásokban csak ügyvéd vagy jogi szakvizsgálóval rendelkező más személy járhat el meghatalmazottként. (A polgári perrendtartás 86. és 87. cikke)

7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?

Igen, a kereset benyújtásakor **bírósági illetéket** kell fizetni. A bírósági illetéket legkésőbb a bírósági illeték megfizetését elrendelő bírósági végzésben meghatározott határidőn belül kell megfizetni. (A polgári perrendtartás 105a. cikke)

Ha a kereset kizárólag a törvényes tartásra jogosultsággal vagy a törvényes tartás egyedi összegével kapcsolatos, a bírósági illetéket a követelés értéke alapján kell megállapítani, amelyet úgy kell kiszámítani, hogy **háromhavi tartásdíjat össze kell adni**, kivéve, ha a tartást ennél rövidebb időre kérik. (A bírósági illetékekről szóló törvény 23. cikke)

Mindazonáltal ha a tartásdíj megítélését gyermekfelügyelettel kapcsolatos eljárásban kérik, a fizetendő bírósági illeték minden esetben 45 euró (a bírósági illetékekről szóló törvény szerinti illetéktáblázat 1212. rovata).

Igen, az eljárás költségeinek fedezése érdekében adható költségmentesség. A költségmentesség nyújtásáról a járásbíróság elnöke dönt. (A költségmentességről szóló törvény 2. cikke)

A bírósági illeték elengedését, megfizetésének elhalasztását vagy részletekben történő megfizetését külön kell kérelmezni. E kérelmet az ügy érdemében eljáró bírósághoz kell benyújtani (a bírósági illetékekről szóló törvény 12. cikke).

8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?

A tartást havonta előre megfizetendő összegként állapítják meg, és az a tartási kereset megindításának pillanatától követelhető. (A házasságról és a családi kapcsolatokról szóló törvény 132c. cikke)

A tartást az azt igénylő személy szükségleteire és a kötelezett anyagi lehetőségeire és keresőképességére tekintettel kell megállapítani. (A házasságról és a családi kapcsolatokról szóló törvény 129. cikke)

A gyermektartás megállapítása során a bíróságnak a gyermek mindenképp felett álló érdekében kell eljárnia, olyan szintet meghatározva, amely megfelelően biztosítja a gyermek kielégítő testi és szellemi fejlődését. A tartásnak fedeznie kell a gyermek életfenntartási költségeit, különös tekintettel a lakhatásra, az étkezésre, a ruházatra, a lábbelire, a gondozásra és a védelemre, az oktatásra, az iskoláztatásra, a szabadidőre, a szórakozásra és az egyéb különös szükségletek költségeire. (A házasságról és a családi kapcsolatokról szóló törvény 129. a. cikke)

A bíróság a jogosult vagy a kötelezett fél kérelmére végrehajtható okirat útján növelheti, csökkentheti vagy megszüntetheti az adott tartási kötelezettséget, amennyiben változnak a jogosult azon szükségletei vagy a kötelezett azon teljesítőképessége, amelyek alapján a tartást meghatározták. (A házasságról és a családi kapcsolatokról szóló törvény 132. cikke)

A végrehajtható okirat útján meghatározott tartást évente egyszer kiigazítják a szlovén fogyasztói árindexszel összhangban. A kiigazításra márciusban kerül sor a fogyasztói árakban a tartás legutóbbi meghatározásának vagy kiigazításának hónapjától bekövetkezett összesített növekedés alapján. A tartás tekintetében alkalmazandó korrekciós tényezőt a családugyi miniszter közlése a Szlovén Köztársaság hivatalos közlönyében. A szociális ellátóközpont minden egyes kiigazításról és a tartásdíj új összegéről írásban tájékoztatja a jogosultat és a kötelezettet. A szociális biztonsági osztály értesítése a bírósági egyezséggel, a jogerős bírósági határozattal vagy a végrehajtható közjegyzői okirattal együtt végrehajtható okiratot képez (a házasságról és a családi kapcsolatokról szóló törvény 82d. cikke).

9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?

Erről a bíróság határoz. A gyermektartást rendszerint a gyermek törvényes képviselőjének bankszámlájára kell utalni. A felnőttek tartását a saját bankszámlájukra kell utalni.

10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?

Ha a tartásra kötelezett személy **nem teljesíti önként a tartásdíj fizetésére vonatkozó kötelezettségét** a végrehajtható okirat (ítélet, bírósági végzés, végrehajtható közjegyzői okirat a tartást megállapító értesítéssel) rendelkezései szerint, **a jogosult végrehajtás iránti kérelmet nyújthat be a bírósághoz** a polgári jogi követelések végrehajtásáról és védelméről szóló törvény rendelkezéseivel összhangban a kötelezett teljesítésének kikényszerítése érdekében.

11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre

Tájékoztatás elérhető az európai igazságügyi portálon: [Bírósági határozatok végrehajtására irányuló eljárások](#)

12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?

A szociális jóléti központok kezdeti tájékoztatást nyújtanak a tartásról.

Tartási ügyekben a járásbíróságok rendelkeznek hatáskörrel. Az eljárásban részt vevő felek ingyenes jogi segítségnyújtást kérhetnek ügyvéd általi képviselet és az eljárási költségek megfizetése alóli mentesség formájában.

Ha a kötelezett nem fizeti meg a tartást, a gyermek törvényes képviselője vagy a tartás nagykorú jogosultja végrehajtás iránti kérelmet nyújthat be a hatáskörrel rendelkező helyi bírósághoz. A végrehajtás iránti kérelem benyújtásához a szociális jóléti központok, a helyi bíróságok, a jogi tanácsadók és a Szlovén Köztársaság Állami Ösztöndíj-, Fejlesztési, Fogyatékosügyi és Tartási Alapja nyújtanak segítséget.

13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?

Ha a kötelezett nem fizeti a tartásdíjat, a kiskorú gyermek jogi képviselője a tartásdíjat kérheti a Szlovén Köztársaság Állami Ösztöndíj-, Fejlesztési, Fogyatékosügyi és Tartási Alapjától, de csak a tartásdíj összegét megállapító jogerős és végrehajtható bírósági határozat vagy egyezség alapján, és azzal a feltétellel, hogy a jogi képviselő saját maga sikertelenül kísérelte meg érvényesíteni a tartásdíjat, vagy szabályszerűen kérelmezte a tartásdíj külföldi végrehajtását.

A kompenzációs tartásdíjra az a gyermek jogosult, aki még nem töltötte be a 18. életévét, és:

- a Szlovén Köztársaság állampolgára, és állandó lakóhelye Szlovéniában van,
- olyan külföldi állampolgár, aki állandó lakóhellyel rendelkezik Szlovéniában, amennyiben ezt nemzetközi szerződés írja elő, vagy viszonyossági alapon.

14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:

14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?

Igen. A tartással kapcsolatos határozatok végrehajtásához a Szlovén Köztársaság Állami Ösztöndíj-, Fejlesztési, Fogyatékosügyi és Tartási Alapja nyújt segítséget, amelyet a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló, 2008. december 18-i 4/2009/EK tanácsi rendelet értelmében kijelölt központi hatóság. A Szlovén Köztársaság Állami Ösztöndíj-, Fejlesztési, Fogyatékosügyi és Tartási Alapját a gyermektartás és a családi tartások egyéb formáinak nemzetközi behajtásáról szóló hágai egyezmény értelmében központi hatóságnak, valamint a tartások külföldön történő behajtásáról szóló (New York-i) ENSZ-egyezmény értelmében áttevő és átvevő intézménynek is kijelölték.

14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?

Elérhetősége:

Javni študentski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije (a Szlovén Köztársaság Állami Ösztöndíj-, Fejlesztési, Fogyatékosági és Tartási Alapja)

Dunajska cesta 20

1000 Ljubljana

Telefonszám: +386 1 4720 990

Fax: +386 1 4345 899

E-mail: [✉ jpsklad@jps-rs.si](mailto:jpsklad@jps-rs.si)

Weboldal: [✉ http://www.jpi-sklad.si/](http://www.jpi-sklad.si/)

15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:

15.1 Intézkedek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?

Nem. A 4/2009/EK rendelet 55. cikke értelmében a tartási kötelezettség végrehajtása iránti kérelmet a kérelmező lakóhelye szerinti tagállam központi hatóságán keresztül kell benyújtani, amelyet követően a központi hatóság továbbítja a kérelmet Szlovénia központi hatóságához, azaz az a Szlovén Köztársaság Állami Ösztöndíj-, Fejlesztési, Fogyatékosági és Tartási Alapjához.

15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?

A rendelet nem tesz lehetővé közvetlen kapcsolatot a külföldön lakóhellyel rendelkező kérelmező és a Szlovén Köztársaság Állami Ösztöndíj-, Fejlesztési, Fogyatékosági és Tartási Alapja, mint központi hatóság között.

A kapcsolattartást a kérelmező lakóhelye szerinti tagállam központi hatósága kezeli. A kérelmező lakóhelye szerinti tagállam központi hatósága minden segítséget megad a tartásdíj végrehajtása iránti, szabályszerűen kitöltött kérelem Szlovéniában történő benyújtásához, és továbbítja a kérelmet az esetleges mellékletekkel együtt a Szlovén Köztársaság Állami Ösztöndíj-, Fejlesztési, Fogyatékosági és Tartási Alapjához, amely felülvizsgálja a kérelmet, szükség esetén további tájékoztatást vagy helyesbítést kér, és képviseli a kérelmezőt a szlovén bíróságok és egyéb szervek előtti végrehajtási eljárásokban.

16 Kötö-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?

Igen.

17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?

/

18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?

Költségmentesség az eljárás költségeinek fedezése érdekében nyújtható. A díjmentes jogi segítség nyújtásáról a járásbíróság elnöke dönt. (A költségmentességről szóló törvény 2. cikke)

Költségmentesség nyújtható jogi tanácsadáshoz, ügyvédi közreműködés és a törvényben meghatározott más jogi szolgáltatások igénybevételéhez, az összes szlovéniai általános hatáskörű bíróság és különleges bíróság előtti jogi védelem minden formájának igénybevételéhez, a Szlovén Köztársaság Alkotmánybírósága előtti eljáráshoz, valamint a bíróságon kívüli vitarendezésre Szlovéniában feljogosított valamennyi szerv, intézmény és személy előtti eljáráshoz, továbbá a bírósági eljárási költségek megfizetéséhez. (A költségmentességről szóló törvény 7. cikke)

E törvény alapján a kedvezményezettek a következők: 1. a szlovén állampolgárok; 2. Szlovéniában állandó vagy ideiglenes tartózkodási engedéllyel rendelkező külföldi állampolgárok és a Szlovéniában jogszerűen tartózkodó hontalan személyek; 3. más külföldi állampolgárok viszonyosság alapján vagy a Szlovéniára kötelező nemzetközi szerződésekben meghatározott feltételek alapján és esetekben; 4. Nem kormányzati szervezetek és egyesületek, amelyek nonprofit alapon a köz érdekében működnek, és amelyeket a vonatkozó jogszabályokkal összhangban a megfelelő nyilvántartásokban nyilvántartásba vettek, a közérdekkel vagy a

létrehozataluk céljával összefüggő tevékenységek végzésével kapcsolatos jogvitáikban; 5. más személyek, akik részére a jogszabályok vagy egy Szlovéniára nézve kötelező nemzetközi szerződés biztosítja a költségmentességhez való jogot. (A költségmentességről szóló törvény 10. cikke)

A költségmentességre jogosult személy az eljárás bármely szakaszában igényelheti a költségmentességet. A költségmentességre vonatkozó kérelem elbírálása során figyelembe kell venni a kérelmező pénzügyi helyzetét, valamint az e törvényben meghatározott egyéb feltételeket. (A költségmentességről szóló törvény 11. cikke)

A rendelet 46. cikke értelmében ilyen mentesség biztosítandó minden olyan esetben, amelyben a kedvezményezett követelése a rendelet 56. cikkén alapul, és 21 év alatti személyekkel szembeni, szülő-gyermek kapcsolatból eredő tartásra vonatkozik.

19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

Nem került sor intézkedések elfogadására a 4/2009/EK tanácsi rendelet 51. cikkének végrehajtása céljából.

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Az egyes tagállamok által gondozott, e honlapon helyet kapott nemzeti tartalmak frissítése jelenleg zajlik, tekintettel az Egyesült Királyság kilépésére az Európai Unióból. Előfordulhat, hogy néhány részlet elkerülte a figyelmünket, és egy adott weboldal még nem tükrözi a megváltozott helyzetet. Igyekszünk mihamarabb naprakésszé tenni a teljes tartalmat.

Utolsó frissítés: 11/03/2020

Tartási követelések - Szlovákia

TARTALOMJEGYZÉK

- [1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?](#)
- [2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?](#)
- [3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?](#)
- [4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon \(ha igen, hányadik fokú rokon\) nevében?](#)
- [5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?](#)
- [6 Kérelmezőként közvetítőn \(például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.\) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?](#)
- [7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?](#)
- [8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan \(pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül\)?](#)
- [9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?](#)
- [10 Ha az érintett személy \(kötelezett\) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?](#)
- [11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre](#)
- [12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?](#)
- [13 A kötelezett helyett megeléjezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos \(kormányzati vagy magán-\) szervezetek?](#)
- [14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:](#)
 - [14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?](#)
 - [14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?](#)

- 15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:
 - 15.1 Intézhetek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?
 - 15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?
- 16 Köti-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?
- 17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?
- 18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?
- 19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?

A tartásdíjak és a tartási kötelezettségek közvetlenül a családról szóló, és egyes más jogszabályokat módosító 36/2005. sz. törvényen (a továbbiakban: családjogi törvény) alapulnak. A Családjogi törvény alapján a tartási kötelezettségek a következő formákat ölthetik:

1. a szülők tartási kötelezettsége gyermekeik irányában;
2. a gyermekek tartási kötelezettsége szüleik irányában;
3. más rokonok között fennálló tartási kötelezettség;
4. a házastársak között fennálló tartási kötelezettség;
5. tartásdíj;
6. egyedülálló anya részére fizetett támogatás a tartási és bizonyos egyéb költségek fedezésére.

A tartás fogalma tágabb értelemben a gazdasági természetű családjogi viszonyokat a családjogi vagyoni viszonyokkal foglalkozó területén helyezi el. E tekintetben különösen fontos hangsúlyozni azt, hogy az ilyen vagyoni viszonyok személyes családjogi viszony fennállását feltételezik.

2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?

A szülők tartási kötelezettsége gyermekeik irányában olyan jogi kötelezettség, amely **mindaddig fennáll, amíg a gyermekek képtelenek saját eltartásukról gondoskodni**. Az a tény, hogy egy gyermek teljesítette a tankötelezettségét, nem szükségképpen jelenti azt, hogy megszerezte a saját szükségleteinek biztosítására vonatkozó képességét. Az, hogy a szülőknek van-e további tartási kötelezettségük a gyermekeikkel szemben, függ a gyermek képességeitől, lehetőségeitől és anyagi helyzetétől azon időszak alatt, amíg a gyermek a jövőbeli munkájához szükséges tanulmányait végzi, például nappali tagozatos egyetemi hallgató.

A tartási kötelezettség fennállásának időtartama tekintetében a nagykorúságnak nincs jogi vonzata. Esetenként változik az az időpont, amikor egy gyermek jogilag „képesé válik a saját eltartására”, és a bíróságnak minden ilyen esetet egyedileg kell érdemben megvizsgálnia. Az önmaga eltartására való képességet tágan kell értelmezni, akként, hogy az magában foglalja az összes szükséglet vagy megélhetési költség saját erőből történő fedezésének a képességét. E képességnek fenntarthatónak kell lennie. Az eseti jövedelemre nem alapozható annak megállapítása, hogy valaki képes a saját szükségleteinek kielégítésére.

A gyakorlatban a bíróságok figyelembe veszik azt a tényt, hogy a szülő tartási kötelezettsége rugalmas, mivel a vérségi kapcsolatok időben nem korlátozottak, így ez a kötelezettség ismét feléledhet például akkor, ha a gyermek úgy dönt, hogy később folytatja a tanulmányait, vagy ha nem veszik fel rögtön a középiskola befejezése után az egyetemre. Az ítélezési gyakorlat szerint – figyelemmel a friss diplomások és végzetek foglalkoztatási lehetőségeinek jelenlegi korlátaira – a gyermek további szakképzésének tekinthetők az olyan további tanfolyamok, amelyek később képessé tehetik őket arra, hogy munkahelyet találjanak a korábbi tanulmányaiktól eltérő területen.

A tartási kötelezettség megszűnésének megítélése könnyebbé válik, ha egy gyermek alkalmazottként, vállalkozóként stb. rendszeres jövedelemre kezd el szert tenni. Figyelemmel a munkaerőpiaci helyzetre, a sokkal több képzési formára és oktatási intézményre, a tanultak gyakorlatban történő kamatoztatásához a nyelvtanulás szükségességére, az átképző tanfolyamokra, a továbbképzésre, a külföldi tanulmányokra és a magasabb szintű képzettség szükségességére, egyre nehezebb lesz a bíróságok számára annak a pillanatnak a meghatározása, amikor a gyermek már képes saját maga eltartására. E képzési formák némelyikének (továbbképzések) finanszírozása elvárható lehet, különösen, ha az eltartó szülő jelentős anyagi forrásokkal rendelkezik. Ezzel párhuzamosan figyelembe kell venni a gyermek képességeit és tehetségét a jövőbeli munkájához szükséges, megfelelő képességek elsajátítása terén. Jogos azonban az az elvárás, hogy a gyermek ezeket a képességeket lehetőleg korán alkalmazza, hogy így elkerülhető legyen a szülői tartással való visszaélés, amely egyszerűen a munkakerülésből fakad (és például abban nyilvánul meg, hogy a gyermek szándékosan veszíti el a munkahelyeit).

A 18 éves korhatár eljárási szempontból bír jelentőséggel. A gyermek nagykorúságának elérése előtt a bíróság hivatalból indíthatja meg a tartási pert, e korhatár után viszont csak kérelemre járhat el. A nagykorú gyermek által benyújtott kérelem irányulhat az egyik vagy mindkét szülővel szemben, és abban fel kell tüntetni a kért tartás összegét és azt az időpontot, amiktől annak folyósítását a gyermek kéri. A bíróságnak szigorúan a nagykorú gyermek tartásdíj-kiigazítás iránti kérelmének határain belül kell maradnia, mivel az ilyen ügyek nem minősülnek a polgári nemperes eljárásokról szóló törvény 111. és azt követő szakaszai szerinti gyermekvédelmi eljárásoknak.

3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?

Ha a kötelezett és a jogosult nem tud megállapodni, a tartási kötelezettségről a megfelelő hatáskörrel rendelkező járásbíróság dönt. A szülőknek a kiskorú gyermekekkel szembeni tartási kötelezettségére vonatkozó esetek kivételével a bíróság eljárása a jogosult (a felperes) által a kötelezett (az alperes) ellen előterjesztett kereset alapján indul. A kiskorú gyermek tartására vonatkozó eljárást a bíróság hivatalból (ex officio) kezdeményezheti (a polgári nemperes eljárásokról szóló törvény 23. szakasza alapján), mivel ezekben az esetekben a bíróság köteles a kiskorú érdekeit védeni.

A bíróság előtti eljárásban önálló fél lehet bárki, aki saját cselekményei útján képes jogok szerzésére és kötelezettségek vállalására (azaz perbeli cselekvőképességgel rendelkezik). Azt a természetes személyt, aki saját jogon nem jelenhet meg a bíróság előtt (például kiskorú), a törvényes gondviselőjének kell képviselnie (a polgári perrendtartás 68. szakasza).

A törvényes képviselő mellett a polgári perrendtartás és a polgári nemperes eljárásokról szóló törvény különbséget tesz a felek meghatalmazáson alapuló eljárási képviselője és a bíróság határozatán alapuló képviselő között.

A kiskorú gyermeket nem képviselheti egyik szülője sem olyan esetekben, amikor a szóban forgó jogcselekmény ellentétbe vezet a szülők érdekei és a kiskorú gyermek érdeke, vagy az ugyanazon szülő által képviselt több kiskorú gyermek érdekei között. Ilyenkor a bíróság úgynevezett eseti ügygondnokot jelöl ki, hogy képviselje a gyermeket az eljárás vagy egy adott jogcselekmény során.

4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?

Lásd a 3. kérdésre adott választ.

5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?

A területi illetékességet a polgári nemperes eljárásokról szóló törvény 3. szakasza határozza meg. A hatáskört a polgári perrendtartás 12. szakasza szabályozza. Elsőfokon a járásbíróságok rendelkeznek hatáskörrel. Általában az a bíróság jár el, amelynek illetékességi területén az alperes (vagyis az, aki ellen a kérelem irányul) lakik, tehát az alperes rendes bíróságán alapuló illetékességi szabályt kell alkalmazni. Az alperes ügyében az a rendes bíróság illetékes, amelynek illetékességi területén az illető lakóhellyel rendelkezik, ennek hiányában az, ahol a tartózkodási helye található. A polgári nemperes eljárásokról szóló törvény kifejezetten szabályozza azokat a különleges eseteket, amikor nem ezt a szabályt kell alkalmazni. **A tartásra vonatkozó kérelem elbírálására az a bíróság jogosult, amelynek illetékességi területén a kiskorú gyermek a szülők rendelkezése vagy bírósági végzés alapján, illetve más fontos okból lakik** (ez a polgári nemperes eljárásokról szóló törvény 112. szakasza (1) bekezdése szerinti kizárólagos illetékesség).

6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?

Lásd a 3. és a 4. kérdésre adott választ.

A perbeli cselekvőképességgel rendelkező felperes (jogosult) közvetlenül, azaz képviselő nélkül eljárást indíthat az illetékes bíróságon.

A polgári perrendtartás 127. szakasza rögzíti az eljárást megindító kérelem (keresetlevél) tartalmi elemeit: a bíróság megjelölését, a felperes személyét, az érintett ügyet, a felperes kérelmét és az aláírást.

A keresetlevélnek az általános tartalmi kellékek mellett tartalmaznia kell a polgári nemperes eljárásokról szóló törvény 25. és 26. szakaszában meghatározott bizonyos egyedi információkat is. A tartási keresetben meg kell jelölni a kért tartásdíj összegét és azt az időpontot, amikortól annak megfizetését kéri.

A kérelmeket írásban, papíralapon vagy elektronikus formában lehet benyújtani. A vonatkozó külön jogszabályban meghatározott engedély hiányában benyújtott elektronikus kérelmet emellett papíron vagy a külön jogszabály szerinti engedéllyel elektronikus úton is be kell nyújtani. Tartási ügyekben a kérelmek szóban is előadhatók, és jegyzőkönyvben rögzíthetők.

A keresetet – beleértve annak mellékleteit is – annyi példányban kell benyújtani, hogy a bíróságnál maradjon egy eredeti példány és minden egyes fél kapjon egy eredeti példányt. Ha egy fél nem a szükséges számban nyújtja be a példányokat és a mellékleteket, akkor a bíróság a fél költségére másolatokat készít.

7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?

A bíróság által lefolytatott egyedi cselekményekért és eljárásokért fizetendő illetékekre a Szlovák Nemzeti Tanács bírósági illetékekről és a bűnügyi nyilvántartásban szereplő adatok példányairól szóló, 71/1992. sz. törvénye vonatkozik. Az illetékek felszámítása a bírósági illetékek jegyzékére való hivatkozással történik. Ez a jogszabály szabályozza a bírósági illetékek megfizetése alóli kivételeket a személyi körülmények vagy az eljárás tárgya alapján.

A tartás kérdésében a következő rendelkezések fontosak:

A bírósági gyermekvédelemmel kapcsolatos eljárások a tárgyi mentesség körébe eső kivételek közé tartoznak. Ez azt jelenti, hogy a kiskorú gyermek tartásával kapcsolatos eljárások szintén mentesek a bírósági illetékek alól.

A személyi körülményekkel kapcsolatos feltételek alapján mentességet élveznek a bírósági illeték megfizetése alól:

- a felperesek a tartás megállapítására, illetve a tartásdíj növelésére irányuló eljárásokban, a tartásdíjjal kapcsolatos késedelmi kamatok megfizetésére irányuló eljárásokban, valamint a tartást elrendelő külföldi végzés végrehajthatóságának elismerésére vagy végrehajthatóvá nyilvánítására irányuló eljárásokban;
- az egyedülálló anyák a tartásdíj, valamint a terhességgel és a szüléssel kapcsolatos egyes díjak megfizetésére irányuló eljárásokban.

A bírósági illetékek jegyzékének 8. pontja kifejezetten említi a házastársak közötti tartási igényekkel és a tartásdíjjal kapcsolatos eljárások illetékét:

8. pont	
a) a házastársak közötti tartással, a tartásdíjjal és a más rokonok közötti tartási igényekkel, továbbá a tartásdíj emelésével kapcsolatos kérelmek esetén	a követelés értékének 2%-a, de legalább 16,50 EUR
b) a házastársak közötti tartás, tartásdíj vagy más rokonok közötti tartás csökkentésével vagy megszüntetésével kapcsolatos kérelmek esetén	a követelés értékének 2%-a, de legalább 16,50 EUR

Amennyiben az illetékek jegyzéke nem határoz meg egy külön díjszabást, és az ügy nem tartozik sem a személyes körülmények sem az eljárás tárgya alapján meghatározott csoportba, akkor a bírósági illetékek jegyzékének 1. pontjában említett illetékeket kell alkalmazni:

1. pont	
Külön meghatározott díjszabás hiányában a kereseti illeték	
a) a követelés értékének (összegének) vagy a pertárgy értékének	6%-a, de legalább 16,50 EUR és legfeljebb 16 596,50 EUR, kereskedelmi ügyekben legfeljebb 33 193,50 EUR.

A bíróság kérelemre mentesítést adhat a bírósági illeték megfizetése alól, ha azt a fél körülményei indokolják (a polgári perrendtartás 254. szakasza). A felek körülményeire vonatkozó dokumentumokat kell benyújtani annak érdekében, hogy a bíróság dönteni tudjon a kérelemről.

A jogi segítségnyújtás rendszerét, továbbá a rászoruló, jogaik gyakorlása és védelme érdekében jogi szolgáltatásokat igénybe venni nem tudó magánszemélyek részére nyújtott jogi segítség tekintetében a költségmentességi központ eljárásrendjét, valamint a jogi segítség mértékét a rászoruló személyek részére nyújtott jogi segítségről, valamint a jogi hivatásokról szóló 586/2003. sz. törvény és az engedélyköteles tevékenységekről szóló, a 8/2005. sz. törvénnyel módosított 455/1991. sz. törvény (tevékenységekről szóló törvény) módosításáról szóló, módosított 327/2005. sz. törvény szabályozza. A fenti törvény határozza meg továbbá a jogi segítségnyújtás feltételeit, továbbá a jogi segítségnyújtás iránti kérelmekre vonatkozó folyamat során a természetes személyek és az illetékes hatóságok által követendő eljárást, valamint a jogi segítségnyújtás intézményi szervezeti kereteit.

8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?

Szlovákiában a jogszabály nem határozza meg a tartásdíj konkrét összegét.

Családjogi ügyekben a bíróságok kötelesek minden ügyet az adott körülményekre tekintettel, egyedileg megvizsgálni, ezért a törvény nem határozza meg a tartásdíj konkrét összegét. Családjogi ügyekben más területekhez képest sokkal kevésbé tudja egy jogszabály kellően és kifejezetten megjeleníteni az élet sokféleségét.

A családjogi törvény 75. szakaszának (1) bekezdése szerint a tartásdíj összegének megállapítása során a bíróság figyelembe veszi a **jogosult indokolt szükségleteit**, valamint a **kötelezett képességeit, lehetőségeit és pénzügyi helyzetét**. A bíróság azokban az esetekben is megvizsgálja a kötelezett képességeit, lehetőségeit és pénzügyi helyzetét, amikor a kötelezett – valódi indok nélkül – kilép a rendes foglalkoztatásból vagy felmondja jól fizető munkaviszonyát, illetve rendszeres jövedelemforrásáról mond le; a bíróság figyelembe veszi továbbá a kötelezett által vállalt bármely észszerűtlen pénzügyi kockázatot is.

Ami a szülő-gyermek tartást illeti: gyermekeik tartásához mindkét szülőnek képességei, lehetőségei és pénzügyi helyzete szerint hozzá kell járulnia. A gyermeknek joga van arra, hogy szülei életszínvonalán éljen. A fizetendő tartásdíj összegének megállapítása során a bíróság figyelembe veszi, hogy melyik szülő milyen mértékben gondoskodik személyesen a gyermekről. Ha a szülők megosztva gyakorolják a kiskorú gyermek feletti felügyeleti jogot, a bíróság a tartásdíj összegének megállapítása során figyelembe veszi az egyes szülőknél eltöltött tartózkodási időt, de úgy is dönthet, hogy nem állapít meg tartásdíjat mindaddig, amíg a gyermeket váltakozó tartózkodási helyen neveli a két szülő.

A tartásdíj legalacsonyabb összegét a családjogi törvény 62. szakaszának (3) bekezdése határozza meg (ez jelenleg 27,13 EUR): *Mindkét szülő – tekintet nélkül képességeire, lehetőségeire és pénzügyi helyzetére – köteles teljesíteni a minimális tartási kötelezettséget, ami eltartott kiskorú gyermek vagy a vonatkozó jogszabályban meghatározott eltartott gyermek esetén a létminimum 30%-a.*

A családjogi törvény 78. szakasza értelmében **a körülmények megváltozása esetén a tartási igényekre vonatkozó megállapodások és bírósági határozatok felülvizsgálhatók**. A kiskorú gyermeket megillető tartásdíjtól eltekintve (lásd a polgári nemperes eljárásokról szóló törvény 121. szakaszát) a tartásra vonatkozó határozatok csak kérelemre módosíthatók vagy helyezhetők hatályon kívül. Ha a kiskorú gyermek tartásdíját egy adott múltbeli időszakra nézve visszamenőlegesen eltörlik vagy csökkentik, a korábban kifizetett tartást nem kell visszatéríteni. A körülmények megváltozása esetén mindig figyelembe kell venni a megélhetési költségeket.

9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?

A tartást általában a kötelezett fél (adós) fizeti a jogosult (kedvezményezett) részére.

A családjogi törvény 76. szakasza szerint a tartásdíjat rendszeresen, ismétlődő összegekben, havonta előre kell megfizetni. A kölcsönös igények csak megállapodás alapján számíthatók be tartás iránti igényekkel szemben. A kiskorú gyermek tartásdíjára vonatkozó követelés nem lehet beszámítás tárgya. Ha a kötelezett a bíróság által elrendelt tartásdíj megfizetésével késedelembe esik, a jogosult a polgári jog szabályai szerint késedelmi kamatot követelhet a késedelmes összeg tekintetében. A tartás céljára kifizetett összegeket először a főkövetelés fedezésére kell elszámolni, majd pedig – miután a főkövetelés teljes egészében teljesült – a késedelmi kamatokat kell jóváírni.

A kiskorúak tartásdíja tekintetében a bírósági joggyakorlat szerint a felügyeletet nem gyakorló szülő köteles tartásdíjat fizetni annak a szülőnek, aki személyesen gondoskodik a gyermekről, és ezt minden hónapban egy meghatározott időpontig kell megtennie.

10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?

A tartásdíj megfizetésének kikényszerítése végrehajtó útján történik. A végrehajtási eljárás végrehajtás iránti kérelemmel indul. Az eljárást a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának a bírósági tisztviselőkről és a végrehajtási cselekményekről, valamint egyes jogszabályok módosításáról szóló, módosított 233/1995. sz. törvénye (a végrehajtási eljárásról szóló törvény) szabályozza. A tartási kötelezettségeket leggyakrabban a kötelezett munkabérének vagy más jövedelmének lefoglalásával hajtják be. Ha olyan végrehajtási végzést fogadnak el, amely pénzüsszeg fizetésének kötelezettségét írja elő, akkor a munkabér vagy más jövedelem lefoglalásán kívül további lehetőségek állnak rendelkezésre a késedelmes tartásdíj behajtására: a tartozás harmadik féltől történő behajtása, ingóság értékesítése, értékpapírok értékesítése, ingatlan vagyontárgy értékesítése, üzletrész értékesítése, gépjárművezetői engedély felfüggesztése. Utóbbi lehetőség különösen fontos a tartásdíj behajtásával kapcsolatban. A végrehajtó elrendelheti bárki vezetői engedélyének a felfüggesztését, aki nem teljesíti a bíróság tartási végzését. A végrehajtó az illetékes rendőri szervnek is kézbesíti a vezetői engedély felfüggesztéséről szóló végrehajtási végzést. Miután a végrehajtás tárgya teljesítésre kerül, a végrehajtó haladéktalanul kibocsátja a vezetői engedély felfüggesztésének megszüntetéséről szóló végzést.

11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre

A Családjogi törvény 77. szakasza szerint a tartási követelések behajtása tekintetében nincs elévülési idő. A tartás azonban csak attól az időponttól ítélt meg, amikor a bírósági eljárás megkezdődött. A kiskorú gyermeket megillető tartásdíj az eljárás megkezdésének időpontjától számított legfeljebb három évre visszamenőleg is megítélhető, de csak akkor, ha fennállnak a különleges elbánás indokai. A különféle, ismétlődő tartási kifizetésekhez fűződő jogokra elévülési idő vonatkozik.

A polgári törvénykönyv (40/1964. sz. törvény) 101. szakasza az alábbiak szerint határozza meg az elévülési időket:

(1) Ha a jogosultságot bíróság vagy más szerv jogerős határozata állapította meg, a jogosultság attól az időponttól számított tíz év elteltével szűnik meg, amikor azt teljesíteni kellett volna. Ha a kötelezett írásban elismerte a jogosultság indokát és összegét, az az elismerés megadásától számított tíz év elteltével szűnik meg; ha az elismerés teljesítési határidőt is meghatározott, az elévülési idő e határidő lejártával kezdődik.

(2) Ugyanez az elévülési idő irányadó a határozatban vagy a jogosultság elismerésében meghatározott egyedi kifizetésekre; az egyedi kifizetések esetében az elévülési idő a kifizetés esedékessé válásának napján kezdődik. Ha a teljes tartozás egy kifizetés teljesítésének elmulasztása miatt válik esedékessé, a tízéves elévülési idő a meg nem fizetett összeg esedékessé válásának napján kezdődik.

(3) A kamatokra és az ismétlődő kifizetésekre vonatkozó elévülési idő három év; a jogerős ítéletben vagy írásban elismert jogosultságok esetében azonban ez az elévülési idő csak azokra a kamatokra és ismétlődő kifizetésekre alkalmazandó, amelyek az ítélet jogerőre emelkedése után, vagy az elismerést követően váltak esedékessé.

12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?

Belföldi ügyekben nincs olyan különleges hatóság, amelynek a tartási követelések behajtásában való „segítségnyújtás” lenne a feladata.

A más országra is kiterjedő ügyekben a Gyermek és Fiatalkorúak Nemzetközi Jogvédelmével foglalkozó Központ (*Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže*) segítséget nyújthat. A Központ segít a tartás behajtásában azokban az esetekben, amikor a gyermek tartásdíjának fizetésére kötelezett személy külföldön, a jogosult pedig Szlovákiában él, vagy fordítva (azaz ha a jogosult él külföldön, és olyan kötelezettől hajtja be a tartásdíjat, akinek a szokásos tartózkodási helye Szlovákiában van).

13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?

A helyettesítő tartásról szóló, valamint a 36/2005. sz. családjogi törvényről szóló és egyes törvényeket módosító törvényt módosító 201/2008. sz. törvény, a Szlovák Köztársaság Alkotmánybíróságának (*Ústavný súd*) 615/2006. sz. határozata értelmében meghatározza azt a mechanizmust, mely szerint az állam (a munkaügyi, szociális és családügyi hivatal – *úrad práce, sociálnych vecí a rodiny*) megelőlegezheti a helyettesítő tartást a jogosultak számára. A helyettesítő tartás azokban az esetekben járul hozzá az eltartott gyermek tartásához, amikor a kötelezett nem fizeti meg a bíróság jogerős határozatával elrendelt, vagy a bíróság által jóváhagyott megállapodásban meghatározott összeget.

14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:

14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?

Igen.

14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?

A Gyermekek és Fiatalkorúak Nemzetközi Jogvédelmével foglalkozó Központ – amelyet a szlovák munkaügyi, szociális és családjogi minisztérium hozott létre, és amelyet államilag fenntartott szervezetként közvetlenül irányít – jogi védelmet nyújt a gyermekek és fiatalok számára olyan ügyekben, amelyekben más ország is érintett. A Központ 1993. február 1. óta működik, illetékessége egész Szlovákiára kiterjed.

A szociális segítségnyújtásról szóló 195/1998. sz. módosított törvény alapján 1998. július 1. óta a Központ kormányzati szociális segítségnyújtó hatóságnak minősül.

Elérhetőség/cím:

Špitálska 8, P. O. BOX 57, 814 99 Bratislava,

E-mail: [✉ cipc@cipc.gov.sk](mailto:cipc@cipc.gov.sk), [✉ info@cipc.gov.sk](mailto:info@cipc.gov.sk),

Tel.: +421 2 2046 3208, +421 2 2046 3248,

Fax: + 421 2 2046 3258, 24 órás telefonvonal (csak segélyhívás) +421 915 405 954.

A Szlovák Köztársaságban a Központ a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló, 2008. december 18-i 4/2009/EK tanácsi rendelet (a továbbiakban: a tartási kötelezettségekről szóló rendelet), valamint a gyermektartás és a családi tartások egyéb formáinak nemzetközi behajtásáról szóló, 2007. évi hágai egyezmény szerinti központi hatóság.

15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:

15.1 Intézkedek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?

Külföldről nem lehet közvetlenül a Központhoz kérelemmel fordulni. Ha a tartás megfizetését külföldön élő személy kéri, fel kell vennie a kapcsolatot az adott ország illetékes hatóságaival, akik aztán továbbítják a kérelmet a szlovák Központoz.

15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?

16 Kötí-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?

A Szlovák Köztársaságra nézve kötelező a tartási kötelezettségekre alkalmazandó jogra vonatkozó, 2007. november 23-i hágai jegyzőkönyv.

17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?

18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?

A határokon átnyúló tartási ügyekben a költségmentesség biztosítása a tartási kötelezettségekről szóló rendelet 44. szakasza (3) bekezdésének alkalmazásától függ. Szlovákiában a központi hatóság a **Gyermekek és Fiatalkorúak Nemzetközi Jogvédelmével foglalkozó Központ**. Szolgáltatásait ingyenesen nyújtja, lehetővé téve a tartási kötelezettségek megállapítására vagy módosítására irányuló rendes eljárásokban részt vevő felek számára, hogy ezeket az eljárásokat jogi képviselő igénybevétele nélkül folytassák le.

Amennyiben az eljárás jogi képviselő nélkül nem folytatható le, ahhoz a 21. életévüket be nem töltött személyek a rendelet 46. cikkének megfelelően térítésmentesen juthatnak hozzá. Ezt a fajta jogi segítséget a rászoruló személyek részére történő jogi segítségnyújtásról szóló, módosított 327/2005. sz. törvény alapján a **jogsegélyközpont** biztosítja.

Amennyiben a rendelet 46. cikke nem alkalmazandó, a jogi segítségnyújtásról szóló törvény értelmében költségmentességben részesülnek azok a kérelmezők, akik megfelelnek a törvényben meghatározott feltételeknek.

Azoknak a kérelmezőknek, akik nem felelnek meg a követelményeknek, a bírósági illetékekről és a bűnügyi nyilvántartásból származó kivonatokról szóló 71/1992. sz. törvénnyel összhangban be kell fizetniük a bírósági illetékeket. A szülők és gyermekek közötti kölcsönös tartási kötelezettséggel kapcsolatos ügyekben folyó eljárások mentesek az e törvényben meghatározott bírósági illetékek alól. Tartási kötelezettség megállapítására vagy módosítására irányuló eljárásokban részt vevő kérelmezők szintén személyesen mentesülnek az eljárási illeték megfizetése alól. Ezen kívül az eljárásban részt vevő felek viselik

a saját maguk és képviselőik részéről felmerült perköltséget. A megosztott költségeket a felek az ügyben és az eljárásban való részvételük arányában viselik. Nagykorú személy részére megállapított tartásdíj esetén a bíróság a pervesztes félre hárítja a pernyertes félnél az őt megillető jog érvényesítésének vagy védelmének körében felmerült szükséges költségeket.

19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

A tartási kötelezettségekről szóló rendelet 49. szakaszának (1) bekezdésében meghatározott központi hatóság az 1993. február 1-jén létrehozott Gyermekek és Fiatakorúak Nemzetközi Jogvédelmével foglalkozó Központ. Mivel a nemzetközi megállapodások (különösen a tartásdíjak külföldön történő behajtásáról szóló, 1956. június 20-i egyezmény) alapján a tartásdíj behajtása tekintetében a Központ már a tartási kötelezettségekről szóló rendelet életbe lépése előtt is továbbító és fogadó hatóságként működött, nem volt szükség különleges intézkedésekre az említett rendelet 51. cikkében meghatározott központi hatósági feladatok tekintetében. A tartási kötelezettségekről szóló rendelet hatálybalépésekor a Központnak csak néhány kisebb szervezeti változtatást kellett végrehajtania a személyzetet illetően.

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Az egyes tagállamok által gondozott, e honlapon helyet kapott nemzeti tartalmak frissítése jelenleg zajlik, tekintettel az Egyesült Királyság kilépésére az Európai Unióból. Előfordulhat, hogy néhány részlet elkerülte a figyelmünket, és egy adott weboldal még nem tükrözi a megváltozott helyzetet. Igyekszünk mihamarabb naprakésszé tenni a teljes tartalmat.

Utolsó frissítés: 25/05/2020

Tartási követelések - Finnország

TARTALOMJEGYZÉK

- 1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?
- 2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?
- 3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?
- 4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?
- 5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?
- 6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?
- 7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?
- 8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?
- 9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?
- 10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?
- 11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre
- 12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?
- 13 A kötelezett helyett megeléjezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?
- 14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:
 - 14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?
 - 14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?
- 15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:

- 15.1 Intézhettek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?
- 15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?
- 16 Köti-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?
- 17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?
- 18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?
- 19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?

A (finn) gyermektartási törvény (704/1975) rendelkezik a gyermektartás szabályairól.

E törvény értelmében a gyermeknek joga van a megfelelő tartáshoz. Ebbe beletartozik a gyermek anyagi és pszichológiai szükségleteinek kielégítése a fejlődésének különböző szintjein, valamint az ellátásához és iskoláztatásához szükséges költségeknek, illetve az egyéb kapcsolódó kiadásoknak a fedezése.

A gyermeknek joga van arra, hogy eltartsák őt a szülei, akiknek képességükhöz mérten ez a kötelességük. Ha egy szülő elhanyagolja a gyermekével kapcsolatos tartási kötelezettségét, vagy ha a gyermek nem él együtt állandóan a szülőjével, az adott szülő kötelezhető arra, hogy a gyermek után tartásdíjat fizessen.

A szülőknek nincs joguk arra, hogy tartást kapjanak gyermeküktől.

A (finn) házassági törvény (234/1929) rendelkezik a házastársnak fizetendő tartásról.

A házasságban mindkét házastársnak a képességeihez mérten szerepet kell vállalnia a háztartás közös költségeinek viselésében és a másik házastárs eltartásában.

Ha az egyik házastárs elhanyagolja tartásfizetési kötelezettségét, vagy ha a házastársak külön élnek, az egyik fél kötelezhető arra, hogy a másiknak tartást fizessen.

A házasság felbontása után az egyik fél akkor kötelezhető arra, hogy a korábbi házastársának tartást fizessen, ha a felek erről megállapodást kötöttek, és azt a helyi önkormányzat szociális szolgáltatási osztálya jóváhagyta. Ha felbontják a házasságot, a bíróság is elrendelheti, hogy az egyik fél tartást fizessen az ezt igénylő másik félnek. A finn joggyakorlatban azonban ritkán fordul elő, hogy az egyik felet arra köteleznék, hogy tartást fizessen a korábbi házastársának. A házasság felbontása után a felek általában saját magukat tartják el.

A házastársnak a korábbi házastárs által nyújtott tartáshoz való joga megszűnik, ha a tartásban részesülő fél újra megházasodik.

A házastársakra vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket a bejegyzett életközösségben élő párokra is alkalmazni kell.

A feleknek semmilyen más személyes jogviszony tekintetében nincs tartásfizetési kötelezettségük egymással szemben.

2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?

A gyermeknek a szülők általi tartásra vonatkozó joga a gyermek 18. életévének betöltésével megszűnik.

A szülők indokolt esetben a gyermek 18 éves kora után is kötelesek viselni a gyermek iskoláztatásának költségeit. Erre azonban a finn joggyakorlatban ritkán kerül sor.

Lásd még az 1. kérdést.

3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?

Mind a tartásra jogosult fél, mind a tartás fizetésére kötelezett fél a helyhatósági szociális jóléti bizottsághoz fordulhat, amely segítséget nyújthat a tartásdíjra vonatkozó megállapodás megfogalmazásában. A helyhatósági szociális jóléti bizottság által jóváhagyott megállapodás ugyanúgy közvetlenül végrehajtható, mint egy bírósági ítélet.

A gyermektartásról szóló törvény 8(a) cikke értelmében ha egy gyermeknek vagy egy tartás fizetésére kötelezett félnek nincs lakóhelye Finnországban, a helyhatósági szociális jóléti bizottság akkor hagyhatja jóvá a tartási megállapodást, ha egy finnországi bíróság rendelkezik az ügyben joghatósággal a 4/2009/EK tanácsi rendelet 3. vagy 6. cikke alapján, és ha a felek a tartási kötelezettségekre alkalmazandó jogról szóló 2007. november 23-i hágai jegyzőkönyv 7. cikkével összhangban megegyeztek abban, hogy a tartási kötelezettséggel kapcsolatban a finn jog az irányadó.

Ha egy tartási ügy a vita tárgya, a tartásra jogosult fél vagy a tartás fizetésére kötelezett fél keresetet nyújthat be a bírósághoz.

A házasfelek köthetnek informális írásbeli megállapodást a tartásról, és kérhetik a helyi önkormányzat szociális szolgáltatási osztályától annak jóváhagyását. Kérésre a hatóság segít a szülőknek a megállapodás megfogalmazásában.

Két házaselet érintő tartási ügyben keresettel lehet a bírósághoz fordulni.

4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?

5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?

A tartásra vonatkozó, határon átnyúló ügyekre a 4/2009/EK tanácsi rendelet és annak a joghatóságot szabályozó rendelkezései alkalmazandók.

A tartási kötelezettségre vonatkozó ügyekben a tagállamok tekintetében az alábbi bíróságok rendelkeznek joghatósággal:

1. az alperes szokásos tartózkodási helye szerinti bíróság, vagy
2. a jogosult szokásos tartózkodási helye szerinti bíróság, vagy
3. az a bíróság, amely a saját joga alapján joghatósággal rendelkezik egy személy jogállásának meghatározására, amennyiben a tartási ügy ilyen eljáráshoz kapcsolódik, kivéve, ha az a joghatóság kizárólag az egyik fél állampolgárságán alapul, vagy
4. az a bíróság, amely a saját joga alapján joghatósággal rendelkezik a szülői felelősségre vonatkozó döntésre, amennyiben a tartási ügy ilyen eljáráshoz kapcsolódik, kivéve, ha az a joghatóság kizárólag az egyik fél állampolgárságán alapul.

Ha az ügynek nincs határon átnyúló eleme, akkor a joghatóságra a (finn) bírósági eljárási törvénykönyv (4/1734) előírásai vonatkoznak.

A bírósági eljárásról szóló törvénykönyv 10. fejezetének 1. cikke szerint egy személlyel szembeni követelés megvizsgálásának helye az a kerületi bíróság, amelynek illetékességi területén az adott személy lakóhellyel vagy állandó tartózkodási hellyel rendelkezik. A 10. fejezet 9. cikke alapján a tartásra irányuló kérelmet az a kerületi bíróság is vizsgálhatja, amelynek illetékességi területén a tartást követelő vagy abban részesülő személy lakóhellyel vagy állandó tartózkodási hellyel rendelkezik.

Amennyiben az ügy házasság felbontására vagy életközösség megszüntetésére vonatkozik, akkor abban előterjeszhetők a tartást érintő megállapodással, a gyermekek feletti felügyelettel vagy láthatási jogokkal, illetve a házasság felbontásával vagy az életközösség megszüntetésével kapcsolatos egyéb kérelmek is. Ilyen esetben a házasság felbontásának ügyében eljáró bíróság rendelkezik illetékességgel.

Ha a tartásra vonatkozó követelést a gyermek feletti felügyelettel vagy az apaság megállapításával kapcsolatos eljárással összefüggésben terjesztették elő, a tartásra vonatkozó pert az a bíróság is tárgyalhatja, amely előtt az előbb említett kérdésben eljárás indul.

6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?

A kérelmező segítség (ügyvéd) igénybevétele nélkül is megindíthatja az eljárást. Mivel azonban egy jogi eljárásban a fél általában szakszerű segítségre szorul, tanácsos ügyvédet fogadni.

Határon átnyúló tartási ügyekben az érintett felek egy központi hatósághoz fordulhatnak.

7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?

A bírósági eljárás illetékköteles. Az illetéket a bíróság szabja ki, összege (86–200 EUR) függ a bíróságtól és az ügy elbírálásának munkai igényétől. (☞ [A körzeti bíróságok illetékei](#)).

A költségmentességről szóló (finn) törvény és a tartással kapcsolatos egyes nemzetközi ügyekben eljáró finnországi központi hatóságról szóló (finn) törvény (1076/2010) határozza meg a kérelmező költségmentességhez való jogára vonatkozó rendelkezéseket. Különleges viszonyossági megállapodás alapján valamely külföldön élő kérelmező is jogosult lehet tartási ügyben költségmentességre. Ilyen megállapodások egyrészről Finnország, másrészről az Egyesült Államok bizonyos államai és Kanada egyes tartományai között állnak fenn.

További információk a Finnországban igényelhető költségmentességről itt találhatóak: ☞ <https://oikeus.fi/oikeusapu/en/index.html>

8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számíttják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?

A gyermektartásról szóló törvény (704/1975) rendelkezik a gyermek részére fizetendő tartás szabályairól.

Főszabályként – eltérő megállapodás vagy rendelkezés hiányában – a tartásdíj készpénzben, havonta előre fizetendő. A tartás fizetése kivételesen elrendelhető egy összegben, illetve ingó vagy ingatlan vagyon juttatása formájában is.

Finnországban a gyermek után fizetendő tartás összegét nem egy meghatározott díjszabás alapján állapítják meg. Minden ügyet egyedileg bírálják el. A törvény 1. cikke alapján a gyermeknek joga van a megfelelő tartásra. Ebbe beletartozik a gyermek anyagi és lelki szükségleteinek kielégítése a fejlődésének különböző szintjein, valamint az ellátásához és iskoláztatásához szükséges költségeknek, illetve az egyéb kapcsolódó kiadásoknak a fedezése. A törvény 2. cikke alapján a szülők képességük szerint kötelesek gyermekeiket eltartani. E képességük vizsgálata során figyelembe kell venni korukat, munkaképességüket, a kereső foglalkozás szerzésére vonatkozó esélyeiket, a rendelkezésükre álló javakat és pénzeszközöket, valamint a tartásra vonatkozó jogi kötelezettséggel kapcsolatos egyéb szempontokat. A szülők tartási kötelezettségének mértékére irányuló vizsgálat során figyelembe kell venni a gyermekek azon képességét és lehetőségeit is, hogy eltartsák saját magukat, valamint azokat a tényezőket is, amelyek következtében a szülőktől nem várható el a gyermektartás költségeinek viselése vagy az érintett költségek minimalizálhatók.

A megélhetési költségek növekedésével összhangban a fizetendő tartásdíj összege időszakonként automatikusan emelkedik. Az automatikus emelésre vonatkozó további rendelkezéseket az egyes tartási kifizetéseknek a megélhetési indexhez való hozzákapcsolásáról szóló (finn) törvény (583/2008) tartalmazza.

A tartásdíj összege és fizetésének módja megállapodás útján vagy bírósági ítélettel megváltoztatható, amennyiben a tartásdíj megállapításának időpontjához képest alapvetően megváltoztak a körülmények, és ezért észszerűnek mutatkozik a változtatás, figyelemmel a gyermek és a tartást fizető szülő helyzetére.

A házassági törvény határozza meg a házastársnak fizetendő tartásra vonatkozó rendelkezéseket. A finn joggyakorlatban azonban ritkán fordul elő, hogy az egyik felet arra köteleznék, hogy tartást fizessen a korábbi házastársának. A házasság felbontása után a felek általában saját magukat tartják el.

A készpénzben történő tartásdíj-fizetés elrendelhető határozatlan időre vagy mindaddig, amíg a megállapodásban, határozatban vagy ítéletben meghatározott rögzített időtartam le nem jár. A tartás fizetése azonban elrendelhető egy összegben is, ha ezt a tartás fizetésére kötelezett fél személyes pénzügyi helyzete vagy más tényezők indokolják. A tartás fizetése elrendelhető ingó vagy ingatlan vagyon juttatása formájában is.

Annak érdekében, hogy a megélhetési költségeket tükrözze, a fizetendő tartásdíj időszakonként automatikusan emelkedik. Az automatikus emelésre vonatkozó további rendelkezéseket az egyes tartási kifizetéseknek a megélhetési indexhez való hozzákapcsolásáról szóló (finn) törvény (583/2008) tartalmazza.

A bíróság határozata vagy ítélete, illetve a házasfelek megállapodása akkor módosítható, ha ezt a megváltozott körülmények indokolják. A tartás egy összegben való megfizetéséről szóló határozat, ítélet vagy megállapodás azonban nem módosítható a tartás megfizetését követően. A házasfelek által a tartásról kötött megállapodás akkor módosítható, ha a megállapodás fenntarthatatlannak minősül. A törvény szerint az időszakonként fizetendő tartásra vonatkozó kötelezettség megszűnik, ha a tartásra jogosult fél újabb házasságot köt.

9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?

A gyermek után fizetendő tartásdíjat a gyermek gondviselője részére (bankszámlájára) kell teljesíteni.

A házastársnak fizetendő tartásdíjat a házastárs részére (bankszámlájára) kell teljesíteni.

Főszabályként – eltérő megállapodás vagy rendelkezés hiányában – a tartásdíj készpénzben, havonta előre fizetendő. A tartás fizetése kivételesen elrendelhető egy összegben, illetve ingó vagy ingatlan vagyon juttatása formájában is.

10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?

A tartásra jogosult fél vagy – bizonyos feltételek teljesülése esetén – a Finn Társadalombiztosítási Intézet (Kela) (lásd a 12. pontot) keresetet indíthat a tartás megfizetésének végrehajtása iránt, ha a tartás megfizetésére kötelezett fél nem fizeti meg a bíróság által elrendelt vagy a megállapodásban vállalt tartást.

A tartásdíjra jogosult fél kérheti a végrehajtótól a tartási megállapodás vagy határozat végrehajtását a (finn) végrehajtási törvény rendelkezései szerint. A helyi önkormányzat szociális szolgáltatási osztálya is adhat tanácsot családjoggal kapcsolatos ügyekben.

Ha egy tartás fizetésére kötelezett házaspár megszegi a helyi önkormányzat szociális szolgáltatási osztálya által jóváhagyott megállapodásban, illetve egy bírósági határozatban vagy ítéletben foglalt kötelezettségét, a tartásra jogosult fél kérheti a végrehajtótól a tartási megállapodás vagy határozat/ítélet végrehajtását a végrehajtási törvény rendelkezései szerint.

11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre

Végrehajtás és az adósvédelem szabályai

Ha az ügyet egy végrehajtási irodához utalják, az adós először az eljárás megindításáról szóló értesítést és egy fizetési emlékeztetőt kap. Főszabály szerint az adósnak lehetőséget kell adni arra, hogy az emlékeztető hatására kifizesse a tartozását.

Ha az adós az emlékeztető hatására sem fizet, vagy nem veszi fel önként a kapcsolatot egy végrehajtási irodával a fizetési ügyében, a végrehajtási iroda nyilvántartásokban végzett kutatással vizsgálatot indít az adós jövedelme és vagyona tárgyában.

Az adós jövedelmének és vagyonának vizsgálata tárgyában indított eljárási cselekményekre és az ezt követő vizsgálatokra szigorú szabályok vonatkoznak.

A legtöbb esetben lefoglalják az adós jövedelmét és a bankszámláján található összegeket. Általában az adós jövedelmének, nyugdíjának, munkanélküliségi vagy anyasági segélyének egyharmada foglalható le. Az üdülési jutalmak, fizetésen kívüli juttatások, megbízási díjak, honoráriumok és egyéb pénzbeli díjazások egyaránt jövedelemnek számítanak. A lefoglalt összeget a nettó jövedelemből számítják ki. A szociális segélyek és az olyan jóléti juttatások, mint a lakhatási támogatás és a családi pótlék ebbe nem számítanak bele. A jövedelem időről időre történő lefoglalása helyett fizetési terv is kidolgozható.

A végrehajtási cselekmények során és a fizetési tervekben mindig figyelembe kell venni az adós vagyonának azon részét, amely törvényi védelem alatt áll, más szóval a létfenntartáshoz számára szükséges összeget. A védett rész mértékét az országos nyugdíjindex alapján vizsgálják felül. A megállapodás szerinti védett mértékek szemléltető példákkal együtt megtalálhatók az alábbi címen: <https://oikeus.fi/ulosotto/en/index/velallisenaulosotossa/palkanulosmittaus.html>

Az adós élhet fellebbezéssel, de az adósság behajtásának folyamata csak akkor szünetel, ha a bíróság ezt külön elrendeli.

Tartással kapcsolatos tartozás elévülése

A gyermektartásról szóló törvény 16(c) cikke szerint az időszakonként fizetett tartást és az elmaradások tekintetében erre vonatkozóan számított késedelmi kamatokat a tartás fizetésére kötelezett féltől a fizetés esedékessé válásának évét követő év kezdetétől számított öt éven belül kell behajtani. Ellenkező esetben a követeléshez fűződő jog elévül. Az egy összegben fizetett tartást és az elmaradások tekintetében erre vonatkozóan számított késedelmi kamatokat ezzel szemben a tartásdíj esedékessé válásának időpontjától számított öt éven belül, de legkésőbb attól az időponttól számított öt éven belül lehet behajtani, amikor a tartásdíj jogosultja nagykorúvá válik.

Hasonlóképpen a Társadalombiztosítási Intézet is azon tartásdíj esedékessé válásának évét követő év kezdetétől számított öt éven belül kell a kötelezett féltől behajtania az általa kifizetett gyermektartási segélyt, amelynek elmulasztására való tekintettel a segélyt kifizették. Ellenkező esetben a követeléshez fűződő jog elévül (a gyermektartási segélyről szóló törvény (580/2008) 22. cikke).

12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?

Ha egy tartás fizetésére kötelezett fél nem fizeti meg a megállapodás szerinti tartást, a jogosult félnek egy végrehajtótól kell kérnie a tartozás behajtását. A végrehajtási iroda útmutatást ad arra nézve, hogyan kell megfogalmazni egy ilyen kérelmet. A helyi

önkormányzat szociális szolgáltatási osztálya is adhat tanácsot családjoggal kapcsolatos ügyekben. Lásd a 13. és 14. szakaszokat. A végrehajtási iroda nem számít fel díjat a tartási követelések behajtásáért. Az eljárásra vonatkozó további részletek:

<https://oikeus.fi/ulosotto/en/index.html>

Ha a tartásra jogosult fél a tartásdíj megfizetésének elmulasztása miatt a Finn Társadalombiztosítási Intézettől (Kela) kap gyermektartási segélyt, akkor nem indíthat eljárást a tartásdíj behajtására. Ha a Kela fizeti ki gyermektartási juttatást, akkor az általa kifizetett gyermektartási juttatással megegyező összegben jogosulttá válik a tartásdíjra (*visszkereseti jog*) (a gyermekvédelmi törvény (580/2008) 19. cikke). Ha a megállapodás szerinti tartásdíj összege magasabb, mint a Kela által kifizetett gyermektartási segély, és a tartásdíj fizetésére kötelezett fél nem fizeti a tartást, akkor a Kela kifizeti a gyermektartási segély teljes összegét, és behajtja a teljes ki nem fizetett tartásdíjat a kötelezett féltől. Ha ez eredménnyel jár, a Kela a tartozás behajtása után kifizeti a gyermek felügyeletét gyakorló szülő részére a tartásdíj és a gyermektartási segély összege közötti különbözetet.

Határon átnyúló tartásdíj-behajtási ügyekben az érintett felek az igazságügyi minisztériumhoz, mint központi hatósághoz fordulhatnak.

13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?

Ha egy tartás fizetésére kötelezett fél nem fizeti meg a tartási megállapodás vagy határozat alapján fennálló tartozását egy Finnországban lakó gyermek után, a gyermek gyermektartási segélyre lesz jogosult a Finn Társadalombiztosítási Intézettől (Kela). A Kela által fizetett gyermektartási segély mértékére vonatkozó információk az alábbi címen érhetők el: <http://www.kela.fi/relatustuki> (az egyes tartási kifizetéseknek a megélhetési indexhez való hozzákapcsolásáról szóló 583/2008. törvény).

Akkor is lehetőség van a gyermektartási segély igénybevételére, ha a tartásra kötelezett házaspár pénzügyi nehézségei miatt a tartási megállapodás vagy határozat formájában meghatározott gyermektartás összege alacsonyabb, mint az aktuálisan kifizethető gyermektartási segély összege. Ilyen esetekben a Kela fizeti meg a tartásdíj és a gyermektartási segély összege közötti különbözetet. Ezenfelül a gyermek megkapja az adóستól a tartási megállapodásban vagy határozatban meghatározott tartásdíjat is. Ha a tartás fizetésére kötelezett fél nem képes a tartásdíj megfizetésére, akkor ez az összeg megállapítható 0 EUR összegben is. Ekkor a Kela fizeti ki a gyermektartási segély teljes összegét.

A gyermektartásról szóló törvény (580/2008) szabályozza a gyermektartási segély igénybevételének követelményeit. A gyermektartási segélyt a gyermek gyámjának vagy törvényes képviselőjének, illetve olyan személynek a kérelmére állapítják meg, aki a szokásjog alapján a gyermek gondviselőjének minősül. Az önálló életvitelt folytató, 15 évesnél idősebb gyermek is benyújthatja a kérelmet. A gyermektartási segély kifizetése nem szünteti meg az érintett fél azon kötelezettségét, hogy a tartásdíjat teljes egészében megfizesse. Ha a Kela úgy dönt, hogy a tartásdíjfizetés elmaradása miatt gyermektartási segélyt fizet, akkor jogosult – és kötelezett – lesz arra, hogy az érintett féltől behajtsa az összes elmaradt tartásdíjfizetést.

A tartásra jogosult házastárs csak a házastársától kaphat tartásdíjat.

14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:

14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?

Finnországban az igazságügyi minisztérium jár el központi hatóságként a tartás behajtására vonatkozó nemzetközi megállapodások tekintetében (lásd például a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló 4/2009/EK tanácsi rendeletet, valamint a gyermektartásdíj és a családi tartásdíjak egyéb formáinak nemzetközi behajtásáról szóló 2007. évi hágai egyezményt). A központi hatóság feladatai közé tartozik a tartási kérelmek átvétele, azok továbbítása az illetékes hatóságokhoz és a kérelmekkel kapcsolatos eljárások megindítása.

Ha a tartás fizetésére kötelezett fél olyan országban él, ahol hatályban vannak a tartás behajtására irányuló nemzetközi megállapodások, a kérelmező kérheti az igazságügyi minisztériumtól a tartásnak az adott külföldi országban történő behajtását. Szükség esetén a kérelmezőnek mindenképpen tanácsos kapcsolatba lépnie a jogsegélyirodával vagy egy ügyvéddel (például azzal kapcsolatban, hogyan készítse el a kérelmezési iratokat). A helyi önkormányzat szociális szolgáltatási osztálya is adhat tanácsot családjoggal kapcsolatos ügyekben.

Ha a tartásra jogosult fél a tartásdíjfizetés elmaradása miatt gyermektartási segélyt kap a Kela-tól, akkor a Kela az általa kifizetett gyermektartási segély erejéig jogosulttá válik a tartásdíjra (*visszkereseti jog*) (a gyermekvédelmi törvény (580/2008) 19. cikke). Ilyen esetben a Kela hajtja be az elmaradt tartási fizetéseket a tartásdíjra jogosult fél nevében, aki ilyenkor nem tehet lépéseket a tartozás behajtására. Ha a megállapodás szerinti tartásdíj összege magasabb, mint a Kela által kifizetett segély, akkor a Kela kifizeti a gyermektartási segély teljes összegét, és behajtja a teljes ki nem fizetett tartásdíjat a tartás fizetésére kötelezett féltől. Ha ez eredménnyel jár, a Kela a tartozás behajtása után kifizeti a gyermek felügyeletét gyakorló szülő részére a tartásdíj és a gyermektartási segély összege közötti különbözetet.

A tartásra jogosult házastárs csak a házastársától kaphat tartásdíjat. A tartásra jogosult házastárs csak a házastársától kaphat tartásdíjat. A tartásra jogosult házastárs felveheti a kapcsolatot egy végrehajtóval annak kiderítése céljából, hogy a külföldön élő házastársának van-e Finnországban a végrehajtási törvény szerint lefoglalható vagyona. Az igazságügyi minisztérium segítsége is kérhető a külföldi tartás behajtásában.

14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?

Az igazságügyi minisztérium (központi hatóság) elérhetőségei:

Cím: Ministry of Justice
PO BOX 25,
00023 Government

Telefonszám: +358 29516001

Fax: +358 9 1606 7524

E-mail: [✉ maintenance.ca@om.fi](mailto:maintenance.ca@om.fi)

Az igazságügyi minisztérium honlapja: [✉ https://oikeusministerio.fi/en/frontpage](https://oikeusministerio.fi/en/frontpage)

A Finn Társadalombiztosítási Intézet (Kela) elérhetőségei:

Cím: Kansaneläkelaitos,
Perintäkeskus
PO BOX 50,
00601 Helsinki

Telefonszám: +358 20 634 4940 (magánszemélyek), +358 20 634 4942 (hatóságok)

Fax +358 20 635 3330

E-mail-cím: [✉ maintenance@kela.fi](mailto:maintenance@kela.fi)

A Kela honlapja: [✉ https://www.kela.fi/web/en](https://www.kela.fi/web/en)

A jogsegélyirodák honlapjai: [✉ https://oikeus.fi/oikeusapu/en/index/yhteystiedot.html](https://oikeus.fi/oikeusapu/en/index/yhteystiedot.html)

A helyi önkormányzat szociális szolgáltatási osztályainak elérhetőségei megtalálhatók a telefonkönyvben, illetve ezekről a finn telefonos tudakozónál lehet érdeklődni. Az érdeklődés során az érdeklődőnek jeleznie kell, hogy melyik helyi önkormányzat szociális szolgáltatási osztályát keresi. Finnországban csaknem 320 helyi önkormányzat (helyhatóság) működik.

15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:

15.1 Intézhetek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?

Másik országban élő kérelmező számára a legcélszerűbb felvenni a kapcsolatot az adott országban működő illetékes központi hatósággal, amely aztán kapcsolatba lép Finnország igazságügyi minisztériumával. (Lásd a 13., 14. és 15. szakaszokat).

A kérelmező közvetlenül is felveheti a kapcsolatot a finn hatóságokkal.

15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?

Lásd a 15. kérdésre adott válaszokat.

Ha a tartásra jogosult fél (gyermek vagy házastárs) és a fizetésre kötelezett fél különböző országban élnek, az igazságügyi minisztérium bármelyik félnek, valamint a külföldi ország illetékes hatóságainak is segítséget nyújthat az ügyben. A kérelmező (a jogosult gyermek vagy házastárs) kérheti a minisztériumtól, hogy járjon el annak érdekében, hogy egy külföldi országban hozott ítéletet, határozatot vagy jóváhagyott tartási megállapodást Finnországban hajtsanak végre, és hogy a zárolás útján történő végrehajtás révén befolyt tartást a jogosult fél által kért bankszámlára fizessék be. Az igazságügyi minisztérium azonban nem tud az adós helyett tartást fizetni.

Számos hatályos nemzetközi megállapodás értelmében a központi hatóságként eljáró igazságügyi minisztérium feladata például a következőkben történő segítségnyújtás: az adós vagy a jogosult hollétének kiderítése, információszerzés az adós vagy a jogosult jövedelméről, illetve a leszármazás megállapításában történő segítségnyújtás, ha ez a tartás behajtásához szükséges.

16 Köti-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?

Igen.

17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?

18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?

Ha az igazságügyi minisztérium vagy egy általa felhatalmazott személy a különböző hatályos nemzetközi megállapodások keretében központi hatóságként betöltött szerepénél fogva képviseli a kérelmezőt bíróság vagy más hatóság előtt Finnországban, a kérelmező költségmentességben részesül függetlenül attól, hogy a költségmentességre vonatkozó jogszabályok egyébként milyen feltételeket írnak erre elő.

1. Ez olyan ügyekre vonatkozik, amelyeknek a tárgya: annak megállapítása, hogy egy külföldi államban kibocsátott tartási határozat elismerhető vagy végrehajtható Finnországban;
2. leszármazás megállapítása;
3. szülő kötelezése arra, hogy a gyermekének tartást fizessen;
4. a gyermek részére megállapított tartásdíj módosítása, ha a kérelmező a gyermek vagy annak képviselője.

A 2–4. pontban foglaltak azonban csak akkor alkalmazhatók, ha a gyermek az eljárás megindításakor 21 évesnél fiatalabb.

Ha az igazságügyi minisztérium vagy egy általa felhatalmazott személy a különböző hatályos nemzetközi megállapodások keretében központi hatóságként betöltött szerepénél fogva képviseli a kérelmezőt a tartási határozat végrehajtása során, a kérelmezőt nem terheli semmiféle végrehajtási költség.

Más esetekben a kérelmező általános költségmentességért folyamodhat. A költségmentesség azt jelenti, hogy a kérelmező (üggyévi) segítséget vehet igénybe a jogi eset megoldásához, és azt teljes egészében vagy részben az állam finanszírozza. A költségmentesség minden jogi esetre kiterjed. Általánosságban csak a Finnországban tárgyalt ügyekre korlátozódik. A kérelmező lakó- és tartózkodási helyétől függetlenül bármelyik jogsegélyirodában kérelmezhető. A legkézenfekvőbb megoldás, ha a kérelmező a hozzá legközelebb eső irodához fordul. A kérelmezőnek be kell mutatnia a jövedelmére, a megtérítendő kiadásaira, a vagyonára és az adósságaira vonatkozó igazolásokat. Be kell nyújtani annak az ügynek az ismertetését is, amelyre vonatkozóan a költségmentességet kérelmezik, illetve a kérelmező rendelkezésére álló, jogi eljárási költséget fedező esetleges biztosítás adatait is. További információk: <https://oikeus.fi/oikeusapu/en/index.html>

A finn végrehajtási hatóságok nem számítanak fel díjat a tartásdíj végrehajtásáért.

19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

Az igazságügyi minisztérium a rendelet 51. cikke szerinti kijelölt hatóság. Feladatait illetően további nemzeti jogszabályi rendelkezések találhatóak a tartással kapcsolatos egyes nemzetközi ügyekben Finnországban illetékes központi hatóságról szóló törvényben (1076/2010).

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Az egyes tagállamok által gondozott, e honlapon helyet kapott nemzeti tartalmak frissítése jelenleg zajlik, tekintettel az Egyesült Királyság kilépésére az Európai Unióból. Előfordulhat, hogy néhány részlet elkerülte a figyelmünket, és egy adott weboldal még nem tükrözi a megváltozott helyzetet. Igyekszünk mihamarabb naprakésszé tenni a teljes tartalmat.

Utolsó frissítés: 01/06/2020

Tartási követelések - Svédország

TARTALOMJEGYZÉK

- 1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?

- 2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?
- 3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?
- 4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?
- 5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?
- 6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?
- 7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?
- 8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?
- 9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?
- 10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?
- 11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre
- 12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?
- 13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?
- 14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:
 - 14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?
 - 14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?
- 15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:
 - 15.1 Intézhetek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?
 - 15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?
- 16 Kötí-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?
- 17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?
- 18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?
- 19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?

A svéd jog a gyermek, házastársak és az elvált házastársak részére ír elő tartási kötelezettséget. A házastársak tartási kötelezettségét szabályozó rendelkezéseket a bejegyzett élettársakra is alkalmazni kell.

Gyermekek

A szülők felelősséggel tartoznak gyermekeik ésszerűen elvárható eltartásáért, a gyermek szükségleteire és a szülők együttes vagyoni teljesítőképességére tekintettel. A gyermek tartásához hozzájárulni nem képes szülő nem felel a tartásért.

Annak a szülőnek, akinek nincs a gyermek felett felügyeleti joga, illetve aki nem él együtt a gyermekkel életvitelszerűen, tartási kötelezettségét tartásdíj fizetése útján kell teljesítenie. A szülői felügyeletet a másik szülővel közösen gyakorló szülő is köteles

lehet tartásdíj fizetésére. Ez az eset akkor áll elő, ha a gyermek életvitelszerűen csak az egyik szülővel él, függetlenül attól, hogy ez a szülő egyedülálló, vagy új partnerrel él együtt.

Az a személy, aki életvitelszerűen együtt él egy másik személy gyermekével és annak a felügyeletet gyakorló szülőjével, szintén felelős az adott gyermek eltartásáért, ha a felek összeházasodtak, vagy ha van legalább egy közös gyermekük. A mostoha szülő azonban csak olyan mértékben felelős a gyermek tartásáért, amennyiben a gyermek nem részesül tartásban a mostoha szülővel együtt nem élő másik szülőjétől. A tartásdíjat bírósági végzés vagy megegyezés határozza meg.

A tartásdíjat naptári hónapra, előre kell megfizetni. Azonban a bíróság más fizetési módot is meghatározhat, ha arra különleges okok késztetik.

A felek abban is megegyezhetnek, hogy a jövőbeli tartási fizetésre egy összegben vagy három hónapnál hosszabb időszakokra bontva kerül sor. Az ilyen megállapodás csak írásban és két tanú aláírásával érvényes. Amennyiben a gyermek nem töltötte be tizennyolcadik életévét, a megállapodást a Szociális Jóléti Bizottságnak is jóvá kell hagynia.

A tartásdíj egyösszegű megváltását a Szociális Jóléti Bizottság részére kell megfizetni, ha a gyermek tizennyolc év alatti. A bizottságnak fizetett összeget a gyermek tartási kötelezettségének megfelelő összegű, járadék formájában fizető biztosítás megvásárlására kell fordítani, amennyiben a megállapodás ezt nem zárja ki, illetve a Bizottság nem talál más alkalmas módozatot a gyermek tartására.

Tartási fizetési kötelezettség visszamenőleges megállapítására legfeljebb a keresetindítás időpontját megelőző hároméves időszakra vonatkozóan kerülhet sor, kivéve, ha a tartásra kötelezett ebbe beleegyezik.

A megállapított tartás megfizetésére vonatkozó követelés az esedékesség időpontját követő öt év elteltével nem érvényesíthető (elévül).

Házastársak

A házasság fennállása alatt mindegyik házastárs felelősséggel tartozik mindkettejük eltartásáért. Amennyiben a házastársak egyike nem képes saját maga eltartásáról gondoskodni, a másik házastárs is felel a házastárs személyes szükségletei kielégítéséhez való hozzájárulásért.

A házasság felbontását követően főszabály szerint mindegyik házastárs a saját tartásáért felel. Ha azonban a házastársak egyikének átmenetileg pénzre van szüksége saját eltartásához, a másik házastárstól ésszerű mértékű tartásra jogosult, a házastárs teljesítőképességére és más körülményekre is figyelemmel. Rendkívüli esetben a házastárs hosszabb időn át is részesülhet tartásban.

Ha a házastársak nem tudnak megegyezni a tartás kérdésében, a vitát a bíróság döntheti el.

A házasság felbontását követően a tartásdíjat rendszeresen fizetett részletekben kell teljesíteni. A bíróság azonban elrendelheti a tartás egy összegben való megfizetését is, ha ennek van egyedi indoka, például ha a házastársnak nyugdíjbefizetést kell teljesítenie.

Tartási fizetési kötelezettség visszamenőleges megállapítására legfeljebb a keresetindítás időpontját megelőző hároméves időszakra vonatkozóan kerülhet sor, kivéve, ha a tartásra kötelezett ebbe beleegyezik.

A megállapított tartás megfizetésére vonatkozó követelés az esedékesség időpontját követő három év elteltével nem érvényesíthető (elévül).

2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?

A tartási kötelezettség általában megszűnik, ha a gyermek betölti a 18. életévét. Ha azonban a gyermek még nem fejezte be középfokú tanulmányait, a tartási kötelezettség mindaddig fennmarad, amíg iskolába jár, de legfeljebb a huszonegyedik születésnapjáig. Iskola alatt ez esetben a kötelező oktatás vagy a felsőbb középfokú iskola, illetve más ezzel összevethető oktatás értendő.

3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?

Svédországban nincs olyan különleges kormányzati szerv, amely a tartás megállapításával vagy annak segítségével foglalkozik. A tartás összegét a felek megállapodása vagy a bíróság végzése rögzítheti. Ha a felek nem tudnak megállapodni, a kérelmezőnek a körzeti bírósághoz kell fordulnia és idézésre irányuló kérelmet kell benyújtania.

4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?

Kiskorú gyermek nevében a felügyelettel rendelkező szülő követelheti a tartást. Ha különleges gyámot rendeltek ki, ő is eljárhat a gyermek nevében.

5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?

Az illetékességi szabályokat a szülői törvénykönyv, a házassági törvénykönyv és az igazságügyi eljárási törvénykönyv tartalmazza. A körzeti bíróságtól is kérhető tájékoztatás.

A gyermektartási eljárások tárgyalására azon a helyen kerül sor, ahol az alperes szokásos tartózkodási helye található. Más hatáskörrel rendelkező bíróság hiányában a tárgyalásra a Stockholmi Körzeti Bíróságon kerül sor.

A házastársat megillető tartás fizetésével kapcsolatos kérdésekkel a házasság felbontására vonatkozó tárgyaláson lehet foglalkozni. A házassági ügyeket az a körzeti bíróság tárgyalja, ahol a házastársak valamelyikének szokásos tartózkodási helye található. Ha egyikük sem rendelkezik szokásos tartózkodási hellyel Svédországban, az ügyet a Stockholmi Körzeti Bíróság tárgyalja. Ha a házastárs tartásával kapcsolatos eljárást nem házassági ügygel összefüggésben indították, akkor az igazságügyi eljárásról szóló törvénykönyv 10. fejezetében foglalt általános illetékességi szabályokat kell alkalmazni.

A határon átnyúló ügyekkel kapcsolatos illetékességi szabályokat a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló, 2008. december 18-i 4/2009/EK tanácsi rendelet (tartási rendelet) tartalmazza.

6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?

Nem. Bárkinek, aki bíróság elé kíván vinni egy ügyet, az illetékes körzeti bíróságtól kell idézés kibocsátását kérnie.

7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?

Svédországban maga a bírósági eljárás illetékmentes, a jelenleg 900 SEK összegű eljárási díj kivételével. Ha a kérelmező jogi tanácsadót vagy ügyvédet bíz meg, az költséggel jár. A bizonyítási indítvány – például tanúk beidéztetése – szintén költséggel járhat.

A költségek megbecslése nem lehetséges, mivel azok ügyről ügyre változnak.

Bizonyos feltételek esetén költségmentesség biztosítható. Tartási ügyben a költségmentesség biztosításához különleges indok szükséges. Ilyen indok lehet például, ha az eset körülményei a szokásosnál bonyolultabbak, ezért kiterjedtebb jogi segítségre van szükség.

Ha a bíróság költségmentességet biztosít, a kérelmezőnek kirendelnek egy ügyvédet, akinek a költségeit az állam fizeti, ha a kérelmező nem tudja megfizetni. A költségmentesség vonatkozik a bizonyítással, az ügy vizsgálatával, a tolmácsolással és fordítással, valamint a közvetítő (mediátor) munkájával kapcsolatos költségekre is. Aki költségmentességben részesül, egyben mentesül a bíróságok és a Végrehajtási Szolgálat (Kronofogdemyndigheten) felé fizetendő egyes díjak megfizetése alól is.

Aki nem svéd állampolgár, és nincs vagy nem volt lakóhelye az országban, indokolt esetben költségmentességben részesülhet a Svédországban indítandó keresetek tekintetében. Ha a keresetet egy másik ország bírósága előtt kell megindítani, a költségmentesség csak Svédországban élő személyek részére biztosítható. Az EU minden tagállamának állampolgárai a svéd állampolgárokkal azonos jogokat élveznek a költségmentesség tekintetében. Bizonyos egyéb országok állampolgárai is ugyanezekkel a jogokkal rendelkeznek, egy külön rendelkezés alapján, amennyiben országuk tekintetében hatályban van a kölcsönös elbánásra vonatkozó egyezmény.

Az Európai Unió belüli, határon átnyúló jogviták esetén alkalmazandó költségmentességre bizonyos különleges rendelkezések vonatkoznak, például költségmentességet kell biztosítani a tartási rendelet hatálya alá tartozó egyes ügyekben, amelyek a szülő által a 21 évesnél fiatalabb gyermek részére fizetett tartásra vonatkoznak.

A költségmentességgel kapcsolatban a Jogsegély Hatóság (Rättshjälpsmyndigheten) (<http://www.rattshjalp.se/>) tud tájékoztatást adni.

8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?

A gyermektartás összegének meghatározása törvényi szempontokon alapul. A tartásra kötelezett szülő jogosult arra, hogy adózás utáni nettó jövedelméből megtartsa a saját létfenntartásához szükséges összeget. Ebbe beletartozik a lakhatás költsége, amelynek indokoltan tartható szintjét külön számítják ki. Az egyéb megélhetési költségeket egy indexált normatív összeg alapján számítják ki. Az adott szülő elkülöníthet egy bizonyos összeget azon házastárs részére is, akivel együtt él, ha erre különleges indoka van. Végül pedig a tartásra kötelezett szülő elkülöníthet egy adott összeget az otthon élő gyermekek támogatására is. Egyebek között a gyermek szükségleteitől és a másik szülőnek a gyermeknevelés költségeihez való hozzájárulási képességétől függ, hogy az ezen felüli összeg mekkora hányadát kell tartásdíjként kifizetni. A kapcsolattartás költségeire is le lehet vonni bizonyos összeget.

A házastársnak fizetendő tartásra nézve nincsenek törvényi feltételek. Azonban a fent említett megállapítási szempontok egy része itt is iránymutatóként szolgálhat.

A tartási kifizetések indexhez kötöttek annak érdekében, hogy megőrizzék eredeti értéküket. Az index a társadalombiztosítási törvénykönyv szerinti áralap összegének változásait tükrözi, hacsak a tartásdíjat meghatározó bírósági végzés vagy a felek megállapodása eltérő rendelkezést nem tartalmaz. A társadalombiztosítási hivatal dönti el minden évben, hogy a tartásdíjon kell-e változtatni, és ha igen, milyen mértékben. Az általában február 1-jén hatályba lépő változtatás a közvetlenül azt megelőző év november 1-jét megelőzően megállapított tartásdíjakra vonatkozik.

Ha a felek megegyeznek, egy új megállapodás aláírásával megváltoztathatják a korábbi tartási összeget, még akkor is, ha a tartásdíjat korábban bírósági végzés határozta meg. A végzést vagy a megállapodást a bíróság is kiigazíthatja, ha a körülmények változása ezt indokolja. Az eljárás megindítását megelőző időszak vonatkozásában – amennyiben a kiigazítást bármelyik fél vitatja – a módosítás csak a tartásdíj összegének csökkentéséből vagy a még meg nem fizetett tartásdíjak elengedéséből állhat. A bíróság a megváltozott körülményekre hivatkozással csak rendkívüli indokok esetén növeli meg az elvált házastársnak nyújtott tartás összegét.

A bíróság módosíthatja is a tartásról kötött megállapodást, amennyiben a megkötése idején fennálló körülményekre és egyéb feltételekre tekintettel a megállapodás ésszerűtlen. Azonban a már felvett tartásdíj visszafizetését csak akkor lehet elrendelni, ha ezt különleges indokok teszik szükségessé.

Ha a rendszeresen fizetett gyermektartás összege az indexhez kötött kiigazításoktól eltekintve hat éven át nem változik, a bíróság bármilyen különleges indokra való hivatkozás nélkül felülvizsgálhatja a jövőbeli tartási összeget.

9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?

A tartásdíjat az eltartott részére kell megfizetni. Amennyiben az eltartott a tizennyolcadik életévét be nem töltött gyermek, a tartásdíjat a gyermekkel együtt élő, szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő részére kell megfizetni.

A tartásdíj egyösszegű megváltását a Szociális Jóléti Bizottság részére kell megfizetni, ha a gyermek tizennyolc év alatti.

10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?

Bírósági végrehajtás a Végrehajtási Szolgálattól (Kronofogdemyndigheten) kérhető. A kérelmet szóban vagy írásban lehet előterjeszteni. A végrehajtására vonatkozó bírói végzést a kérelemmel együtt kell benyújtani. A tartásdíj vonatkozásában a házassági törvénnyel és a szülői törvénnyel összhangban, írásban, két tanú aláírása mellett vállalt kötelezettségek a jogerős ítéletekkel megegyező módon hajthatók végre.

11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre

Gyermektartási fizetési kötelezettség visszamenőleges megállapítására legfeljebb a keresetindítás időpontját megelőző hároméves időszakra kerülhet sor, kivéve, ha a tartásra kötelezett ebbe beleegyezik. A megállapított tartás megfizetésére vonatkozó követelés az esedékesség időpontját követő öt év elteltével nem érvényesíthető (elévül).

A házastársi tartási fizetési kötelezettség visszamenőleges megállapítására legfeljebb a keresetindítás időpontját megelőző hároméves időszakra kerülhet sor, kivéve, ha a tartásra kötelezett ebbe beleegyezik. A megállapított tartás megfizetésére vonatkozó követelés az esedékesség időpontját követő három év elteltével nem érvényesíthető (elévül).

A végrehajtás tekintetében számos kivétel van a lefoglalás alól. Mentések például a lefoglalás alól a ruházati cikkek és a kizárólag a kötelezett személyes használatát szolgáló egyéb dolgok egy ésszerű értékhatárig, továbbá bizonyos háztartási és lakásfenntartási cikkek. Ha a kötelezettnek családja van, a család által használt és a család szükségleteit fedező dolgokat figyelembe kell venni annak megállapítása során, mi mentes a lefoglalás alól.

A kötelezett fizetésének vagy jövedelmének csak azt a részét lehet lefoglalni, ami meghaladja a saját és a családja fenntartásához szükséges mértéket. A kötelezett fizetésének vagy jövedelmének azt a részét, amelyet nem lehet lefoglalni (ez az úgynevezett „förbehållsbeloppet” vagy „védett rész”), egy megszabott összeghez képest határozzák meg. A megszabott összeg fedezi az összes szokásos megélhetési költséget a lakhatási költségek kivételével, amelyeket külön határoznak meg és adnak hozzá a megszabott összeghez. A megszabott összeget a Végrehajtási Szolgálat határozza meg évente.

12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?

Svédországban a Végrehajtási Szolgálat nyújt segítséget a tartás behajtásához. Határon átnyúló ügyekben az eltartott igazgatási segítséget kérhet a Társadalombiztosítási Hivataltól (Försäkringskassa) abban, hogy a behajtás céljából a Végrehajtási Szolgálathoz forduljon.

13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?

A Társadalombiztosítási Hivatal (Försäkringskassa) havi 1273 SEK tartási támogatást fizethet annak a gyermeknek, akinek a szülei külön élnek. A pénzt annak a szülőnek fizetik ki, aki a gyermek felett felügyeleti jogot gyakorol, együtt él a gyermekkel, és ugyanarra a lakcímre van hivatalosan bejelentve, mint a gyermek. A gyermektartási támogatásról szóló döntést a Társadalombiztosítási Hivatalhoz mint a társadalombiztosítási igazgatást ellátó szervhez benyújtott kérelmet követően hozzák meg. A tartási támogatás révén a társadalom még akkor is gondoskodik egy meghatározott szintű tartásról azon gyermek részére, akinek a szülei külön élnek, ha a tartásért felelős szülő nem teljesíti a tartási kötelezettségét. A tartási támogatás nyújtható teljes támogatásként, kiegészítő kifizetésként vagy a megosztott felügyeleti jog esetén fizetett támogatásként. A tartásért felelős szülő köteles az összeget visszafizetni az államnak, figyelemmel a saját jövedelmére és arra, hogy összesen hány gyermek után kell tartásdíjat fizetnie. A visszafizetési kötelezettséget igazgatási eljárásban határozzák meg. Ha a tartásdíjat ehelyett közvetlenül a felügyeleti joggal rendelkező szülőnek fizetik ki, a Társadalombiztosítási Hivatal által fizetett tartási támogatás összegét ennek megfelelően csökkenteni kell (ezt nevezik kiegészítő juttatásnak).

Ha a tartásért felelős szülő külföldön él, vagy Svédországban él, de más országban vagy országból kap fizetést vagy egyéb jövedelmet, a Társadalombiztosítási Hivatal arra utasíthatja a felügyeleti jogot gyakorló és a gyermekkel élő szülőt, hogy tegyen intézkedéseket a tartási kötelezettség megállapíthatósága érdekében. Ilyen esetben a gyermektartási támogatás címén a hivatal által megfizetett összeg erejéig a Társadalombiztosítási Hivatalra száll át a gyermek tartásdíj követelésére vonatkozó joga.

Nincs lehetőség arra, hogy házastárs részesüljön tartási támogatásban a Társadalombiztosítási Hivataltól.

14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:

Határon átnyúló ügyekben a kérelmező igazgatási segítséget kérhet a Társadalombiztosítási Hivataltól. A Társadalombiztosítási Hivatal központi hatóságnak minősül az EU tartási rendelete, valamint a gyermektartás és a családi tartások egyéb formáinak nemzetközi behajtásáról szóló, 2007. november 23-i hágai egyezmény (a 2007. évi hágai egyezmény) alapján, ezenfelül továbbító /fogadó szerv a tartási követelések külföldön történő érvényesítéséről szóló, 1956. évi New York-i egyezmény szerint.

14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?

Lásd a 14. kérdésre adott választ.

14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?

A Társadalombiztosítási Hivatal elérhetősége:

Försäkringskassan (Social Insurance Agency)

PO Box 1164

SE-621 22 Visby

Sverige

Tel.: +46 (0)771 17 90 00

Fax: +46 (0)11 20 411

E-mail: centralmyndigheten@forsakringskassan.se

A Társadalombiztosítási Hivatal megtesz minden szükséges intézkedést a tartás behajtásának előmozdítása érdekében. A tartási rendelet és a 2007. évi hágai egyezmény szerint központi hatósággként ellátandó feladatai a rendeletről és az egyezményből erednek. Segíti például a tartásra jogosultakat a kérelmeik – például a tartásra vonatkozóan egy másik országban hozandó

határozat iránti kérelem – beadásában, amelyek megtehetőek a hatóság útján. A kérelmezők rendelkezésére álló segítség fajtáival kapcsolatos további tájékoztatás a Társadalombiztosítási Hivataltól kérhető.

15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:

Azoknak a kérelmezőknek, akik a tartási követelések külföldön történő érvényesítéséről szóló, 1956. évi New York-i egyezmény szerint szeretnék tartást behajtani, saját országuk közvetítő szervéhez kell fordulniuk, amely továbbítja a kérelmet a svédországi fogadó szervhez (Társadalombiztosítási Hivatal).

Ugyanez vonatkozik azokra a kérelmezőkre, akik a tartási rendelet vagy a 2007. évi hágai egyezmény szerinti központi hatóságoktól szeretnék támogatást kapni: a kérelmet saját országuk központi hatóságához kell beadniuk, amely továbbítja azt a svédországi központi hatósághoz (Társadalombiztosítási Hivatal).

15.1 Intézkedek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?

Lásd a 17. kérdésre adott választ. A tartási rendelet és a 2007. évi hágai egyezmény szerinti kérelmek tekintetében a kérelmező közvetlenül a hatáskörrel rendelkező hatósághoz fordulhat.

15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?

Lásd a 16. kérdésre adott választ.

16 Kötí-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?

Igen. Svédországot kötelezi a tartási kötelezettségekre alkalmazandó jogra vonatkozó, 2007. november 23-i hágai jegyzőkönyv (hágai jegyzőkönyv), amelynek rendelkezései 2011. június 18. óta alkalmazandók az Európai Unióban. A hágai jegyzőkönyv alapján az a főszabály, hogy annak az országnak a jogát kell alkalmazni, ahol az eltartott szokásos tartózkodási helye található. A gyermek érdekét szem előtt tartva különösen alkalmazható annak az országnak a joga vagy a jogszabályai, amelyek mind a gyermek, mind a tartásra kötelezett állampolgárai, ha a szokásos tartózkodási hely szerinti ország jogának az alkalmazása nem szolgálná a gyermek érdekét. A felek meg is egyezhetnek az alkalmazandó jogról, de az ilyen megállapodás alkalmazási köre például a 18 év alatti gyermekek részére történő tartás esetében korlátozott.

17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?

Svédországra nézve kötelező a hágai jegyzőkönyv (lásd a 20. kérdésre adott választ).

18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?

Lásd a 7. kérdésre adott választ a költségmentesség általános követelményei tekintetében.

Az Európai Unió belüli, határon átnyúló viták tekintetében bizonyos különleges szabályok vonatkoznak a költségmentességre. Ha teljesülnek a költségmentességnek a tartási rendeletben foglalt feltételei, akkor költségmentességet kell biztosítani, ha a kérelmezőnek jogi képviseletre van szüksége, és ez a szükséglete más módon nem elégíthető ki.

19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

Nincsenek tervbe véve konkrét intézkedések.

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Az egyes tagállamok által gondozott, e honlapon helyet kapott nemzeti tartalmak frissítése jelenleg zajlik, tekintettel az Egyesült Királyság kilépésére az Európai Unióból. Előfordulhat, hogy néhány részlet elkerülte a figyelmünket, és egy adott weboldal még nem tükrözi a megváltozott helyzetet. Igyekezünk mihamarabb naprakésszé tenni a teljes tartalmat.

Utolsó frissítés: 17/10/2016